

flacăra

anul xxxii
28 (1466)
VINERI
15 IULIE
1983

săptămînal editat de frontul democrației și unității socialiste

Iulie 1965,

Congresul al IX-lea al P.C.R.;

la tribună — tovarășul

Nicolae Ceaușescu;

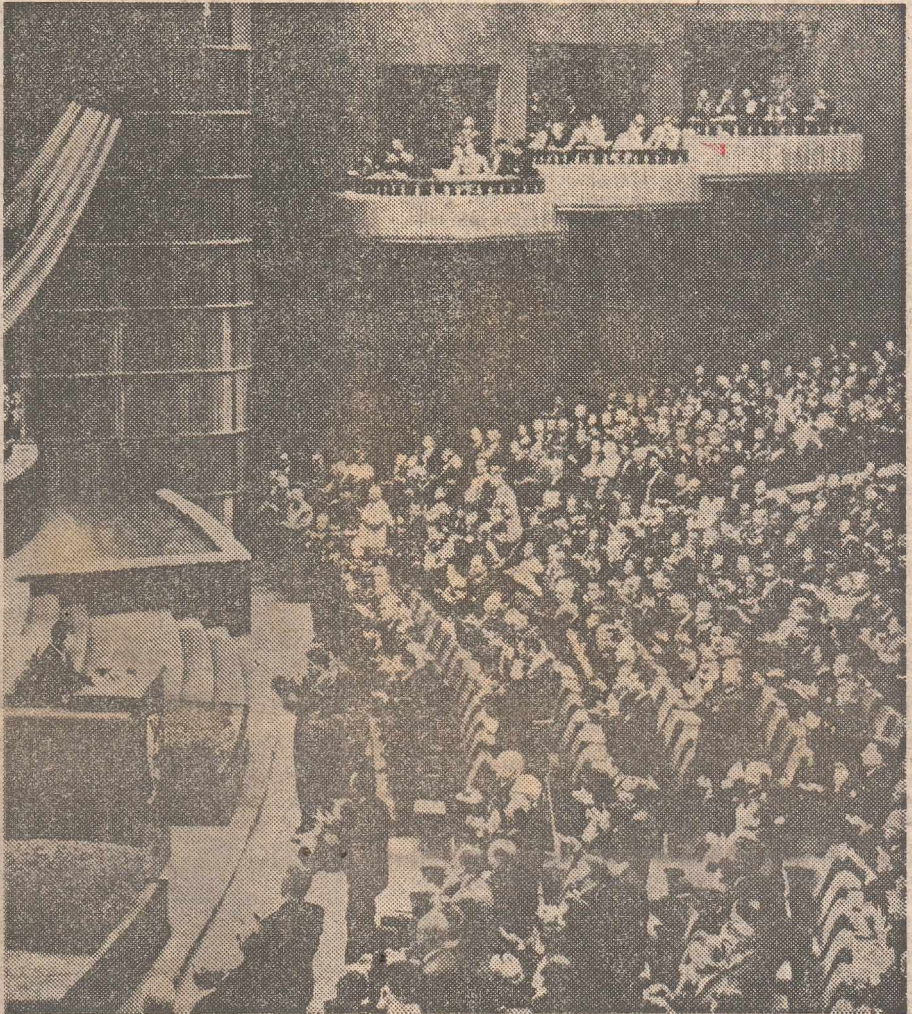
toate ceasurile României arată

o clipă istorică a libertății

și dezvoltării noastre.

Începe Epoca Nicolae Ceaușescu
a istoriei românilor.

(Cronici, reportaje, comentarii în paginile 2, 3, 4, 5, 6, 7 și 12)

Președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa
Elena Ceaușescu, într-o nouă solie de pace, prietenie
și colaborare pe continentul african

(Comentariul asupra vizitei în Etiopia în pag. 3)

La apelul de-a face totul pentru producții agricole sigure și stabile,

INDUSTRIA RĂSPUNDE PREZENT

În cadrul preocupărilor permanente ale secretarului general al partidului pentru adoptarea celor mai potrivite măsuri menite să ridice pe noi trepte de eficiență și calitate întreaga noastră activitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu a vizitat la sfârșitul săptămânii trecute o expoziție organizată la Complexul expozițional din Piața Științei, unde a examinat mașini și utilaje din dotarea agriculturii, destinate realizării lucrărilor prevăzute în programul național de irigații, desecări și combaterea eroziunii solului. Împreună cu conducătorul partidului și statului nostru, la această amplă analiză au participat tovarășii Constantin Dăscălescu, Emil Bobu, Ion Dincă, Constantin Olteanu, Gheorghe Oprea, Ștefan Birlea, Richard Winter, Gheorghe Stoica, precum și miniștri, alte cadre și specialiști din domeniile construcțiilor de mașini și al agriculturii.

Realizată la puțin timp de la adoptarea de către plenara C.C. al P.C.R. și de către Marea Adunare Națională a Programului național privind asigurarea unor producții agricole sigure și stabile prin creșterea potențialului productiv al pământului, mai bună organizare și folosire în mod unitar a terenurilor agricole, a întregii suprafețe a țării, realizarea irigațiilor pe circa 55-60 la sută din suprafața arabilă, a lucrărilor de desecări și combaterea eroziunii solului, întâlnirea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu specialiștii din sectoare importante ale economiei naționale a avut drept obiectiv stabilirea măsurilor menite să ducă la realizarea de către industria noastră constructoare de mașini a necesarului de utilaje pentru marile lucrări prevăzute în programul menționat, asimilarea de noi mașini și echipamente necesare acestor lucrări. În acest cadru, subliniind că îndeplinirea programului de irigații și de creștere a suprafeței agricole și arabile a țării, prin desecări și combaterea eroziunii solului — cea mai amplă lucrare realizată vreodată în România, cu implicații profunde asupra organizării teritoriului țării, asupra nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii —, impune începerea și executarea unei sisteme de utilaje și mașini speciale, de înalt randament, capabile să realizeze volumul de lucrări prevăzute, tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat să se treacă la asimilarea unor mașini cu dotări multiple, capabile să execute principalele lucrări de irigații și desecări — săparea de canale mari, amenajarea albilor riuurilor, nivelarea terenurilor. În același timp, s-a cerut specialiștilor să proiecteze utilaje cu motoare mai puternice, cu randamente ridicate și cu consumuri de materiale și de combustibil reduse și s-a arătat că se impune ca noua sistemă de mașini să fie realizată într-un număr restrins de tipuri. Secretarul general al partidului a indicat specialiștilor ca gama de mașini să se stabilească în funcție de lucrările ce trebuie realizate, potrivit programului de irigații, desecări și combaterea eroziunii solului. În ceea ce privește mașinile de drenaj, tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut ca acestea să fie folosite și la săparea canalelor de irigații, subliniind necesitatea de a se realiza, totodată, utilaje în măsură să asigure săparea de canale cu adâncimi de 2-3 metri și o lățime la bază de 4-5 metri, capabile să asigure transferul debitelor de apă între diverse bazine hidrografice, să protejeze terenurile de inundații și de excese de umiditate, și care să constituie în același timp o sursă pentru irigații în perioadele cu deficit de precipitații.

Incheiată prin angajamentul celor prezenți de a acționa pentru transpunerea în viață a indicațiilor date de secretarul general al partidului, în scopul de a-și aduce contribuția la creșterea potențialului productiv al pământului, la asigurarea de producții agricole stabile, la mai bună folosire a terenurilor agricole, noua întâlnire de lucru a secretarului general al partidului reflectă preocuparea sa permanentă pentru îndeplinirea marilor obiective prevăzute în documentele Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului privind dezvoltarea mai accelerată a agriculturii, sector de bază al economiei naționale. În același timp, vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu la Complexul expozițional, analiza măsurilor ce se impun, reflectă însemnătatea pe care conducătorul partidului și statului nostru o acordă îndeplinirii obiectivelor Programului național de irigații, desecări și combaterea eroziunii solului, care se înscrie în amplul proces de dezvoltare a unei agriculturi moderne, intensive, de mare productivitate, constituind o parte integrantă a noii revoluții agrare și o acțiune economică și politică de importanță națională.

ION CODRU ■

Congresul al IX-lea a preconizat. Realitatea de zi cu zi confirmă

Dacă în centrul politicii economice, inaugurată de Congresul al IX-lea, partidul a situat constant, sub impulsul gândirii cetezătoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, industrializarea țării, dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție prin ridicarea sistematică a nivelului calitativ al activității în toate domeniile, finalizarea supremă a dezvoltării a rămas, sub impulsul aceleiași gândiri, creșterea neîntreruptă a bunăstării oamenilor muncii. „Politica generală a partidului, edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate — se arată în Programul partidului — au drept țel suprem ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, sporirea gradului de civilizație a vieții întregii societăți. Acestui țel îi sunt subordonate toate eforturile pentru dezvoltarea în ritm intens a economiei naționale, pentru creșterea venitului național”.

Și dacă în dezvoltarea economică a țării s-au obținut, în cei 18 ani care au trecut de la istoricul Congres, succese de seamă care au transformat România dintr-o țară agrară cu o industrie

înapoiată într-o țară industrial-agrară, cu o industrie puternică și modernă și o agricultură avansată și care își propune să atingă, în acest cincinal, stadiul de țară cu un nivel mediu de dezvoltare economică, nu mai puțin importante sînt rezultatele obținute în creșterea nivelului de trai material și spiritual al populației.

Sînt mai multe planurile pe care poate fi urmărit procesul de creștere a nivelului de trai. Unul dintre acestea îl reprezintă veniturile populației.

Odată cu dezvoltarea puternică a forțelor de producție, armonios reparate în toate județele țării, retribuția medie lunară, fără impozit, a personalului muncitor a crescut de la 1 026 lei în 1965, la 2 525 în anul 1982. A crescut ponderea personalului cu retribuții mai mari. Dacă în anul 1965 realizau retribuții de peste 2 000 lei lunar numai circa 2 la sută din oamenii muncii, în anul 1982 ponderea acestora a ajuns la aproape 73 la sută. Concomitent, au fost transpuse în practică principiile de etică și echitate socialistă în politica de retribuție, prin stabilirea core-

PRINCIPIUL DIRECTOR:

lației de 1 la 5,5 între retribuția minimă și cea maximă. Aceste realizări sînt cu atât mai semnificative dacă avem în vedere că în intervalul 1965-1982 au fost create mai multe milioane de locuri de muncă noi, numărul mediu al personalului muncitor crescînd de la 4 305 mii persoane în 1965 la 7 553 mii persoane în anul 1982.

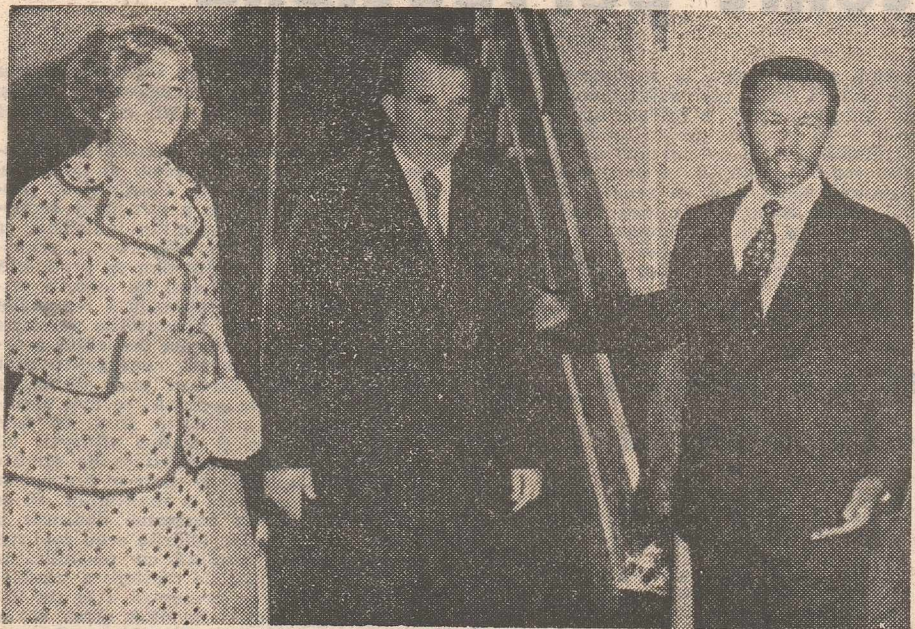
Au crescut simțitor și alte categorii de venituri. Veniturile nete lunare ale țărănimii obținute din munca în cooperativele agricole de producție și gospodăriile personale — pe persoană activă — au sporit de la 495 lei în anul 1965, la 1 838 lei în anul 1982. Pensia medie de asigurări sociale pentru limita de vîrstă și vechime integrală în muncă a crescut de la 671 lei lunar în 1965, la 1 493 lei în anul 1982.

În condițiile amplificării veniturilor populației și a capacității industriei și economiei de a asigura bunuri corespunzătoare acestor venituri mai mari,

în cadrul consumului populației — element component de bază al nivelului de trai — au intervenit însemnate mutații cantitative și calitative. A crescut de citeva ori consumul la carne, lapte, ouă, zahăr și legume. În anul 1980 de exemplu, consumul alimentar mediu pe locuitor și pe zi a fost în țara noastră de 3 368 calorii și de 100,8 grame proteină, ceea ce situează România la un nivel apropiat de cel existent în unele dintre țările puternic dezvoltate economic. A fost îmbunătățită continuu aprovizionarea populației cu bunuri industriale, atât de uz curent, cit și de folosință îndelungată: țesături, confecții, încălțăminte, frigider, mașini de spălat, mobilă, aparate de radio, televizoare, automobile ș.a. Numai în ultimele trei cincinale numărul aparatelor de radio aflate în dotarea populației s-a dublat, cel al televizoarelor a crescut de circa 6 ori, iar al frigiderelor de aproape 8 ori.

Vizita oficială de prietenie a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Etiopia Socialistă

Poporul român, animat de sentimente de solidaritate cu lupta popoarelor africane pentru consolidarea independenței, pentru progresul economic și social, urmărește cu simpatie realizările obținute de popoarele Etiopiei Socialiste, Republicii Zimbabwe, Republicii Mozambic și Republicii Zambia, țări prin care trece noul itinerar pe continentul african al conducătorului partidului și statului nostru, itinerar desfășurat sub semnul păcii, prieteniei și colaborării internaționale.

Pe fondul unor vechi și trainice legături de prietenie, în ultimii ani raporturile dintre România și Etiopia au cunoscut o nouă dezvoltare. În largirea și adâncirea relațiilor dintre țările și popoarele noastre, o contribuție de cea mai mare importanță au adus-o convorbirile la nivel înalt româno-etiope de la București din 1978. Pe această linie se înscrie și actuala vizită oficială de prietenie, efectuată în Etiopia de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, la invitația tovarășului

Mengistu Haile Mariam, președintele Consiliului Militar Administrativ Provizoriu, președintele Comisiei pentru organizarea Partidului Oamenilor Muncii din Etiopia, comandant suprem al Armatei revoluționare a Etiopiei Socialiste.

În convorbirile oficiale la nivel înalt, în toasturile rostite, în celelalte documente ale vizitei, a fost relevată întărirea continuă a prieteniei, solidarității și cooperării dintre partidele, țările și popoarele noastre, exprimându-se satisfacția pentru dezvoltarea legăturilor dintre România și Etiopia pe plan politic, economic și cultural, în spiritul acordurilor și înțelegerilor adoptate cu prilejul convorbirilor la nivel înalt din 1978. Cei doi conducători de partid și de stat s-au declarat în favoarea intensificării eforturilor pentru diversificarea și creșterea volumului schimburilor comerciale, pentru convenirea și realizarea de acțiuni de cooperare economică pe termen lung, care să valorifice în cel mai mare măsură posibilitățile existente, să confere stabilitate și perspective largi relațiilor dintre Republica Socialistă România și Etiopia Socialistă. S-a expri-

mat convingerea că dezvoltarea raporturilor de prietenie și cooperare în domeniile politic, economic, tehnico-științific și cultural dintre România și Etiopia servește intereselor celor două țări și popoare, constituind, în același timp, o importantă contribuție la întărirea colaborării și solidarității țărilor în curs de dezvoltare, a politicii de pace, independență națională și înțelegere între toate statele și popoarele lumii. „Noi apreciem — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — că există toate posibilitățile pentru a dezvolta și mai larg schimburile economice și cooperarea reciproc avantajoasă, îndeosebi în sectoarele importante cum sînt industria, geologia, petrolul, mineritul, agricultura, energia, construcțiile și altele. Aceasta corespunde intereselor ambelor popoare și reprezintă, totodată, o contribuție la cauza colaborării și păcii în lume“. La rîndul său, președintele Mengistu Haile Mariam și-a exprimat convingerea că între Etiopia și România „există ample posibilități de cooperare care pot fi folosite în interesul reciproc al celor două popoare ale noastre“.

În cadrul schimbului de păreri cu privire la situația internațională actuală, cei doi conducători de partid și de stat au abordat probleme cum sînt: apărarea păcii și preîntîmpinarea războiului, dezarmarea, securitatea europeană, situația din Orientul Mijlociu, realizarea unei noi ordini economice internaționale, lupta popoarelor Africii pentru consolidarea independenței naționale și asigurarea progresului lor economic-social, sprijinirea luptei Namibiei pentru independență, întărirea rolului Organizației Națiunilor Unite și altele.

Marcind un moment cu profunde semnificații în cronica legăturilor prietenești româno-etiope, vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu în Etiopia Socialistă constituie o expresie a dorinței celor două țări de a intensifica colaborarea reciproc avantajoasă, de a conlucra mai strîns pe arena internațională în lupta pentru des-tindere, pace, cooperare și înțelegere între popoare.

ION D. GOIA ■

TOTUL PENTRU OM!

Dar tabloul ridicării bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii, în acest interval de timp, ar fi incomplet, dacă am omite veniturile obținute de populație din fondurile sociale de consum, care au crescut de la 22,9 miliarde lei în anul 1965, la 91,4 miliarde lei în 1982. Din aceste fonduri, a-junse în 1982 la 12 728 lei în medie pe o familie, au fost asigurate gratuitatea învățămîntului de toate gradele și a asistenței medicale, alocația de stat pentru copii, burse, ajutoare familiale, indemnizații pentru incapacitate de muncă și altele — toate domenii în care se înregistrează creșteri dintre cele mai mari. Dar, ce a însemnat această importantă creștere a fondurilor sociale pentru toate aceste domenii? Să ne oprim la unul dintre ele, la cel al învățămîntului, de exemplu. Angajînd și implicînd integral sistemul de educație și învățămînt în vasta operă de construcție economică și socială, România a făcut, în anii con-

strucției socialiste, un salt uriaș, realizînd în prezent indici comparabili cu cei obținuți în țările dezvoltate, cu îndelungate și valoroase tradiții în dezvoltarea învățămîntului: de la circa 4 milioane de analfabeți în anii '50, la garantarea reală a dreptului la învățatură pentru toți cetățenii țării, fără nici un fel de discriminare, la asigurarea egalității de șanse și acces, la lichidarea oricărui canal de generare a acestui flagel, care lovește încă o cincime din populația globului, la generalizarea învățămîntului de 10 ani, la creșterea ratei de cuprindere a tineretului în învățămîntul secundar și superior — astăzi peste 25 la sută din populația țării învață; de la un învățămînt de tip elitist la un învățămînt gratuit și deschis, cu larg caracter democratic, de masă; și de la un învățămînt de tip „clasic“, rupt de viață, la un învățămînt strîns legat de nevoile dezvoltării, integrat cu cercetarea și producția, bazat pe principiile educa-

ției prin muncă și pentru muncă, al politehnizării și educației permanente. Sau la domeniul ocrotirii sănătății. Prin numărul de aproape 40 mii de medici, revenind 558 de locuitori la un medic, al paturilor de asistență medicală (9,4 paturi la 1 000 de locuitori) ne situăm în acest domeniu la nivelul unor țări ca Elveția, Franța, S.U.A., Belgia. Măsurile adoptate au îmbunătățit radical starea de sănătate a populației. Mortalitatea infantilă a scăzut de la 142,7 la mie în 1948 la 29,3 la mie în 1980. Iar ca un corolar al politicii noastre sanitare, durata medie de viață, care, în 1932, era de numai 42 de ani, a ajuns în cincinalul 1976—1980 la 70 de ani.

O altă realizare de mare amploare pe plan social și al calității vieții o reprezintă construirea în perioada 1966—1981, a aproape 2,6 milioane locuințe, ceea ce permite ca în prezent, 70 la sută din populația României să locuiască în case noi, Rîtmul înalt al construcțiilor de locuințe, ce situează țara noastră printre primele țări din lume în privința numărului de locuințe construite la 1 000 de locuitori, a contribuit la îmbunătățirea radicală a

condițiilor de viață ale populației, la modernizarea și înflorirea tuturor localităților patriei.

Dimensiuni semnificative ale creșterii bunăstării populației în perspectiva dezvoltării economico-sociale a țării sînt relevate de Programul directiv de creștere a nivelului de trai adoptat, la inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, de Congresul al XII-lea al partidului. Reflectînd concepția conducătorului partidului și statului nostru privind corelația dezvoltare-bunăstare, legătura indisolubilă dintre aceste două momente fundamentale ale evoluției, Programul directiv de creștere a nivelului de trai în perioada 1981—1985 se înscrie ca o nouă etapă de ridicare a nivelului de civilizație, de sporire a bunăstării întregului popor, de afirmare deplină a personalității umane.

Pentru că așa cum probează și datele prezentate mai înainte, în Republica Socialistă România, totul este pus în slujba omului — scopul și rațiunea societății noastre, avuția națională cea mai de preț.

VASILE BARAC ■

Un ideal coborât pe pământ, o existență în devenire, neconținut perfectibilă

Intre 19 și 24 iulie 1963, la București, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a statornicit o piatră de hotăr în istoria României contemporane. „Poporul — a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu, în deschiderea amplului raport prezentat cu acest prilej — s-a convins din experiență proprie că politica partidului nostru exprimă năzuințele și interesele lui vitale; fără îndoială că hotărârile Congresului vor corespunde pe deplin așteptărilor și încrederii poporului”. Invocarea judecătorului suprem al tuturor actelor cu rezonanță socială, în epocă, avea o justificare temeinică. Într-adevăr, țara trăia un moment de răscruce, când suma cuceririlor revoluționare ale politicii Partidului Comunist Român, reputate cu atașamentul neprecupețit al maselor populare, îngăduia un nou salt calitativ al vieții sociale românești, un nou orizont pentru opțiunile noastre economice. Sub conducerea și prin înțelepciunea tovarășului Nicolae Ceaușescu, acest salt social calitativ și acest nou orizont economic sînt astăzi obiective îndeplinite. Statornicirea lor în practica vieții de zi cu zi au înobilat esențial existența oamenilor și au marcat însuși chipul țării. Mutațiile din conștiință, progresul nostru spiritual și moral s-au însoțit în mod firesc și organic cu evoluția benefică a peisajului urban al localităților noastre, cu o nouă geometrie a ogoarelor, cu schimbări geografice și de microclimat determinate prin mari și temerare construcții hidrotehnice. Odată cu consolidarea independenței economice și politice a României, și ca un corolar al ei, a sporit considerabil audiența țării în lume, s-au înmulțit relațiile noastre multilaterale cu statele și națiunile lumii, cu organisme și instituțiile internaționale. Intre România anului 1965 și România anului 1983, deosebirile nu sînt numai de ordin cifric, indiferent ce domeniu al vieții ne-am propune să-l cercetăm în amploarea și devenirea sa. O nouă calitate s-a încorporat și în gestul constructiv și în actul de conștiință și ne putem mindri azi cu certitudinea de a ne fi înscris pașii în ritmurile caracteristice comunităților care și-au propus drept țel o înaltă civilizație materială și spirituală, un neconținut progres. Adevăr care nu ne-a așezat doar înaintea unor privilegii, ci și înaintea unor îndatoriri și răspunderi majore, pe măsura idealurilor cărora ne-am dedicat. Sub asemenea îndatoriri și răspunderi, orice civilizație se maturizează și își desăvîrșește specificul, apropiindu-se viitorul cu un spor de decizie și pe căi proprii, inconfundabile.

Litera raportului prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român ne-a stat la îndemînă chiar din clipa înălțătoare a rostirii acestui important document al istoriei noastre. Și în litera lor, „direcțiile de dezvoltare a României în următorii cinci ani, în vederea continuării pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste în toate domeniile de activitate economică, științifică și culturală”, erau deosebit de limpezi. Treptat, ne-am pătruns și de limpezimea spiritului zidit în această literă și am înțeles că era și este un spirit fundamental novator, revoluționar, programatic deschis înnoirilor și progresului. Ca piatră unghiulară a politicii viitoare a partidului ni s-a propus „întărirea continuă a legăturilor sale cu masele”, apelul perpetuu la „experiența, înțelepciunea celor ce o înfăptuiesc”. Și anii trecuți de atunci ne-au încredințat pe deplin că îndemnul secretarului general al partidului nostru, devenit între timp cel dintîi precedent al României socialiste, nu a fost numai clarvăzător, ci a rodit și rodește fapte pe măsura adevărului său. Din acest punct de vedere, ritmul în care partidul însuși și-a sporit rindurile rămîne edificator întru toate. De asemenea, sindicatele și-au întărit continuu autoritatea și rolul social. S-au instituit în toate instituțiile și întreprinderile țării adunări generale ale oamenilor muncii, ca instrument de înfăptuire democratică a autoconducerii și autogestunii muncitorești. Mai temeinic decît oricînd altădată și ca urmare a condițiilor create în acest sens,

și-au asumat răspunderi cuvenite în societatea noastră, pe toate treptele ei, femeile, tineretul, în cadrul generos al unei emulații din care au rezultat stimulente și drepturi firești. În sfîrșit, prin crearea Frontului Democrației și Unității Socialiste și a organizațiilor sale, întregul popor are astăzi accesul asigurat la adoptarea deciziilor privind destinul comun al națiunii noastre. Fiind toate argumente de o incontestabilă elocvență ale unei democrații largi și fertile, neîngrădită decît de necesitatea ce imprimă libertății o di-

osind pe noi înșine la producerea numai de lucruri brute, care sub un volum foarte mare reprezintă o valoare foarte mică; este a ne constitui pentru totdeauna robii străinătății...” Și noi nu mai acceptăm să fim robii străinătății, ci partenerii ei, cu drepturi egale, mai cu seamă că timpul lui A. D. Xenopol, cu toate nedreptățile lui, apusese demult. Totodată și implicit, gestul tovarășului Nicolae Ceaușescu exprima adevărul că politica Partidului Comunist Român, în esența ei, continuă în cuget și faptă cele mai înaintate și generoa-

și patriotice ale patriei noastre. Patriotism ajuns astăzi la intensitatea cunoscută de toți și asumat de toți fiii țării cu o firească mîndrie.

La o privire sumară, soluțiile economice preconizate de Congresul al IX-lea al partidului nu erau noi. Continuarea procesului de schimbare a structurii economice prin întărirea poziției industriei ca ramură conducătoare, creșterea cu prioritate a producției mijloacelor de producție, lărgirea continuă a bazei de materii prime și valorificarea rațională a resurselor țării, în funcție de necesitățile imediate și de perspectivă, atenția deosebită acordată dezvoltării bazei energetice erau obiective despre care și pină atunci, la nivelul unor fraze generale, se mai vorbea în România postbelică. Însă, de data aceasta, strategia și tactica atingerii lor se întemeiau pe o mobilitate de gîndire și de decizie adăpată dintr-o cunoaștere temeinică și concretă a realităților. Și se mai întemeiau pe programe distincte și precis orientate. Iar țelurile erau realiste, în concordanță deplină cu posibilitățile țării: ritmul anual de creștere a producției industriale se preconiza a fi de 10,5 la sută; producția din 1938 urma să se realizeze în 1970 în numai 24 de zile; tot atunci, venitul național urma să provină în proporție de 60 la sută din industrie, producția de oțel pe locuitor — acest barometru al potențialului economic — urma să fie de 18 ori mai mare cu un sfert de veac în urmă; în 1970, producția de cărbune trebuia să ajungă la 22 milioane tone, iar producția de energie electrică, în 1975, la 55—60 miliarde kWh. Concomitent, s-au alocat fondurile necesare transpunerii în practică a acestui program îndrăzneț și vital pentru țară. Numai în cercetările geologice destinate lărgirii continue a bazei de materii prime s-au investit 16 miliarde lei. Și s-a deschis înaintea constructorilor și orizontul reconfortant pentru conștiință al lucrărilor capitale, capabile să restructureze peisajul însuși al zonei în care sînt implantate. Deocamdată, trebuiau încheiate cit se putea de repede lucrările hidrocentralelor de pe Argeș și Bistrița și ale marelui nod hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier. În viitor, pe riurile interioare, urmau să se construiască hidrocentrale cu o putere instalată de 1,5 milioane kW. Și iată și destinația ce se preconiza venitului național: „Mai mult de o pătrime — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — se va aloca pentru fondul de acumulare, pentru dezvoltarea bazei materiale necesare producției socialiste lărgite, progresului continuu al economiei, științei, culturii și ocrotirii sănătății; aproape trei pătrimi vor forma fondul de consum, destinat creșterii nivelului de trai al populației”. Și acum nu ne mai rămîne decît să întoarcem cu atenție fila de istorie implinită din 1965 pînă azi, spre a dovedi adevărul premiselor ei.

S-au desfășurat de atunci încă trei congrese ale partidului și trei cincinale, al patrulea plan cincinal fiind în curs de îndeplinire. Dinamismul viguros imprimat dezvoltării economiei în perioada 1971—1975 a asigurat creșterea venitului național într-un ritm mediu anual de 11,3 la sută, depășindu-se astfel și prevederile Directivelor Congresului al X-lea al partidului. Dealtfel, venitul național obținut doar în anul 1975, cînd s-a împlinit un deceniu de la evenimentul pe care îl aniversăm astăzi, a depășit substanțial totalul venitului național realizat în întreaga perioadă 1951—1955. De data aceasta, 66 la sută din volumul lui a fost alocat pentru fondul de consum, iar resursele create prin mobilizarea mai intensă a rezervelor din economie au permis, totodată, repararea unor mijloace financiare sporite pentru fondul național de dezvoltare economică-socială, a căror pondere în venitul național a reprezentat 34 la sută. S-au amplificat dimensiunile și cadența însăși a procesului de industrializare socialistă, s-au dezvoltat în mod hotărîtor ramurile și subramurile cu rol de avangardă în introducerea în întreaga economie a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane și industria a contribuit decisiv la valorificarea pe un plan superior a resurselor materiale și de muncă

Congresul al IX-lea a preconizat

Realitatea de zi cu zi confirmă

1965: La 27 august s-a publicat Hotărîrea C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la înființarea Universității din Craiova ● În septembrie, la Oradea, a reapărut revista *Familia* ● La 21 noiembrie a intrat în funcțiune centrala electrică de termoficare București-Sud ● La 16 decembrie, combinatul de îngrășăminte azotoase de la Tirgu Mureș a produs primele tone de acid azotic ● La 30 decembrie s-a constituit Consiliul Național al Cercetării Științifice.

1966: La 14 ianuarie s-au încheiat lucrările de restaurare a Curții domnești de la Tirgoviște ● La 2 iulie a fost publicată legea cu privire la înființarea, organizarea și funcționarea liceelor de specialitate ● La 10 iulie s-au aniversat 500 de ani de la ctitorirea mănăstirii Putna ● La 14 septembrie a fost inaugurat laminorul de tablă groasă din cadrul Combinatului siderurgic Galați ● La 7 decembrie s-au încheiat lucrările de amenajare hidroenergetică a riului Bistrița.

1967: La 5 aprilie a atins capacitatea finală termocentrala de la Luduș ● La 7 mai, la Cluj, a început construcția calculatorului românesc „Dacic-200” ● La 9 august 1967 s-a desfășurat prima cursă a primei locomotive electrice românești de 5100 kW ● La 30 septembrie, la Craiova, a intrat în funcțiune cel mai mare grup energetic din țară, 315 kW ● La 14 decembrie au intrat în funcțiune stațiile de televiziune Bucegi și Oltenia.

1968: La 5 aprilie a fost aprins focul la furnalul de 1700 mc de la Combinatul siderurgic din Galați ● La 31 mai a plecat în prima cursă cea mai mare navă construită la Șantierul naval din Galați ● La 3 iulie a fost dat în exploatare sistemul de irigații Calafat-Ciupereni ● La 19 decembrie s-a constituit Frontul Democrației și Unității Socialiste.

1969: La 15 ianuarie a fost inaugurată linia electrificată București — Brașov ● La 11 aprilie a intrat în funcțiune Uzina de fibre sintetice din Iași ● La 31 iulie, populația României a atins 20 milioane locuitori ● La 14 mai s-a constituit Academia de științe agricole

și silvice ● La 19 decembrie, la București, a intrat în producție cea mai mare fabrică de sticlă din țară.

1970: La 20 februarie s-a constituit Academia de științe sociale și politice ● La 20 martie, a luat ființă Institutul român de cercetări marine ● La 8 aprilie a fost inaugurat Aeroportul internațional București — Otopeni ● La 26 iunie s-a inaugurat Centrul de informare al O.N.U. din București ● La 14 august a fost dat în exploatare primul agregat al hidrocentralei Porțile de Fier ● La 11 octombrie a fost inaugurat Tîrgul internațional București ● La 16 decembrie s-au instituit stemele județelor și municipiilor ● La 22 decembrie a fost inaugurat podul rutier peste Dunăre de la Giurgeni — Vadul Oii.

1971: La 10 ianuarie a intrat în producție Uzina de prelucrare a aluminiului din Slatina ● La 6 mai s-a instituit titlul de „Erou al Republicii Socialiste România” ● La 14 mai a fost inaugurat hotelul Intercontinental-București ● La 8 iulie s-a constituit Comisia centrală de partid și de stat pentru elaborarea prognozelor de dezvoltare economică și socială a României ● La 12 octombrie a fost înființată Universitatea din Brașov.

1972: La 4 aprilie s-a constituit Asociația „România”, pentru relațiile cu emigrația ● La 8 mai a fost inaugurat Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România ● La 13 mai a fost pusă în funcțiune linia aeriană de 400 kV Porțile de Fier — București ● La 30 decembrie 1972 a luat ființă Consiliul Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale.

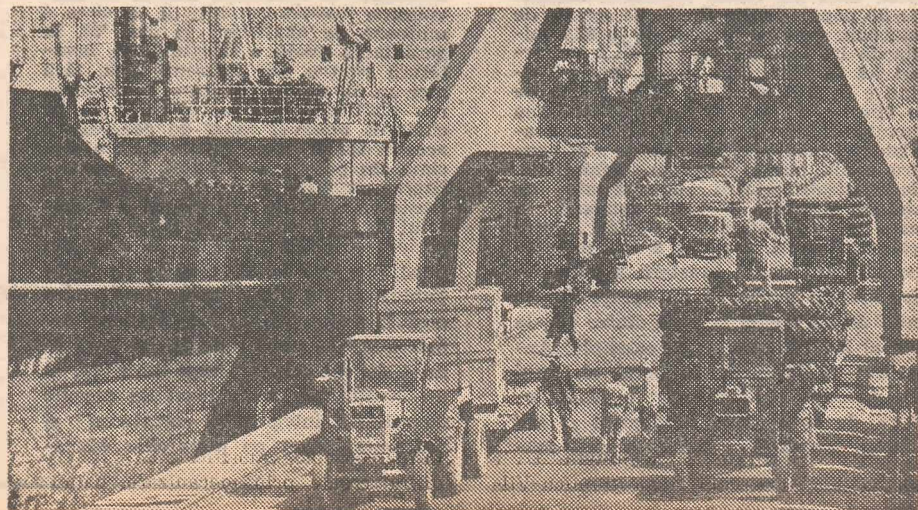
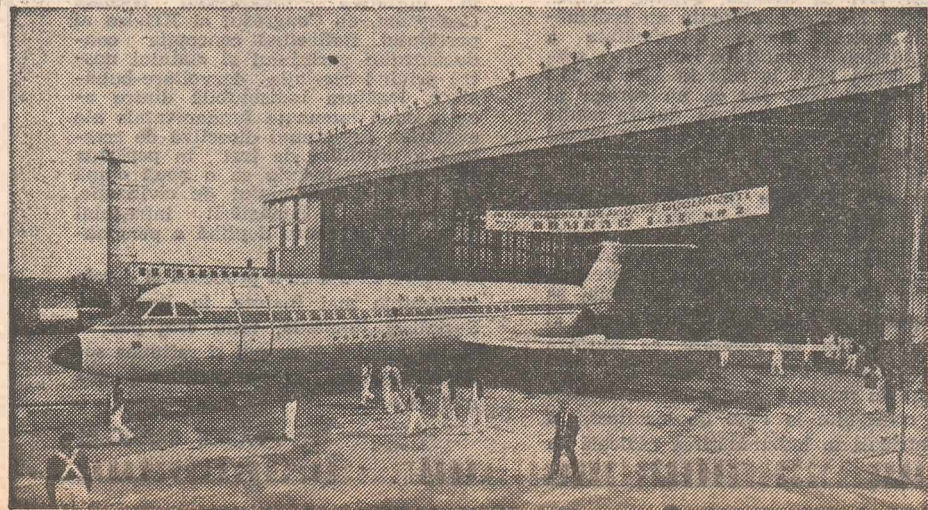
1973: La 5 martie a început la Turceni construcția celei mai mari termocentrale din țară ● În iunie s-a hotărît reluarea lucrărilor de construcție a canalului Dunăre — Marea Neagră ● La 28 iunie a început să producă Uzina de alumina din Tulcea ● La 28 octombrie s-au încheiat lucrările de edificare a barajului Vidra pe Lotru.

● La 20 decembrie, a fost inaugurat noul edificiu al Teatrului Național „I. L. Caragiale” din București.

mensurabilă, omenească. Ale adevărului general conform căruia conștiința e datoare să pășească mereu înaintea temeiilor ei materiale.

Fapt neobișnuit în practica de pînă atunci, considerînd industrializarea socialistă a țării drept obiectiv central al politicii economice a partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a invocat un amplu citat dintr-un clasic al gîndirii social-politice românești, anume A. D. Xenopol. „A rămîne dedată numai agriculturii — scria cîndva marele istoric — este a ne

se demersuri din toată istoria noastră. Și adevărul că ruptura românilor cu trecutul nu a avut și nu are în vedere o despărțire de idealurile dintotdeauna ale poporului care sîntem. Adevăr deosebit de tonic pentru fiecare fiu al acestei țări, prin a cărui rostire, întîmplată la lumina deplină a zilei, prin vocea celui mai calificat fiu al țării, a primit un impuls fără precedent chiar efortul românesc de reînnoare a tradițiilor ce ne acordă distincție între națiunile lumii. Și s-a revigorat, cu același prilej, chiar substratul adine

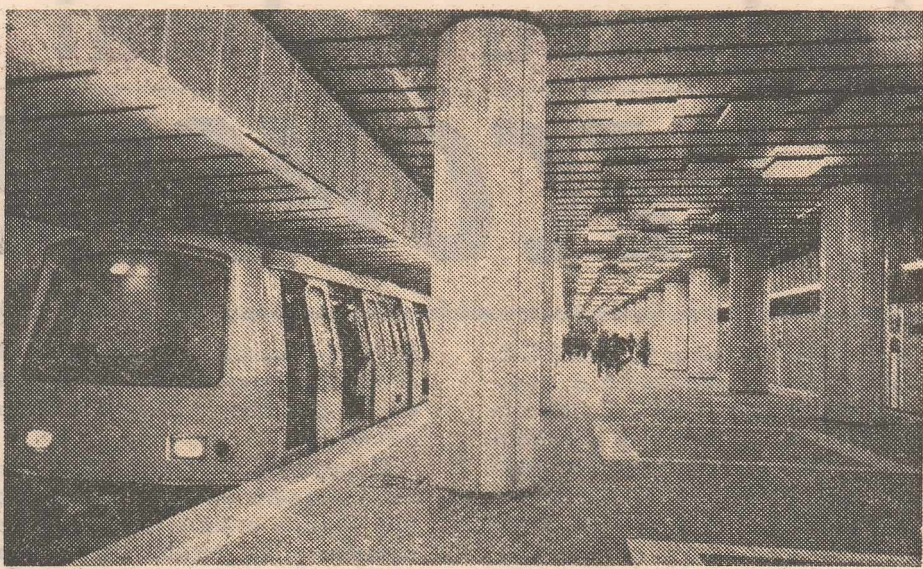

ale țării, pe de o parte, și la extinderea cooperării și schimburilor economice cu alte națiuni, pe de altă parte. Concomitent cu creșterea cantitativă a producției, în toate ramurile industriale au avut loc importante mutații calitative, de neconceput în alte condiții istorice. Cu alte cuvinte, s-a accentuat considerabil procesul de modernizare a structurilor industriale, au fost introduse tehnologii noi, în concordanță cu ultima oră a progresului tehnic mondial, s-au perfecționat cele existente, s-au extins mecanizarea și automatizarea producției, care au contribuit în chip hotărâtor la creșterea productivității muncii, asigurându-se implicit o valorificare superioară a materiilor prime și materialelor și sporirea competitivității produselor noastre pe piața mondială.

Mari și cuprinzătoare au fost, de asemenea, și realizările industriale obținute ca urmare a transpunerii în viață a Directivei Congresului al XI-lea al partidului, animate de același spirit inovator. În domeniul investițiilor, s-a împlinit un volum de lucrări în valoare de aproximativ 1000 miliarde lei. A continuat procesul de modernizare și diversificare a producției industriale a țării, introducându-se în fabricație peste 100 tipuri de mașini, utilaje și instalații, precum și peste 850 noi materiale și bunuri de consum. Ponderea produselor noi și re-proiectate introduse în fabricație a reprezentat circa 44 la sută din valoarea producției industriale a anului 1980. O tendință nouă, revoluționară a acestui timp bogat în fapte și împliniri a constituit-o și distribuția echitabilă a forțelor și capacităților de producție pe întreg teritoriul țării, deci dezvoltarea mai accelerată a județelor rămase în urmă, încl, ca o consecință nemijlocită a acestei opțiuni, au cunoscut ritmuri înalte de dezvoltare în primul rând județele Teleorman, Botoșani, Covasna, Gorj, Bistrița-Năsăud, Sălaj, Tulcea, Ilfov, Vâlcea, Vrancea, Vaslui și multe altele. În 1980, în mod practic, toate județele țării au dispus de capacități și condiții pentru o producție de peste 10 miliarde lei. Și era cît se poate de firesc, în literă și în spiritul politicii partidului nostru, ca în săși viața oamenilor și împrejurările ei materiale, ambianța ei de valori care dau substanță și sens bunăstării să cunoască, la rîndul lor, profunde și generoase prefaceri. Spre exemplu, cheltuielile social-culturale ale statului, în 1980, au trecut peste pragul de 10.000 lei pentru o familie. La fel, constructorii de locuințe și-au propus realizarea unui milion de apartamente într-un singur cîcinal. S-a dezvoltat continuu baza materială a învățămîntului de toate gradele, rețeaua de dotări social-culturale, cu deosebire rețeaua destinată asistenței medicale. România situîndu-se astăzi la nivelul unor state avansate în ce privește numărul de medici și de locuri în spitale la o mie de locuitori. Începînd de la 1 ianuarie 1978, s-a trecut cum se preconizase la reducerea treptată a săptămînii de lucru, pe fondul sporirii substanțiale a veniturilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Și de la o vreme, cum e lesne de înțeles, îndepărtatul an 1938 și-a pierdut valoarea operațională ca an de referință al dezvoltării noastre industriale. În anii care au urmat Congresului al IX-lea al partidului a survenit în viața orînduirii socialiste a țării și pragul peste care am început să ne măsurăm cu noi înșine. Pragul peste care izbînzile poporului care sintem nu au mai aflat în trecut repere echivalente din punct de vedere calitativ. Acesta fiind unul dintre semnele cele mai sigure ale pătrunderii noastre sub zodia unei noi epoci de dezvoltare istorică.

În cifre absolute, un anume domeniu de activitate industrială românească dovedește cît se poate de elocvent cît de ample ne-au fost proiectele și cîtă tenacitate am investit în îndeplinirea lor. Fîind vorba despre producția de energie electrică, factor decisiv în dezvoltarea întregii economii. În 1965, ne-am propus să atingem, în următorul deceniu, nivelul de 55-60 milioane kWh. Și la sorocul potrivit realizările s-au apropiat convingător de cifra planificată: în 1975, România a produs 53,7 miliarde kWh, în condițiile cînd în întreaga lume se afirma o puternică și furtunoasă criză energetică. Conform prevederilor Directivei Congresului al XII-lea al partidului, în 1985 producția de energie electrică va atinge un nivel de 88-90 miliarde kWh, depășind cu 18-21 procente realizările anului 1980. Dar în spatele acestor puteri colosale, vehiculate prin rețelele în permanență extinse ale sistemului energetic național, stau și marile lucrări hidro tehnice amintite mai sus și împlinite, în majoritatea lor absolută, în anii care au urmat Congresului al IX-lea al partidului. Rîtmul edificării și al intrării lor în exploatare fiind revelator: la 15 iulie 1965, cu numai patru zile înaintea deschiderii lucrărilor Congresului la care ne referim, a intrat în funcțiune sistemul hidro tehnice de pe rîul Flîriza. Și evenimentul a fost un semn neluîndu-l de bun augur. La 7 decembrie 1966 s-au încheiat lucrările de amenajare hidroenergetică a Văii Bistriței. La 9 decembrie, același an, a avut loc inaugurarea hidrocentralei de pe Argeș. La 15 august 1969, la Porțile de Fier, a fost dată în exploatare ecluza de pe malul românesc al Dunării, iar la 14 august 1970 a fost conectat la sistemul energetic național și primul agregat al barajului de la Gura Văii, construit în colaborare cu Iugoslavia prietenă. În sfîrșit, la 16 mai 1972, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito au inaugurat oficial și solemn Sistemul hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier, una dintre cele mai mari lucrări de profil de pe continent. La 5

aprilie 1973, la Rîureni, lînga Rîmnicu-Vîl-

Congresul al IX-lea a preconizat Realitatea de zi cu zi confirmă

1974 : La 14 martie s-a constituit Consiliul național pentru protecția mediului inconjurător ● La 23 martie, la Alexandria, a început să producă o nouă întreprindere de rulmenți ● La 28 martie, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost ales președinte al Republicii Socialiste România ● La 21 mai a început construcția noului șantier naval de la Mangalia ● La 13 iunie a fost inaugurată linia aeriană București-Amsterdam — New York ● La 2 noiembrie a fost publicată Legea ocrotirii patrimoniului cultural național.

1975 : La 28 ianuarie, termocentrala din Brăila a început să funcționeze la puterea nominală ● La 13 februarie a fost publicat Manifestul Frontului Unității Socialiste ● La 24 iulie, la Combinatul siderurgic Hunedoara, a intrat în funcțiune un nou laminor ● La 20 august, la șantierul naval din Constanța a fost construit al doilea mineralier de 50.000 tone ● La 9 octombrie, la șantierul naval din Galați, a fost lansată prima platformă românească de foraj marin ● La 16 decembrie a luat ființă compania aeriană L.A.R. — Linile aeriene române.

1976 : La 29 februarie, la Deva, a fost dezvelită statuia ecvestră a lui Decebal ● La 2 septembrie a fost inaugurat marele magazin universal „Unirea” din Capitală ● La 26 septembrie, autoturismul de teren ARO a fost distins cu medalia de aur la Tîrgul internațional de la Zagreb ● La 17 decembrie, la Cluj, a avut loc dezvelirea monumentului dedicat lui Mihai Viteazul ● La 25 decembrie, Întreprinderea de autoturisme din Pitești a fabricat automobilul Dacia-1300 cu nr. 300.000.

1977 : La 19 martie a apărut proiectul Legii calității producției și serviciilor ● La 14 aprilie a fost livrat primul lot de tractoare de 180 CP fabricate la Craiova ● La 14 mai, pe Cîmpia Libertății de la Blaj s-a dezvelit ansamblul monumental Gloria ● La 17 iunie s-au

declanșat lucrările de construcție a întreprinderii de autoturisme „Olteci” ● La 2 iulie, la Arad, a intrat în funcțiune combinatul de îngrășăminte chimice ● La 28 noiembrie s-a sărbătorit împlinirea unui secol de la căderea Plevnei.

1978 : La 26 decembrie, a apărut volumul „Omagiu președintelui Nicolae Ceaușescu”, consacrat aniversării a 60 de ani de viață și peste 45 de ani de activitate revoluționară ai celui mai iubit fiu al poporului român.

1979 : La 21 februarie, la Tîrgu Jiu, a fost dezvelit bustul sculptorului Constantin Brăncuși ● La 27 martie, la Tîrgu Lăpuș, a intrat în funcțiune filatura de bumbac cardat ● La 24 aprilie, la Întreprinderea de mașini grele din București, a fost realizat al 10-lea turboagregat de mare putere ● La 15 iunie, la Craiova, a fost inaugurat Teatrul liric ● La 18 iulie, la Motru, a intrat în producție prima galerie a noii mine Horăști-Sud.

1980 : La 29 februarie, la Combinatul petrochimic Pitești a început să producă complexul de normal-parafine, primul obiectiv de acest gen construit în țară ● La 7 martie, la șantierul naval din Galați, a fost lansată a doua platformă de foraj marin ● La 21 septembrie s-a dat publicității proiectul Legii cu privire la dezvoltarea industriei mici.

1981 : La 10 februarie, la Galați, a intrat în funcțiune cel mai mare furnal din țară, unul dintre primele 10 din lume în ceea ce privește capacitatea ● La 24 martie, hidrocentrala Drăgășani a fost racordată la sistemul energetic național ● La 14 mai a fost lansată nava cosmică Soiuz-40, cu echipaj român-sovietic.

1982 : La 9 iunie a fost dat publicității Apelul poporului român adresat sesiunii speciale a O.N.U. consacrată dezarmării ● La 18 iunie, la București, a fost dezvelit bustul lui Nicolae Titulescu ● La 27 august a fost lansat primul avion de linie Rombac 1-11.

cea, au început lucrările de construcție a celei de a patra hidrocentrale de pe rîul Olt, curs de apă intrat și el pe făgașul unor transforări de substanță. La 26 octombrie 1973, pe Lotru, s-au încheiat lucrările barajului de la Vidra. Și de atunci, fără nici un răgaz, comunicatele de presă au readus în atenția noastră, din acest punct de vedere, alte și alte localități și cursuri de apă, între care amintim Sîru, Someșul, Rîul Mare. Prin declanșarea lucrărilor de construcție la centrala atomoelectrică de la Cernavodă, energetica românească a pășit curajos într-o nouă etapă de dezvoltare. Prin reluarea și continuarea energică a lucrărilor de construcție a canalului Dunărea-Marea Neagră, care se apropie acum de sfîrșitul lor, lucrările capitale cu consecințe asupra peisajului național au intrat, de asemenea, sub o nouă zodie, de o amploare fără egal în toată istoria noastră.

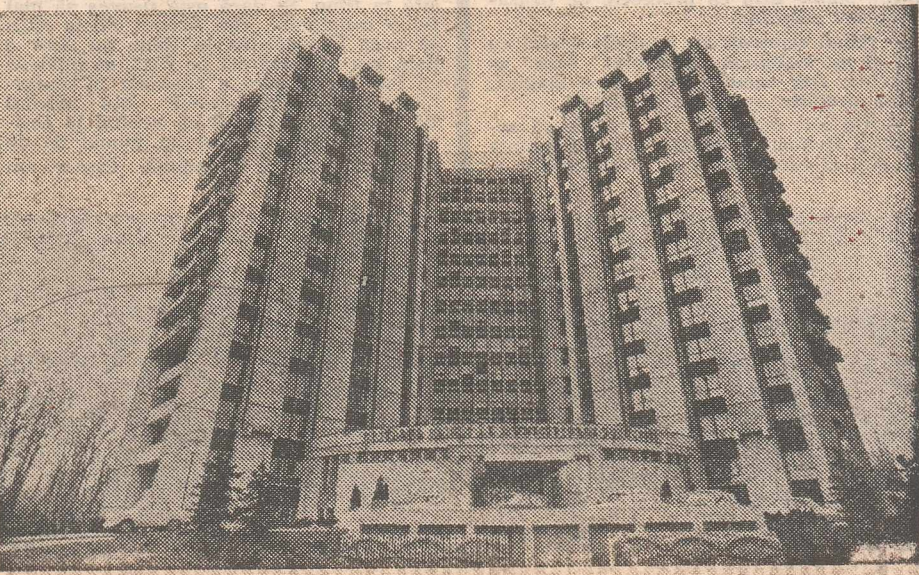
În urmă cu 18 ani, de la tribuna Congresului IX, tovarășul Nicolae Ceaușescu schișa o perspectivă realistă a agriculturii noastre. „Deoarece nu este posibilă extinderea deosebită a suprafeței arabile — sublinia secretarul general al partidului —, sporirea producției vegetale va trebui să izizeze prin recolte mai mari la hectar; în acest scop trebuie organizată pe baze științifice întreaga activitate a unităților agricole, valorificate la maxim condițiile create prin mecanizare, chimizare

Brăilei. În același an, la 3 iulie, a fost dat în exploatare și sistemul de irigații Calafat-Ciupercei. La 29 aprilie 1972, la Dăbuleni-Doj, s-a dat în folosință iniția etapă, de 30.000 hectare, din sistemul de irigații pe nisipuri Sadova-Corabia. Și această lucrare în revistă poate fi continuată în chip susținut, pe toate marile orizonturi ale Cîmpiei Române. Și va putea fi continuată, de asemenea, și în viitor. Pînă în 1985, după ultimele prevederi, suprafața agricolă irigată a țării va atinge 4 milioane hectare. În 1990, ea va ajunge la 5,5-6 milioane hectare. Ne aflăm în plină revoluție agrară și acest proces, fără doar și poate, nu ar fi avut conținut credibil în absența aportului adus la dezvoltarea agriculturii de constructorii de mașini și, în mod deosebit, de industria chimică românească, în întregime o creație a acestor ani glorioși. În 1965, se preconiza o producție de cereale de circa 13 milioane tone. La Congresul al XII-lea al partidului, nivelul preconizat se ridica deja la 27-28 milioane tone și rezultatele anului 1982 au confirmat pe deplin capacitatea productivă a agriculturii noastre.

Prin intervențiile sale în viața de zi cu zi a națiunii, acțiunea Partidului Comunist Român, modul său de a conduce eficient țara au determinat profunde schimbări calitative, profunde și de anvergură, fără termen de comparație în trecutul patriei. Construind și desăvîrșind societatea socialistă multilateral dezvoltată, sub îndrumarea partidului, sub conducerea nemijlocită și înțeleaptă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, edificăm o orînduire în care toți oamenii muncii, beneficiind pe deplin de cele mai generoase drepturi cetățenești, bucurîndu-se de posibilitatea de a-și dezvolta și pune în valoare la un nivel superior capacitatea creatoare, energiile și talentele, sint chemați să participe tot răzîntens, mai activ la conducerea efectivă a statului, la elaborarea tuturor marilor decizii ce privesc mersul înainte al patriei. Din acest punct de vedere, modul tonic în care au fertilizat existența noastră națională prevederile Directivei Congresului al IX-lea al partidului, tenacitatea cu care au fost ele îndeplinite constituie o premisă și un fundament al abnegației noastre de astăzi, al încrederii noastre desăvîrșite în clarvîntulnea partidului și a conducătorului său iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cîtorînd o industrie înfloritoare și puternică, desfășurînd o largă ofensivă asupra pămintului și a rînduțiilor lui, adăunînd noi valori patrimoniului de spiritualitate al poporului nostru, ridicînd continuu nivelul de viață al oamenilor țării, valorificînd la maximum potențialul național de bogății naturale, de energie și îndemnare umană, perfecționînd neîncetat structurile ca atare ale cadrului nostru social, sub îndrumarea partidului, adăugăm lumini noi timpului pe care-l trăim, timp în contextul căruia socialismul, ca idee și realitate, își impune din ce în ce mai convingător virtuțile, ca unica orînduire capabilă să asigure bunăstarea poporului și democrația reală în ceea ce privește exercițiul îndatoririlor și drepturilor lui.

Să ne întoarcem acum în timp și să ne reamintim o sumă memorabilă de cuvinte. „Noi, națiunea noastră, poporul nostru — ne încredințăm tovarășului Nicolae Ceaușescu, în patetica cuvîntare rostită cu prilejul încheierii Congresului al XII-lea al partidului — cînd vorbește de om, de omenie, vorbește de Om cu O mare.” Sint cuvinte asupra cărora se cuvine să meditam, mai cu seamă astăzi, cînd aniversăm inițial mare eveniment politic din cuprinderea epocii Nicolae Ceaușescu. Într-adevăr, tot ceea ce se construiește în această țară, și în plan material, și între hotarele spiritului, ne întărește mereu convingerea că omul nou, căruia nu numai odată i-am ridicat statul din metafore, nu este o utopie, un țel de atins într-un viitor mai apropiat sau mai îndepărtat, ci o plămădită concretă a anilor luminoși și fertili al socialismului, un ideal coborît pe pămînt, o existență în devenire, neconținut perfectibilă. Nu trebuie să mergem prea departe pentru a constata cum se întîpăreste în conștiințe, la cold, această pecele specifică a timpului nostru. Omul nou, tradițiile care-i conferă calitatea de chintesență a evoluției sociale românești din ultimele două decenii își împlinesc grandoarea chiar alături de noi, chiar în noi. Ridicarea omului, cu nevoile, exigențele și aspirațiile sale, la rangul de valoare primordială a societății este adevărată și remarcabilă cîtorînd o epocă Nicolae Ceaușescu, al cărei act de naștere s-a semnat în 1965.

MIHAI PELIN ■

S-a pus în lucru cel mai grandios RECONSTRUCȚIA

După cum este cunoscut, la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. a fost dezbătut și adoptat, iar Marea Adunare Națională a legiferat Programul național pentru asigurarea unor producții agricole sigure și stabile prin creșterea potențialului productiv al pământului, mai buna organizare și folosire în mod unitar a terenurilor agricole, a întregii suprafețe a țării, realizarea irigațiilor pe circa 55-60 la sută din suprafața arabilă, a lucrărilor de desecări și combaterea eroziunii solului.

În ziua de 9 iulie a avut loc ședința de constituire a Comandamentului Național. În conformitate cu hotărârile Plenarei C.C. al P.C.R. și Marii Adunări Naționale, președintele Comandamentului Național este tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Elaborat din inițiativa și cu contribuția hotărâtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele republicii, acest program intruchipează grija cu care se cuvine a fi gospodărită cea mai mare avuție națională și se înscrie

în continuarea eforturilor făcute de stat indeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, materializate în investiții de zeci de miliarde de lei, prin care s-a urmărit creșterea potențialului de producție al pământului.

Constituind o acțiune economică și politică de importanță națională, o operă de mari proporții, de transformare a naturii, programul impune printr-o viziune unitară, determinată de caracterul său complex și de amploarea și cutezanța obiectivelor stabilite a se realiza, care îndreptățesc aprecierea că el constituie cea mai importantă lucrare realizată în țara noastră.

Rîndurile de față urmăresc să dea o imagine a modului cum încep să prindă viață prevederile acestui program, prevederi a căror îndeplinire reprezintă o componentă de bază a noii revoluții agrare și este, fără îndoială, prilejul pe care agricultura noastră și-l oferă pentru a deveni mai spornică, pentru a-și aduce o contribuție mai însemnată la bunăstarea tuturor fiilor României de azi și de mâine.

Lecția „tot timpul”

— Spuneți că aveți un tren în după-amiaza asta. Unde plecați?

— La Sibiu. Miine trebuie să fiu acolo. Se definește, împreună cu factorii locali, perimetrul lucrărilor ce se vor executa până în 1985. Avem de făcut sisteme de desecare și drenaj în zona Avrig-Scorci și în bazinele Hirtibaciu, Visa, Secașul Marc. Mai sînt de executat amenajări de versanți și reprofilări de văi pe teritoriul Stațiunii de cercetări Cristian, după modelul experienței de la Perieni, din Vaslui, care după cum se știe trebuie să fie extinsă în toată țara.

— Dv., tovarășe inginer Mihai Gheorghe, conduceți în cadrul Institutului pentru îmbunătățiri funciare secția de combatere a eroziunii solurilor. Spuneți că spre deosebire de colegii dv. lucrați în secție „tot timpul”. Cum adică?

— Colegii de la irigații luptă împotriva secetei iar cei de la desecări-drenaje împotriva excesului de umiditate, pe cînd eroziunea se produce continuu, fie că e secetă, că bate vîntul și spulberă praful, fie că plouă excesiv. Dealtfel, se știe că munca noastră nu se încheie, de fapt, niciodată, și că este nevoie să se revină din cînd în cînd cu lucrări de reamenajare, de completare, de modernizare. Ar fi de înțeles aceasta în măsura în care situația nu s-ar datoră decît proceselor naturale.

— Dar uneori se datorează și oamenilor?

— Adevărul cam așa e. Statul a alocat și este pe cale să aloce sume de-a dreptul fabuloase pentru conservarea pământului dar sînt, trebuie să-o recunoaștem, și cazuri cînd după încheierea investițiilor nu s-au executat, de exemplu, lucrări după curbile de nivel și asta a făcut ca investițiile să nu ducă la rezultatele scontate. Iar eroziunea a continuat, s-a extins.

— Unde s-a întimplat asta?

— În bazinul Racova-Vasluiet, de exemplu. În alte locuri s-au plantat vii și pomi pe terenuri în pantă pe care nu se executaseră toate amenajările necesare, urmarea fiind că plantațiile au fost deteriorate, numai într-o măsură, bineînțeles, la podgoriile Dealu Mare, pe Tîrnave sau la Drăgășani. Cele mai mari focare de alunecări au apărut însă pe pînunile neexploatate rațional, acolo unde au apărut eroziuni în adîncime prin ravene și torenți, în bazinele Slănic-Buzău, Dimbovița, Argeș, Argeșel, Rîul Mare, Topolog. Acolo unde s-a lucrat bine se poate spune însă că procesele de degradare sînt stăpînite.

— Știm. Oamenii au împințit dealul cu vii și au stabilizat pământul care se scurgea. Dar aceasta au făcut-o singuri, după proiecte s-ar zice țărănești.

— Cu atît mai bine, nu trebuie să așteptăm ca toate lucrările să fie finanțate de stat ci este nevoie să se procedeze și

la executarea unor amenajări locale. Dacă vrem, există o tradiție străveche în acest sens. Astăzi se știe că dacii făceau lucrări de îmbunătățiri funciare. Profesorul Marcu Boțan, de la Academia de științe agricole și silvice, care-i și arheolog, amator ce-i drept dar recunoscut în această calitate, a dovedit că dacii au făcut lucrări de terasare în centrul Transilvaniei, lucrări de închidere către mare în Dobrogea sau desecări de mlaștini în regiunea Timișoarei.

— Revenind la „experiența Perieni”: ce s-a făcut și ce se face pentru generalizarea ei?

— Acolo plecam dealurile la vale, cu case cu tot, și iată că de la o vreme pământul nu mai fuge iar recoltele sînt foarte bune. După organizarea antierozională a teritoriului și fixarea rețelei de drumuri ei au trecut la stabilirea sistemelor de cultură adecvate, în funcție de înclinația pantelor. Așa după cum se știe, acțiunea de combatere a eroziunii solului va începe, potrivit prevederilor programului adoptat, cu terenurile agricole puternic erodate din bazinele rîurilor Argeș, Dimbovița, Olt și Buzău, din Podișul Transilvaniei și al Moldovei și va fi însoțită de aplicarea unor măsuri agropedameliorative și agrotehnice corespunzătoare. Se vor aplica asolamente antierozionale, cu o structură adecvată a culturilor, realizate în fișii cu benzi inerțabile pentru reținerea apei și protejarea pământului. În mod obligatoriu, pe terenurile în pantă lucrările agricole se vor executa numai pe cubza de nivel.

Apă frumoasă, apă urită

Ninsese zdravăn la Dragalina, în inima Bărăganului, cînd am fost acolo prima oară, în urmă cu cîțiva ani, și-mi aduc aminte că Ion Pleșa, secretarul primăriei, privind către zăpada care sticlea dincolo de ferestrele biroului lui a spus: zăpada e o apă frumoasă, dar pentru noi s-ar putea să fie urită.

Ion Pleșa nu este localnic ci tocmai din comuna Movila, de pe lângă Tîndărei. Cînd a venit la Dragalina, în urmă cu 12 ani, abia începuse să se construiască sistemul de irigații. Cum locul fusese dintotdeauna secetos n-a putut decît să se bucure că apa va suli din Dunăre pînă aici, în mijlocul Bărăganului, și chiar s-a bucurat, spune el, ca de-o ploaie soasă la timp. Și dacă asta n-avea să mai fie o întimplare, cită vreme ploaia avea să cadă întotdeauna la timp, nu doar o dată sau de două ori pe vară, se înțelege că Ion Pleșa, care a copilărit în marginea „triunghiului secetei” din nordul Bărăganului, a crezut că venind la Dragalina a prins norocul nu numai de un picior ci chiar de amîndouă. Cîțiva ani

mai tîrziu a început să se vadă însă ce consecințe poate avea faptul că pe lângă canalele prin care se aducea apa din Dunăre nu fuseseră săpate și așa-numitele canale de desecare. Cu vremea, pinza de apă freatică a crescut îngrijorător. Apa s-a ridicat în fintini că puteai s-o atîngi cu mîna. Pe sute de hectare au apărut bălți care n-au mai secat nici în mijlocul verii. Bineînțeles, în anumite locuri nu se mai putea ara și semăna la timp. Au fost și ani, ne spunea inginerul Nicolae Vlădoiu, directorul I.A.S.-ului Ciulnița, cînd datorită faptului că nu s-a putut intra mai de vreme pe terenul mlaștinos, semănatul porumbului s-a făcut în unele locuri cu puțin înainte de culesul griului. Aflată la 16 kilometri de cel mai apropiat curs de apă, de Ialomița, comuna a avut de înfruntat, în ultimele două primăveri, neașteptate ale unor inundații provocate de ploile îndelungi, căzute pe pământul îmbibat de apă. Cîteva case, mai vechi, s-au prăbușit și-a fost nevoie ca oamenii să fie ajutați să-și construiască altele ori să se mute în apartamente în blocurile construite în centrul comunei. Încît a venit și clipa cînd s-a văzut că nu poate să mai încapă nici o amînat iar ceea ce trebuia făcut din capul locului s-a făcut în cursul anului 1982 și se află acum în curs de definitivare. De jur-împrejurul comunei a fost săpat un canal în-deajuns de lat și adînc, lung de aproape 20 de kilometri, căruia i-a fost deschis drum de scurgere către Ialomița. Lucrarea, sub o strictă supraveghere de specialitate, a fost executată, se înțelege, și cu ajutorul țărănilor din Dragalina. Și apele s-au retras, în sfîrșit, luînd de pe inima oamenilor o povară și lăștindu-i să se întoarcă în tîhnă la roșturile firești ale vieții lor, în primul rînd la munca pe cele 17 000 de hectare de pe seama cărora în anul trecut comuna a produs la fondul de stat 50 000 tone de porumb, griu, orz și floarea-soarelui, 2 600 tone de carne și 40 000 hectolitri de lapte. Iar dincolo de acestea, spune Ion Pleșa, la Dragalina s-a mai întimplat ceva: că oamenii nu se mai tem de-un șir de ploii sau de-o zăpadă bogată și că zăpada este, într-adevăr, un fel de apă frumoasă, a cărei frumusețe nu trebuie umbrită de nici un fel de temere. Lîngă frumusețea ei e mai bine să nu rămînă loc decît pentru bucurie.

Linuștea unui sat

Omul și-a mesterit talpa casei întotdeauna mai bucuros pe lîngă un curs de apă. Pe Neajlov există sate înfloritoare și fără îndoială că rodnicia pământului acestor sate n-a fost lăsată niciodată la voia întimplării cită vreme oamenii au știut că apa este pe-alături și bună. În cele cîteva sate ale comunei Corbii Mari, din șesul județului Dimbovița, și anume la Petrești, Vadu Stanchii, Bărăceni și Moara din Groapă, Neajlovul se știe că este pe-aproape și-acum, nu-i

vorbă, dar asta înseamnă doar că el și-a mutat cursul.

Pe lîngă pădurea Pîntenoaica, din marginea Petreștilor, Neajlovul a venit în această primăvară secetoasă din ce în ce mai firav și cum a venit așa a fost lăsat să treacă. Poluat, rîul își duce apele pe jumătate moarte iar localnicii, în loc să se apropie de el, se îndepărtează. Acesta e numai un fel de-a vorbi, de bună seamă, fiindcă e limpede că nu le dă nîna să se îndepărteze și de pământul de pe malurile lui. Înaintea valului de ploii care a îndepărtat seceta ce se agățase ca un vis urît de neodihna tuturor, i-am văzut pe țărani din Petrești cum la cîteva sute de metri începuseră să taie albia unui rîu nou, pe fagașul unui pîruu ce se cheamă și azi Anini, după numele unei păduri de demult, de care nu prea-și mai aduce aminte nimeni. Din pădurea aceea, rădăcită în timp, n-au mai rămas decît patru anini în jurul unui izvor. În coasta dealului pe care de la o vreme s-a tot întins satul, au fost redescoperite însă izvoarele vechi ale pîrului pe-a cărui albie, pe aproape doi kilometri, o draglină începuse să sape pe-o lățime de zece și în adîncime de un metru și jumătate. Primarul Gheorghe Ciotan și președintele Consiliului unic agroindustrial Potlogi, Ștefan Neagu, erau incredințați că noul fir de apă va putea să mai reducă în simțiri și Neajlovul care se scurgea gales pe alături. În orice caz, încă de atunci, cînd pământul ardea în flacăra mocnită a secetei, oamenii începeau să se bucure că pot iriga o parte din izlazul comunal și, prin cădere gravitațională, prin brazde, o bună parte din grădina de legume. Și încă nu se încheiase acel efort de memorie, ca să spunem așa, acea muncă nu tocmai ușoară de despotmolire a vechilor izvoare, cărora numai unii dintre bătrîni le mai ghiceau locul, cînd ei, ca și cum ar fi știut că avea să plouă în curînd, ne-au spus că poate să plouă oricînd, dar pe ei n-o să-i poată convînge nimeni să nu ducă la bun sfîrșit ceea ce tocmai începuseră. Nu s-ar mai fi hotărît să se oprească nici dacă ar fi venit cineva să le spună că, pe cuvînt de onoare, miine dimineață Neajlovul va curge iarăși limpede și poți să bei apă din el. Ar fi putut să răspundă, eventual, că vor să aibă un Neajlov de rezervă, unul numai pentru ei. Dar n-am avut impresia nici o clipă, trebuie să recunoaștem, că ei nu așteaptă ca mai sus, pe firul rîului, cineva să nu se mai tot joace. Mai ales că, în anii următori, pămînturile lor urmează să fie cuprinse în marcele sistem de irigații Titu-Ogrezeni.

Ziua din nordul Bucureștiului

Se susține că un om mare, de la care te și aștepti să spună ceva foarte important, ar fi zis cam așa: cine ar putea face

proiect al epocii Ceaușescu

PĂMÎNTULUI

să crească două spice de grâu sau două fire de iarbă acolo unde înainte a crescut numai unul, va sluji cu cel mai mare folos omnirea. Dacă stă și se gîndește bine, inginerul Victor Suciu chiar asta ar putea spune că fac cei peste 300 de oameni cu care lucrează pe Șantierul Nord București, unde sapă canale, execută drenaje și îndepărtează apa către valea Mostiștei, lăsînd în urmă teafăr pămîntul care nu mai depinde decît de oamenii ce-și spun și chiar sint țărani, cu toate că-și duc viața aproape de marginea Bucureștiului, ca pe locul unde creștea un spic să poată crește două.

Aceiașea a fost hotărîtă în primăvara anului 1979, în urma unei vizite de lucru a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Dimieni-Tunari, și ea cuprinde aproape 113 mii de hectare ce se întind pe o fișie ale cărei capete se află la Titu, în județul Dimbovița, și la Fierbinți și spre Dridu, în județul Ialomița, iar către nord înaintează pînă dincolo de Peris. Șeful secției descărcî-drenaje de la Institutul de studii și proiectări pentru îmbunătățiri funciare, dr. inginer Iulian Mihnea, ne lămurește că pe fișia aceasta de vreo 80 de kilometri în lungime și a cărei lățime atinge, în medie, cam 40 de kilometri, pămînturile sint argiloase, puțin permeabile, și din această pricină au apărut așa-numitele crovuri în care apa bălta chiar și-n mijlocul verii. Era un pămînt bolnav, spune și inginerul Alexandru Oblocinschi, dirigintele șantierului, un om care se cam apropie de vîrsta pensionării și de la înălțimea acestei vîrste nu poate să nu privească înapoi, către anii cîți a fost student și apoi asistentul profesorului Ion M. Gheorghiu, de la catedra de îmbunătățiri funciare din cadrul Institutului agronomic din București, o autoritate în profesiunea sa și un om care nu dicta idei de la catedră ci le trăia. Făcînd parte din echipa de colaboratori ai profesorului, dirigintele de astăzi al Șantierului Nord București a umblat pe-atunci aproape în toată țara și-a învățat de la dascălul său că nu e bine să plece pretutindeni cu catedra după el, ca să zicem așa, adică întotdeauna să dea altora lecții, cîta vreme se pot ivi situații cînd să mai aibă și alții cite ceva de zis. Pe lângă Făgăraș, de la Mîndra și Simbăta de Sus pînă la Ucea umblau din poartă în poartă și vorbeau cu țărani de la care mai rămînea întotdeauna cite ceva de aflat, fiindcă ei reușiseră ca prin niște acumulări de izvoare să-și irige livezile și pășunile care se întindeau pe un strat amărît de pămînt, care nu era gros nici de-o jumătate de metru iar sub el era piatră, care stîncă. Fostul asistent își mai amintește că de cite ori plecau cu trenul prin țară profesorul spunea că n-ar vrea altceva decît să apuce să trăiască și ziua cînd pămînturile pe care le vedeau fugînd înapoi, dincolo de fereastra vagonului, se vor curăți la față și pe locul lăcoviștilor și-al crovurilor se va întinde grîul des ca peria. Ziua aceea a început să vină, cel puțin în nordul Bucureștiului, și lumina ei va tot crește, pînă în 1985, cînd se vor încheia lucrările la toate cele 22 sisteme de desecare.

Și totuși, cine răspunde?

— Sinteți, tovarășe inginer Corneliu Răuță, directorul Institutului de cercetări pentru pedologie și agrochimie. Să începem prin a defini datoria pedologilor în perspectiva îndeplinirii programului național de asigurare a unor producții agricole sigure și stabile.

— Noi executăm analize și determinări privind chimia și fizica solului, acordăm asistență tehnică și consultații de specialitate, întocmim expertize și studii în vederea cunoașterii resurselor de sol în proiectarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și agroameliorative, amplasarea de sere, vii și livezi, exploatarea sistemelor de irigații. Studiul agrochimic al terenurilor agricole din țara noastră constituie o activitate de stat, deosebit de importantă. Testările periodice sint absolut necesare fiindcă una dintre trăsăturile agriculturii intensive constă în faptul că solurile înregistrează o continuă modificare a reacției și a gradului de aprovizionare a lor cu elemente nutritive. Ca să producă piinea noastră, pămîntul cheltuie și el o anumită energie care trebuie să-i fie restituită. Dacă procedăm așa, continuăm să păstrăm și chiar să îmbunătățim fertilitatea pămîntului și se cheamă că facem o agricultură pe bază de bilanțuri energetice active.

— Întrebarea este cum vom fi siguri că prevenim în timp ce chiar discutăm că este mai important să previi decît să vindec.

— Așa cum a arătat secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și anume ca actele de indiscripționare în gospodărirea pămîntului să fie sancționate „nu prin critică și autocritică,

ci în conformitate cu prevederile legii”. Să fie, așadar, respectată legea și să-i punem pe oameni în situația de a o putea respecta. Fiindcă deocamdată, cu toate că pămîntul este considerat o avuție fără preț, în sensul că prețul lui este inestimabil, putem observa că valoarea lui este considerată, în fond, mai mică decît a unor lucruri al căror preț e ridicol de mic. Îl considerăm astfel cel care-l muncesc în așa fel încît îi strică fertilitatea. Am înțeles oameni care au astăzi un pămînt mai bun decît îl aveau în urmă cu 10 sau 20 de ani. Nu despre ei vorbesc aici, așadar, ci despre aceia, cîți sint, care în unitatea agricolă unde lucrează mai valoros le pare scaunul pe care stau decît mii de hectare ce impresorau încăperea în care se află acel scaun.

— Cum așa, tovarășe director?

— Pentru că de scaunul acela, că obiect de inventar, tot răspunde pînă la urmă cineva, vreun magazioner, vreun administrator, dar de pămînt cine răspunde?

— Nimeni?

— Pămîntul încă nu e luat în gestiune în suficientă măsură de nimeni și de aceea cred că trebuie să-i acordăm valoare și în acest fel. Cred că trebuie dat în răspunderea directă a celor ce-l muncesc, specialiștilor, pe bază de document, fiindcă numai chestionarea lor pentru a vedea dacă știu că pămîntul reprezintă o valoare națională poate fi necesară dar iată că nu e și suficientă.

— N-ar spori oare burocrăția? Și-apoi, se produc și procese naturale, necontrolabile de către om, cu efecte negative asupra fertilității pămîntului.

— Se înțelege că nimeni nu poate fi făcut răspunzător de mersul climatei. Factori naturali negativi au fost și vor fi întotdeauna. Se urmărește constant, după cum se știe, limitarea lor printr-o amplă serie de lucrări de îmbunătățiri funciare, ce reprezintă o uriașă investiție din partea statului. Recentul program adoptat de Marea Adunare Națională, cu privire la asigurarea unor producții sigure și stabile, reprezintă o extindere a acestor lucrări la un nivel fără precedent și într-o concepție unitară. Dar unei astfel de înțelegeri a valorii pămîntului — la nivelul intereselor generale ale societății — trebuie să-i corespundă o înțelegere adecvată de sus pînă jos, adică și în unitatea agricolă, și nu numai în unele ci în toate. O cartare agrochimică și pedologică și introducerea cadastrului calitativ oferă un inventar riguros științific al calităților la un moment dat ale pămîntului. Cînd specialistul, să zicem, știe că a luat în primire un teren cu anumite calități, el se va îngriji și nu va permite nimănui — avînd legea de partea sa — să le deterioreze în vreun fel. Se înțelege că o astfel de preluare în gestiune presupune înlăturarea oricăror incompetențe, eliminarea oricăror imixțiuni sau intervenții necalificate. Și e normal să fie așa, pentru că decizia tehnică trebuie să se afle la înălțimea deciziei politice care a stabilit agriculturii, după cum se știe, un rol prioritar între activitățile economice, alături de resursele de energie și de materii prime, iar un semn elocvent al grîii față de cea mai mare avuție națională este, fără îndoială, crearea din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu a Consiliului Național pentru gospodărirea unitară a fondului funciar, organism care se află în subordinea Consiliului de Stat și-a cărui sarcină este să supravegheze întreaga activitate privind utilizarea integrală și rațională a fondului funciar național și creșterea capacității lui productive.

Un inginer născut pe asfalt nu se teme de noroaie

...Dinspre București spre Călărași, talem Bărăganul prin moșia Fundulei, printre grădinile de vis ale Institutului de cercetări agricole peste care plouă mărunț din aspersoarele ce cîntă cu șipot de izvoare. Dincolo, deși a plouat ieri, tipșia cîmpiei arde ca focul sub soarele atîrnat vertical deasupra ei. Nu adie nici măcar zefirul, păduri nesfîrșite de porumb verde gros împietresc orizontul. O luăm pe Valea Mostiștei, pe un drum lăsat în paragină; duba noastră (laborator de fotogrametrie) saltă și zgîlție din toate fierărelele cînd printre băltoace, cînd printre pietroaie, cînd prin praf pînă la gleznă. Ingerul Ioan Călugăru calm, nu se miră de nimic, e obișnuit și cu peisajul și cu cvasișoseaua, de zece ani o străbate în același mod. Ne liniștește că e „doar o chestiune de moment”, adică de timp și reflectează pentru sine că mulți dintre noi nu mai avem înțelepciunea așteptării, „vrem totul peste noapte”. Dinsul face parte din acea eroică generație a romantismului revoluționar

care a pornit de la zero și care a știut să vadă în viitor nu pur și simplu visînd, ci făcînd. Se apropie de pensie, de marea retragere, de finalul unei cariere pe care ar lua-o oricînd de la capăt. Are 59 de ani. O carieră nerăsfățată de comodități, ci una frămîntată și neliniștită, nici măcar statornică, teritoriul ei fiind pămîntul și cerul liber bătut de vînturi, de ploaie, de arșițe, de zăpezi. Trăindu-și copilăria în cîmpie, în cîmpia de sud a țării, devastată verile de secetă și astfel de arșițe, omul acesta cu o imaginație fabuloasă și o sensibilitate acută — ar putea scrie o carte, de pildă, despre Giurgiuța sa olteană, unde s-a născut și despre care vorbește cu un har, o înflăcărare și o prosepțime demne de marii povestitori — o visa ca pe grădinile Semiramidei. Și asta nu se putea fără apă. Iar cel mai mare fluviu al Europei trecea pe la picioarele sale. În 1948, la granița unei lumi noi, absolvă secția de „geniu agrar” a Politehnicii bucureștene, cum s-a numit pînă atunci, viitoarea facultate de îmbunătățiri funciare. Dacă, student fiind, avea temeri asupra destinului său spre care îl îndrumase visele adolescenței, legăturile de suflet cu satul și pămîntul, din 1949, cînd, în urma unui concurs, intră în serviciul Ministerului Agriculturii, pentru îmbunătățiri funciare, începe o viață egală cu o istorie. Trăită și contopită cu ceea ce s-a întimplat în România ultimilor 30 de ani pentru dezvoltarea agriculturii, pentru avuția ei primordială — pămîntul pîinii. Ca inginer executant, specialist, conducător, consultant, proiectant este prezent, legat, implicat aproape în toate lucrările și construcțiile de îmbunătățiri funciare. La marile îndiguirii de-a lungul Dunării, de la Medgidia la Bechet și Calafat, la crearea celor mai noi bărăgane ale pîinii, insulele dintre ape — Borcea I și Borcea II, Insula Mare a Brăilei — la nașterea primului mare sistem de irigații românesc — Valea Carasu din fosta țară de foc a Dobrogei, la înălțarea de baraje (Seimeni, Basarabi, Cocosu, Medgidia), la conturarea unei concepții și a unor acțiuni de combatere a eroziunii solului prin plantații de vii și pomi... De un deceniu lucrează în proiectare, la Institutul de studii și proiectări pentru îmbunătățiri funciare — I.S.P.I.F. — și este arhitectul, creierul, șeful de proiect al acestui mare complex de irigații și îmbunătățiri funciare pentru o mare întindere a Bărăganului, supranumit Mostiștea II. Care, într-o primă etapă, pînă în 1985, va trebui să irige (să combată bălțile, să asigure drenajele, să asigure sănătatea pămîntului, să combată eroziunile și degradările de sol) 84.000 de hectare, iar pînă în 1990, alte peste 153.500. Exceptînd Mostiștea I, ce funcționează, udă de 10 ani recoltele a peste 60.000 hectare. Proiectul este de o mare cutanțanță tehnică și cu atît mai complicat de realizat. Priviți o hartă și fixați-vă interesul pe porțiunea de Bărăgan dintre Ialomița și Dunăre, pe Valea Mostiștei. Vor fi aduse, din sus, ape tocmai din Siret și riul Buzău, unite cu ale Ialomiței, printr-o mare acumulare la Dridu, iar cînd acestea vor avea debite mici, se vor urca apele Dunării, printr-o vastă arumulare la Mănăstirea.

...La o barieră de cale ferată, aproape de satul Gurbănești, punctul nostru de destinație, se intrupește firul povestirii. Dintr-o „Dacie” 1300, sare un tînăr în ținută de vacanță, în blugi și tricou marinar. Deschide brusc ușa dupei noastre, salută și ne invită în mașina sa. E inginerul Adrian Sărbu, șeful lotului Gurbănești al Complexului Mostiștea. Conduce cu grabă prin gropile mlăștinoase ale drumului, fără nici o milă pentru autoturismul propriu, e impacientat că a lipsit citeva ore de pe șantier, avînd treburi la trust, la București. Mai ales la primele ore, cînd are loc „raportul

de gardă”, cînd se organizează mersul zilei. Adrian Sărbu n-are decît 28 de ani, s-a născut pe asfalt, în București, în centrul Bucureștiului, ca unic fiu al unor intelectuali, dar nu se teme de noroi. Am spune chiar, și l-a asumat la 24 de ani, cînd a absolvit Facultatea de construcții hidrotehnice, optînd prin proiectul de diplomă pentru îmbunătățiri funciare, nu atît pentru a urma profesia tatălui (altfel ar fi urmat o facultate de profil), cît pentru a face ceva util și necesar acum, timpului în care e chemat să se numească și să fie specialist. Cum se mai întimplă, i se repartizase o teză „ca să fie”, să calculeze ceva care există (și tot vorbim de pregătirea practică a studenților, de legătura învățămîntului cu viața, cu producția) și a propus, împreună cu un coleg proiectul (varianța lor, gîndirea lor), Stația de pompare din Terasa Covurului (unde a început, unde va urma să ia ființă cel mai mare Complex de irigații și îmbunătățiri funciare nu numai din Moldova ci chiar din întreaga țară). Și a venit, ca inginer stagiar, pe un șantier să execute chiar o stație de pompare. Nu la Covurului, ci la Mostiștea. A luat-o de la cota pămînt, de la cota zero, ca să vorbim inginereste. Astăzi, colegul său, confratele său, Victor Drăgan (la 37 de ani inginer șef șantier cu instalațiile) montează, cu echipele sale de muncitori, pompele, tablourile de comandă automată, camera de celule de înaltă tensiune. Cînd și-a încheiat studiul a încheiat și construcția stației, dar mai presus de toate o experiență profesională și de viață. O zi și o noapte, cu două buldozere și cu cîțiva oameni să aperi incinta, să-ți aperi mușca amenințată de o inundație, ridicînd un dig de apărare, să afli soluții, cînd pinza freatică țîșnește ca o arteziană, cînd și-ți se surpă un mal, să torni radierul de beton în cele mai grele condiții și cu puținii oameni calificați, să califici oameni, să înveți să te porți cu ei, nefiind toți precum colegii de la facultate, ori de pe strada Roma, unde a-i copilărit, să înveți să trăiești într-o baracă, să dormi în picioare, într-o pufoaică... Și copilul s-a maturizat, inginerul capabil este promovât, imediat după terminarea stagiului, în 1982, este promovât șef de lot. Stația de la Gurbănești putînd fi un examen chiar și pentru un specialist cu o mai mare experiență, fiind cea mai mare stație de pompare ce s-a executat pînă acum nu numai în Sistemul Mostiștea, ci în toată Cîmpia Română. Spune cu mîndrie nedismulată că „dintre colegii noștri (de la facultate, desigur, n.a.) doar 3 mai sintem pe șantiere, din 60. Restul s-au aranjat. Pe la I.C.A.B., pe ici pe colo, prin posturi mici, preferînd orașul”. Ingerul Adrian Sărbu, ca și stagiularul din subordinea sa, Dan Zamfir (tot bucureștean, tot fiu de intelectuali, absolventul aceleiași facultăți), căruia i-a reparatizat responsabilitatea construcției stației de transformare, ca și colegul lor Victor Drăgan, de cîțiva ani inginer șef și de peste un deceniu pe șantiere, sint dintre acei tineri care au preluat ștafeta bravei generații a inginerului Călugăru, care, cum Adrian Sărbu spune „nu suport să fac o muncă fără finalitate, să nu las ceva în urma mea”.

Dacă Mostiștea e un punct de referință în gîndirea românească privind marile amenajări de îmbunătățiri funciare, dacă Mostiștea este o etapă de referință în vastul program al României moderne pentru a-și asigura o agricultură intensivă, de mare randament, rămîne, iată, și un punct de referință în viața unor tineri pe care îi pregătește, asemenea tradițiilor marilor șantiere naționale, pentru muncă și viață. În sensul marilor aspirații.

Pagini realizate de CICI IORDACHE-ADAM și DUMITRU ELIADE

● În prezent țara noastră dispune de 14.964 mii hectare suprafață agricolă, din care 9.870 mii hectare arabilă, revenînd pe locuitor 0,67 hectare teren agricol și 0,44 hectare teren arabil. În acest cîmpial suprafață agricolă trebuie să crească la cel puțin 15 milioane hectare, iar cea arabilă la 10 milioane hectare.

● Creșterea suprafeței agricole cu 45,9 mil hectare în 1985 față de 1982 se va realiza prin lucrări hidroameliorative ce se vor executa în cadrul Programului de amenajare și exploatare integrală a Deltei Dunării, prin continuarea lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor, mai buna sistematizare a localităților, precum și prin punerea în valoare a unor terenuri neagricole existente în toate județele.

● Corespunzător orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, se prevede ca la sfîrșitul anului 1985

în județele Constanța, Tulcea, Brăila și Sectorul agricol Ilfov practic întreaga suprafață să fie amenajată pentru irigații iar în județele Maramureș, Satu Mare, Sălaj, Bihor, Arad, Timiș, Caraș-Severin și Brașov să fie desecată întreaga suprafață cu exces de umiditate.

● Programul prevede dezvoltarea amenajărilor pentru irigații în cadrul unui sistem hidrotehnic național. Se va realiza un sistem hidrotehnic Dunăre — Jiu — Olt — Argeș care să utilizeze și sursele de apă din bazinele hidrografice ale acestor riuri, asigurîndu-se irigare a unei suprafețe de peste 500 mii hectare ce nu pot fi irigate economic direct din Dunăre. Se vor amenaja bazinele hidrografice ale Siretului și altor cursuri de apă, care vor asigura irigare în primul rînd a suprafețelor agricole din Podișul Moldovei, disponibilul de apă urmînd să fie dirijat printr-un canal magistral.

METOPE DE PE COLUMNA ABNEGAȚIEI MUNCITOREȘTI,

Marșul de probă sau invitație la o călătorie pe mare (III)

Botezul oceanului sau împăcarea cu zeii

Cînd omul a plecat prima dată pe mare, cu o plută sau o corabie, a luat cu el întreaga ancestralitate: credința în forța magică a totemului, a zeilor; teama de lucrarea nefastă a superstiției; mitul. Vă previn însă să nu vă grăbiți: să-l credeți cumva pe întiul navigator un troglodit, ins bintuit de spaima fantomelor. Năzuind în subconștientul său, ancestralitatea a fost atunci cînd a reușit să se constientizeze, subordonată scopului: călătoriei pe mare. Să reușească, să cucerească rețuta închipirii lui, omul, neîncrezîndu-se numai în buna lucrare a zeilor, a căutat totuși să nu și-i împotrivească.

Îmi propune această meditație un obicei la care asist acum, de îndelungă tradiție pe toate navele care ies la mare. El ne amintește de Jocul Călușului, de Jumi, de alte rituri de inițiere. Nu există om, marinar sau pasager mai însingurat (excepție fac sutele sau miile de pasageri de pe transatlantice), care, odată suit la bord, să scape de botezul mării. Mi-a fost imposibil și mie, și colegilor mei, ați văzut, imposibil le va fi și aceluia care vor urca pe un pescador, motonavă comercială sau orice altă ambarcație maritimă. De ce atîta sfințenie în păstrarea acestui obicei? Marinarii nu-ți vor da un răspuns satisfăcător niciodată. Ei știu că așa e datina. Și că un om nebotezat la bord poate să le aducă tot felul de ghinioane. Și numai de necazuri nu duc lipsă ei pe mare. Și atunci, să nu rămii în contradicție cu Neptun sau cu Poseidon, din punctul de vedere al olimpienilor, aceștia să le aducă în cale furtuni, cicloane, musoni, epidemii, avarii etc., marinarii, grijulii, te botează exact atunci cînd nici nu-ți trece prin cap:

— Colegul dv. a fost botezat? mă întreabă cu un aer destul de complice comandantul Virgil Ciobanu, cel care conduce echipajul șantierului.

— V-a mărturisit doar că nu a mai pus piciorul pe mare pînă acum.

— Atunci găsiți o modalitate și scoateți-l din comandă. Sus, pe puntea etalon, un om al lui Neptun așteaptă cu toate cele necesare.

Vrînd-nevrînd, iată, mă văd intrat în păcat. Ba, mărturisesc, devine chiar tentantă, teribil de molipsitoare participarea asta la deridarea altuia. Te simți într-un fel răzburat. Te înundă chiar un sentiment de ascunsă superioritate față de cei ce urmează să fie miruți. Desigur, sentimentul este de suprafață, dar te încercă, oricît ai dori să rămii deoparte. Tu ești cel trecut prin aceste peripeții, admis de zeu, poate te afli chiar în grațiile lui. Ziua e însorită, cu un orizont magnific. Ce să invent? Cum să-l scot pe Lucian din cabină? Evrika! strig ca savantul în baie, fără să uit totuși că eu mă aflu pe mare. Pe tot parcursul acestui voiaj, colegul meu a fost obsedat de apariția delfinilor. Nu știu cum s-a făcut ori cum nu s-a făcut, dar pînă acum nu ni s-a arătat nici urmă de delfini. Leviathanul ne ignoră ori e preocupat de transbordarea lui Iona la fărîm? Prietenul meu susține totuși că ar fi atins unul cu privirile, dar eu nu-l cred: năzărire, cocoșă vreunui val! Să nu-i spulber pînă și închipuirea, mă arăt convins și-l dau dreptate. O fi deslușit el unul, îmi zic, dar o turmă n-a văzut. Așa că alerg în cabină și strig: o turmă de delfini la tribord! Lucian aude și sare ca ars după mine pe punte. Rezemat cu pieptul de balustradă, caută cu privirile imaginara mea turmă de delfini. Între timp, am grijă și mă retrag mai la distanță de el. În secunda următoare, căpitanul Dan Stelian Popa, neavînd o cristelniță mai la îndemînă, îi goleşte o căldare cu apă de mare în cap. Bine că nu și-a scăpat ochelarii în mare, i-a prins chiar cînd îi alunecau pe piept. De acum înainte căpitanul îi va deveni naș.

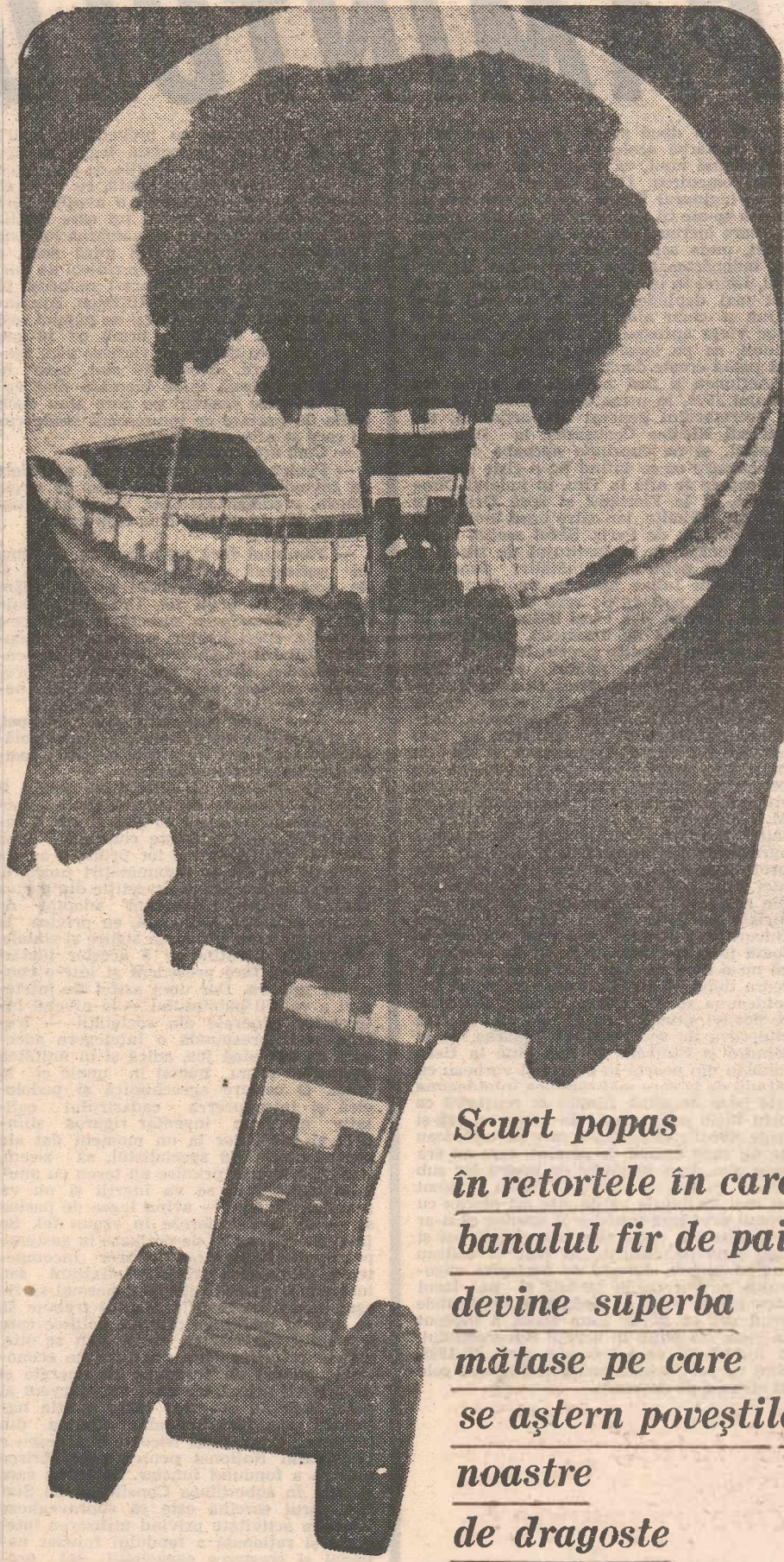
Există însă și un alt botez, de mai mare fast pe scara clasificărilor. Botezul Ecuatorului. Puținii îi primesc, puțini fiind și cei care ajung pînă la această linie imaginară ce împarte planeta în două. Îi vom cunoaște întreg ritualul, colorat și plin de simboluri, invitîndu-l pe căpitanul Dan Stelian Popa, inițiat de curînd, să ne povestească: Eram, zice, pe motonava Mureș, pescador, și navigam înspre Sud Africa. Înainte de a depăși Ecuatorul, s-a comandat: stop mașina! Figuram printre cei ce urmau să primească botezul. La un moment dat, costumați ca de carnaval, vopsiți cu tot felul de cîrmizuri, au apărut oamenii lui Neptun. Acești primi soli deschid ceremonia și au rolul corului aulic. Bat în capace, în oale, în flăre, alții cîntă la acordeon, la chitare, dansează în fel și chip. Unul dintre ei trage, cu vopsea albă, o linie ce desparte puntea cargoului în două.

De o parte trece alaiul împărătesc, de cealaltă trec cei ce urmează să fie botezați. Între timp, lui Neptun i se pregătește atmosfera: cu geamanduri fumigene, rachete, facle de mină, torțe și alte materiale pirotehnice se obține o perdea groasă de fum. Aceasta, înțelegeți, rezolvă problemele de scenografie. Corul a continuat să cînte, să danseze, pînă ce din fumul portocaliu a apărut Neptun. Zeul a fost purtat pe un tron (scaun) de alaiul său. Era îmbrăcat în alb, cu tridentul în mină și cu o coroană pe cap. Era adus încet, apoi a fost așezat pe o masă cu tron cu tot. Acum, dintre oamenii lui Neptun s-a identificat un alt personaj: stolnicul. Ajutat de alți figuranți, stolnicul s-a îngrijit de ospaț: a așezat paharele pe masă, a turnat în ele rom și coniac, a adus gustări. Neptun a deschis apoi ceremonialul prin citirea, de pe un papyrus (o hirtie arsă la colțuri), a unui text. Iată textul: Împărăția mărilor și oceanelor, serviciul stări civile. Poruncă: Aplecîndu-ne mareașă asupra dorințelor ce prin voia soartei se nască firese la bordul navei (urmează numele navei), Eu, Neptun și întreaga pleiadă de zeițai care prin grația Marelui Zeus stăpînim mările și oceanele lumii, precum și tot ce se mișcă pe și în ele, PORUNCIM: Să se celebreze astăzi (data) botezul noilor lupi de mare după străvechiul obicei marinăresc! CERTIFICĂM: Pentru a rămîni cunoscut tuturor viețuitoarelor de pe mări și oceane, prin voința noastră și grație botezului, numitul (urmează numele celui ce se botează), muritor de rînd, intră în tagma lupilor de mare, avînd drept naș pe bătrînul lup de mare (urmează numele celui ce botează). HOTĂRIM: Să fie luat sub oblăduirea noastră, pentru a fi protejat împotriva furtunilor, cicloanelor, caracatițelor, rechinilor, răului de mare, iar temutul miraj al „Olandezului Zburător” să îl ocolească. CEREM: Ca noul intrat în tagmă să respecte întru totul jurămîntul, iar la intrarea în porturi să ne aducă jertfe și omagii, nouă și nu fratelui nostru vitreg Bachus! Prezentul act s-a încheiat, semnat și parafat în imperiul Oceanului Atlantic, latitudinea 4 942 North; longitudinea 0 249 West, în al 7 503-lea an al domniei noastre și dă drept sus-numitului de a naviga în toate mările și oceanele din Emisfera Nordică. Semnează Neptun și ceilalți scribi. S-a citit, tot de către Neptun, lista celor ce au urmat să se boteze.

Acum, însă, au apărut forțele răului, tartorii mării, conduși de un obâr-tartor. Sint mîzgăliți, îmbrăcați caraghios, simbolizează, chiar și prin comportament, răul. Ei au căutat să împiedice botezul, s-au arătat foarte supărați, incinudați pentru că ne pierdeau. Ce ne făceau? Ne-au împuns, înțepat, lovit, minjit cu unsoare, cu funingine de la coșul vaporului. Un timp, oamenii lui Neptun nu i-au luat în seamă și credeam că sintem părășiți, nu merităm botezul. Tartorii au fost lăsați destul timp să ne pună la încercare răbdarea. Am înțeles că tocmai asta urmărește și Neptun: să-i pună pe cei ce primesc botezul la încercare, să le măsoare tăria, rezistența fizică. Desigur, asta e scopul, pentru că, se înțelege, spectacolul acesta folcloric marinăresc, cu encestrale ecouri, a fost la origini un ritual de inițiere credem. Omul trebuia să probeze maturitatea, pricepere în tot ce întreprinde nu numai pe uscat, ei și pe apă. Și poate chiar mai mult pe mare sau pe ocean. Refuzînd destinul cîrțiței, omul și-a asumat, sacrificîndu-se de cele mai multe ori pe sine, toate privațiunile și încercările la care te supune drumul pe apă, adevărată aventură a cunoașterii. Nimic altceva nu este o călătorie prin veșnică legănare a oceanului decît asumare! Dar să-l ascultăm mai departe pe căpitanul Dan Stelian Popa despre ritual: în timp ce tartorii continuau să ne supună la cele mai grele cazne, a apărut în scenă un alt personaj al lui Neptun: doctorul. În halat alb, cu bonetă pe cap, cu ochelari pe nas (fără lentile), doctorul a început să ne consulte pe rînd, pe fiecare. Neptun, date fiind toate încercările la care te supune marea, are nevoie de oameni sănătoși la trup și la suflet. Doctorul ne-a consultat cu o ventuză de degajat chiuvetele. Comical devine acum bufonerie, trece în burlesc, în caricatură tot pentru a-i sonda, prin aceste exagerări, candidatul tăria morală. Comicală se continuă prin apariția în scenă a bărbierului. În fața zeului trebuie să apară spălat, tuns, bărbierit proaspăt. În loc de pămătuf, bărbierul a folosit o bidinea, pe care a înmuiat-o într-un lighean cu spumigen. După ce îți săpunește, mai bine zis te săpunește pe toată fața, începe să te radă cu un brici de lemn, cu lama de vreo 40 cm.

N. GRIGORE MARAȘANU

(va urma)

*Scurt popas
în retortele în care
banalul fir de pai
devine superba
mătase pe care
se aștern poveștile
noastre
de dragoste*

Aveam certitudinea că această revistă ar putea foarte bine să înceapă dintr-o coală de hirtie de scris. Ca și Merlin al regelui Arthur, care-și trăia viața invers, am pornit în căutarea zăpezii de vară, „bătrînește”, adică cu „FLACĂRA” în geanta de fotoreporter (teribil cadou) spre „tinerete”, adică spre hirtia de Călărași.

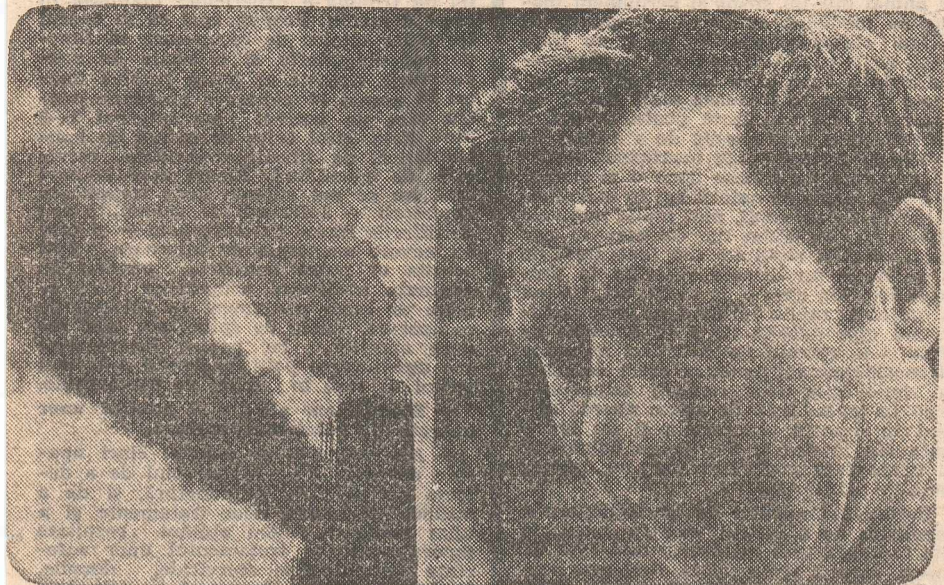
M-am întâlnit cu 2 000 de oameni — e mult, e puțin — făcători de hirtie albă în trei schimburi: albul de dimineață, albul de amiază și albul cel greu, de noapte. La un loc, combinatul e tinăr, viguros și ce fabrică el se vede departe, peste hotare. În Bărăgan această fabrică de hirtie scoate din soarele griului celuloză, albă ca o zăpadă provizorie într-o vară toridă. M-a însoțit Nicolae Soare, dispecer principal, cu voie de la directorul Chiriac Constantin, probabil ca să nu am vreo problemă cu lumina în timpul fotografierii. Eu n-am avut, fabrica da cînd eu o zi înainte, din cauza unei rețele de curent greșit concepută de I.R.E.B., s-a ars motorul unei mașini de făcut hirtie. De-atunci, Dorel Dinescu și 18 oameni ai săi n-au părăsit locul de muncă: 24 de ore continuu. Se reboținează motorul, se lucrează eroic dar totuși o mașină stă și combinatul pierde, și pierderea nu-i de un leu, doi ci de sute și sute de mii. Oare nu înțeleg acest lucru și responsabilii cu rețelele?

Din 3 tone de paie, căci asta e materia primă, se obține o tonă de hirtie. Aritmetică de Călărași. Pentru mine e mai simplu altfel, așa ca să nu uit oamenii de-aici. Am inventat o nouă unitate de măsură: O HERGHELIE PUTERE! Mîncîcă fabrica paie, cu mașinile ei, strunite de oameni care dau hirtie măcar și pentru a scrie revista FLACĂRA. O herghelie putere înseamnă 3 tone paie pentru o tonă de celuloză, pentru o tonă și ceva hirtie la care muncesc 10 oameni. Combinatul, adică tot ce este masculin, feminin și neutru dă 70 tone hirtie pe schimb. Au nevoie însă de paie. Sună nu știu cum; în plin Bărăgan, oamenii aceștia au nevoie ARZĂTOARE de paie, pentru focul muncii lor. Altfel nu se poate, iar cuvintele mele se fac mai mult decît un strigăt. Ne trebuie hirtie — aproape de cuvinte — și știți de ce ne trebuie hirtie? Pentru că „verba volant scripta manent”!

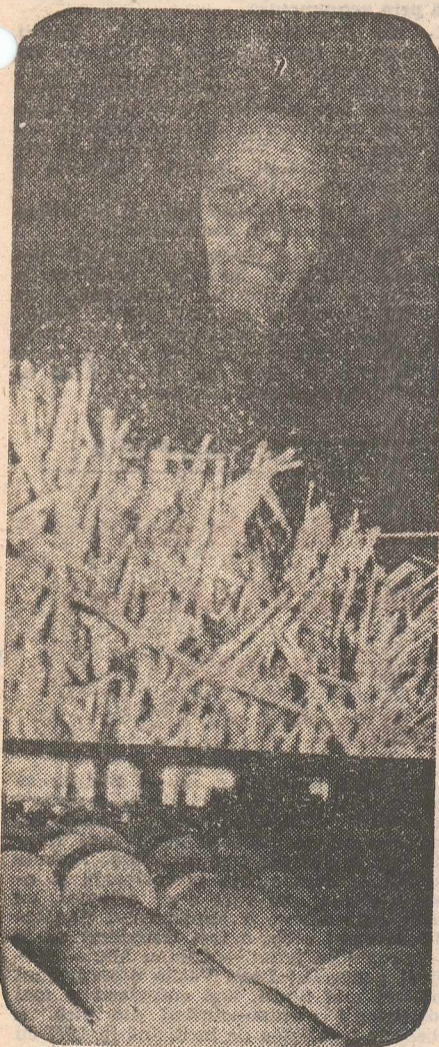
PAUL AGARICI

A BĂTĂLIEI PENTRU O NOUĂ CALITATE

Secunde de răgaz pentru Nicolae Soare

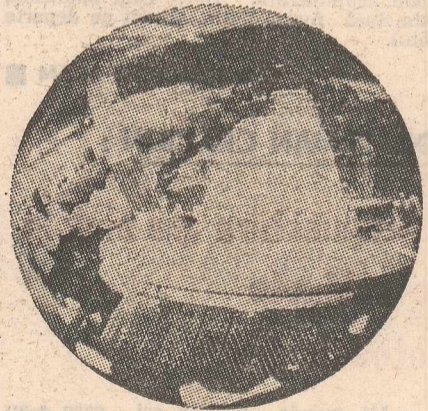
Paie — hirtie. Simplu ?

Miile lui Dorel Dinescu și gindul său

Energie pentru oameni, energie pentru combinat

Cu multă trudă, — „e pur și muove”

Celuloza — floare, celuloza — mașină

Fumatul este un viciu. Dar munca oamenilor, chiar și la țigări, este o cinste

Știați că maestrul Caragiale a lucrat la Fabrica de țigărețe din București și-a fost dat afară pentru că ar fi avut unele manifestări incompatibile cu un tutungiu? Cînd am aflat vestea, nu știu de ce dar toate țigările mi s-au părut și proaste și fade. Oare ce-o fi avut Caragiale cu țigările și cu cei din Regie de l-au determinat să se joace puțin de-a literatura și-n viață și să-și piardă postul? Pînă cînd se va limpezi acest episod de istorie literară vom mai fuma o țigară, așezați în fotoliu și citind în ziare sau urmărind emisiunile de televiziune care atrag atenția asupra consecințelor nefaste ale fumatului. Adevărul este că fumatul e un viciu de proporții al lumii moderne și pe cit se luptă împotriva lui parcă oamenii fumează și mai abitir, cu sentimentul că or vedea ei pe unde or scoate cămașa cînd aerul nu le va mai încăpea în plămîni tabăciți de nicotină. Fiecare o face pe cont propriu și muncitorii care lucrează în fabricile de țigărețe n-au nici o vină că trăim cu iluzia că o țigară ne calmează nervii. Sînt și ei niște oameni, n-au nici mai multe, nici mai puține vicii decît noi, dar faptul că lucrează într-o asemenea industrie nu-i face nici vinovați și nici responsabili de ce ne facem cu mina noastră. Drept pentru care, chiar dacă produsele muncii lor sînt incendiate în fiecare zi, merită toată considerația, după cum, pentru că produc țigări și fumatul e detestabil, nu li se poate îngădui să producă orice. Și consumul de băuturi alcoolice în exces e un viciu. Dar viticultorii nu sînt vinovați de asta, după cum cei cărora le cade bine un pahar de vin sau, o țigară, pentru că sînt vicioși, nu sînt obligați să bea poșircă sau să fumeze toate gunoarele. Și pentru că tot e vorba de efectele tutunului, înainte de-a trece la oamenii din Regie, o curiozitate: cînd bucureștenii sînt reținuți la pat de tot felul de stări gripale, cei de la tutun sînt bine mersi. Mai mult, deși majoritatea lucrătorilor din Regie fumează, consecințele sînt insesizabile. Iată concluziile medicului Daniela Ivana: „De cînd lucrez aici la dispensar n-am constatat nici un caz de bronșită cronică sau de astm bronșic și nici un caz de cancer pulmonar. Nu-mi dau seama ce se întîmplă, dar este un fapt împotriva oricărei logici”. Mai mult, sînt oameni în vîrstă, care au lucrat 40 de ani la țigări, și-au fumat o parte din muncă, s-au pensionat bine mersi, au 80 de ani și se supără cînd nu sînt invitați să participe la ședințele de degustare.

Puțină lume știe că denumirea celui mai mare „oraș” studențesc din țară, „Regie”, vine de undeva din istoria țigărilor. În decembrie 1864, Alexandru Ioan Cuza a înființat Regia monopolului tutunului și prima clădire, Depozitul Regiei, a fost ridicată lîngă vila boilerului Grand (de unde o fi venind și denumirea celebrului pod vechi din al cărui schelet a mai rămas puțin, pînă cînd imaginea lui s-o stînge în uitare) și apoi extinsă pe una din moștile lui, Belvedere. Cînd se înființa Manufactura de tutun Belvedere, zona Regiei era încă moșie și pe zona complexului studențesc se întindeau porumbiști și lanuri de griu. Și asta era prin 1870, nu mai tîrziu, și prin 1872—1873 se făceau primele țigări de foi și țigărețe. Și era vremea țigărilor Victoria și Lux, Ada-Kaleh și Regale, București, România, vremea țigărilor Virginia verzi și Virginia roșii, a țigărilor Bucegi cu cap aurit, a țigărilor subțiri Doina pentru cucoane, a țigărilor Steaua cu muștiuc de carton, cînd de ziua ta puteai să-ți comanzi țigări cu urări de bine sau cu inițiale gravate, dar mai ales erau vremurile cînd fabrica de țigărețe pușea a tabac că un muncitor de la tutun și-n mormint mirosea tot a chiștoace arse. Pe atîc tutunul se lăsa un an la fermentat în tot felul de hale, țigările se făceau cu migală și munca la ele era un fel de mînerit la așa-zisa „iarbă a dracului”. Nici acum munca la țigări nu este ușoară. Dar pe cit de nesănătoase sînt țigările, pe atît sînt de frumoase plantațiile de tutun. Burley și Virginia cresc înalte și cînd înfloresc întinderile se colorează în violaceu. O liniște adîncă, vegetală, netulburată nici de biziții insectelor se întinde pe aceste plantații parfumate amețitor. Rar, spre seară, frunzele mătăsoase și grele foșnesc ușor. Cînd intră pe poarta fabricii în batoții marii, tutunul e o iarbă oarecare. Maria Dimana are 20 de ani la Fabrica de țigărețe și este maștrul la camerele de fermentare. „La început tutunul miroase a lan eosit. Spre sfîrșitul perioadei de fermentare are un iz de mere coapte și, la sfîrșit, un miros plăcut de parfum de tutun. Nu are nimic comun cu aerul înecăcios al fumului de țigară sau al locurilor neaerisite. Acasă, pe balcon, eu mi-am plantat cîteva lire de tutun și cel mai frumos miroase dimineața, cînd e umezit de rouă”. În camerele de fermentare tutunul stă 12 zile la 80°C și cu o

umiditate de 80%. Abia după ce l se scot nervurile, e tăiat mărunt și înnobilat cu sosuri tutunul e bun de fumat, adică de confecționat țigări. O mașină are o panglică din care, dacă n-ar interveni cuțitul, ar ieși o țigară de 4 kilometri. Țigările se confecționează mecanic. Pe o singură mașină un om scoate într-un schimb 600 000—700 000 de țigări. Producția lui pe 3 zile nu și-o termină de fumat într-o viață întreagă.

La Fabrica de țigărețe București de ani și ani lucrează aceiași oameni. Se mai pensionează cîte unul, li ia locul fiul sau un vecin și echipa rămîne completă. Constantina Bădineci lucrează la tutun de la 15 ani. Mama ei a lucrat la fermentat și după 36 de ani de muncă în industria tutunului s-a pensionat. Dumitru Stan este reglor pe o mașină de confecționat țigărețe. Tatăl său, Ion Gh. Stan, a fost tot reglor. Soția lui Dumitru Stan lucrează pe aceeași mașină iar fiul lor tot ca reglor la țigărețe. Stela Moise e tehniciană. Tatăl ei a lucrat 40 de ani la țigări și așa mai departe, pînă la zeci și sute de părinți și copii.

Spuneam și mai spunem că fumatul este un viciu. Dar dacă tot fumăm, cu atît mai mult nu merită să fumăm orice. Iar fumătorii au destule neazuri. Unele țigări au tutunul mucegăit (din cauza depozitării prin tot felul de locuri igrasioase și prin depozitele umeze ale diferitelor instituții care-l preiau spre desfacere), au filtrul dezlipit sau de proastă calitate, în unele țigări mai dai peste cîte un cotor care seamănă cu un ciomag, în altele hirtia nu arde nici dacă o aprinzi cu benzină sau tragi din greu și nu faci decît să inspiři aerul curat din natură care se strecoară pe lîngă filtru. Oamenilor nu le e totuna dacă fumează țigări bune sau țigări proaste. Ba unii au ajuns să-și judece semenii după țigările pe care le folosesc. În primul rînd, în țara noastră se produc soiuri de tutun extrem de căutate pe piața mondială, Virginia și Burley, tutunuri orientale, Djebel și Molovata, și alte soiuri autohtone, solicitate și ele de beneficiarii externi. Țigările de obicei conțin un tutun bun. Dar asta nu e totul. În gustul unei țigări contează enorm hirtia, filtrul și sosurile aromate cu care se tratează planta după fermentare. Iar cei de la țigărețe nu pot fi vinovați de hirtia de slabă calitate pe care o confecționează întreprinderea Letea Bacău, nu au nici o vină pentru calitatea filtrelor și pentru penuria de sosuri aromate. Uneori mai au neazuri și la substanțele de lipit, mai dau rateuri și mașinile, și de la eforturile oamenilor și de la gîndurile lor bune, pornite din buna intenție, pînă la o țigară de calitate interven mult. L-am întrebât pe maestrul Constantin Popescu ce trebuie făcut ca vicioșii să aibă parte de țigări mai bune? După 32 de ani trăiți la țigări, spunea: „Calitatea țigărilor e o chestiune de optică. Toată lumea socotește țigările un viciu și atunci cînd se pune problema lor e lasă pe planul al doilea”. Am purtat o lungă discuție cu doi admirabili specialiști, Constantin Popa, inginerul șef, și Lucia Tudor, directoarea Fabricii de țigărețe. Amîndoi au decenii bune trăite în domeniul tutunului. Ingera Lucia Tudor nu fuma, dar pentru a putea controla calitatea țigărilor n-a avut încotro și-a trebuit să facă și acest lucru pe care nu-l poate suporta. Cu acești doi specialiști am dezbătut și redezbatut calitatea țigărilor. E problema aromelor. Tutunul înnobilat e o iarbă oarecare iar industriile și întreprinderile care concură la realizarea aromelor nu le-au reușit încă pe cele mai bune. Și apoi hirtia. Ea trebuie să aibă calitate deosebită, să fie confecționată din cirpe de in și bumbac, să fie subțire și elastică, să nu dea gudroane, să nu ardă nici repede, nici prea greu, să nu schimbe gustul țigării. Iar hirtia pe care o primesc ei lasă deseori de dorit. Cînd au refuzat-o pentru calitate, furnizorul, în loc să o îmbunătățească, pur și simplu nu le-a mai trimis. Nu în cele din urmă, e problema filtrului. Filtrul de hirtie folosit la țigărețele Carpați și Amiral și la alte tipuri, confecționat din hirtie creponată, pune și el enorme probleme de calitate. Nici rolul ambalajului și al prezentării lui nu e de neglijat. Cufiile de carton, învelite în colofan izolează mai bine și conservă aromele, pe cînd pachetele de hirtie sînt permeabile la tot felul de influențe externe. Abia după rezolvarea acestor neazuri vicioșii vor avea la îndemînă mai multe posibilități, vor avea de unde alege tipul de țigări cu care să-și distrugă sănătatea, fiind totuși recunoscători celor care le-au produs și care n-au nici o vină că fumatul a devenit un îngrozitor viciu al lumii moderne. Nu atît de detestabil ca alcoolismul, dar cu mult mai periculos.

CORNEL NISTORESCU

ÎNTRU ASPIRAȚIE ȘI REALITATE

Școala românească de

DR. VIRGILIU BĂGU :

„Așteptăm oficializarea forurilor medicale”

— După opinia mea, s-au făcut progrese în aplicarea acupuncturii și a altor metode terapeutice din medicina tradițională. Prin oficializarea de către Ministerul Sănătății a unora dintre ele, prin încurajarea aplicării lor. Și prin organizarea a numeroase cursuri de formare de cadre (în acupunctură) prin Centrul de perfecționare al medicilor și farmaciștilor. Ei, acum, sigur, că mai sînt ceva greutăți, dar nu insolubile, exemplu — insuficiența experienței organizatorice în acest tip de activitate și a unui cadru organizat bine stabilit.

— Nu vă contraziceți ?

— Nu, deoarece, a iniția cadre nu înseamnă că ai și pus la punct, ai și inițiat o rețea cu un statut clar de funcționare în aplicarea medicinei tradiționale, iar aceasta în corelație și în contextul întregului sistem medico-sanitar din țară, integrarea ei în rețeaua sanitară globală. Fiecare a făcut după cum a avut posibilități și receptivități locale.

— La Galați, cum mai merg lucrurile ?

— La Galați, datorită receptivității și înțelegerii organelor locale de partid și de stat, lucrurile s-au schimbat mult în bine, odată cu darea în funcțiune a respectivelor centre de medicină naturistă acum doi ani. Este primul în țară, și mi se pare singurul deocamdată, și chiar printre puținele din Europa de acest gen. Nu are o activitate extraordinară, am avut și mai avem încă greutăți. De natură organizatorică și de cadre; este oficializat doar pe plan local, nu și de către Ministerul Sănătății. Menționez că nu a costat absolut nici un leu investiții, dimpotrivă s-au adus importante economii. În plus, s-a câștigat și o mică experiență organizatorică propusă forurilor superioare spre studiu. Avem un sector cu 20 de paturi, 3 cabinete în policlinică, pentru bolnavii din ambulatoriu, și 4 alte cabinete în teritoriul municipiului. Avem în cadrul centrului și un sector de cercetare științifică. Ca proceduri, aplicăm acupunctura și variantele sale — moxibuzia, fitoterapia cu diversele ei posibilități (utilizăm 60 de plante, mai ales din flora spontană a județului, preparate la Universitatea din Galați, Facultatea de chimie alimentară...) — aplicăm homeopatia și alte procedee tradiționale, sigure ori asociate; după caz, în funcție de diagnosticul și reactivitatea bolnavului la tratament. Toate acestea le facem doar cu 7 medici (inclusiv în teritoriu) ceea ce este destul de puțin și de aceea muncim foarte mult.

— În ce boli aplicați metodele tradiționale ?

— Față de ceea ce dumneavoastră ați consemnat în articole anterioare — metodologia de tratament nu numai că s-a diversificat (cum am precizat mai sus) dar am și extins aria terapeutică și anume: în bolile sezonului rece (ale aparatului respirator), cele cu extindere în masă (reumatismele, bolile digestive, cardiovasculare, în special în hipertensiunea arterială și cardiopatia ischemică). Încă o mențiune: pentru aparatul locomotor s-a abordat și patologia sportivilor, avind un cabinet exclusiv pentru aceste afecțiuni de care se ocupă, competent și conștiincios, dr. Dorel Popa care aplică totodată și presopunctura, iar în sfera bolilor secțiunii maxilo-faciale obține rezultate, de asemenea, foarte bune doctorița Zoica Ilin. În nevralgii faciale, nevralgii de trigemen, migrene de anumite etiologii, anumite afecțiuni stomatologice etc.

— În domeniul cercetării ce-ați mai abordat ?

— Continuăm studiile privind bazele științifice ale acupuncturii (despre care aș vrea să vorbim altădată, separat și mai pe larg, date fiind unele greutăți și polemici necordiale apărute din partea altor confrăți) și, mai nou, întreprindem prelucrări statistice riguroase a rezultatelor obținute în tratarea diferitelor boli, tocmai pentru a servi ca îndrumar practic medicilor cu mai puțină experiență în domeniu. Avem, în lombosciatică, de pildă, un procent de vindecări de 84 la sută în cardiopatia ischemică, recuperări între 80-90 la sută..., ceea ce înseamnă rezultate bune și foarte bune. Cum cercetarea noastră științifică este preponderent aplicativă, ne ocupăm la ora actuală de aromopunctură, care înseamnă introducerea în terapie, într-un anumit fel (pe care îl vom comunica la vreme) a unor extrase din plante, puse la punct tot în colaborare cu Universitatea din Galați, facultatea amintită, unde am găsit înțelegere, receptivitate, entuziasm și competență deosebite. Aceasta a reconfirmat teoria noastră, a cercetărilor cu izotopi, și deschide noi căi terapeutice.

Totodată ne preocupăm de formarea de

cadre, de pregătirea unor medici pentru platformele industriale și din unele specialități ca pediatria, obstetrica-ginecologia în a utiliza acupunctura și celelalte mijloace terapeutice tradiționale, cu alte cuvinte ne preocupăm să deschidem o cale acolo unde este multă nevoie ca asistența medicală să fie operativă, ieftină, cu mijloace cât mai nenocive și recuperări cât mai rapide în cazurile acute. După câte știm, utilizarea acupuncturii în pediatrie este o premisă a Galațiului.

Am demarat o colaborare cu școlile, cu elevii din unele licee, pe de o parte pentru culegerea pelinului, în vederea preparării moxei românești, cit și în vederea unor cercetări de biofizică medicală.

DR. DUMITRU CONSTANTIN-MĂRGHIA :

„Să depășim cu orice preț atitudinea artizanală”

— Acupunctura apare ca un paradox al zilelor noastre — utilizarea unei tehnici străvechi, de 4000—5000 de ani, într-o epocă exprimată prin cele mai strălucite realizări științifice! Dar asta nu din naivitatea celor care au reactualizat-o, o practică și cred în ea, ci din nevoia de a umple un gol. Un gol din medicina modernă și anume tratamentul unor tulburări funcționale și al durerii. Pe de altă parte, acupunctura vine, alături de homeopatie, ca o ripostă la excesul de droguri într-o

Dr. Florin Brătîlă și acele sale
Fotografie de PAUL AGARICI

lume care se confruntă din ce în ce mai mult cu poluarea chimică și industrială. Nu sînt, de asemenea, neglijabile nici aspectele economice, fiind cea mai ieftină dintre toate metodele terapeutice cunoscute pînă acum. Dar, mi se pare că marea importanță a acupuncturii constă nu atît în posibilitățile ei terapeutice, cit în faptul că ne relevă o nouă modalitate de funcționare a viului. Plecîndu-se de la cercetările de fundamentare științifică a acupuncturii, s-a ajuns la ideea existenței unei rețele bioelectrice de canale și puncte la nivelul tegumentului. Personal, consider, ipotetic, că existența acestei rețele constituie una din modalitățile primordiale de funcționare și apărare a organismelor vii. O astfel de rețea există la întreaga lume vie, inclusiv la plante. Aceasta ne vorbește despre independența sa față de sistemul nervos, cel puțin în stadiile de evoluție a lumii vii la care n-a apărut un sistem nervos organizat. Unele studii făcute în diverse circumstanțe informaționale de mediu (cum ar fi în timpul erupțiilor solare) ne-au condus la ideea — susținută, de altfel, și de o serie de argumente teoretice — că prin punctele de acupunctură, „aceste ferestre ale cerului” cum le numeau cei vechi, are loc un schimb de informație și energie între organism și mediu. Iată, așadar, că putem vorbi despre „totul” cit știm, pentru că multe, foarte multe încă nu le știm.

— Cum aplicați acupunctura, cum trebuie ea utilizată pentru ca efectele să fie cele scontate ?

— Fără îndoială, acupunctura trebuie aplicată astăzi — ceea ce am mai spus

ori de cîte ori am avut prilejul — numai și numai într-un strîns și permanent dialog cu medicina modernă, acupuncturii avînd obligația morală de a nu trata decît acele cazuri în care are un diagnostic stabilit după toate rigorile științei actuale și care se pretează unui astfel de tratament. Se manifestă poate, uneori, o dorință mult prea greșită de a arunca pe „piața publicității” date insuficient verificate și care nu trăiesc decît o zi și mor pierdute, odată cu autorii lor, în anonimatul din care au venit. Sînt multe motivele unei astfel de grabe, dar cel esențial este incapacitatea, rezultată din ignoranță, de a parcurge un demers științific în profesia lor. Am spus-o de multe ori, riscînd să-mi atrag multe antipatii, că acupunctura nu este folosită decît în anumite limite și la anumiți bolnavi, deci nu poate fi considerată un panaceu, oricît de acută se simte lipsa unor remedii terapeutice încă în multe boli. Se poate aborda numai în aspecte funcționale și nu lezionale. Eu înțeleg și disperarea bolnavilor și bunăvoința medicilor, dar nu înțeleg orgoliul sterilului.

Inițiativa Centrului de perfecționare a medicilor de a instrui cadrele medicale din teritoriul țării în acupunctură este, de aceea, absolut remarcabilă, deși este susceptibilă încă de multe perfecționări. Cum ar fi aceea de a selecționa mai atent lectorii, evitîndu-se pe cit posibil improvizatia și provizoratul. Dedu asta din observațiile cursanților înșiși.

— În momentul de față ce vă preocupă, mai nou, în domeniul acupuncturii ?

— În prezent, studiez, împreună cu colegii mei din secție, aportul acupuncturii în tratamentul paralizilor de nerv facial periferic, rebele la tratamentul clasic. Vrem să stabilim dacă există o relație între instalarea hemispasmului facial, acupunctura și redresarea pliurilor feței. Mă preocupă foarte mult la ora aceasta să stabilesc relația dintre mobilizarea endorfinelor în tratamentul prin acupunctură (și care, se pare, după observațiile de pînă acum, că este pusă în acțiune), precum și implicarea prostaglandinelor în tratamentul acupunctiv. Nu se mai poate face astăzi medicină fără să cunoști multe discipline — biochimie, biofizică, electronică, fizică ș.a.m.d. În acupunctură, ca în oricare specialitate, este imperios necesar să depășim cu orice preț atitudinea artizanală. Practica trebuie să meargă mîna în mîna cu posedarea unor temeinice cunoștințe și cu cercetarea fundamentală. Personal, mă mai preocupă studii fundamentale privind rolul energiilor mici în funcționarea viului, rolul său în practicarea și studiul acupuncturii. Acestea sînt elemente ce pot fi de o reală utilitate în practica medicală globală, în medicină în general. Iată numai cîteva ferestre, mari ferestre spre universul viului și al organismului uman pe care ni le deschide acupunctura. Dar, cum spuneam, știm încă foarte puțin, și nici pe departe totul.

CICI IORDACHE-ADAM

DR. TRAIAN CRĂCIUN :

„Acupunctura are nevoie de cabinete metodologice”

— Mă număr printre cei care s-au străduit, încă din 1953, să acrediteze tratamentul acupunctiv în cadrul medicinei clasice și am făcut acest lucru, mărturisesc, nu fără greutate și nu fără îndelungate și oboseitoare lupte de opinie. Iată de ce, azi, am marea satisfacție constînd că această terapie milenară se bucură și în țara noastră de un statut, că ea este sprijinită în mod oficial de către Ministerul Sănătății și că milioane de bolnavi o privesc cu îndreptățită speranță. Mă bucură de asemenea faptul că acupunctura din România este foarte apreciată și cunoscută pe plan mondial. Personal am publicat mai multe lucrări în reviste din străinătate, zece din acestea fiind tipărite de către prestigioasa publicație de profil din Statele Unite, „American Journal of Acupuncture”. Ceea ce nu înseamnă însă că nu mai sînt încă multe lucruri de făcut pentru ca terapia prin acupunctură să întru-nească toate condițiile unei discipline medicale de maximă eficiență. Din păcate, și la ora actuală, medicii acupunctori, mulți dintre ei, sînt nevoiți să lucreze în condiții precare, în cabinete improvizate, situație care prejudiciază actual medical și poate deschide cale liberă șarlataniei și imposturii.

— Ce propuneți ?

— În primul rînd, ceea ce am mai propus și altădată. Este absolut necesar să se înființeze, la nivel județean, un cabinet acupunctiv de referință, un fel de cabinet metodologic menit să concentreze tot ceea ce este valoros în acest domeniu, unde medicii mai tineri, mai lipsiți de experiență, să poată asista în perma-

nență la demonstrații practice, decît un fel de tribună a experienței înaintate în acest domeniu. Propun apoi ca în cadrul spitalelor clinice de recuperare să funcționeze obligatoriu și o secție de acupunctură. Aceasta ar putea rezolva uneori în numai 10 ședințe o afecțiune pentru care un pacient stă internat 1—2 luni. Este cazul celor ce suferă de lombosciatică, de diferite sindroame cervicale, de spondiloză. Există apoi bolnavi care nu se pot supune unor tratamente ambulatorii — suferinzi de spondilită sau de diferite forme reumatismale — și care au nevoie neapărată de internare. Toți aceștia ar putea beneficia imediat de asistența medicului acupuncturist dacă acesta ar lucra permanent la Spitalul de recuperare. Zilele de spitalizare s-ar reduce simțitor, iar pentru însănătoșire sau ameliorarea bolii, pacientul n-ar mai trebui să zacă în spital cu săptămînilor.

— Sinteți, am aflat, și ajutorul unor aparate de electroacupunctură.

— Am conceput și realizat cinci aparate de acest fel. Ele au rolul de a detecta punctele de acupunctură, și de a mijloci efectuarea unor tratamente și a unor analgezii. Am obținut rezultate încurajatoare în tratamentul unor suferințe vertebrogene (cervicale, dorsale, lombare) și în mod special în nevralgia trigeminală.

— Sinteți, mi se pare, primul medic român care a realizat o analgezie dentară prin acupunctură.

— Nu știu dacă sînt primul. Primul în lume au fost japonezii în 1972. Eu am izbutit același lucru în 1973, dar nu am dat pentru a-mi revendica această prioritate în țara noastră. Tot ce pot să spun este că de atunci și pînă în prezent am efectuat peste o sută de analgezii în cazul unor extracții dentare. Reușita a fost în proporție de 98%.

— În ce alte domenii aplicați în ultima vreme tratamentul acupunctiv ?

— Cu ajutorul electroacupuncturii am obținut rezultate bune în ameliorarea vizibilă a arteriopatiei obliterante, în astmul bronșic și în zona zoster. Rezolvări rapide și spectaculare au fost înregistrate în tratamentul rinitei alergice, în tulburările de dinamică sexuală și în boala denumită enurezis nocturn.

DR. VASILE ȘTEFAN-POPA :

„Unui din cele mai depoluante tratamente din cîte cunoaște medicina”

De la 21 martie a.c. orașul Bistrița se mîndrește cu un cabinet de acupunctură în cadrul policlinicii județene — realizare meritorie care plasează acest oraș relativ mic în fruntea multor altora. Trebuie subliniate competența profesională și operativitatea cu care s-a acționat, pe baza unei adrese a Ministerului Sănătății. În acest scop, a fost transferat de la o „circă” din județ — Căianu Mic — medicul generalist Popa Vasile Ștefan, unul din cei mai tineri, mai entuziaști și mai competenți acupuncturiști din țară. A absolvit facultatea de medicină în 1977 cu o lucrare privind tratamentul cu acupunctură al arteritelor obliterante pe care a prezentat-o, ca student, la un congres internațional de acupunctură și în puțini ani scursi de atunci a participat cu lucrări originale la : ● Congresul mondial de acupunctură de la Paris, 1979 ; ● Conferința internațională de medicină alternativă de la Amsterdam, 1980. ● Simpozionul european de acupunctură de la Stockholm, 1982. Iată, așadar, ce a realizat doar în cîteva ani acest „medic de țară”. Plus o bogată cauzistică de acupunctură în poliartrita cronică evolutivă la pacienți care nu beneficiau de tratamentul cu cortizon, „medicament care ușurează durerea — observă doctorul Popa — dar nu oprește evoluția bolii și, în afară de aceasta, poate provoca, în unele cazuri, ulcer gastric și alte fenomene secundare negative la unii bolnavi”. Totodată, s-au obținut ameliorări notabile și în alte afecțiuni.

Cum acționează acupunctura ? „Ea pune însuși organismul în situație de a se vindeca singur grație unei rearmonizări generale nespecifice. Nu acele vindecă, organismul însuși acționează. Am înregistrat pe această cale și modificări benefice neașteptate. O bătrînă de 74 de ani tratată cu acupunctură după o entorsă... poate azi citi, grație acupuncturii deși din cauza vederii ei slăbite nu mai luase de ani de zile o carte în mînă. La fel s-a întimplat și cu un bătrîn de 82 de ani suferînd de poliartrită reumatismală”.

acupunctură ÎNTRE ASPIRAȚIE ȘI REALITATE

— Este și acesta, probabil, un rezultat al „rearmonizării generale nespecifice” determinate de acupunctură.

— Desigur, la fel ca oricare alt tratament, nici acupunctura nu reprezintă un panaceu universal (scuzați pleonasmul și truismul, totuși merită repetate). În general, medicina nu cunoaște tratamente minune, totul depinde de specific, de individualitatea pacientului, de discernămintul și competența medicului. Nu există boli, există numai bolnavi, spune un vechi dicton. Chiar la serviciul nostru de acupunctură și masaj de la policlinica din Bistrița, recent înființată, tragem cu grijă bolnavii, selectându-i doar pe aceia care realmente se pretează la acupunctură. În aceste limite rezonabile, nu încapem însă îndoială că ea prezintă avantaje de prim ordin: economic în primul rând, dar și pur medical, scutind bolnavul de „agresiunea” medicamentelor.

Pentru promovarea acupuncturii în țara noastră în opinia doctorului Popa, ar trebui luate mai multe măsuri:

● O educație sanitară corectă în rândul masei largi de medici, lămurirea lor asupra posibilităților și limitelor acupuncturii. În prezent, din cei circa 35 000 medici prea puțini, cel mult câteva sute sau poate numai zeci, știu realmente despre ce e vorba. Și nu din vina lor.

● Instruirea la nivel elementar a studenților, a viitorilor medici. „Desigur, problema cadrelor de predare la I.M.F.-uri nu se va rezolva de la o zi la alta, iar trebuie făcut un început. Inițiem pe viitorii medici în medicina nucleară de pildă, lucru necesar și laudabil (dar ciți o vor practica?) și nu le vorbim despre acupunctură, care reclamă o aparatură extrem de simplă ● Înființarea unei asociații și a unei reviste de acupunctură, chiar de volum modest și cu apariție semestrială, pentru început. Dar și aici ne învârtim în cerc vicios: la I.M.F. nu există catedră de acupunctură, deci nu există examene, statut etc., deci nu există revistă. ● Acces ritmic și asigurat la ace și la minimul de echipament necesar, pe care actualmente acupuncturiștii le procură mai mult la întâmplare, fiecare cum poate. ● S-a făcut un început, modest, în organizarea de cabinete de acupunctură, dar trebuie perseverat și grăbit ritmul — măcar cite un cabinet în fiecare județ.

„Să nu se uite — afirmă în final doctorul Popa Vasile Ștefan — că acupunctura este unul din cele mai „depoluante” tratamente din cite cunoaște medicina”.

N. LIONEL ■

DR. VLAD MORARU :

Extinderea acupuncturii pe litoral

În cadrul medicinei moderne se vorbește mult despre riscul imens pe care îl are consumul exagerat de medicamente, despre remediile acestei situații — prin utilizarea unor forme de tratament lipsite de agresivitate, despre eficiența crescută a acțiunilor profilactice, comparativ cu acțiunea curativă. Ei bine, acupunctura poate să îndeplinească acest deziderat. Dealtfel, extremorientalii consideră că „să tratezi o boală după declanșarea înseamnă să sapi fântina după ce ți s-a făcut sete”. Alt atu deoc de neglijat: latura economică. Bine se poate evidenția acest aspect în anesteziologie. O anestezie generală se realizează exclusiv cu medicamente din import și costă între 1 500—3 000 lei, pe cind acupunctura poate induce o analgezie foarte bună fără nici o cheltuială.

— Reținând aceste câteva avantaje, cum și specificul asistenței medicale de pe litoral — trei sanatorii medicale, la Eforie Nord, Mangalia, Techirghiol —, cum se aplică acupunctura în acest perimetru?

— Direcția sanitară a județului Constanța a organizat, în colaborare cu Centrul de perfecționare a medicilor, un curs de specializare în acupunctură. Prelegerile doctorului Virgiliu Băgu au fost audiate de 18 cursanți. La scurt timp, în Sanatoriul balnear Techirghiol se înființează primul cabinet oficial de acupunctură de pe litoral. Destul de repede acupunctura s-a extins în Mangalia, prin activitatea medicilor Gh. Lascarache și Maria Hristache; în Eforie Nord, datorită medicilor Suzana Belc, Ivan Sabin și alții.

— Ce dotare au aceste cabinete?
— Toate cabinetele în care se practică acupunctura au fost dotate cu instrumentar și aparatură originală chinezească. Datorită solicitărilor, acupunctura a fost introdusă, ca mijloc de tratament, și în policlinicile din Constanța. Aici se ridică, însă o problemă mai greu de rezolvat: acupunctura nefiind specialitate, nu se pot înființa cabinete de sine stătătoare, medicul trebuind să fie încadrat în altă specialitate. În municipiul Constanța, acupunctura este acum primită cu multă încredere de majoritatea medicilor. Așa se explică și entuziasmul cu care s-au efectuat în secția de chirurgie a Spitalului județean, în ianuarie 1982, primele (din ju-

de) intervenții chirurgicale sub analgezie acupuncturală. Din păcate entuziasmul s-a stins repede, din motivul că nu există un medic anestezist care să practice acupunctura și să realizeze acest lucru. Primele anestezii aici fiind realizate de subsemnatul.

— Cum se încurajează, în continuare, acupunctura pe litoral?

— Din 1982, s-a constituit, în cadrul Filialei U.S.S.M. Constanța, un cerc de acupunctură. Scopul: impulsionarea activității de cercetare științifică, precum și pregătirea desfășurării celui de-al III-lea Simpozion național de acupunctură, despre lucrările cărui revista Flacăra și-a informat la timp cititorii. Pe litoral s-a căutat (și credem că s-a și reușit în bună măsură) să se impună folosirea acupuncturii în asociație cu factorii naturali de cură: apa sărată a Lacului Techirghiol, apa sulfuroasă de la Mangalia, nămolul terapeutic, precum și cu proceduri de maso-kinetoterapie.

— Rezultatele?

— Această imbinare produce efecte benefice asupra multor afecțiuni reumatismale, ajungându-se la o recuperare superioară în cele 18 zile de cură balneară. Ideea lansată de revista Flacăra, de organizare a unei activități de medicină tradițională (nenocivă sau nonagresivă), în care formele de tratament utilizate să fie acupunctura, fitoterapia, maso-kinetoterapia este salutară, ne-o însușim și o susținem. Nu minimalizăm importanța celorlalte specialități, a unor medicamente, dar o colaborare între medici de o anumită specialitate și medici tradiționaliști nu poate fi decit în ajutorul bolnavilor. Litoralul întrupează deci multe condiții pentru înființarea unui centru județean de medicină tradițională, extinderea pe care a luat-o acupunctura fiind, de ce nu?, un prim pas spre afirmarea acestui ideal.

N. GRIGORE ■

DR. IOAN TELEIANU :

„E nevoie de o mai mare implicare din partea tuturor”

Ne-am adresat în finalul acestei anchete, doctorului Ioan Teleianu, directorul Centrului de perfecționare a personalului superior sanitar, de la care am reținut:

— Centrul nostru se ocupă, din partea Ministerului Sănătății, de perfecționarea și specializarea personalului cu studii superioare: medici, farmacisti, biologi, chimiști, fizicieni, ortopezi, ingineri și alte specialități. Problematice, observați, e foarte diversă. Abordăm anual, pentru că fiecare specialitate are și unele probleme, circa 350 de teme. Treaba asta o facem cu cadre didactice din învățământul superior medical, cu cercetători și specialiști din institute și centre de cercetare ale ministerului precum și din rețeaua medicală. Ne ocupăm, deci, și de viitorii acupuncturiști, homeopați, domenii de care revista Flacăra s-a ocupat cu precădere. Nu vrem însă să facem din aceste specializări un caz aparte, să se creadă că acupuncturiștii, homeopații devin după aceste cursuri un fel de buricul pământului. De ce spun asta? Fiindcă un medic, mai ales unul care aplică printre metodele lui de tratament și acupunctura, și homeopatia, trebuie să fie foarte bun în specialitatea lui de bază. Or, a început să apară cazuri în care unii medici, din prea mult entuziasm pentru practica acupuncturii, neglijează specialitatea de bază, sarcinile ce le au în cadrul acestei specialități. Unii au și cerut direcțiilor medicale, ministerului, să practice numai acupunctura. Astfel de atitudini trebuie corectate: medicul, alături de paleta metodelor învățate în facultate, specifice pregătirii lui, poate este chiar recomandat, să adauge și alte metode noi, cum ar fi și terapia homeopatică și acupunctura. Spun toate acestea tocmai în ideea apărării de compromis a metodelor noi, a acupuncturii. Să nu exagerăm meritele ca apoi să cadă în desuetudine.

— Știm că s-a pus următoarea întrebare: ce este acupunctura? O specialitate sau o metodă? Reglementările Ministerului Sănătății ce răspuns au dat?

— Răspunsul a fost dat în sensul că acupunctura este o metodă de tratament: indicată, și cu bune rezultate, în unele afecțiuni. Contraindicată în altele. Ca atare ea trebuie practică în cadrul specialităților în care e pregătit medicul.

— Să înțelegem prin asta o restrângere a practicării acupuncturii, a terapiei homeopatiei?

— Din contră! E vorba chiar de o extindere, datorită faptului că avem o rețea medicală bine dezvoltată, destul de bine reprezentată ca diversitate (pe specialități).

— Atunci a devenit cumva o „modă” pentru unii medici practicarea acestor metode de tratament?

— Ce pot spune? Înregistrăm, e adevărat, o avalanșă de solicitări pentru înscrierea la aceste cursuri și însușirea celor două metode și concepții de tratament. Faptele nu ne determină să considerăm fenomenul ca „modă”. El demonstrează mai degrabă interesul medicilor noștri de a cunoaște metode noi de tratament, fapt, dealtfel, pozitiv. Marea majoritate a medicilor instruiți în centrul nostru, acordă ponderea cuvenită practicării metodelor respective. Există, din păcate, și medici care au făcut o viltă prea mare, acupuncturii mai ales. Nu se mai ocupă de specialitatea lor. Or, medicina nu se poate reduce la o singură metodă de tratament! Să prevenim exagerările! Mai devreme sau mai târziu metoda își arată eficacitatea, cum își va arăta și limitele pînă la care poate acționa. Nu trebuie, nu ne este permis să înșelăm încrederea bolnavilor prin iluzii nejustificate. Nici o metodă nu este panaceu universal.

— Cum vedeți pregătirea în continuare a viitorilor acupuncturiști?

— În acest proces trebuie să se implice mai mult direcțiile sanitare județene, conducerile unităților medicale, astfel încit, în mod organizat și cu rigoare impusă de orice preocupare serioasă, să se asigure folosirea metodelor existente de instruire: studii individual, demonstrații practice în unele cabinete, specializarea prin cadrul acestui centru național. E nevoie de o mai mare circulație a ideilor prin intermediul unor publicații (în prezent foarte-fewte reduse sau aproape inexistente), prin publicarea în tiraje corespunzătoare a unor lucrări de specialitate, originale, prin traduceri etc. E nevoie, de asemenea ca recrutarea medicilor pentru specializare să fie judiciosă făcută, bine reprezentată teritorial și pe specialități. Și, fără îndoială, folosirea medicilor specializați spre folosul asistenței medicale din județele respective atit în practicarea acupuncturii și homeopatiei cit și pentru înformarea celorlalte cadre medicale. Alături de aceste preocupări, se impune, în unitățile în care există condiții și cadre pregătite, ca alături de acordarea asistenței medicale obișnuite să se acorde progresiv o mai mare atenție introducerii acestor metode: homeopatie și acupunctie. Existind, astfel, condiții mai bune de urmărire a bolnavilor, se vor putea observa și explica mai bine și efectele; se vor putea face aprecieri științifice asupra parametrilor de evoluție a bolilor și bolnavilor, asupra examenelor de laborator care să cuantifice aceste modificări; numai astfel putem acceda în mod cert șanse de afirmare și dezvoltare acupuncturii și homeopatiei.

— Cum se prezintă statistic activitatea centrului în această direcție?

— Sintem la al 12-lea curs pe plan național și am specializat circa 480 de medici. Au mai fost organizate unele cursuri de inițiere la Iași, Cluj, Timișoara, Galați. Sint unii acupunctori auto-didacți, cam 120, fiindcă așa a început la noi practicarea acupuncturii. La ora actuală, pe țară, în evidențele existente figurează circa 600 de medici instruiți care aplică metoda acupunctivă.

— Cît durează cursul?

— Durata pregătirii se întinde pe 3 ani și cuprinde 3 cicluri a cite o lună, intensiv, cu lucrări practice la locurile de muncă în perioada dintre cicluri. Asta le dă posibilitatea cursanților să primească o pregătire competitivă cu performanțele realizate în acest domeniu pe plan internațional. Așa se face că la ora actuală avem marea șansă de a avea, ca lectori, nume consacrate de acupunctori, promotori ai metodei. Și cu atit mai mult se cuvine să le mulțumim, cu cit ei nu primesc nici un ciștig pentru cursurile pe care le predau.

— Ce ne puteți spune despre programele internaționale?

— Datorită faimei medicilor noștri acupunctori, rezultatelor școlii românești de acupunctură, am început să fim solicitați în organizarea de cursuri pentru specializarea medicilor străini. Primul curs a fost organizat în 1982, pentru un număr de medici danezi. Rezultatul a determinat asociațiile de acupunctură din țările scandinave să ne solicite organizarea unui al doilea curs în acest an, care e în pregătire. Solicitări izolate ne-au sosit și din alte țări din Europa, America Latină, Africa, Asia. Acordînd lucrurilor ponderea pe care o merită nădăjduim în realizarea multor aspirații, perfecționarea pregătirii profesionale fiind o pirghie dintre cele mai importante în optimizarea rezultatelor noastre.

— Mulți dintre specialiști sint de părere că metodele de tratament de care am vorbit pînă acum ar putea, ar trebui să se predea și în facultăți. Care e opinia dv.?

— Profesori de acupunctură nu avem în învățământul superior. Ce se poate face? Fiecare profesor de medicină internă ar trebui să acorde atenția pe care o merită și acestor metode. Așa cum face, de pildă, profesorul George Litarcek. Procedînd astfel nu vom avea decit de cîștigat în planul sănătății populației noastre. Dar, așa cum spuneam, e nevoie din partea conducerilor unităților medicale, a direcțiilor județene, a cadrelor din învățământul superior, e nevoie de o mai mare și înțeleaptă implicare.

N. GRIGORE MĂRAȘANU ■

Un medic român ales președinte al G. L. M. S.

Grupul latin de medicină sportivă, unul din organismele cele mai active ale federației mondiale de specialitate (F.I.M.S.), și-a ținut nu demult cel de al 14-lea Congres, manifestare care a reunit la Madrid, în cadrul Spitalului provincial, peste 250 de participanți din 26 de țări, îndeobște din Europa și America de Sud. La întilnire, desfășurată sub președinția de onoare a principelui moștenitor Don Felipe și în memoria recent dispărutului medic Joaquin Cabot, personalitate de seamă a medicinei sportive internaționale, a luat parte și o delegație de specialiști români, formată din profesor doctor Valentin Stroescu de la I.M.F. București și doctor Laurian Taus, director al Dispensarului policlinic pentru sportivi din Brașov.

Atit referatul prezentat de profesorul Stroescu, intitulat „Biostimulante nondopante”, cit și cele 3 comunicări înfățișate Congresului de compatrioții noștri s-au bucurat de o deosebit interes, impunînd prin abundența, cazuistică și prin noutatea punctelor de vedere, unanim apreciate de participanți. Cele 3 lucrări s-au numit „Cercetări asupra activității terapeutice a Catergenului în hepatite cronice persistente la sportivii de performanță” (conf. dr. Ion Drăgan, prof. dr. Valentin Stroescu, dr. Adrian Vasiliu), „Contribuții la perfecționarea metodei de determinare a capacității de efort anaerob pe cicloergometru” (Andrei Demeter, dr. Laurian Taus) și „Studiul dinamic al modificărilor articulației gleznei și piciorului la fotbalisti”, dar mai ales ultima dintre ele a generat ample și fructuoase discuții. Să ne fie permis să ne referim, în două vorbe, la ea. Studiînd, în timp, științific, mai mulți jucători ai clubului F.C.M. Brașov (Paraschivescu, Șulea, Naghi, Gheorghe ș.a.), doctorii Laurian Taus și Ion Sgarbură (de la Clinica de ortopedie a Spitalului județean Brașov) au constatat că modificări articulare de suprasolicitare apar nu doar la fotbalistii de mal multă vreme în activitate, teză socotită clasică, ci și la cei tineri și chiar foarte tineri. El au demonstrat, cu exemple concrete, că traumatismele sau accidentele netratate corespunzător conduc, obligatoriu, la dezechilibrare în stabilitatea articulațiilor, manifestate fie în plan orizontal, fie în plan sagitar, provocînd cel mai adesea apariția fenomenelor de artroză. În urma cărora, cei vizati sint siliți la lungi perioade de inactivitate sau chiar la abandonarea sportului de performanță. În temeiul acestor observații, medicii români au insistat asupra necesității unei cit mai corecte evaluări a leziunii, stabilind totodată un adevărat „program” pentru recuperarea completă a stabilității articulare.

Nu mai puțin importante au fost și celelalte comunicări, inspirate din cea mai actuală problematică a medicinei sportive, aducînd puncte de vedere noi, originale, propunînd soluții eficiente, pe marginea cărora cei prezenți au discutat îndelung, subliniînd stadiul înalt, avansat, la care a ajuns medicina sportivă din țara noastră, ca o expresie a talentului și seriozității practicanților, dar și, totodată, ca o reflectare a excelentelor condiții puse la dispoziție.

În ultima zi a reuniunii madrilene a avut loc ședința Biroului executiv al G.L.M.S., în cadrul căreia, ca o recunoaștere fără echivoc a valorii școlii românești de medicină sportivă, a contribuțiilor mai vechi și mai noi ale acestora, doctorul Laurian Taus (fost sportiv de performanță, campion național la lungime, pentation și decathlon între anii 1948—1953) a fost ales președinte al grupului (președinte de onoare fiind profesorul francez Francois Plas), țării noastre încredințându-i-se misiunea de a organiza cel de al 15-lea congres, jubiliar, al respectivului organism. El va avea loc, din cite ne-a informat însuși proaspătul președinte (cărui îl adresăm felicitările de rigoare), în mai 1985, la Brașov, urmînd să discute probleme legate de medicația ergotropă și trofotropă (masă rotundă), de refacerea organismului după efortul sportiv, de biomecanica traumatismului etc.

OVIDIU IOANIȚOIAIA ■

Politica externă românească, una din marile cuceririle ale Congresului IX, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu

Timpul, acest suprem judecător al tuturor acțiunilor omenești, atestă cu putere că semnificația uriașă și strălucirea Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român au crescut pe măsura scurgerii anilor. Adoptând hotărârile de importanță istorică pentru ridicarea națiunii române pe trepte superioare de civilizație și bunăstare, congresul a deschis, în același timp, largi perspective activității României în viața internațională, a cărei politică externă s-a afirmat statornic, în întreaga această perioadă, ca politica unui stat socialist independent și suveran, aflată în totală concordanță cu aspirațiile și năzuințele fundamentale ale poporului român și, în același timp, în deplin consens cu interesele generale ale socialismului, progresului și păcii, ale înțelegerii și colaborării între toate popoarele.

Și dacă astăzi, ca un omagiu adus evenimentului remarcabil de acum aproape două decenii, se poate constata că țara noastră întreține relații diplomatice cu 137 de state față de 68 în 1965, dezvoltă raporturi economice și comerciale cu 143 de țări față de 93 în urmă cu 18 ani, promovează legături culturale și științifice cu peste 140 de state față de 65 în anul Congresului al IX-lea al partidului, că nu există problemă internațională în legătură cu care România să nu-și spună cuvântul, să nu vină cu idei, poziții, inițiative și acțiuni constructive, că are prieteni pe toate meridianele și se bucură de stima și prețuirea popoarelor de pe toate continentele, aceasta se datorește realizărilor obținute în dezvoltarea economico-socială multilaterală, politicii externe faurite de Partidul Comunist Român, sub conducerea și cu participarea hotărâtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, care de 18 ani conduce cu înțelepciune și clarviziune destinele partidului, ale statului nostru socialist.

Pe bună dreptate se apreciază că secretarul general al partidului, președintele țării — proeminentă personalitate politică a lumii contemporane — impresionează, de fiecare dată, prin aprecierea clară a evoluției situației mondiale, prin analiza științifică și cunoașterea profundă a vieții și năzuințelor poporului român și ale celorlalte popoare ale lumii, în strânsă legătură cu situația internațională, prin capacitatea sa extraordinară de a dezvălui sensurile și tendințele principale ale raporturilor internaționale și de a oferi soluții juste, realiste, prin activitatea sa neobosită, energetică, ciocotitoare, teoretică și practică, consacrată întăririi păcii, consolidării securității și dezvoltării colaborării între toate națiunile.

Este inestimabilă contribuția tovarășului Nicolae Ceaușescu la elaborarea, cristalizarea și promovarea, cu o consecvență rar întâlnită, a principiilor și normelor relațiilor dintre țările socialiste, dintre toate statele lumii, indiferent de orinduirea lor social-politică, ca singura bază pe care se poate clădi o colaborare internațională echitabilă, pacea și securitatea tuturor popoarelor; la formularea bazelor și conceptului de edificare a unui sistem de securitate reală și de colaborare egală în drepturi pe continentul european, în care fiecare țară, fiecare popor să se poată dezvolta liber și independent, la adăpost de orice agresiune și ingerință din afară; la promovarea unor raporturi de bunăvecinătate între țările din zona geografică în care România se află, la transformarea Balcanilor într-o regiune a colaborării pașnice, lipsită de arme nucleare și baze militare străine, ca parte integrantă a procesului mai amplu de edificare a securității pe continentul european; la inițierea unor propuneri de mare anvergură, care se constituie într-un program cuprinzător, concret și realist, ce întrunește consensul tuturor popoarelor, de dezarmare generală și, în primul rînd, de dezarmare nucleară; la inițierea unor propuneri valoroase de stingere și reglementare prin negocieri a focarelor de incordare și conflicte dintre state, ca unica metodă rațională, care permite cristalizarea unor soluții reciproc acceptabile și cruțarea omenirii, a popoarelor de grele suferințe; la elaborarea unei concepții multidimensionale — politice, economice, tehnico-științifice, juridice — de lichidare a fenomenului subdezvoltării, de edificare a unei noi ordini economice și politice internaționale; la democratizarea relațiilor internaționale, prin sublinierea rolului crescând al țărilor mici și mijlocii, al țărilor în curs de dezvoltare și nealiniat, care formează marea majoritate a statelor lumii și care trebuie să participe în condiții de egalitate la dezbaterile privind soluționarea, spre binele popoarelor, a problemelor majore cu care este confruntată omenirea; la formularea unei concepții originale, științifice, realiste privind desinderea internațională, ca un proces dinamic, care nu înseamnă înghețarea unei anumite situații date, ci presupune exercitarea, de către fiecare popor, a dreptului său suveran, de a se dezvolta liber și independent, pe calea progresului economic și social, fără nici un amestec din afară; ca un proces universal, care trebuie să cuprindă toate sferile relațiilor

internaționale — politică, economică, militară, tehnico-științifică, culturală, toate regiunile și zonele lumii și la realizarea cărui să participe, în condiții de deplină egalitate, toate statele lumii, indiferent de mărime, potențial economic, uman și material, fără deosebire de orinduire socială; ca un proces complex, care presupune o luptă continuă a popoarelor și maselor populare, a tuturor forțelor progresiste și democratice împotriva adversarilor destinării, împotriva vechii politici imperiale, colonialiste și neocolonialiste de forță, dominație și dictat, de împărțire a zonelor de influență, pentru aprofundarea destinării, pentru dezarmare, în primul rînd, dezarmarea nucleară, pentru o lume fără arme și războaie, a colaborării pașnice între toate națiunile lumii.

Este de-a dreptul impresionantă activitatea internațională desfășurată de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cele 108 vizite efectuate în țări de pe toate continentele, ca și 118 vizite la nivel de șefi de state care au avut loc în țara noastră s-au înscris drept contribuții esențiale la dezvoltarea relațiilor internaționale ale Româ-

niei lor internaționale; pentru stringerea raporturilor de conlucrare și cooperare cu țările în curs de dezvoltare, cu statele nealiniat, ca parte componentă inseparabilă a luptei împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului; pentru promovarea, în spiritul coexistenței pașnice, a legăturilor economice, tehnice, științifice și culturale cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orinduire socială.

Viața, evenimentele au demonstrat justetea politicii țării noastre de amplificare a raporturilor cu toate statele lumii, aceasta corespunzând intereselor progresului multilateral al poporului nostru și al altor popoare, cauze generale a destinării și păcii. S-a confirmat, de asemenea, cu prisosință faptul că respectarea fermă de către toate țările a principiilor depline egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, nerecuzării la forță sau la amenințarea cu folosirea forței — principii pentru care militează cu atita consecvență România socialistă, președintele ei

în vederea opririi cursei înarmărilor și dezarmării; în fapturii securității și cooperării în Europa; transformării Balcanilor într-o zonă a colaborării pașnice, lipsită de arme nucleare și baze militare străine; soluționării, exclusiv prin tratative, a tuturor problemelor litigioase și conflictelor dintre state; creării unei noi ordini economice internaționale; democratizării raporturilor dintre state.

Fără riscul de a exagera, se poate afirma cu deplină temei că nu există probleme importante în viața internațională la care România să nu participe într-o formă sau alta, aducându-și contribuția, prin poziții, inițiative, propuneri și acțiuni proprii constructive, la soluționarea lor. Și această intensă activitate nu este dictată de scopuri egoiste, de interese de prestigiu sau de dorința de a ne afirma cu orice preț în lume de dragul afirmării. Nu am avut și nu avem asemenea scopuri și interese. Dimpotrivă, niciodată nu am făcut caz, și istoria este martoră, că multe din ideile, inițiativele și propunerile românești de politică externă sînt împărtășite, însușite și sprijinite de alte țări, că viața, evenimentele au confirmat justetea, realismul, oportunitatea și utilitatea lor generală pentru cauza păcii, destinării, colaborării și înțelegerii internaționale.

Politica externă activă a României socialiste este dictată de experiența poporului român, care a cunoscut, de-a lungul istoriei sale milenare, ravagiile multor conflicte militare, pe care nu le-a provocat, pămîntul său strămoșesc fiind deseori teatru de război cu toate urmările tragice decurgînd din aceasta. O asemenea politică rezidă în trăsăturile de caracter umaniste ale poporului nostru, care dintotdeauna a dorit să trăiască în pace, prietenie, colaborare și înțelegere cu toate popoarele, înainte de toate cu cele vecine. Exprimînd tocmai aceste trăsături de caracter ale poporului nostru, cu interesele, preocupările, bucuriile și necazurile căruia s-a identificat, marele poet național, Mihail Eminescu, scria: „Misiunea statului român e cu desăvîrșire pașnică. Nu cerem de la Europa decît să ne garanteze condițiunile în care ne putem dezvolta... Vrem să trăim bine cu toți vecinii, cu toată lumea; nu cerem de la nimeni decît un lucru: ca să nu ceară de la noi nimic... Vom căuta să păstrăm totdeauna demnitatea poporului român... Dar nici vrăjmași nu vom să fim nimănui“. Cu multe decenii mai tîrziu, reluînd, în noile condiții, aceeași idee, ilustrul diplomat și om politic român, Nicolae Titulescu, spunea: „Este vorba de un comandament al geografiei și al istoriei, de o realitate inexorabilă, exprimate printr-o politică constantă de pace și prietenie cu toate popoarele, fără deosebire, pentru a asigura viața și dezvoltarea țării, conform destinului său“.

Firește, politica externă a României de azi, purtînd puternic amprenta aspirațiilor seculare ale poporului român de pace, independență și unitate națională, de libertate, de prietenie cu vecinii și de colaborare cu toate popoarele, este în esență o politică calitativ nouă, izvorînd din orinduirea socialistă pe care o construim, din cîvingerea fermă că în prezent, mai mult ca oricînd, datorită interdependențelor actuale, pacea și securitatea sînt indivizibile, orice perturbare a situației într-un colț al lumii afectînd situația din alte regiuni, situația internațională în general. Sînt numeroase asemenea cazuri. Din păcate nu de exemple de acest fel omenirea duce lipsă. Or, este bine știut că nici un popor, indiferent de orinduirea socială sau de nivelul său economic, nu se poate dezvolta în condițiile incordării situației internaționale, intensificării cursei înarmărilor, ale uriașelor cheltuieli militare; numai în condiții de pace și securitate există garanția înfăptuirii cu succes a socialismului în țara noastră, garanția dezvoltării economico-sociale a tuturor popoarelor. De aici decurg interesele urmărite de România socialistă pe plan internațional și care se regăsesc într-un singur scop major, într-un unic obiectiv fundamental, pe care nu l-am ținut niciodată secret; este înscris în Programul partidului, în Constituția țării, în toate documentele de partid și de stat, străbate ca un fir roșu întreaga operă teoretică și activitatea practică desfășurată de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. „Angajat cu toate forțele în vasta operă de construire a societății socialiste și comuniste, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, poporul român, ca, dealtfel, toate popoarele, are nevoie, în mod vital, de liniște și pace. Iată de ce obiectivul central al politicii noastre externe îl constituie lupta neabătută împotriva oricăror pregătiri de război, împotriva cursei înarmărilor, pentru soluționarea problemelor complexe ale lumii de astăzi pe cale pașnică, prin tratative, pentru accentuarea cursului destinării și instaurarea unei reale securități internaționale și a unei păci trainice în lume“.

Dr. ION CIUBOTARU

**Il cînt pentru că este. Il cînt pentru că arde
Întruchipînd partidul de dragul țării lui,
Că respectînd a lumii pădure de stindarde
Niciunul pentru dinsul ca Tricolorul nu-i**

nei, la cauza destinării, securității, colaborării internaționale. Cu prilejul întîlnirilor la nivel înalt au fost semnate tratate de prietenie, colaborare și asistență mutuală cu 6 țări socialiste europene, 16 tratate de prietenie și colaborare, 37 declarații solemne comune, 55 de declarații comune, numeroase comunicate, protocoale, acorduri și convenții de colaborare în cele mai diverse domenii — politic, economic, tehnic, științific, cultural etc. — cu țări din Europa, Africa, Asia, America Latină și America de Nord.

În acest cadru, o activitate neobosită s-a desfășurat pentru dezvoltarea tot mai puternică a relațiilor de prietenie, colaborare și solidaritate cu țările socialiste vecine, cu toate țările socialiste, ca orientare programatică, pe care partidul și statul nostru o pun neabătut în centrul poli-

— reprezintă condiția esențială în vederea dezvoltării colaborării între state, întăririi încrederii între popoare, asigurării păcii, securității și independenței tuturor națiunilor.

Dar saltul istoric intervenit după Congresul al IX-lea al partidului în poziția internațională a României este definit nu numai de extinderea considerabilă a raporturilor bilaterale cu celelalte țări, ci și în rolul atît de activ pe care îl joacă astăzi, sub impulsul puternic, hotărîtor, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, în soluționarea problemelor cardinale ale contemporaneității. Spațiul limitat al acestui articol nu ne permite nici măcar să enumerăm numeroasele inițiative și acțiuni de pace întreprinse, în perioada la care ne referim, de România socialistă.

Sînt cunoscute propunerile țării noastre

ziste", cu convingerea că dogmatismul ar fi o virstă a marxismului, iar nu o boală care apare din refuzul dialecticii. Ce uită el? Mai multe adevăruri: a) că marxismul lui Marx este un moment istoric al dialecticii de natură materialistă, obiectivă, empirică; b) că „marxismul” discipolilor care nu regin-desc conceptele dialecticii este ne-dialectic și împotriva spiritului dialecticii materialiste; c) că dogmatismul nu poate fi înțeles și discutat de către „marxiști”, adică de către cei care l-au produs și practicat, ci de către dialecticienii materialisti, de către cei care pun mai presus de orice interesele generale, progresul vieții sociale.

Dacă vrei să înțelegi dogmatismul trebuie să te situezi pe pozițiile dialecticii ca epistemologie. Nu trebuie spus „dogmatismul în cadrul concepției marxiste”, ci simplu: dogmatismul drapat cu numele lui Marx. Dogmaticii nu înțeleg, nu vor să înțeleagă, nu au interesul să înțeleagă că există dialectică, adevăruri ale dialecticii și dialectica adevărilor dialecticii, diversitatea la nivelul dialecticii.

Lenin numea stîngismul boala copilăriei comunismului, iar nu copilărie. Altfel spus: stîngismul nu este copilăria comunismului, ci o boală gravă, o boală care-l transformă în opusul său, dacă nu este tratată la timp și drastic. Dogmatismul apare atunci cînd teoria dialectică este abandonată și locul ei este luat de frînturi de teorii produse ad-hoc.

Dar dacă dogmatismul, ca fază a bolii pe care Lenin a numit-o stîngism, apare ca urmare a necunoașterii dialecticii adevărilor dialecticii, atunci rezultă că înțelegerea și eradicarea lui revine dialecticienilor materialisti.

ION STROIE ■

Despre examenul de diplomă

În ultimii ani, din motive ce merită a fi lămurite, în sălile de expoziții destinate creației pictorilor, sculptorilor și graficienilor, și care n-au primit decât accidental design ori vestimentație, aflăm, cu o anumită stăruință, selecții de imprimeuri ori îmbrăcăminte. Faptul e de natură să ne intrige, intrucit producția feluritelor secții ale institutelor de arte plastice are și rosturi felurite. Un imprimeu, bunăoară, dacă are calități ce-l recomandă fabricației, trebuie fabricat, nu pus într-o ramă sau pe peretele unei galerii, întocmai unui tablou. Un imprimeu textil frumos în sine este, evident, un nonsens. Cînd un absolvent al secțiilor de profil de la arte plastice — imprimeuri, contexturi, creație vestimentară — nu găsește ori nu voiește un angajament în industrie, dar luptă să deschidă expoziții personale cu un fel de operă datorat industriei, el nu trebuie încurajat deloc în întreprinderea sa. Părerea noastră este că ar trebui chiar descurajat. Artiștii plastici specializați în vestiment, contexturi și imprimeuri textile au obligația, morală și profesională — fiindcă de aceea au învățat ei carte și au devenit specialiști — să ne asigure îmbrăcăminte cu o linie modernă, ieftină și durabilă, să facă să prospere industria imprimeurilor textile, nu să-și construiască biografia de artiști pe tipicul biografiilor de pictori, de sculptori, de graficieni ori

de ceramiști și sticlari. Un nonsens, se înțelege, îngăduie în-deoște instaurarea altuia. Pentru creația vestimentară și de imprimeuri există instituții specializate în promovarea talentului și a inițiativelor. Există, de asemenea, manifestări ale obștii artistice, cu secțiuni în care destinul industrial al creației vestimentare și de imprimeuri este evidențiat, statuat, lămurit — cînd se ivește cazul.

Că problema e serioasă, o dovedește numărul așa-ziselor debuturi de la „Hanul cu tei”, o galerie unde apar mai des creatorii de vestiment și de imprimeuri textile, decît pictorii și sculptorii din generațiile la timpul debutului cu selecții de artist.

O expoziție ce vine în sprijinul celor de mai sus au deschis la Muzeul de istorie a partidului, într-o sală pusă adesea și cu toată generozitatea în folosul artelor plastice, două studenți din anul al IV-lea, anul diplomei, de la Institutul „Nicolae Grigorescu”. E vorba de Crăciun Carmen Panaitescu și Antonie Cristina Galai. Cele două studenți, sprijinite efectiv în lucrul lor de către prof. univ. Ecaterina Teodorescu, decan al Facultății de arte decorative, prezintă o serie impresionantă de panouri decorative pentru interioare realizate prin contract cu O.N.T. Brașov și seturi de imprimeuri textile (pe suport de in și cinepă — panourile — pe bumbac, mătase și catifea — imprimeurile). Programul avut în vedere la diplomă este unul plin de rațiune și privește posibilitățile reale ale unor instituții de a angaja contracte pentru decorațiuni monumentale. Nu tot ce e scump e și de calitate. Tehnica acestor mari desfășurări de imagine (pe tema plină de sugestii a „Toamnei”), destul de pretențioasă, pretinde de la artist devotament în arta sa și o corectă înțelegere a scopului efortului artistic. Efectul este de tapiserie. Impresia de ansamblu e somptuoasă și dacă e o absurditate să spunem că un astfel de panou pictat poate să înlocuiască o tapiserie de mare școală, e tot atât de absurd să pretindem realizarea unei tapi-serii pentru un spațiu ce poate fi spiritualizat prin creații cu un țel mai modest.

În ce privește imprimeurile textile propriu-zise, ele se pun în vânzare, la prețuri pe care le-am numi interesante, la magazinul specializat al institutului, la Galeria „Kallinderu”. Cum starea și funcțiile acestui magazin merită o discuție aparte, o vom încerca într-unul din numerele viitoare ale revistei.

TUDOR OCTAVIAN ■

Elegii vorbite

În poezia Ștefaniei Ploeanu, anume vocabile ale comunicării vii, directe, apar cu statornică frecvență pentru a institui — și chiar institui — o ambianță de acest fel, căreia i-aș zice a relației de solidarizare interumane: vorbindu-vă prin semne (cum se numește, bunăoară, o altă culegere a sa de poeme), elegii vorbite (titlul cărții ei de față). Ca și cînd autoarea e stîngherită să se confeseze mediat, prin intermediul oarecum tehnic și material, al scrisului (care trebuie mai întii parcurs și apoi descifrat de cititor). Ea tinjind după un altfel de comunicare — față în față —, cînd vorbele, văzute născîndu-se pe buze, licărind pe retina ochilor și pe ecranul ființei întregi, transmit

de-a dreptul sens și trăire. Situație în care scriitor și lector devin vase comunicante de sentimente, cu excluderea oricărei intermediari, vocabilele rostite unele după altele sporindu-și substanța într-o „inter-textualitate” vie, mult mai acapantă decît scrisul. Pînă la un punct, comunicarea Ștefaniei Ploeanu vînd să fie intuitivă: să spună adică lucruri, sentimente, trăiri direct prin cuvintele rostite, care să nu fie altceva decît corpuri, simțite ca atare, văzute ca atare și culese, cum apar, de pe buzele emittente.

Intr-un poem, „Efect”, din culegerea ei apărută recent, Elegii vorbite, 1982, Ștefania Ploeanu face și mai limpede această concomitență: rostire — trăire a sentimentelor prin cuvînt, prin cuvîntul vorbit și nu scris, prin cuvîntul temperaturat, ce nu lasă să se interpună timpul, distanța între el și trăire. În fond, ce altceva este lirica populară, ce este poezia Minnesängers-ilor din evul mediu, dacă nu o astfel de comunicare directă, vorbită? Elegia mai sus-numită, poate tocmai de aceea se transmite dual ca sens: poem erotic, al sentimentului divin ce ne sufocă și ne macină, dar și poem al extincției, al morții sculptîndu-se „în timp ce eu vă vorbesc...”

Se înțelege, firește, că e vorba de o instituire convențională a unei asemenea poezii vorbite. O convenție în care cititorul oricum intră, deîndată ce se angajează în lectura propusă de autor. Ștefania Ploeanu reclamă însă în mod special această citire, acest fel de citire a poemelor sale, conferind astfel, din capul locului, un ton sacerdotat discursului ei liric.

Elegiile vorbite (subliniez mereu vocabula) ale Ștefaniei Ploeanu, în direcitatea adresării lor, nu sînt neapărat concrete, „carnale” — aici sînd și slăbiciunea, ca și tăria lor. Ele transmit nemediați stări, sentimente, dar la o temperatură rece, imaterială, oric — aș zice. Dialogul ei liric cu cititorul fiind unul de relație esențial-reflexivă, de comunicare și comuniune intelectuală, nu de exaltație izvorită cumva dintr-o materialitate acapantă a lumii, prin sigurii: „...lubirea mea toarsă în vorbe / rostite pentru frumusețea lor / hello, mă auzi efeb nocturn / cu buze de ceață / și ochi de diamant / întinde minile / sînt în calea ta / fără coapse, fără lacrimi feline / doar cu / armura cea mai ușoară / fluturînd, ah, fluturînd...” („Declarație”).

Întregul spectacol existențial, dealtminteri, este pentru poeta Ștefania Ploeanu numai pretextul rostirii acestuia în cuvînt. El — așadar, există doar în regia rostirii lirice, care îl dă sens și legitimitate, scoțîndu-l, prin cuvîntul rostit, din — altfel — abulica lui curgere (spus altcumva: din absența conștiinței lui de sine, din neant deci). Cu alte cuvinte, nu materialitatea lumii există pentru a o face artă prin cuvînt, ci cuvîntul există, spre a-i da lumii relief, organizînd-o în zicere.

Ăceastă voință de a institui realitatea prin cuvînt, prin rostire („la început a fost cuvîntul”) este caracteristică tuturor cărților de poezie ale Ștefaniei Ploeanu, care o exprimă ca idee-obsesie nu o dată numai în culegerea ei de poeme Elegii vorbite: „Nimic nu mă doare nu mă oprește / să mă mîngie / nu mă jelește și nu mă așteaptă / decît o mare datorie de a / voi, de a face să fie...” (am citat dintr-un excelent poem, intitulat semnificativ, „Compoziție”).

Ștefania Ploeanu este o poetă originală, de substanță, și este de mirare că n-a atras pînă acum mai mult atenția criticii, pe care o merită pe deplin.

HRISTU CÂNDROVEANU ■

Argument

În artă nu există monopoluri de opinie

Continuăm dezbaterea noastră asupra destinului teatrului românesc contemporan publicînd răspunsurile profesorului CONSTANTIN MACIUCA:

— Dramaturgia mi se pare a fi concentrat în cel mai înalt grad procesul de revenire a teatrului în atenția opiniei publice, pornind de la concepția clară a scena reprezentată principală modalitate de introducere a spectatorului în universul vieții contemporane și al societății noastre în primul rînd. Trebuie subliniată, deci, anvergura angajamentului teatrului față de dramaturgie, devotament ce reprezintă efectul înțelegerii realității că aceasta e, în primul rînd, un fapt de artă iar arta constituie o atitudine față de societate, față de istorie.

— Trăsături definitorii ale dramaturgiei noastre contemporane? Substituirea modelului contemplativ cu cel meditativ, prin deplasarea interesului de la fenomen la proces, piesei descriptive preferîndu-i-se drama de idei, de implicare politică și filosofică. Este evidentă propensiunea pentru problematizarea substanței dramatice, corelativă cu dezvoltarea caracterului politic, politicul fiind o formă de apropiere a lumii. Forța dramaturgiei contemporane rezidă, așadar, în capacitatea de a surprinde problemele vieții — din ce în ce mai complexe și contradictorii — printr-o viziune politică, certificîndu-și, astfel, finalitatea primordială. Expresia cea mai sintetică a acestei tendințe o reprezintă, fără îndoială, categoria piesei politice, axată pe problematica „puterii” (Puterea și adevărul — Titus Popovici, Politica — Teodor Mănescu, Clipa — dramatizare după Dinu Săraru). S-au diversificat modalitățile realismului. Alături de realismul mimetic s-a afirmat un realism conceptualizator, cultivînd alegoria și parabola, dar și un realism imaginativ și analitic, care nu oferă iconografia realului, ci o viziune asupra acestuia. Conflctele sînt urmărite cu predilecție în interioritatea conștiinței, dobîndind un contur tot mai ferm ceea ce H. Gouhier numea „drama stărilor de conștiință”. Sincronizate cu evoluțiile spiritului modern, dramaturgia se caracterizează și printr-o mai accentuată deschidere a semnificațiilor, prin polisemantism, prin îmbogățirea conotațiilor în denotatul evenimential. S-au operat modificări sesizante în sfera structurilor dramatice prin intensificarea interferențelor categoriale. S-au produs relevante îmbrășări între comic și dramatic (Pasărea Shakespeare — D.R. Popescu, Plouă la Sovata — M.R. Iacoban, Scene din viața unui bădăran — D. Solomon), între comic și tragic (tragicomediile lui T. Mazilu, Marin Sorescu), concomitent cu expresii ale tragicului „pur” (Matea — Marin Sorescu, Ca frunza dudului... — D.R. Popescu). Sînt de celabile dilatări ale epicului în structura dramei (Costandineștii — Paul Everac, Studiul osteologic — D.R. Popescu), sau reducții ale acestuia în „drama-discuție” (Excursia — T. Mănescu, Acord — Paul Everac). În dramaturgia istorică semnalez expansiunea teatrului documentar, bazat pe fuziunea dintre faptul atestat și imaginat (Mihnea Gheorghiu, Mircea Bradu, Paul Cornel Chitic). Mai amintesc faptul că în acoliada acestor ani, eliberate de citeva anchiloză de gîndire, de viziuni conformiste, teatrele au repus în circulație piese pe care lipsa de înțelegere le-a obstrucționat, un timp, așa cum a fost cazul cu dramaturgia lui Mazilu, cu unele piese ale lui Sorescu, Lovinescu, D.R. Popescu. Am amintit doar unele tendințe novatoare — afirmate în paralel cu cele „tradiționale”, departe de a-și fi epuizat posibilitățile de semnificare — menite să sugereze dinamismul dramaturgiei contemporane; în aceste condiții, evident, n-am putut aminti multe din piesele cu statut de „operă” integrate repertoriului permanent. Succesele sînt evidente, dar nu trebuie să cădem într-o euforie care ar avea efecte negative. Mai sînt încă multe lucruri de îmbunătățit: probleme importante ale actualității nu sînt explorate cu amplitudine ideatică și artistică; universul efervescent al oamenilor muncii n-a inspirat încă lucrări dramatice deosebite; scrieri minore reprezintă încă atracții pentru multe teatre etc.

— Adeseori, fenomenele negative sînt consecințe ale „scaunofiliilor”, ale unei exagerate prudențe birocratice, străine actului cultural-artistice, care a provocat și continuă să provoace momente de derută, de criză, chiar. Nu s-a auzit rostii, de pildă, de către unii, îndemnul de a evita piesele cu „probleme”? Dar poate exista o dramaturgie „fără probleme”? Sînt convins că eflorescența mișcării teatrale poate fi menținută numai continuînd să dezbateam public problemele de creație, într-o ambianță de autentic și liber efort creator. Comprehensiunea politică și ideologică, profesionalitatea înaltă a muncii de îndrumare, dialogul exigent și deschis, creșterea spiritului de răspundere la nivelul fiecărei instituții mi se par a reprezenta cerințe fundamentale spre a situa teatrul la cotele imperativelor contemporane. Este, în fond, și o problemă de deontologie a climatului artistic.

CAP LIMPEDE

LIVIU CIULEI

(Urmare din pag. 13)

fracție, printr-un handicap psihic. Nu a văzut niciodată pe scenă lumea numai în culori întunecate sau numai în culori roze. E sănătos, echilibrat în nuanțe, e demiurg. Spectacolele sale sînt frumoase nu din calofiliile sau din nevoia de a fi pe plac, ci dintr-o pornire lăuntrică spre frumos, spre armonie și spre absolut. Spectacolele sale nu exclamă urtul cu orice preț. Toate au o anumită pondere, o anumită rigoare, o anumită pudoare, un anumit rafinament însușit prin educație și prin cultură. De aceea un om ca el se crește greu, se formează greu. Ciulei reprezintă o sinteză ca individ și ca artist. El este omul prin care arta merge mai departe, din care imaginația face o lunetă spre alte timpuri. Conjunctura l-a rănit dar el a rămas mai presus de orice conjunctură în artă. În spectacolele sale trăiesc oameni cu o mai mare încărcătură de idei decît în orice text. Spectacolele lui Liviu Ciulei sînt luminate de reflectoarele tuturor orgilor de lumini dar mai presus de orice ele se petrec parcă într-o lumină de pe marile înălțimi, de pe piscurile scaldate în aerul tare și rarefiat al zăpezilor eterne.

Generos, înțelegător, conciliant chiar, în numele unor bătălii superioare, temut prin exigența sa față de sine și apoi față de ceilalți, cu un punct de vedere limpede și iluminat în existent, în contact cu tot ceea ce se întîmplă în lume, pe lingă lume și dincolo de lumea imediată, Liviu Ciulei trece prin dreptul virstei de saizeci de ani cum trec arătătoarele ceasului unul pe lingă altul și se suprapun pentru o fracțiune de secundă. Acum el aparține întregii umanități.

Rubrică realizată de CEZAR TABARCEA și ADRIAN DOHOTARU ■

(definițiile sînt, nu-l așa, esențiale pentru elevi!) de o minunată candoare: „umorul este o formă a risului, o manifestare a bunei dispoziții”. Era suficient ca autorul nostru să deschidă fie și numai Dicționarul explicativ al limbii române pentru a afla că umorul este o trăsătură psihologică și o categorie estetică.

Pentru că promiteam o concluzie, iat-o: reveniți la titlu!

UN FLM DE ARHIVĂ ȘI MAI PUȚIN DE... ECRAN

Am revăzut filmul Răsună valea, programat zilele trecute de televiziune. Filmul unei epoci eroice, demne de epoele cinematografice monumentale. Din păcate, revederea filmului în loc să ne umple de nostalgie și de calde aduceri aminte ne-a copleșit de tristețe. Filmul este atât de stîng-

gaci și de pauper din punct de vedere artistic, atât de descriptiv și festivist, atât de plin de lozinci care nu au acoperire în fapte petrecute pe ecran, încît reprogramarea sa ne-a obligat la unele reflecții. Desigur, filmul acesta este oglinda unei epoci, a unui anumit fel de a gîndi arta, a unui anumit fel de a fi credincioși față de realitate și de a face educație prin artă. La peste trei decenii de la realizarea sa trebuie să constatăm că filmul e tangent la real, e fals și lipsit de putere de convingere. În acest sens Răsună valea rămîne un punct de reper în cinematografia noastră și mai ales un etalon al antifilmului. Un model de felul în care nu trebuie să se facă film despre o epocă atât de zbuciumată și despre unul din șantieretele fundamentale ale revoluției, șantier care face parte din biografia noastră și cu care ne mîndrim.

Sînt printre noi brigadierii care au muncit efectiv pe șantierul de la Bumbesti-Livezeni și ne e greu să credem că filmul este credincios vieții și atmosferei de pe șantier. În Răsună valea relațiile dintre oameni sînt schematice, caracterele unilaterale, conflictele artificiale. Credem că este timpul ca cinematografia noastră să reabiliteze din punct de vedere artistic epoca minunatelor șantiere de început ale construcției socialiste în spiritul adevărului și cu mijloace estetice superioare. Pentru că Răsună valea rămîne în multe privințe un film, la rîndul său, de început, dar un film care trebuie păstrat cu multă grijă în arhivă.

O scenă dinamică pe care au văzut-o în mai puțin

— Turneul s-a desfășurat între 21 iunie și 9 iulie, cuprinzând 31 de manifestări, de la 992 pînă la 1 023, manifestarea cu nr. 1 000 neavînd loc, ea fiind aminată pentru sîmbătă 16 iulie, la Galați.

— Numărul spectatorilor prezenți la manifestările noastre în această perioadă a fost de 254 600. Numărul spectatorilor cenaclului pe parcursul celor aproape 10 ani de existență este de 3 090 800. Deci am depășit cifra de 3 milioane de spectatori.

— În cele 19 zile, numărul orelor de spectacol s-a ridicat la 117 ore și 4 minute, ceea ce înseamnă o medie de 6 ore și 9 minute pe zi.

— Cel mai lung spectacol din acest turneu și din toată istoria cenaclului — la Arad, 10 ore fără pauză.

— Cel mai bun spectacol : Ploiești și Alba Iulia au venit lîngă publicul campion din Galați.

— Recordul de audiență : la Timișoara, 25 000.

— Recordul de audiență la nivel de județ, deținut de Galați cu 55 000, a fost deborșit de județul Timiș cu 58 000 în 4 zile, urmînd Sibiu cu 58 000 în 6 zile.

— Cel mai intim spectacol : la Mirșa.

— Cel mai ploios turneu : în 9 spectacole din 21 a plouat.

Respirație sufletească, inimă la inimă

Localitatea : Moreni, 6 iulie, orele 20, Stadionul „Flacăra”, Pucioasa, 7 iulie, orele 20, stadionul din localitate, Tirgoviste, orele 20, stadionul Clubului sportiv C.S. Tirgoviste.

Număr de spectatori : 15 000 la Moreni, 8 000 la Pucioasa, 22 000 la Tirgoviste.

Durata : 6 ore și 6 minute la Moreni, 6 ore la Pucioasa, 6 ore la Tirgoviste.

Noutăți : La Pucioasa pentru prima dată Andrei Păunescu interpretează la chitară electrică „Europa” lui Santana. Tot la Pucioasa a debutat Andrei Tomescu.

Atmosfera : Foarte bună la Moreni, bună la Pucioasa, excelentă la Tirgoviste.

Calitatea spectacolelor : Spectacolul de la Moreni foarte bun, alternant la Pucioasa dar, pe întreg, bun, excepțional la Tirgoviste unde nici ploaia de mai bine de o oră nu a împiedicat desfășurarea spectacolului la cel mai bun nivel.

Pentru prima oară la Moreni. Reacția publicului este excelentă. Reintîlnim aici prieteni dragi nouă, „grupul de la Moreni”, grup care ne-a urmărit prin țară prin toate locurile istorice în care

am fost. Ei vin lîngă scenă. Sub semnul Jurămîntului la Putna cu steagul tricolor în lumină. Și dacă la cîntecele grupului Poesis spectatori din Moreni nu au reacționat cum ne-au obișnuit, la cîntecele de țară, cîntece care sînt de fapt de dragoste de patrie, vina petroliștilor s-a simțit. Este momentul în care — reamintind însemnătatea Congresului al IX-lea în viața României, — poetul Adrian Păunescu mulțumește în numele tuturor celor aflați de față, președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, bărbatul politic care a readus în acești ani România la ea acasă, și spectatori cîntă instantaneu „La mulți ani cu sănătate” tovarășului Nicolae Ceaușescu. Steagurile tricolore flutură deasupra tribunei și noi putem cînta liberi, în vreme de pace, cu tricolorul fluturînd peste capetele noastre, cîntecele vieții noastre. O pasăre cu două aripi, una publicul, cealaltă cenaclul. Zborul la această oră din 6 iulie 1983, la Moreni, este lin și liniștit. Plecînd din Moreni, auzim oamenii cîntînd pe străzi „Colindul Ardealului”, necîntat în acea seară. Artă, cultura și-au săvîrșit menirea.

Dar reacțiile la prima vedere nu sînt întotdeauna aceleași. La Pucioasa tot pentru prima dată aflați, lucrurile nu au mai decurs ca la Moreni. Doar spiritul decis al organizatorilor de aici și al prietenilor noștri din organizația de tineret, care au depistat pe cei certați cu regulile de conviețuire în comun și i-au trimis la culcare, a ridicat finalul spectacolului la ceea ce de fapt am fi dorit

să fie toată seara. Trebuie spus că aici problemele puse organizării au fost numeroase. Stadionul cocoțat în vîrf de deal, că dacă arunca mînea peste gard scaoi de retrogradare, a fost greu de curcit de către bravul nostru nea Radu cu autocamionul plin de instalații. Într-o organizare demnă de toată lauda, om și copil au pus mina și la orele 20 eram gata de a începe. Și spectacolul s-a desfășurat variat cu urcușuri și coborîșuri pînă la biletul răutăcios care-l lovește pe Adrian Păunescu în ce are mai scump, Dragostea de părinte. După ce poetul Adrian Păunescu a dat o șansă unui localnic, fără măcar să-l asculte în prealabil, acesta interpretînd, la propunerea prietenilor săi, piesa „Europa” a lui Santana, biletul spune că Andrei Păunescu nu este în stare să cînte așa ceva. Andrei, la numai 14 ani, palid, emoționat, pentru prima oară într-o serioasă postură, va face însă dovada calităților excepționale interpretînd pe neașteptate excepțional „Europa” lui Santana, poetul Adrian Păunescu va recita „Repetabila povară” și doar scîncetul unui copil va mai spăla o parte din zgura așternută peste stadionul din Pucioasa. „Din lumea în care părinți am ajuns/ De-o vecie-i mereu zguduită de plîns”. Înregistrînd cel mai bun moment la „Dor de Eminescu”, panoul electric pe care stătea scris „Pace”, la lumina căruia s-au cîntat cîntece de pace, înregistrînd și alte

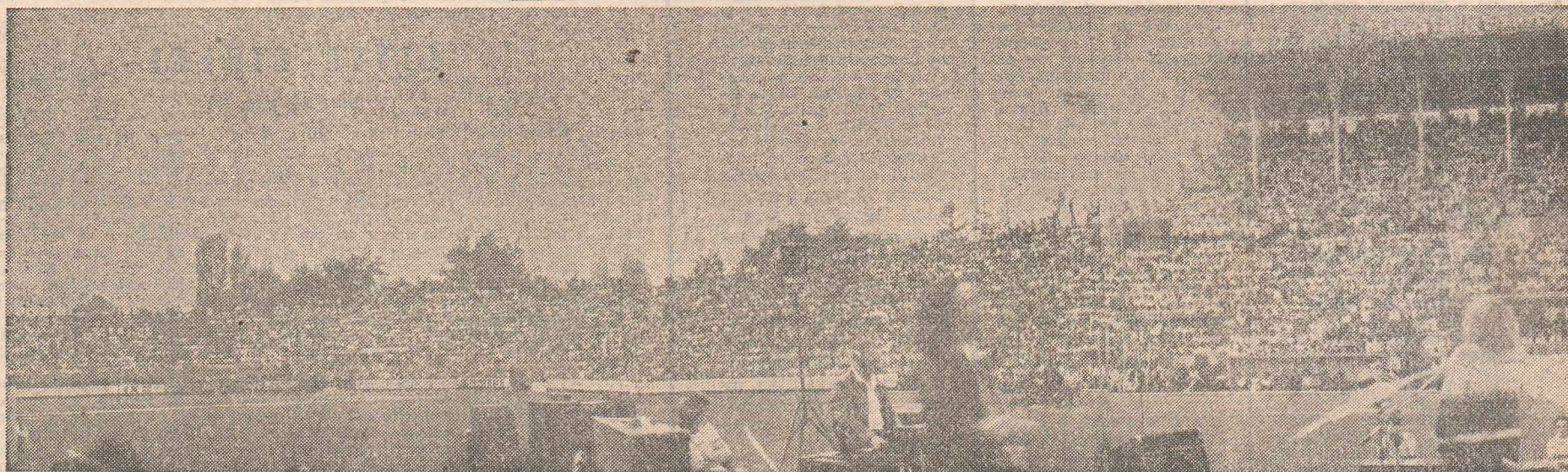
momente bune și însumînd, toți spectacolul de la Pucioasa a fost bun.

În ultima zi a stagiunii noastre în județul Dimbovița, ne-am aflat în cetatea de scaun a Țării Românești, Tirgoviste. Înconjuțați de atîta istorie, spectacolul s-a desfășurat sub acest semn. A fost de fapt o sărbătoare a culturii și ploaia care a început odată cu căderea nopții și care amenința desfășurarea spectacolului, neîmpiedicînd desfășurarea unuia dintre cele mai bune spectacole ale cenaclului, dat fiind și foarte buna organizare, interesul cu care a fost primit cenaclul în județul Dimbovița. Ne-a emoționat și ne-a îndatorat prezența conducerii județului Dimbovița la spectacolul nostru.

Unul dintre cele mai frumoase bilete primite vreodată ne spune : „Am deschis larg porțile inimilor noastre pentru a vă pofti înăuntru pe voi menestrelii tineretii și ai bucuriei ! Vom cînta și vom fi fericiți, pentru că la Cenaclul Flacăra cultura se face prin respirație sufletească inimă la inimă. Să închinăm această sărbătoare tineretii și păcii eterne”. Semnat „oricare dintre cei prezenți”. Aceste gânduri venite din mijlocul spectatorilor ne bucură dar ne și întristează văzînd neconcordanța care apare deseori între spectatori și mesagerii artei. Șansa acordată tuturor de a fi membri ai Cenaclului Flacăra și mai ales trupelor hard rock care nu aveau posibilitatea exprimării la adevărata lor

Călărași, din nou aproape sublim

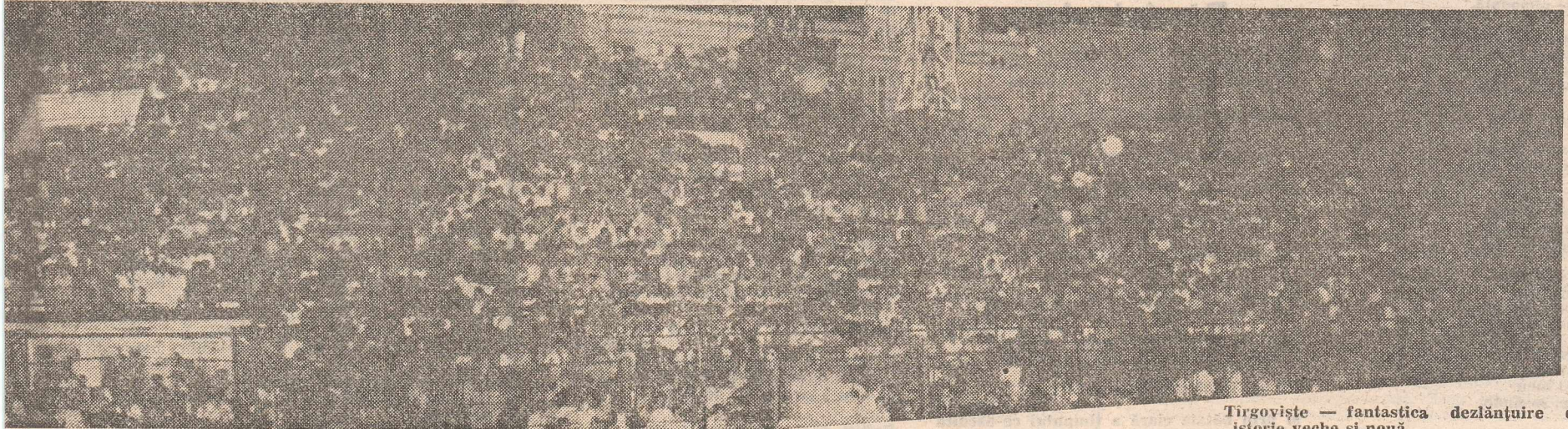

organizat de C. C. al U. T. C. și revista Flacăra

de 10 ani mai mult de 3 000 000 de spectatori

— Numărul debuturilor : 18, dintre care cel mai bun a fost cel al Mirunei Mureșianu și al lui Adrian Dinu.
 — Au cîntat cu intermitențe : Sanda Lăcătușu, Doru Ghiaja, Nicolae Florei, Ildiko Szabo, Doru Bodocan, Vali Șerban, Mircea Boian, Geo Stănică, Tatiana Filipoiu.
 — Spectacolele au avut loc în 8 județe, în 17 localități. Drumurile cenaclului au însumat 5 110 km.
 — Organizarea spectacolelor în județele Alba, Arad, Brașov, Călărași, Dimbovița, Ialomița, Prahova, Timiș a fost la înălțime. Mulțumim.
 — Primul turneu în care șahul a fost la el acasă. În fiecare localitate, marea

maestră internațională Margaretă Mureșan, redactor al revistei Flacăra, a susținut simultane de șah, simultane devenite acum o necesitate.
 — În spectacolele acestui turneu s-au cîntat și recitat versuri de : Mihai Eminescu, W. Shakespeare, S. Esenin, Evgheni Evtuşenko, Jozsef Attila, Meliusz Jozsef, Jitschak Katsenelson, George Bacovia, Lucian Blaga, George Coșbuc, Ion Minulescu, Alecu Mateevici, Nicolae Labiș, Zaharia Stancu, Mihai Beniuc, Alexandru Andrișoiu, Nichita Stănescu, Dumitru Popescu, Marin Sorescu, Ion Gheorghe, Romulus Vulpeșu, Virgil Cărianopol, Gheorghe Pituț, Constanța Buzea, Mircea Micu, Ioan Alexandru, Dan Verona, Ion Nicolescu, Doina Sălăjan, Paul Tutungiu, Ion Gheorghe Pricop, Marian Odangiu, Adrian Păunescu.

Tirgoviste — fantastica dezlănțuire de istorie veche și nouă

oare, ale unor mici „mercenari”, au transformat-o în dese prilejuri în diferite forme de plată a unor mai vechi bolițe. Or, Cenaclul Flacăra, prin muzica sa, prin forma sa își propune chiar înlăturarea barierelor de acest gen, a rănchinelor formațiilor de ocazie, a modului gangsteresc de conviețuire. Date fiind dese abateri de la principiile de existență ale cenaclului, conducătorul său, Adrian Păunescu, va proceda la modificări în formula cenaclului.

Din nou s-a făcut simțită prezența grupului din Moreni care după ce a aprins făclii într-o parte a stadionului a urcat pe scenă cîntînd alături de noi „Trăiască România”.

Simultanul de șah disputat și aici, ca și la celelalte manifestări din județ, a fost susținut aproape tot timpul pe ploaie. Acest lucru nu a împiedicat desfășurarea lui, ba chiar am fost înștiințați că au crescut în județ vânzările de jocuri de șah. Este o consecință firească a coborîrii șahului din catedrale pe stadioane. De altfel peste tot pe unde trecem, jocurile de șah dispar din magazine.

În afara inegalităților firești, de ordine internă, spectacolul de încheiere a stagiunii dimbovițene s-a desfășurat ca însumare a zilelor bune petrecute în acest județ. Părăsind județul, ne gândim la o posibilă revenire, în finalul acestui turneu care durează de aproape zece ani și care nu peste mult timp se va încheia.

Înalt nivel politic la Călărași

Localitatea : Călărași, 9 iulie, ora 20 și 5 minute, terenul de handbal „Voința”. Număr de spectatori : 10 000. Durata : 6 ore.

Notuță : Relansarea cîntecului „Spre bine, spre frumos, spre adevăr” de Valeriu Penișoară.

Atmosfera : Pe alocuri chiar foarte bună, dar nu ca în spectacolul anterior. Calitatea spectacolului : Bună.

Vremea ploioasă a îngreunat montarea instalațiilor de sonorizare, reușim totuși cu o întârziere de cinci minute să începem spectacolul. Deși nu s-a repetat spectacolul de data trecută, putem spune că spectacolul a avut multe momente de creștere, unul memorabil fiind la cîntecul „Viitorul” al lui Valeriu Penișoară, cîntat excepțional de public. „Să învățăm ce înseamnă omenia / Și comunisti să învățăm să fim” cîntau oamenii unuia dintre cele mai noi reședințe de județ, aflată în plină dezvoltare. Luminile blocurilor învecinate s-au stins și de această dată, cînd într-un întineric absolut, ca din negurile istoriei, am cîntat cîntecele neamului, cîntece vechi, scrise parcă pentru înfrumusețarea sufletului. Mai

cîntați o dată „Treceți batalioane” ne roagă cineva lingă scenă și asta explică mai mult decît alte cuvinte nivelul politic al tinerilor din Călărași și din întreaga țară. Ei nu au cîntat dintr-o obligație anume aceste cîntece, ei le cîntă și le doresc fiindcă modul de transmitere este pur, direct, poetul Adrian Păunescu efectuînd și aici operații pe cord deschis. Doar astfel mesajul artistic poate pătrunde ființa iar omul știindu-se implicat dă dovada întregii sale capacități. Noaptea târziu primim un bilet de la maestrul Dorel Dinescu care de 4 zile se află în Combinatul de celuloză și hîrtie Călărași, lucrînd fără încetare la o reparație importantă, care ne roagă, fără să ne poată auzi, să cîntăm Rugă pentru părinți. Îi vom împlini rugămînta mulțumindu-i astfel pentru felul în care-și face datoria la locul său de muncă.

La Călărași între Bărăgan și Dupăre, între cer și pămînt, spectatorii și cenaclul au constituit un corp comun, cîntecul venînd din fiecare pentru fiecare.

A mai avut loc o ședință de lucru a cenaclului, pe probleme de disciplină, bun simț și colegialitate pornind de la amărăciunea ce ne-o provoacă semidoc-tismul, șușanismul, spiritul de gașcă și sordid de lipsă de permeabilitate la ideile mari ale unor componenți ai unor trupe care cred că pot păcăli pe toată

lumea. După cum spunea Adrian Păunescu, dacă în aceste trupe prea obișnuite cu ciupeala de circumă și cu ridicarea lor prin sacrificarea vecinilor, dacă în aceste trupe nu va pătrunde profund spiritul curat, revoluționar, din care se nutrește cenaclul nostru, stațiile Marshall pe care și le-a procurat cu bani cîști-gați în cenaclu respectivele formații nu vor face decît să multiplie neant și să arunce în ofara cenaclului nu sunetele ci pe emițătorii lor goliți de orice simțămînt de solidaritate artistică și umană.

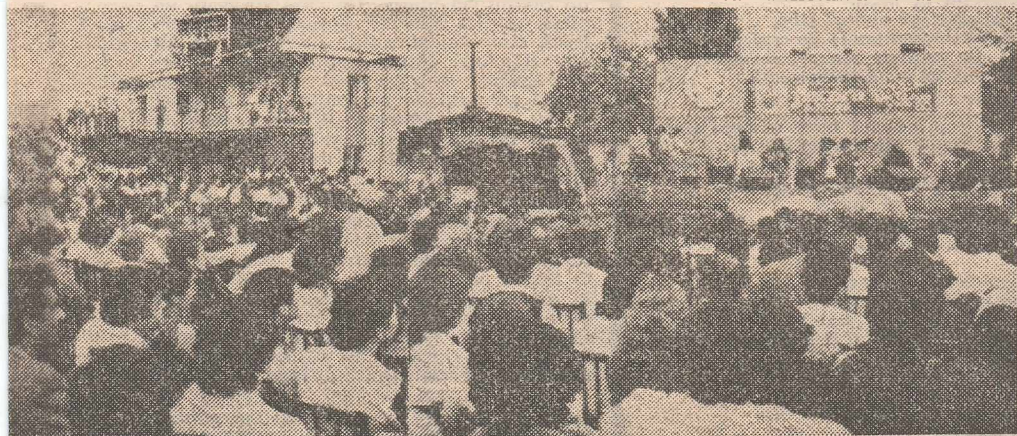
■ DUCU BERTZI ■

■ Fotografii de ELENA GHERA și PAUL AGARICI ■

Ați citit cronicile manifestărilor cu numerele : 1 019, 1 020, 1 021, 1 022.

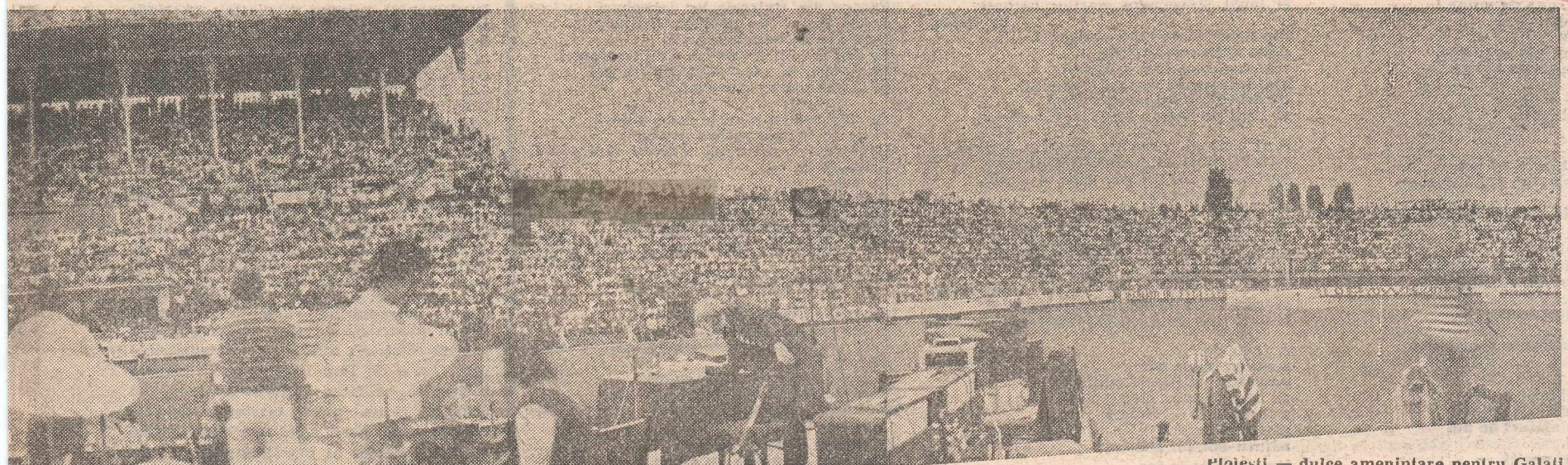
PENTRU SPECTACOLUL 1 000 DE LA GALAȚI DIN 16 IULIE 1983, ORELE 20

Se anunță prezența unei echipe a Radioteleviziunii și a carului color al Televiziunii, precum și reluarea filmărilor pentru filmul artistic de lung metraj „Cenaclul Flacăra”. De asemenea, iubitori ai cenaclului din toată țara au plecat sau pleacă spre Galați. Mulțumim ! De la Galați aflăm că biletele, cu 5 zile înainte de spectacol, au fost epuizate. Trebuie găsite locuri noi și folosit fiecare spațiu.

PROGRAMUL CENACLULUI FLACĂRA

vineri	15.VII ora 20	URZICENI	stadion
sîmbătă	16.VII ora 20	GALAȚI	stadion „Dunărea”
luni	18.VII ora 20	GURA HUMORULUI	stadion
marți	19.VII ora 20	SUCEAVA	stadion
Joi	21.VII ora 20	VATRA DORNEI	stadion
vineri	22.VII ora 20	BORSA	stadion
sîmbătă	23.VII ora 20	SIGHETUL MARMAȚIEI	stadion
duminică	24.VII ora 20	BAIA MARE	stadion
luni	25.VII ora 20	ALBA IULIA	stadion
marți	26.VII ora 20	DEVA	stadion
miercuri	27.VII ora 20	HUNEDOARA	stadion
Joi	28.VII ora 20	PETROSANI	stadion
vineri	29.VII ora 20	TIRGU JIU	stadion
sîmbătă	30.VII ora 20	PITEȘTI	stadion

Floiești — dulce amenințare pentru Galați

POEZII DIN MAREA LIRICĂ DE DUPĂ AL IX-LEA CONGRES

ANA BLANDIANA

Doina

Se-aude, se-aude, se-aude
Din adine, din vecii, din meru,
Murmurul, singele, gîndul
Poporului meu.

Dorm păsări în aer trecînd
Prin liniștea fără de pată,
Am fost asupriți uneori,
Noi n-am asuprit niciodată.

Noi n-am lunecat peste nimeni,
În turbure-al gloriei ceas,
Stă frunza în codri ciuilită
Să dea de-i primejdie, glas.

Stă iarba cu săbiile trase,
Iar tu, libertate, apari
Din tainiți vegheate meru.
Mariori ne sint munții mari

Și dau mărturie poienile
Oprite pe margini de hău
Că, dac-am lovit vreodată,
A fost doar în numele tău.

În numele tău cuvîntăm
La judecata popoarelor
Și n-om astîrni niciodată
De-o fi după voia izvoarelor.

Peste semețele piscurl,
Peste cîmpurile mute,
Gîndul poporului meu
Se-aude, se-aude, se-aude.

CONSTANȚA BUZEA

Laudă României socialiste

De la nașterea privirii, și-a auzului, și-a
miinii,
De cînd fața mea formase primul cer în
jurul ei,
De la gustul dimineții, și al frunzel, și al
piinii,
De la prima aventură în natură și-n ideli,

E ceva ce nu sfîrșește în a spumega pe ape,
În a birui în fructe, în a rătăci pe sus,
Mi-a rămas în trup atîta țară cît aveam
sub pleoape

De la prima izbîtură a luminii în auz
De eroi ne e pămîntul, cu eroi privirea
simte,
Dincolo de mine însămi reprezintă acest
pămînt,
Ca o flamură de singe urmărită de cuvinte
Să mi se adune trupul într-un gînd în
care sint

Laud pentru todeauna patima de innoire,
Zidurile-ntrunurate ale noilor clădiri,
Laud veri intimidat de un greu pămînt
de lire,
Coacerea de cîmp, polenul vegetalelor
iubiri.

Și cînd vine viitorul și egal în noi există,
De coloana lui de lume leg un cîntec de
noroc,

Luminat pămînt eroic, patrie socialistă,
Românie, timp de aur, spațiu cu cetății
de foc.
Astfel, trupurile noastre ce prin naștere
ni-s date
Și în viață sint hrănite de pămînt
neconținut,
Sint acele părți de țară și de suveranitate,
Dale-n grija celor care de la timp le-au
cucerit.

NICHITA STĂNESCU

Polul viitorului

Mîine, chiar mîine,
nu mai departe decît mîine
cînd zorii
ridicîndu-se pe orizont vor vesti :

Iată, aceasta e ziua de mîine !
Noi îi vom spune, —
o, te cunoaștem
ca pe o amintire din copilărie.
Tu ai fost în mijlocul nostru
meru,
Îți știm statura și chiar
toate obiceiurile tale.

Cumva,
îl cunoaștem chiar și pe cel
care urmează să vină după tine, —
îl cunoaștem
ca pe o amintire petrecută în adolescență

Fii binevenit aici,
Totul e pregătit să te întîmpine,
casa pe care voiai s-o ridici
e gata înălțată ;
nu-ți mai rămîne decît
să-ți alegi
unde, în care încăpere ți-ar place
să locuiești.

Mîine, chiar mîine,
nu mai departe decît mîine
vei spune și tu alături de noi
și de fiii noștri,
sau de fiii fiilor noștri, —
că roșul acesta
al existențelor noastre
e roșul vertical,

roșu, roșu vertical,
cascadă, pantă de deal
săltînd din oul secunde
ovalul de ou,
și infățișat nouă
ca un ecou
pe care sfera-l întinde
oricînd și oriunde
naștere, zestre
a lui A FI schimbîndu-se în ESTE.

VASILE NICOLESCU

Pămînt etern

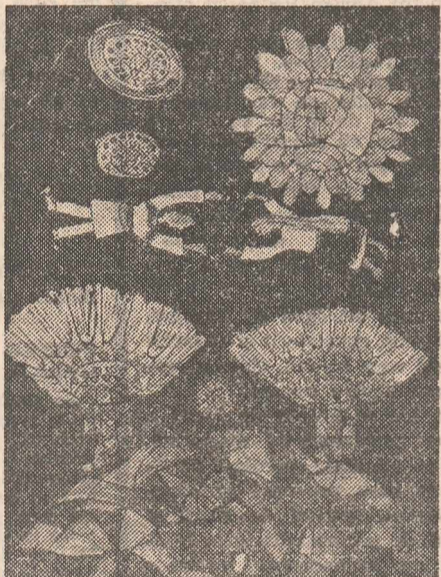
Te pot privi, o, țară, vizionar, ca focul,
căci legea poeziei mă apără să mint.
Fu aspră libertatea de-a-ți împlini
sorocul,
dar ceasul nostru bate în ritmuri
de argint.

Te pot privi prin spicul acestui fir
de griu,
prin insomniile de muguri ce-așteaptă
să-nflorească,
eu ochiul crud al pietrei ascunse-n fund
de riu,
prin nori de sălcii umbra și-o pot privi
regească.

Te pot privi prin raza acestui august care
ne-a ridicat prin vreme cît într-un
veac-lumină,
redîndu-ne înaltul și tainica vîltoare
a viselor, oroare de mizgă și rugină.

Te pot privi prin cîmpul de maci
ai dimineții
și prin bătaia clară a timpului ce-ascultă
cînd soarele pitează cu miere
toți pereții
și-un cor aprins de ierburi printre
livezi exultă.

Te pot privi prin toate, vizionar, ca focul.
Privesc cu ceru-n tine, cu visele pătrund.
Eu am sorbit jăratec din vatra ta și totul
la forma slăvii tale-mplîndindu-se rotund.

În acest număr, reproduceri după lucrările pictorului naiv Romeo Calancea
Fotografii de VICTOR RĂDULESCU

GRIGORE HAGIU

A fi cîrmaci

A fi cîrmaci pe aisbergul de foc,
a duce gravitației tot greul,
a duce zborului tot dorul,
a te simți inel pe mina țării,
vocală de noroc pe gura ei de clopot,
a-ți aduna sudoarea într-o lacrimă imensă
și nu s-o plîngi,
s-o lași să cadă numai,
eliberînd din piatra-neinsă aurul curat.

A fi cîrmaci în miini cu însăși roata țării,
îată-i minerale de os sculptat
și lungi și-ascemeni marilor bărbați
de neam,

din mieznoapte către miezăzi,
de la apus spre răsărit,
mai neguroși, mai scîpători,
mai întomnați, mai palidopalini,
își dezvelesc magnetu-n lună
și-l bat pe rînd în aerul marmoreean.

A fi cîrmaci, a sta cu umbra-n dreptul
minerelor de os sculptat închipuînd
bărbații noștri cei mai mari de neam,
a sta-ndărătul lor,
continuîndu-te în ei,
cu glezna ta s-acoperi rana veche
din glezna instelată-a lui Ștefan cel Mare
cu pieptul tău să-mprospătezi plămîni
și pieptul inmuat în boală-al lui
Bălcescu.

cu capul tău să-nlocuiești pierdutul,
sfîntul cap al lui Mihai Viteazul.

A fi cîrmaci,
a sta cu inima zălog
pe vasta invirtire-a roții,
pe însăși forma țării,
a fi măsură vorbitoare
glasul măsurînd
adîncu-acestui aisberg
înveșmîntat în foc,
a fi privirea tuturor
din ochiul astrumamă înăuntru.

GEO DUMITRESCU

Inscripție pe piatra de hotar

„Cin-se ia cu mine bine,
îi dau haina de pe mine...“
(Cîntec popular)

Slav aș fi fost de nu eram latin,
latin aș fi de n-aș fi fost dac —
dar a ieșit așa : să fiu român,
și eu cu soarta asta mă împac !

Mi-au dat și alții singe și cuvinte —
nisipuri galbene trecură-n zbor,
puritate-n vîntul Asiei fierbinte,
să-ugrașe primitorul meu ogor.

Și din apus, din miezăzi venîră
umane pulberi, umbre și lumini,
cu bine și cu rău mă vremuiră —
pe toate le-am sorbit în rădăcini.

Și nu-i nimic străin, a mele-s toate,
dator nu sint : plătit-am cu prisos ! —
că tot plătînd uitucilor în rate,
cuțitul mi-ajunsesse pin'la os !

Dar am rămas așa cum serie-n carte —
priviți-mă și-o să vedeți ușor
că nu-s asemeni nimănu în parte,
deși-ntr-un fel, vă semăn tuturor.

Sint bucuros de oaspeți și prieteni :
deschisă-i poarta, inima și ea :
binevenit vei fi sub mindre cetini,
în munții mei, la caldă marea mea

Imi dai un sfat ? Te-ascult cu
luare-aminte.
O mină de-ajutor imi dai ? Mulțam !
Dar nu cumva să-ți biuguie prin minte
că asta-i țara cailor de ham !

Poftiți, deci, stați la masă, stați
la soare ! —
un loc prielnic vă păstrez, amici ;
v-aștept cu mintea plină, gîndu-i floare
(că nu-i lipsă fosforul pe-aici !...)

Întînd spre zarea toată poduri bune :
primese și dau întregului pămînt ;
nu-i gînd viclean în mine să răsune,
dar n-oi stăpin nu caut : eu imi sint !

Învăț, cîntînd sau nu, și limbi străine,
mi-or folosi — în minca mea socot —,
dar mă gîndesc de-asemeni că e bine
să mă pricep întii și-ntii să-not !...

Și, iată, așa cum serie-n carte —
priviți-mă și-o să vedeți ușor
că nu-s asemeni nimănu în parte,
deși-ntr-un fel, vă semăn tuturor.

Că slav eram de n-aș fi fost latin,
latin aș fi de nu mi-ar zice dac —
dar a ieșit așa : să fiu român,
și vreau cu toată lumea să mă-mpac !

MARIN SORESCU

Trebuiau să poarte un nume

Eminescu n-a existat.

A existat numai o țară frumoasă
La o margine de mare
Unde valurile fac noduri albe,
Ca o barbă nepeptănată de crai,
Și niște ape ca niște copaci curgători
În care luna își avea cuibar rotit

Și mai ales au existat niște oameni simpli
Pe care-i chema Mircea cel Bătrîn,
Ștefan cel Mare,
Sau, mai simplu, ciobani și plugari
Cărora le plăcea să spună
Seara, în jurul focului, poezii —
Miorița și Luceafărul și Scrisoarea a III-a.

Dar fiindcă auzeau meru
Lătrînd la stîna lor ciinii
Plecau să se bată cu tătarii
Și eu avarii și cu hunii și cu leșii
Și eu turcii.

În timpul care le rămînea liber
Între două primejdii,
Acești oameni
Făceau din fluterele lor jgheburii
Pentru lacrimile pietrelor înduioșate,
De curgeau doinele la vale
Pe toți munții Moldovei și ai Munteniei,
Și ai Țării Bârsei și ai Țării Vrancei
Și ai altor țări românești.

Au mai existat și niște codri adînci
Și un tînar care vorbea cu ei,
Întrebîndu-i ce se tot leagănă fără vînt ?
Acest tînar,
Cu ochii mari
Cît istoria noastră,
Trecea bătut de gînduri
Din cartea cirlică în cartea vieții,
Tot numărînd plopii luminii, al dreptății,
ai iubirii,

Care îi leșeau meru fără soț.

Au mai existat și niște tei
Și cei doi îndrăgostiți,
Care știau să le troienească toată floarea
Într-un sărut,
Și niște păsări ori niște nouri
Care tot colîndau pe deasupra lor
Ca lungi și mișcătoare șesuri.

Și pentru că toate acestea
Trebuiau să poarte un nume,
Un singur nume,
Li s-a spus
Eminescu.

„Serată muzicală“ TV

Doi leșeni învederați ne-au făcut să tresărim de bucurie și emoție în emisiunea de duminică trecută, pe programul II al televiziunii. Unul dintre ei, pătimăș, exaltat, convingător, așa cum îl cunoaștem încă de pe băncile Conservatorului, în urmă cu 34 de ani, artistul de faimă mondială, cu îndelungate state de serviciu puse în slujba culturii române și a cunoașterii ei peste hotare, Dan Iordăchescu ; al doilea, harnicul Iosif Sava, care de data aceasta a ieșit din sobrietatea cu care sintem obișnuiți la realizatorii de emisii RTV, fapt repetat, căci cu o seară înainte, în cursul prezentării portretului componistic al lui Carmen Petra Bassacopol, avusese — de asemenea — un rechizitoriu aspru la adresa aceluia care vădese incompetență în difuzarea valorilor muzicale autohtone, dincolo de granițe ; și ce bine i-a stat !

Revenind la Dan Iordăchescu, vom începe prin a arăta cariera sa fenomenală, fără îndoială, una dintre cele mai tulburătoare din întreaga istorie a interpretelor români. Cîntecul simplu, patriotic, liedul, poemul și oratoriul s-au împletit pe tot parcursul vremii cu genul pentru care îl hărăziseră urșișoarele : opera ! Cîți interpreți români și străini au devenit la fel de valoroși, atît în muzica de concert cît și în cea de operă ? Cîți cîntăreți, de talie internațională, au purtat cu atîta patos, oriunde au fost, muzica poporului lor, așa cum a făcut-o Dan Iordăchescu ? Dacă ne-am aminti doar de contribuția sa în răspîndirea pe mapamond a celor „Șapte lieduri“ de George Enescu (pe versuri de Clement Marot), sau a „Gornist“-ului, de Paul Constantinescu, ca și de felul în care ele au fost interpretate — creîndu-se prin aceasta o tradiție a interpretării lor — încă ar trebui să fim recunoscători marului nostru artist pentru tot ceea ce a făcut pe scenele și pe estradele de concert ale globului, pentru neamul din care se trage.

Pe unde n-a fost Dan Iordăchescu ? Muzica l-a purtat și la Caracas, dar și la Caracas ; la Vancouver, dar și la Vaslui ! N-a pregetat vreodată să răspundă chemărilor vreunei așezări românești, socotînd — asemeni lui Enescu — că și cel mai neînsemnat cîntec al nostru este la fel de important ca oricare alt cîntec de cultură mondială. Și concepțiile ca și învățămintele extrase din aceste peregrinări, care — pînă la urmă — înseamnă o viață de om, au constituit „găsălnița“ lui Iosif Sava pentru emisiile de duminică, în discuția plină de dinamism cu Dan Iordăchescu.

„Serata“ recentă ne-a încîntat din mai multe puncte de vedere. În primul rînd, deoarece personalitatea lui Dan Iordăchescu s-a impus, arînd cum ar trebui să arate — de fapt — o astfel de emisiune. Cînd înviți un interpret, de o asemenea talie, trebuie să ai răbdare să-l ascuți, deoarece marii artiști, creatorii sau interpreți, au întotdeauna ceva interesant de spus ; pe cei făcuți trebuie să-i iscodești ; iar pe acei plini de vivacitate, să-i lași să își depene gîndurile, completîndu-i la momentul potrivit ; și Iosif Sava a înțeles cum trebuie asezate lucrurile. Ne-a plăcut apoi atitudinea dură a lui Dan Iordăchescu față de aceia care moșmondesc în slăbiciunile firilor „monștrilor sacri“ ai scenei. Artistul, prin însăși profesia sa, este o personalitate expusă curiozității publice ; dar același public este interesat de faptele creatoare ale interpretului și îl privește pe acesta așa cum l-a cunoscut în realizările sale. Cînd pronunți numele lui George Calboreanu, ai imediat imaginea lui Ștefan cel Mare ; iar cînd vorbești, de pildă, despre Nicolae Herlea, ți se derulează zîmbetul și șoștile lui Figaro și nu alte trăsături intime, lăturălice. „Serata“, asadar, trebuie să-și mențină concepția serioasă de prezentare a culturii și să nu admită rubrica „diverse“, care ar coborî nivelul atît de înalt atîns în discuțiile cu eminenții invitați pe care l-a găzduit.

Dan Iordăchescu a mai oferit și o pildă, arînd ce înseamnă colegialitatea scenică, exemplificînd-o prin frumusețea gesturilor făcute de iluștrii săi predecesori. O floare primită de tînarul debutant, de la un maestru-coleg, poate deveni un simbol de viață ; după cum nepăsarea, sau obișnuita birfă artistică, în aceleași condiții, pot duce tot la un crez, dar asemănător „Credo“-ului lui Iago !

„Serata muzicală“ TV constituie o emisiune de vîrf a preocupărilor pentru informarea și educarea telespectatorilor, în domeniul culturii muzicale ; ea tinde să se îmbogățească — tot mai mult — datorită confesiunilor și opiniilor marilor noștri artiști ; ea iese din anonimatul celorlalte emisii, tocmai prin sinceritatea dialogurilor, transmise în direct ; ea trebuie să se situeze ca un ciclu de prim ordin în politica culturală a RTV, înlocuînd acele emisiuni searbde, de suprafață, care își găsesc — din ce în ce mai des — locul pe programul I, în timp ce marile valori ale culturii românești sint expediate pe adresa programului II ; „Serata“ trebuie să devină o bucurie a întregului teritoriu și nu doar a bucurărilor ; iar amintirile oamenilor de necontestată valoare trebuie strînse cu grijă și teaurizate, atît cît mai este timp ; deoarece aceste mărturii pot forma un îndreptar de viață, pentru orice om al muncii, indiferent de preocupările sale estetice ; dezvăluiri, asemeni celor făcute de Dan Iordăchescu, privind cariera sa, calitatea de artist-cetățean, pot constitui și un viitor marior al dezvoltării și cunoașterii artei românești, în cel mai bun înțeles al patriotismului, al valorii naționale și universale !

...Și a început războiul. Pentru români — un război de reîntregire a neamului și a țării. Poporul român nu putea să aștepte pasiv rezultatul desfășurării evenimentelor internaționale. El nu vroia „să ceară altora realizarea idealului său național și să capete ceea ce trebuia să cucerească”. El înțelegea să-și asume responsabilitatea realizării prin lupta proprie a idealurilor sale, să pună mina pe arme pentru a interveni „îndată ce împrejurările vor permite, ca dreptul său să fie invocat cu triumf”. De aceea, actul intrării României în război este expresia clară a voinței de autodeterminare a națiunii române, a necesității afirmării statului național român independent și unitar. „Dacă în istoria războaielor se pomenește că unele din ele au fost populare — scria ziarul „Opinia” — apoi desigur războiul nostru va purta pentru toate timpurile ce vor urma un asemenea epitet. Da! Războiul nostru e popular, e războiul poporului român”.

Guvernul decreteează mobilizarea în ziua de 14/27 august 1916. Țării și ostașilor le sînt adresate proclamații din partea regelui și guvernului: „Români: Războiul, care de 2 ani a închis tot mai strîns hotarele noastre, a zdruncinat adînc vechiul așezămint al Europei și a înverdat că pentru viitor numai pe temelul național se poate asigura viața pașnică a popoarelor.

Pentru neamul nostru el a adus ziua așteptată de veacuri de conștiința națională, ziua unirii lui după vremuri îndelungate de nenorociri și de grele încercări. Înaintașii noștri au reușit să întemeieze Statul Român prin Unirea Principatelor, prin războiul independenței, prin munca lor neobosită pentru renașterea națională. Astăzi ne este dat nouă să întregim opera lor încheind pentru totdeauna ceea ce MIHAI VITEAZUL a înfăptuit numai pentru o clipă, unirea românilor de pe cele două părți ale Carpaților.

De noi atîrnă astăzi să scăpăm de sub stăpînirea străină pe frații noștri de peste munți și din plaiurile Bucovinei unde ȘTEFAN CEL MARE doarme somnul lui de veci. În noi, în vitejia noastră stă puțința de a le reda dreptul ca într-o Românie întregită și liberă... să propășească în pace potrivit datinilor și aspirațiilor gîntei noastre.

Români,
Insuflețiți de datoria sfîntă ce ni se împune, hotărîți să înfruntăm cu bărbăție toate grijile legate de un crîncen război, pornim la luptă cu avîntul puternic al unui popor care are credință neclintită în menirea lui. Cu Dumnczeu înainte!”

Ferdinand, Rege al României; Președintele al Consiliului și Ministru de Război: Ion I.C. Brătianu; Ministru al Afacerilor Străine: E. Porumbaru; Ministru de Finanțe: E. Costinescu; Ministru de Interne: V. Morțun; Ministru de Domenii: Al. Constantinescu, Ministru de Industrie: Al. Radovici, Ministru de Lucrări Publice: Dr. Angelescu; Ministru de Justiție: V. Antonescu; Ministru de Culte și Instrucțiuni: I. G. Duca.

„Ostași,
V-am chemat ca să purtați steagurile noastre peste hotarele unde frații noștri vă așteaptă cu nerăbdare și cu inima plină de nădejde.

Umbrelle marilor voievozi Mihai Viteazul și Ștefan cel Mare, ale căror rămășițe zac în pămînturile ce veți dezrobi, vă îndeamnă la biruință ca vrednici urmași ai ostașilor care au învins la Războieni, la Călugăreni și la Plevna.

Veți lupta alături de marile națiuni cu care ne-am unit.

O luptă aprigă vă așteaptă. Cu bărbăție să îi îndurăm însă greutățile și... izbînda va fi a noastră.

Arătați-vă deci demni de gloria străbună.

De-a lungul veacurilor un neam întreg vă va binecuvînta și vă va slăvi.

Răspunsul poporului român a fost impresionant. Pentru că acest popor nu se ducea să cucerească pe alții, cum n-o făcuse niciodată în istoria sa. Se ducea

soldatului ce merge la război. Pe ulița pe care trece lungul șirag al căruțelor, al boilor cuminți și al țărănilor liniștiți a trecut de atîtea ori același șirag nesfîrșit. Alți oameni. Aceeași rasă însă. Același dispreț de moarte, același fatalism în privința «surisului soartei», același supus simț al datoriei, același eroism simplu și firesc... Drumetii de acum erau niște fantome ce se desprindeau din umbra istoriei pentru a mai săvîrși încă o dată gestul strămoșesc”.

SPRE ALBA IULIA, SPRE ÎNFĂPTUIREA MARII UNIRI

„De unde atîta liniște simplă la acest țăran român? De la strămoși”

să-l elibereze pe „cei de un singe și de-o lege”.

„Îi văd trecînd în lung alai de oștire — scria Nicolae Iorga. Și în ploaia razelor de aur cu care-i încunună soarele pe eroii mucenici, ei nu cîntă, căci nici un cîntec n-ar putea exprima toată energia care pîlpîie într-înșii, ei chiuie. Se întrec pe dinșii chiudînd pînă ce valul se sparge de stîncile dimprejur [...] E ca un strigăt al acestei naturi însăși care ne naște și ne ține”.

Emoționat de „curgerea” țărănilor ce se duc la război, de „liniștea lor augustă”, de pasul lor „rar și cuminte”, Eugen Lovinescu se întreabă: „de unde atîta liniște simplă la acest țăran român?” Răspunsul suna la fel de măreț și de simplu: „De la strămoși. Gestul lui era un gest ancestral. Țăranul român n-a făcut numai gestul august al sămănătorului cîntat de poeți. El a făcut și gestul

În decurs de numai cîteva zile au putut fi mobilizate 23 de divizii de infanterie, 2 divizii de cavalerie, o brigadă de grăniceri, 5 brigăzi de călărași, două brigăzi de artilerie grea, un regiment și un divizion de artilerie de munte, unitățile de artilerie antiaeriană (113 tunuri), 4 escadrelle de aviație, flota militară de pe Dunăre (două escadre), trupele de geniu etc. În total, forțele mobilizate se ridicau la 366 batalioane, 104 escadroane și 379 baterii de artilerie. Efectivul mobilizat număra 833 601 oameni (din care 19 843 ofițeri și elevi și 813 758 trupă), ceea ce reprezenta cu 221 899 oameni mai mult decît se prevedea în planul de campanie. A fost mobilizată aproximativ 10% din populația țării, la nevoie putînd fi mobilizați încă 420 870 oameni. Disponibilul mobilizabil atîngea, astfel, cifra de 1 234 000 oameni, ceea ce reprezenta

15% din totalul populației țării și 30% din populația bărbătească. Era unul din cele mai ridicate procente de mobilizare dintre toate țările combatante, care ex-prima limpede efortul militar uriaș al poporului român.

În noaptea de 14—15/27—28 august 1916 forțele române au trecut la ofensivă pe toată lungimea arcului carpatic, slînd trupele Armatei I austro-ungare să se retragă pe întregul front. După trei zile de luptă românii se aflau la Orșova, Sibiu, Brașov și Miercurea Ciuc.

I. Gh. Duca își amintește: „Inamicul surprins, ne opuse o slabă rezistență, pagubele noastre erau neînsemnate, făcusem destul de mulți prizonieri și operațiunile se desfășurau cît se poate de bine. Brătianu avea dreptate să fie așa de mulțumit, căci el fusese stăpînit luni de zile de grija trecerii Carpaților; aceasta fiind prin natura ei o operație foarte delicată, el considera că este esențial ca noi să putem trece munții prin surprindere și să ajungem astfel cu forțele noastre intacte în Ardeal”.

„Nu mai sînt Carpații, exclama Octavian Goga, Carpații care ne rupeau în două, Carpații care ne încercuiau peste mijloc ca o chingă de fier, Carpații nu mai sînt. Oștirea noastră i-a mutat în țara românească”.

Înaintarea armatei române spre inima Transilvaniei este facilitată și de atitudinea populației băștinase, care îi întâmpină pe frații eliberatori după obiceiul strămoșesc, cu pine și sare. Peste 30 000 dintre ei cer să fie înrolați imediat în armata română.

La Brașov, consilierii comunali români, sași și unguri întâmpină armata română la încrucișarea drumurilor spre Iărman și Dîrste. Dr. C. Băulescu ia cuvîntul: „În numele populației românești, a vechiului și prea frumosului oraș Brașov vă zic: Bine ați venit! Totodată sînt autorizat să vă binecuvîntez cu toată căldura în numele populației săsești și maghiare, care locuiește cu noi împreună în acest oraș”.

„Gazeta Transilvaniei”, apare la 24 august/6 septembrie cu titlul în tricolor: „Bine ați venit... Bine ați venit! strigăm noi cei de-un singe și de-o lege — puțini cîți am mai rămas în acest vechi centru de cultură românească — leilor Carpaților care în citeva ceasuri au răzbit pe-o întindere de 400 km. Munții Carpați, crezuți de neînvinși.

Bine ați venit!
Iar dacă nu v-am putut primi așa după cum am fi dorit și dacă multora dintre noi, care v-am văzut intrînd triumfal în țara Birsei, ne-a secat glasul și am stat uluiți și înmărmuriți — iertați-ne!

Prea mare e minunea, care se desfășură de citeva zile în fața ochilor noștri sufletești, prea grandioasă și neîncăpută e schimbarea, ai cărei martori istorici ne-a fost dat să fim și prea crîncene au fost suferințele, pe care le-am îndurat pînă în clipele invierii. Stăm și azi încă uluiți, nu găsim cuvinte să dăm glas bucuriei înăbușite de suferințele seculare, ne ștergem din nou și tot din nou ochii plînși și împăienjeniți, întrebîndu-ne: Se poate?... Se poate?!

Da! Se poate! S-a putut!
Deșteaptă-te, române!
Frații liberatori au sosit, căci ceasul a bătut.

Bine ați venit și să mergeți cu bine!
În virtul baionetelor voastre zace viitorul neamului românesc...”

C. BOTORĂN
ION BULEI
ION CALAFETEANU

Și astăzi ca și ieri luptători pentru adevăr, pentru dreptate

Ca toate marile evenimente din istoria popoarelor, care preocupă vreme îndelungată istoriografiile naționale ca și pe cele adiacente, și actul istoric al unirii tuturor românilor, realizat în 1918, continuă, deși au trecut aproape 65 de ani de la înfăptuirea lui, să preocupe intens atît pe istoricii români cît și pe unii din istoricii de peste hotare.

Evident, nu toți aceștia pleacă de la aceleași premise, și mai ales nu toți ajung la aceleași concluzii. Astfel, în timp ce pentru istoricii români, și ne referim deocamdată la istoricii din trecut, Nicolae Iorga; Gheorghe I. Brătianu, Const. C. Giurescu, Ion Lupăș, ale căror lucrări au cuprins în toată amploarea și splendoarea lui marele eveniment din 1918, unirea este înfăptuită ca un sfîrșit firesc al unui proces milenar, bazat pe lupta pentru libertate a unui întreg popor, pe unitatea de limbă și civilizație populară, pentru unii istorici de peste hotare, puși la adăpostul unei cetățenii străine, ea n-ar fi fost decît un rapt, sau, în cel mai bun caz, rezultatul unui concurs fericit de împrejurări, un dar al marilor puteri învingătoare în 1918, un act politic fără contact cu realitățile istorice și etnice ale răsăritului European.

Astfel de insolente, fie că ele s-au produs la anumite congrese istorice internaționale, prin diferite publicații sau lucrări, se manifestă neconștient de la unire încoace, ele primindu-și întotdeauna repli-

cile juste și substanțiale ale specialiștilor români.

Punctul culminant al acestor insolente, care n-au urmărit niciodată interese științifice, ci exclusiv interese și scopuri politice — vizîndu-se îndeosebi Transilvania — s-a atins în momentul Dictatului de la Viena (30 august 1940), cînd, sprijiniți de puterile fasciste ale Europei, Germania și Italia, adversarii noștri au primit — prin amenințarea cu forța — o parte din Ardeal. Ocuparea părții „cedate” atunci a fost urmată de nenumerate masacre și expulzări de populație. Nici U.R.S.S., nici Anglia și nici Statele Unite n-au recunoscut însă această infamă sentință, ea fiind anulată îndată ce puterile fasciste au fost învinse. Prin tratatul de la Paris din 10 februarie 1947 — semnat de toate aceste mari puteri și de aliații lor —, tîndu-se seama de numărul populației române din Transilvania, de contribuția adusă de România la războiul antihitlerist, frontierele noastre au revenit acolo unde se aflau în ziua enunțării dictatului!

Pe de altă parte, după 23 August 1944, o dată cu instaurarea puterii populare, s-au acordat naționalităților conlocuitoare drepturile politice și culturale revendicate, realizîndu-se astfel o perfectă egalitate între toți cetățenii români. Niciodată n-au avut naționalitățile din România mai multe drepturi ca acum, mai multe școli, mai multe instituții artistice și știin-

țifice, mai multe ziare și reviste și chiar și o editură proprie, și totodată, o participare mai pregnantă la conducerea statului, a orașelor, satelor și a tuturor întreprinderilor aflate aici, Lucrurile sînt recunoscute de către înșiși exponenții autorizați ai consiliilor oamenilor muncii, maghiari și germani. Nu vom cita numele acestor exponenți, dar ele sînt unanim cunoscute de către toți cititorii noștri și al altor perioade.

Declarațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, rostite în repetate rînduri, sînt apoi tot atîtea garanții pentru respectarea tuturor acestor drepturi și pentru apărarea lor.

Cu toate acestea, peste hotare, îndeosebi în Statele Unite și Canada, unii așa zîși istorici certați cu justiția și legile patriei lor de origine, se dedau la anumite manifestații antiromânești și fac să apară numeroase calomnii asupra statului român, punînd totodată în discuție însăși originea poporului nostru, gradul său de civilizație și cultură, regimul naționalităților din România și, în același timp, prin falsificarea de statistici și de acte istorice, temeiurile și condițiile în care s-a înfăptuit unitatea noastră națională în 1918.

Nici originea și locul de formație ale poporului român și nici actele sale politice, prin care s-a ajuns la unirea din 1918, nu pot fi însă contestate, ele avînd o temeinică bază istorică, un anumit cunoscut de către istoriografia europeană. Ele n-au fost acte ale unor anumite personalități, clase sociale sau instituții, ci ale întregului nostru popor de pe ambele versante ale Carpaților, ale limbii sale de pretutîndenii. Marile sale cîntecuri naționale: *Hora unirii* și *Deșteaptă-te române*, scrise de Vasile Alecsandri și Andrei Mureșeanu, exprimînd cele mai înalte sentimente ale neamului, au fost receptate pînă în cele mai adînci straturi ale po-

porului, ele devenind, cum spunea George Barițiu, „proprietate” a poporului, fiind tot atîtea devize și imperative ale națiunii: *Hai să dăm mîna cu mînd / cei cu inima română / Murim mai bine-n luptă / cu glorie deplină / decît să fim sclavi țărăși / în vechiul nost-pămînt.*

Insolențele și calomniile de peste hotare nu fac decît să provoace noi replici ale adevăraților istorici, istoricii de astăzi ai românilor continuînd, cu aceeași intransigență, orientarea, bazată pe adevăr, a cronicarilor, a generației „Școlii ardelenice”, a generației lui N. Bălcescu și M. Kogălniceanu, a lui N. Iorga și V. Părvan, a lui C.C. Giurescu, C. Daicoviciu și a altora.

Recent, o asemenea lucrare a ieșit din pana istoricilor Mircea Mușat și Ion Ardeleanu — *De la statul geto-dac la statul român unitar* — care au respins încă o dată noile insolente — care în fond sînt tot cele vechi condamnate de istorie — ale unor pseudohistorici și pseudopatrioți.

Teritoriul și unitatea spirituală și națională a României sînt un produs al veacurilor, a „tot ce crește în țara asta, riul, ramul”, avînd aceeași vigoare și dăinuire ca și stîncile Carpaților și ca și valurile Dunării.

Cum nici un cataclism n-a putut pune capăt acestor elemente geologice, tot așa nici un cataclism istoric și nici o cotropire n-au putut pune capăt voințelor și statelor noastre, mentrea lor fiind de a se contopi și cimenta într-un singur stat, într-o singură formație națională: *statul român*. Viitorul îi rezervă cote dintre cele mai înalte.

Și astăzi ca și ieri, istoricii români au fost luptători neclintii pentru adevăr, pentru dreptate.

VASILE NETEA

O ipoteză care trebuie adâncită:

AI NOȘTRI

În numărul 25 (134) din 18 iunie 1983, revista Magazin ne aduce la cunoștință cite ceva despre „taina discului de argilă” de la Phaestos, în legătură cu inițiativa în problemă a istoricului sovietic A. Molceanov.

Articolul respectiv, însoțit de fotografii ale aversului și reversului misteriosului obiect arheologic, precum și de-un tabel inventar al semnelor (45) ce le conține discul, face publice și citeva dintre cuvintele din „limba minoică”, după cum susține profesorul Molceanov.

Intrigați de asemănarea dintre scrierea de pe discul în chestiune și scrierile de pe monede geto-dacice, ne-am angajat și noi în problemă, și încercăm cu articolul de față să ne facem cunoscute cercetările

constatarea noastră că într-un anume loc, la una din limitele spiralei discului, se află, atât pe avers, cit și pe revers, cite patru mărgelile în felul și având semnificația bilor de abac.

Am detașat, lângă imaginile reproduse din revista Magazin cele două șiruri de mărgelile de socotitor, pentru a nu solicita peste limită atenția cititorului.

— Tot de aceeași mare însemnătate urmează a se dovedi poziția unuia sau altuia dintre cele 41 de semne din Spirală, măcar prin argumentul naturii însăși, că o barcă răsturnată este altceva decât aceeași barcă în poziție verticală, și cu totul și cu totul altceva în poziție normală: la fel stind situația și cu un cap de linx ori cu un toiaș.

de către prof. sovietic, și considerat a semnifica numele Phaestos.

Ne-a dat următorul rezultat, în Abreviu: **paio** = ciștiu, socotiș, costul mușului, „socoti di'br' și la” — evidența brinzel și-a laptelui;

= disc, răbuș, răbuh, ribuc, abacos;

= svorbeaua, virbaus, ribuş-vulgus; vorbire sacră, scrisă, vulgus rbus;

= virbeaus-scribeaus: **pait** ciștar — act de plată al păstorului, —; **paiu** ciș-lapt' — evidența asupra plății laptelui;

= **alphav'volascus** — alfabetar valac;

= scr'lactu — scrierea laptelui; **scup-titu'oail**, oalei paitu, adalmașu (deci nu-i turcism!)

= a da'minul la comarnic — înțelegeri în afaceri pastorale; evidența dării de

— Prin urmare, cele patru și iar patru mărgelile de abac plasate în capetele din afara melcului, se justifică din plin.

4 — Urmind să abordăm acum **tabela cu cele 45 de semne**, cite a transcrie prof. Molceanov, iar amintim monedele geto-dacice, ca punct de plecare în stabilirea exactă a numelui ideal ce nume-cifra de lucru.

Lăsind pe altădată lămurirea termenilor subliniați mai sus, dăm tabelul cu numele fiecărui semn, respectind ordinea propusă de prof. sovietic:

— 1. Uomu; 2. Diau; 3. Vameș; 4. Pacurar; 5. Cokil; 6. Șercaia; 7. Burduf; 8. Mina; 9. Scorbura; 10. Visla; 11. Gîrbaci; 12. Turta; 13. Caval; 14. Pasul; 15. Topor; 16. Custure; 17. Sapa; 18. Colț; 19. Iadeș; 20. Oala; 21. Darac; 22. Clenci; 23. Toiaș; 24. Strunga; 25. Șaica; 26. Corn; 27. Keale; 28. Pod (picior, în vechime); a se vedea cuvintul dublu pod-nog.); 29. Dihanie; 30. Birbeac; 31. Șoim; 32. Gudca; 33. Pește; 34. Taur; 35. Ramura; 36. Iarba; 37. Ștreang; 38. Floare; 39. Riga; 40. Muma; 41. Tipar; 42. Rabuș; 43. Abas (abacos); 44. Marca; 45. Șipot.

5 — Ajunși aici, trebuie să ne referim iarăși la cele două șiraguri de cite patru cu patru mărgelile-bile de abac, din capetele Melcului, intrucit este momentul-cheie al sistemului nostru de lucru, și anume: am considerat numărul bilor de abac mai sus-zise, drept numărul literelor ce se impune, a fi reținut în Mele, din fiecare nume de lucru-semn, din tabelă.

Astfel: uamu, diau, diha' stru', serc', șaic' — în spiritul vorbirii maramureșene.

— Am procedat, precum se vede în fotografia Melcului, la înlocuirea, în fiecare celulă, a fiecărui semn, cu cite patru litere de fiecare semn.

— Și pentru că ajunserăm la locul de virf al demonstrației, este cazul să dezvăluim numele semnelor acestea: HELI-GLIFE; HELIGE-GLIFE deci semnele lui Helios, ale geților sacre semne.

— În această ordine de idei, ni se pare plin de filc faptul că multe dintre semnele din tabel, ilustrează situații și concepte care numesc unitățile de plată și de măsură, precum și instrumentele de numărătoare și evidență.

— Așa de pildă: pasul omului, măsură agrară, trecere, vamă; creasta de pe capul diaului sesizată de prof. Molceanov, este un ansamblu de creștături și cresteze ce evidențiază cotele, deci creșterile și descreșterile-scăderile din răboj; cotul, cum îl evidențiază brațul păcurarului din semnul 4; apoi tăblița de sub brațul cökilului, apoi coșul din mina Șercaiei-Pitoaia; sacul de brinză zis burduf, apoi mina, pe seama căreia s-au creat atâtea sintagme despre situația averii, înțelegerii și numărătorii (numărării) bunurilor; apoi turta, apoi găurile cavaliului.

— De custure, de sapa, de oală, de corn (al abundenței) de piele (pecunia) de capul de vită, de pește, de frunzele ramurei, de ramuri — ca sistem germanic — hiper-boreean de semne și scriere și citire a viitorului (runa); de nodurile funiei, de marcă, de tabletă, de tipar, de abac, de liniile, trei, șerpuite ale Șipotului...

— Anume am lăsat la urmă **toporul**, semnul 15, pe care l-am încercuit în tabelă, intrucit:

a) Toporul este un topor de luptă, **tracic**. Deci nu este o secure dublă, cretană.

Un „trac” în Creta, la Phaestos!

— Cum a ajuns toporul de luptă al tracilor să devină semn cretan, de vreme ce nici topor de sacrificiu nu este, dacă mai credem în documentația ce se află în cărți ca aceea a lui Friderich Mätz — Creta, Micene, Troia, planșele 62, 74, ale ediției apărute la Editura științifică — București, 1969 — este o întrebare la locul ei.

— Nici kelea — pecunia nu respectă forma lingurilor de aramă de-acolo.

— Ar mai fi apoi semnul nr. 25 — barca aceea, cu un soi de propulsor cum numai una există consemnată ca imagine arheologică, din inventariile etrusce — lucru ce ne-a determinat să preferăm numirea din monedele geto-dacice — ȘAIKA — drept hailig-glifa lui Șaekia — judecătorul cel șui și orb al lumii de dincolo.

6 — Ar fi încă multe de spus asupra semnelor din ceea ce prof. Molceanov numește aversul (A) tabletei, dar intrucit, în articolul de față ne ocupăm numai de citirea reversului (B) nu mai insistăm și redăm actual.

30. — ZIDALVA — (Cetatea Alba (Italia), gași sut'dica' Troadii, (6 060 de ani de la căderea Troiei, zi fastă șase Șercaie (luna ?);

— locul de țesire (vama) DRUBTO (Drobeta); Rabușu'dspotu' BOURUBUSTU — Rabușul stăpînului Boirebista din Dava (de loc din) DOROBOTA, — BURUDAȘA: să se dea drumu cu:

— burdușe de urdă șapte și opt: 78.

— de pește, puțin, șase și trei: 63.

— s-au dat pe șaptezeci și opt de puțini de pește, șaiței și trei de burdușe de urdă;

29. Saci cu cași, toți atția;

— hidrii di hiars (hinars) șai șai — 66

— hidrii di hidro-haira (hidromel, apa bucuriei) tot atitea;

— Ia socoti di cîți seșteartîl aur ai tu di dat didahil Dahira Iocașii.

— dure (turti) di aur, șai'șadica' (66x10) 660 turte (lingouri).

— dure (turti) di arhiriu, tot atitea șai'șadica' (66 decade).

— dai cui știi tu: arhiareuș SCOARIA — Hindu Șaititu Buddhala.

și rezultatele unei prime faze de lucru.

2 — Despre situația grafică, a semnelor:

— Faptul că acestea sînt repartizate în 30 și respectiv 31 de celule, variind, ca număr, de la două la cinci semne în fiecare despărțămînt, lucrul este nu fără semnificație.

— Dar mai înainte de toate se impune spirala, melcul, în care sînt înfășurate și desfășurate cele 30 și respectiv 31 de celule, ca chestiune capitală în abordarea tabletei, intrucit noi am descoperit practicarea acestei spirale ca atare — ca semn grafic indicind o metodă de lucru într-o serie de monede geto-dacice.

Vom numi exact emisiunea, locul și numărul monedelor respective, cînd ni se va cere.

— Se impune, tot cu atita importanță,

— Semnalăm mai apoi, lipsa din tabela prof. Molceanov, a citorva semne cuprinse în citeva celule din spirala „aversului” (situația A).

— Există de asemenea o serie de bare și accente asupra unor semne, menite să atragă atenția asupra modificării unuia sau a mai multor sunete și deci litere, cum am sesizat cazul semnelui corn ce se schimbă în corb.

— În rest, totul este exact, și-i mulțumim pe această cale distinsului profesor Molceanov pentru acuratețea și rigoarea întreprinderii.

3 — Pornind la lucru în stilul nostru, susținuți de experiența ce-am acumulat-o pe monedele geto-dacilor, am introdus, mai întîi, în sistemul nostru de Abreviuri, cuvintul PAITO, descoperit

mină în oierit;

— rutișea scrisă-rotița scrisă;

— virtirecașa scrișeriu — roata — scrisă în învîrtire, cu semnele cerului;

— disc-fisic-șchestr, disc financiar pentru închiderea și deschiderea sechestrului;

— bat-palma-tîrgu; tir'ciștiu vribire — bătutul palmei (acord în tranzacții la tîrg; dar tîrg se vede că ține de afacerele țirlei, deci, act de invoială, ciștiș și tot solul de contracte pastorale; și tot așa, plătitul de taxă vătașului de țirli,

— atava ciști-cisfe — bătrîneasca socotire de ciște; precum și: legămîntul îngropării, testamentul ce se pune în palma mortului, — număratul și rînduiala timpului, evidența datelor și datinelor, și, nu în ultimul rînd, tabla sau codexul regilor.

— Prin urmare, cele patru și iar patru mărgelile de abac plasate în capetele din afara melcului, se justifică din plin.

4 — Urmind să abordăm acum **tabela cu cele 45 de semne**, cite a transcrie prof. Molceanov, iar amintim monedele geto-dacice, ca punct de plecare în stabilirea exactă a numelui ideal ce nume-cifra de lucru.

Lăsind pe altădată lămurirea termenilor subliniați mai sus, dăm tabelul cu numele fiecărui semn, respectind ordinea propusă de prof. sovietic:

— 1. Uomu; 2. Diau; 3. Vameș; 4. Pacurar; 5. Cokil; 6. Șercaia; 7. Burduf; 8. Mina; 9. Scorbura; 10. Visla; 11. Gîrbaci; 12. Turta; 13. Caval; 14. Pasul; 15. Topor; 16. Custure; 17. Sapa; 18. Colț; 19. Iadeș; 20. Oala; 21. Darac; 22. Clenci; 23. Toiaș; 24. Strunga; 25. Șaica; 26. Corn; 27. Keale; 28. Pod (picior, în vechime); a se vedea cuvintul dublu pod-nog.); 29. Dihanie; 30. Birbeac; 31. Șoim; 32. Gudca; 33. Pește; 34. Taur; 35. Ramura; 36. Iarba; 37. Ștreang; 38. Floare; 39. Riga; 40. Muma; 41. Tipar; 42. Rabuș; 43. Abas (abacos); 44. Marca; 45. Șipot.

5 — Ajunși aici, trebuie să ne referim iarăși la cele două șiraguri de cite patru cu patru mărgelile-bile de abac, din capetele Melcului, intrucit este momentul-cheie al sistemului nostru de lucru, și anume: am considerat numărul bilor de abac mai sus-zise, drept numărul literelor ce se impune, a fi reținut în Mele, din fiecare nume de lucru-semn, din tabelă.

Astfel: uamu, diau, diha' stru', serc', șaic' — în spiritul vorbirii maramureșene.

— Am procedat, precum se vede în fotografia Melcului, la înlocuirea, în fiecare celulă, a fiecărui semn, cu cite patru litere de fiecare semn.

— Și pentru că ajunserăm la locul de virf al demonstrației, este cazul să dezvăluim numele semnelor acestea: HELI-GLIFE; HELIGE-GLIFE deci semnele lui Helios, ale geților sacre semne.

— În această ordine de idei, ni se pare plin de filc faptul că multe dintre semnele din tabel, ilustrează situații și concepte care numesc unitățile de plată și de măsură, precum și instrumentele de numărătoare și evidență.

— Așa de pildă: pasul omului, măsură agrară, trecere, vamă; creasta de pe capul diaului sesizată de prof. Molceanov, este un ansamblu de creștături și cresteze ce evidențiază cotele, deci creșterile și descreșterile-scăderile din răboj; cotul, cum îl evidențiază brațul păcurarului din semnul 4; apoi tăblița de sub brațul cökilului, apoi coșul din mina Șercaiei-Pitoaia; sacul de brinză zis burduf, apoi mina, pe seama căreia s-au creat atâtea sintagme despre situația averii, înțelegerii și numărătorii (numărării) bunurilor; apoi turta, apoi găurile cavaliului.

— De custure, de sapa, de oală, de corn (al abundenței) de piele (pecunia) de capul de vită, de pește, de frunzele ramurei, de ramuri — ca sistem germanic — hiper-boreean de semne și scriere și citire a viitorului (runa); de nodurile funiei, de marcă, de tabletă, de tipar, de abac, de liniile, trei, șerpuite ale Șipotului...

— Anume am lăsat la urmă **toporul**, semnul 15, pe care l-am încercuit în tabelă, intrucit:

a) Toporul este un topor de luptă, **tracic**. Deci nu este o secure dublă, cretană.

Un „trac” în Creta, la Phaestos!

— Cum a ajuns toporul de luptă al tracilor să devină semn cretan, de vreme ce nici topor de sacrificiu nu este, dacă mai credem în documentația ce se află în cărți ca aceea a lui Friderich Mätz — Creta, Micene, Troia, planșele 62, 74, ale ediției apărute la Editura științifică — București, 1969 — este o întrebare la locul ei.

— Nici kelea — pecunia nu respectă forma lingurilor de aramă de-acolo.

— Ar mai fi apoi semnul nr. 25 — barca aceea, cu un soi de propulsor cum numai una există consemnată ca imagine arheologică, din inventariile etrusce — lucru ce ne-a determinat să preferăm numirea din monedele geto-dacice — ȘAIKA — drept hailig-glifa lui Șaekia — judecătorul cel șui și orb al lumii de dincolo.

6 — Ar fi încă multe de spus asupra semnelor din ceea ce prof. Molceanov numește aversul (A) tabletei, dar intrucit, în articolul de față ne ocupăm numai de citirea reversului (B) nu mai insistăm și redăm actual.

30. — ZIDALVA — (Cetatea Alba (Italia), gași sut'dica' Troadii, (6 060 de ani de la căderea Troiei, zi fastă șase Șercaie (luna ?);

— locul de țesire (vama) DRUBTO (Drobeta); Rabușu'dspotu' BOURUBUSTU — Rabușul stăpînului Boirebista din Dava (de loc din) DOROBOTA, — BURUDAȘA: să se dea drumu cu:

— burdușe de urdă șapte și opt: 78.

— de pește, puțin, șase și trei: 63.

— s-au dat pe șaptezeci și opt de puțini de pește, șaiței și trei de burdușe de urdă;

29. Saci cu cași, toți atția;

— hidrii di hiars (hinars) șai șai — 66

— hidrii di hidro-haira (hidromel, apa bucuriei) tot atitea;

— Ia socoti di cîți seșteartîl aur ai tu di dat didahil Dahira Iocașii.

— dure (turti) di aur, șai'șadica' (66x10) 660 turte (lingouri).

— dure (turti) di arhiriu, tot atitea șai'șadica' (66 decade).

— dai cui știi tu: arhiareuș SCOARIA — Hindu Șaititu Buddhala.

LA PHAESTOS!

28. Duși ad Diaua ȘERKAIA, Mama-Marea Sarcheliu — Diau-Șuiu ȘAUIEA KARAEMUTU :

— doua coșorce oua, douau suti oua — 200 ;
— duau-ște hirșii de riși (12) ;
— doaua' și doaua cheali di bou (22)
— Doa-mi u'buriașu (1) rubiaua di ribuit chealeii, di boit oauli rub-boa (vopsea roșie — di doaua drahme)
— dai și Diaui Șuiu u' (1) șercu'auriu — și lu'Mercureșu (siujitorul lui Mercur) cu ramul mărușii de aur pe umăr, două șercuri di aur.

27. Scribe : Scoreia Scoberga, Colțul Burduru, Corbeș Birgu, Brigai Altut, Urdaru Burtui cogitai ai Birlocului Agiru Mercureșu ; Drubitu locu,
— Butui Biltoc, Scorberu Corșea, Berberigu Birgi, agri-cogitai,
— Robilor regelui : Coșirea, Rebru, Berberu, Sorcoberu, Ebriga, Talkea, Urduru, Butur, —

— colțuc de burduș di oaie și (citi) o veriga rubia (de aramă) și lui Girbea — peste robi.

— Și cind o sosi corabia regelui cu griu, cite un kialt-galat și iar un colț de burduș pentru treaba la cărat și grabit.
— dă-le lui Carrabia, Libertul, și burului Grebru, care au adus cu greu corabia cu griu :

— u'berbeacu, u'caș și iar u'caș și urdă în coș de scoară de arbore.

26. Cinci dicade = (50) hirdale de brinză lui Armin Brindicu,

— Și spune-i să mai amine ierbăritul, că-i aridic (prețul) cu încă cinci hirdale de brinză ;

— Să mă amine pină la cinci de Brumur, cind am să-i pun în mină drahmele cinci di cinci (25), și budana de lapte acru din cel mai bun ;

25. Un burduf de brinză și unul de urdă :
— unul pentru două coșuri de struguri,
— unul pentru patru funii de usturoi-aiu ;
— lu Burdacu Kolța din Troia ;
— lu Urs, Drubeta de loc, din Creta, spune-i că-i duc de două și opt (28) Rusilci (una Rusaliilor) cele ce ne-am învoit în răbuh ;

— și du-i două burdufe de urdă și două de brinză

— precum și două burdufe de colastru.
— Du două coșuri de chitre lui Briti Cilșuru și o budană de lapte.

24. Burdușele șapte, ciștiul păscutului, lui Burdușu Mușatiu ;

— și opt hirșii de cușme lui Birstu Coșțuru,

— pentru șapte barde și opt custuri lui Mut Patru ;

— două burdușele de urdă, unu de brinză,

— trei cu totul, lui Mișcu Pădurusu,

— pentru șapte și șapte, 77 cămăși

— pentru 78 de șerpere

— burdufe de urdă, două, și unul de brinză

— și trei cași

— lui Brișdu Udpuș, burdușe de urdă, opt ;

— lui Cusmușu Coșirbu, burdușe două și toporașu' di' tocat.

7. Lu' Dușe Bircolțe, omul mirliților :

— lu' Marțe Lu'Cirduru tot mirlițoriu — duo burdușe

— lu' Bircol Rîmu, un burduș, de urdă, unul de brinză pentru suta de ouă ce-am luat cu Udrea Cilțu, cind am trecut cu cîrdul de oi, în luna lu Marțu, prin locul Oturu.

— un burduf de brinză, unul de urdă, lu' Todor Cîrușușu că ne-a cărat tirlocul (calabalicul tirlei) la locul Măr-Roșu, de Bircîrdu, și de Birloc, cind ne-am mutat.

22. Caută-l la Troia-Ilara, pe șelaru Ilaru Carauli ;

— plătește-i cheltuielile pentru o sută de șei de cal, — în cheturi de aur (bani celtici), șaizeci și unu kialturi — 61.

— caută-l pe Achiși Tuta : pentru șase coșuri de chitre, dă-i șase kialturi de aur ;

— și pe Virtoaia Chișu : dă-i șase cași și ia turtele de chiag de la ea.

21. Numără-i în mină cinci dicade (50) drahme lu' Călin Dahiniu bramanul orb ; dar de hramul lui Amu Buda ;

— dă-i și cinci burduși de brinză și unul de urdă ;

— pentru Datul Lupului de-a Burda, dă-i un miel cu lina neagră ;

— un miel cu lina albă, un burduf de urdă și un caș — pentru hramul de la două (2) ale lunii Adaina, la datina Adainili.

20. Spune-i : dacă am să pot, am să ure și eu cu un berbec la datul butului lui Buda-Dahi-Burtosu-Despotul Bucuriei și Păcii, la Pustnicie ;

— cind mă duc la Diaspa Bucur, de Ospățul Topos-Dihaului (Geniul Locului) ;

— atunci am să-i plătesc și răbușul (socoteala) pentru băutura bircut-apa ;

— pe care mi-a adus-o de la el Cu-rubusu Potircu, de la Șipotul Crucea-Dihaii (Crucea veche, a zeului Lup).

19. Pentru dihamul și mincarea cailor, minatul (dormit, găzduire), odihna și hramna oamenilor ;

— pentru darea de mină a văcarilor — cite cinci drahme, cit face o vacă, sau o vacă de mină (de lucrul) ;

— să li se dea, (cind ajungeți) la dihamul Manacu.

18. Pentru larba suhatului și păscutul în pădurile sihaștricii — are să fie cite patru bani de oaie pescătoare ;

— pentru fiecare minător de ierbărit, are să fie, danc de mină (după învoială) cite două drahme de minător ;

— și piinea zilnică : urda, cașul, zerul și hinarsul ;

— mai dai pentru păscutul în pădurile sihaștrilor, dare de mină — lui Sihaia Burda, buda-monahul, iar burdușe de urdă — șase ;

— la minatul de an, de sărbătoarea hramului, BRUMN-DANU (Brumus Danubiu) ;

— iar de sărbătoarea lui Buda, dai bramanului Ahis Borai Burdia Durbanu, o budană cu zer ;

— și iarăși șase de urdă, șase de brinză, burdușe ;

— și un buriaș cu hiarsu (hinars) ;

— iar în bani, îi dai la mină banii de piinea zilnică.

17. De ziua lui SCORILU, COKILU LU KRISAIO, Riga, dați Dașocăi Kalumulir-cului (sacrificatorului calului) zeului Dakșu Kalion Uomu-Cal, — Omoritorul Scorckiei :

— un mul lai ;

— și de Maiialul Lupului, cite un miel alb, copkiiilor de ușă (care dau oile la strungă) ;

16. Șerkaei Muta Cirigaia-Kerealeașu (pitoaia, preoteasenie a cerealelor) cu Șarpele pe umăr ; de hramul Ei ;

— și lu Amu-Ra GUTUM-MUTUM, rigă al cugetătorilor, (zis) KUGUT-ȘTUK — în creștet-creastă-de-cocoș-in-piept-cuc — Agirul și Mutul-Pește, —

— să cumpărați oamenii pește, păsări, mere, din orașele pe lingă care pașteți —

— (preț) de-o marcă regală de arghiriu, d-a lui Scorilo : tuturor ; de la preot, pină la cerșetor.

15. Sihaștrul Omului-Pește, din sihaștria de pe Omu, să i se plătească șapte sesterți — sup-sumum (peste sumă din vechiul răbuș).

— sihaștreai HESTI MUMEI, unșpe (11) phaeste (monezi de pahestum ?).

14. La Ciștiul Pausurilor, cite șase cosoni, cit pus-a regele Coson, va fi peste —

— prețul trecerilor păstorilor la vremea minatului spre pășuni, (prin trecători și vame) să fie de opt cosoni peste ;

— toate celelalte pasuri să fie astupate.

13. Sesterți șase să fie dați sihaștrului vameș Vsilia Ramvașu ;

— Și celorlalți de la celelalte trecători — purtători de sica, la castele de vamă ;

— Vișruu Virtusu, Tursa Sirvastului, Vlasurta Histru, Hustruia Austru, Sahistru Ruturșu, de la toate vamele de pe Istru, cite șase sesterți, sihaștru-vameș, și cite-o sica slujitorilor (servilor) lor.

12. Lui Kialșu, cu cheile casei cașilor și-a chiagurilor ; și fumeii lui, Floa' de lucrarea la masa oamenilor și dă chiag laptelui, și le spală cămășile ;

— să li se facă plată ca și celorlalți oameni ; și pe deasupra, costul a șase cași, la închiderea anului de lapte.

11. Diacului IOAN DAKORNA, dau la mină ocîrmuiala oamenilor și drame și mone' (zi) dace, și mărci celtice, în oreț de trei mii de mii 201 dinari romanii ;

— la anul nou, două Ianua' 6301 (după regele Ianus) și 3 000 după Donau — scrisi cu signe romane : MMM-MMMCI.

— darea de mină s-o care în circă de cal, s-o treacă vama Donaului ;

— împreună cu urna mea ;

— s-o care în Crid (Creta), la mama lui Iuan Dakorna ;

— care este Diaua-Diana Corona Dacia Cronina-Cirniru — RA-MUMA Amu A. Marcu Ramma-Markaru-Donau Dukatu.

10. S-a încărcat această dare de mină în burdufe :

— care este dare de mină și strinsură a lui BURUBUȘTU-UM (personală) ;

— Pe care a încredințat-o Mamei-Strămoașei de la hramul lui AMU-RA, din Maramureșu, cu mină de moarte, și mustra' (jurământ) în fața Omului-Urs-Mutul (GUDAN),

— în luna Birsiriu, una

— la moartea lui August (Ceșaru), la Roma,

9. (A mai adăugat) la Răbuș, Ioan Dakorna ;

— cinci saci de linte, cinci și cinci bucate cași ; (55) ;

— șaișu' velințe și buccalili' casei, (66) crestate în Răbuș cu cinci șire „buca” și semnul „SA” și „SA”.

— Șterguri, șervete și bucurași (?), șaișu' (66) pentru cinstirea și bucurarea închinătorilor lui ȘAIKIAȘ-BAKUS, de la schiturile Vleni, și Șchiai-Birșauli (Brașovului ?), pentru închinarea și cinstirea BARKUSULUI ; să-l treacă la Șaikiaș-Bacus, pe BUEREBIȘTE.

8. Teopare dace : dua dacada (20) — să se dea la Vama Buridava, oamenilor cu bărcile, și la Vămuțul Oltului, și-n tot locul, cu tilcul și cu chemarea : „A Mama, a Vama, a vucatu Udu ; A, a a ; Du, u, u ! la Topo-Burudaca, Vama-Oamu-Amu, vama cu Olt-Tul-Locu ;

— Uuu A, Mama, Oa, a, a, Vaca Daka Drubota, Topa-Pota.”

— să se strige din vamă în vamă și în toate trecătorile (vaduri) de ape ;

— de la vămucul Oltului pină la marea vamă de la Drubota ; să-l chema pe omul vamelor — Omul-Cap-De-Lup ;

— s-o chemă pe Mama Vamelor, Vaca-Daka.

7. Să se plătească omului get Cumirgea Peagiu, care păzește la peștera unde se află îngropat capul regelui ;

— și-n (locul) peștera unde se pedepsește captiv (prins) în groapă, (la Peștea-n ?) omul care l-a omorît pe regele get ;

— cu o mărgea de aur și cu o verigă de aur —

— și regelui Pește (ȘAIKIA-ȘAE) să i se pună paos de apă.

6. Custoia Colța, Costica Bassa, Olta Bașabaal, Balacia Cailușu, Io' (Ion) Cuștuiu.

— păstori la oile de la stînile de la Troia.

— să li se dea cite-o oaie peste groapă.

— Și să li se socotească custodia locului de păscut Colșa Bassabal, luată de mine de Sabatul ȘABASSA-ȘABALASA.

NB : Hierogamosul preotului zeului Sabazioș cu preoteasa Sabelei-Balasa.

5. S'a cumpărat pește sturua' (sturioni) pește plătică, pește loștria (loștriță) pește șalău, pește roșioară,

— șaptespe oali' :

— s-o' lua' dela Sita Aișala (?) pe șaseses' (66) sesterți

— și s-a mai luat : șiruri (funii) de ustur-aiu (ardei și usturoi) de șase orți

— de la pascaru' Oltia, Viteșu' pascariilor de pe Istru ;

— și de la Valaisis Ataliașu s-a lu'untură, și pește pe sesterți — o sută ;

— și pe sare de șase sute de sesterți, — tot pește sarat, pentru păstori —

— pentru ospăturile cu pește, dedicate lui Atis-ȘALAUȘTEȘU'.

4. ...Pește din (clean), pește stucă și chilcă (pentru păstori) — la cinci sute de kile —

— 55 (cici' și cici') kelți și chel de riși și de luchi (lupi)

— 65 (șai' și') de chel, cu toatele —

— pentru Cinile lui Șaikaia-Keașul, — Omul-Pește, zeul dreptății, Călărețul Danubian, Diaul Echilibrului,

— la datiniile Klinșaikei, Ialai Kiașnile. (Datini ale hierogamiilor, care, în monezile geto-dacice, sint numite abreviat cu formulele : KILAIKI-IALES, și KHAI-LI-KAI-ILIK—)

3. Două șiri (grămezi) în două care, de toiage, pentru DIAUȘTEA (oștirea zeului) KOKAIO-TER-IAȘU lui ȘAUA-DIAU ETRUȘTA IO TEAO IOA' KEATRE —

(Paiza înarmată a Kogaionului și-a alaturilor sacre)

— ale preotului-zeu-oștean cu toiage (bita lui IRAKKLI) zis Cugetătorul cu cap de cocoș-Koghi-Kogaio-Tartareșul cel In-treit, zeul oștean, zeu Moș, zeu Copil.

— La datina zisă DIAUȘ-Ștreatu-Koghi-Kogaia-ETRUȘTA. Terteuș-Tartareșul. ȘAUA-ȘAEKIE-ȘAUA ETRUȘTA.

— De Ștreatul celor de trei ori întreite Rosalii, ale de trei ori întreitului ȘAIKIA IOAO KIATRE ETRUȘTA — (Rusaliile și Sinchetru) — ca zile de suprem Hierogamos, dedicate în mod expres funerariilor specifice ale regelui Boirebișta.)

— De ziua cind se dă drumul spre Troia, celor trei călăreți sacri, cu toiașele regilor sacri, — inițiali,

— și spre toate locurile : trei cite trei călăreți, unde se află păstori daci —

— în virtutea drepturilor stipulate (și în această tabeata-abac) decurgînd din practica istorică și religioasă, a regilor-zei (care se află trecuți în această tableta) ai Ducatului pastoral de la Deucalion-Dacșeakia.

— Două șiri a două care de toiage la costul de (23) de sesterți,

— Precum și coșuri de chitre și mere : trei coșorce și iar trei,

— de tre'stre (33) de kelți ;

— pentru datina cind se poartă, pe umăr, spre Troia, Cel înfășat în chei de lupi și de riși, și de berbeci.

2. Kei de lupi și de berbeci și de riși, pentru învelirea KOKILULUI-ATIS-ȘUBU, de drum și purtate pe umăr la Troia și Crit : (s-au adăugat)

— de șapte și șapte (77) de kelți ;

— burdușe de brinză și urdă, vîptu și de băut la drum,

— iarăși de șapte și șapte kelți

— cite șapte kelți purtătorilor pe umăr ai kochilului Atis-Șubu,

— Șapte kelți, purtătorului de ram-de-măr, pină la Troia, Krit și Italia

1. Purtătorului de steag și purtătorului de brad —

— doua-una (21) bani roșii-getici de un liau, de mină de om ;

— cu alaiul de la unu Ianual' a duoao Brumi-Getus ;

— Purtătorului steblei (ramurei) de stejar — cu ghindă

— și purtătorului de ram de alun, de la doi ale lunii Udului — doua Donaus,

— și purtătorului Diau-Șteagului (steagului-zeu)

— bani de arghiriu getici și statiri-dual (2)

N.B. : Mai apar și alte plăți despre care nu avem încă probe suficiente, și ne vrînd să acredităm idei eronate, amînăm pină la dezvăluirile din Avers (A).

— Astea am de la mina Magului Domnului lui Atis, eu Ioan Dacorna —

— monetă în sumă de patru mii de mii 311, în (valoarea) dinarilor romani ai timpului Cezarului August —

— de la Gudau Diauș-Fertoia Kogaio'...

7. La sfîrșitul acestui articol mai avem de zis și noi acestea : observînd unele reacții de nedumerire și chiar ironie la „actualitatea” limbii textelor ce le-am obținut descifrînd Răbojul tezaurului de la Pietroasa precum și una din tabletele de la Sinaia, și bănuind reacții și mai crude la acest text ce-a rezultat din descifrarea discului de la Phaestos (B) și-nem să precizăm aici, că se apropie vremuri grele pentru dogmele filologicești.

Alta timp cit va sta Șalca — semnul 25 în tabelă, și rezultă din celula 3 a Mel-cului numele : ȘAUA-DIAU-ETRUȘTA, noi avem dreptul la gloria de-a fi desco-perit, cel dintîi, latinitatea poporului dac ce se află de-atunci și-n vecii vecilor la Istru-Pont-Carpați.

Un țaran scriitor

Vorbînd cu Marin Nedea, președintele C.A.P. Purani, județul Teleorman, ai cu adevărat un sentiment copleșitor. Nu știi, la început, în ce istorie să fixezi omul din fața ta...

E urmașul lui Moș Ion Roată, dragul nostru Moș Ion Roată, căruia îi sărutăm cu pioșenia gîndului imaginea în fața căreia lacrimam — dar cit ne miream cu ea ! — pe vremea cînd eram prunci.

E președintele C.A.P.-ului de azi, membru al C.C. și al Marii Adunări Naționale, dar care nu s-a sfîșit să-și pună deasupra tocului uși de la biroul său două opinci — da, opinci adevărate — deasupra cărora a scris lozincă : „Nu uita de unde ai plecat !” Un adevărat crez al său în viață și pentru toată viața.

Vorbînd cu Marin Nedea, ești uluit — nu exagerez cu nimic, ești de-a dreptul uluit — auzind acest proaspăt sexagenar recitîndu-ți paragrafe întregi și chiar pagini întregi din marii scriitori teleormăneni — mari scriitori ai neamului — Marin Preda și Zaharia Stancu.

Țaran ?
Țaran sută la sută, pină la ultima fibră umană, pină la ultima fibră morală, dar un țaran care, vă rog să mă credeți, își stîrnește mindria că ai avut norocul să-l cunoști.

Mare autodidact — „puteam și eu să fac școli înalte, că mă duce capul (și cit îl duce ! !), dar trebuia să rămînă cineva și la pămînt, la piinea poporului” — Marin Nedea are în mintea sa, înaintea literaturii și a „problemelor mondiale”, pe care le despica în chip profesional, are, zic, în minte o adevărată agendă fierbinte a problemelor agriculturii românești. Probleme care ard ! Probleme pe care trebuie să le rezolvi în fiecare săptămînă, în fiecare zi, în fiecare oră !

— Le luăm pe rînd ?
— Bineînțeles. 1) Apa ! Am avut secetă. Pe noi nu prea ne-a afectat, pentru că avem irigații, pe alții însă, da. A trebuit să se reia în unele locuri munca de la zero, apoi să se muncească înzecit. Ca să batem natura și să dăm piinea de care este nevoie. 2) Vă spun o problemă de căpătîi a mea, a noastră, a celor de aici...

— Spuneți-o, poate se aplică și altor locuri, și altor gospodării.

— Păi se aplică. Cum să nu se aplice dacă tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a spus-o de atîtea ori, cu totală îndreptățire. E vorba de import. De importul pe care-l facem uneori de-a valma, fără să socotim bine ce avem, ce posibilități sint materiale și umane.

— Aveți și răspunsuri concrete la această problemă ?

— Păi dacă nu aveam, aduceam vorba de treaba asta ? ! Avem, Concrete ! Mai concrete nu se poate ! Importam înainte, și noi, vaci, vaci din Olanda, frumoase, nu zic nu, dar ne costau o grămadă de bani, de valută. Știi ce am făcut noi în problema asta ? Am încruciașat două rase și am acum citeva sute de metiși o frumusețe, metiși pe care i-am obținut din Bruna noastră de Maramureș cu Holstein. Am obținut vaci de expoziție, nu alta ! Un exemplu concret, nu ? Alt exemplu. La porumb. Planta și cultura pe care le iubesc cel mai mult în viață. Înainte cultivam un soi american, un soi foarte bun, „Pionier” îi zice. Dădea, este adevărat, producții mari. L-am înlocuit însă cu un soi de-al nostru, și mai bun, HS 420, cu care am realizat peste 20 000 kilograme porumb ștuleți la hectar. Nu sint vorbe, să știi, sint fapte, cîntărite bine, cîntărite cu... cîntarul cel mare al gospodăriei.

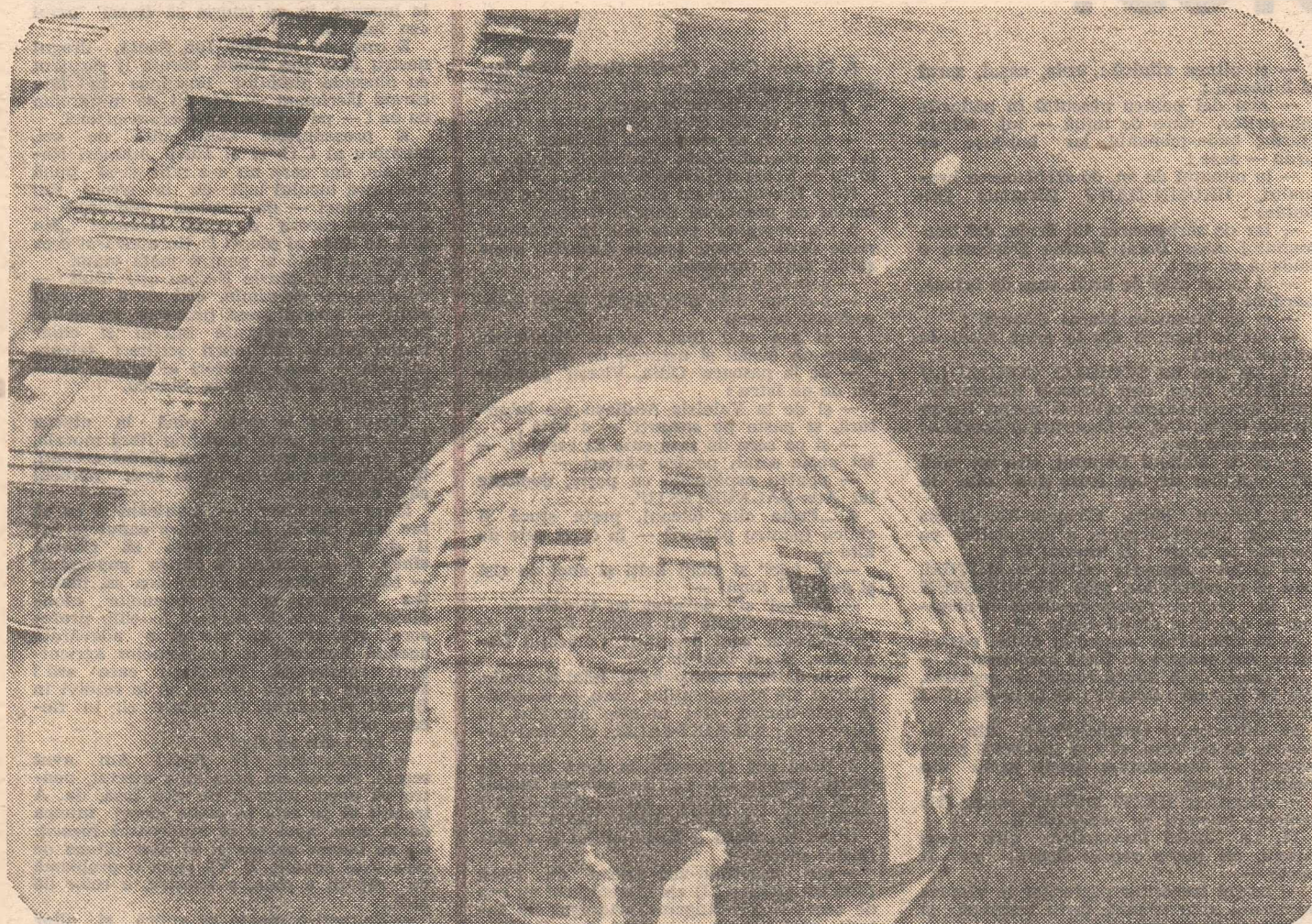
...Copleșitor, cum spuneam, debitul acestui țaran care se simte „la el acasă” și în istorie, și în literatură, și în politică — „păi țaranul face politică mare, măi tovarășe !” — și evident se simte acasă în agricultura patriei, vorbele lui dîndu-i uneori sentimentul că le rosteste de la o înaltă tribună, deși stă cuminte pe un scaun...

Ce bucurii are ?

Ce speranțe ?

— Bucurii ? Am avut două mari, două foarte mari bucurii în același an, 1976. Ne-a vizitat însuși președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prima dată, știu pe de rost, era în iulie, în ziua de 16. A doua oară, în 7 octombrie. Două vizite pe care le visez și acum cu ochii deschși. Țin minte, la a doua vizită ploua cu găleata. Cum a venit, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost cu ochii săgeată la porumb, că lubește președintele nostru porumbul cum nu cred eu că mai există vreun șef de stat în lume să lubească și să se priceapă la porumb ca dinsul. Ploua zdravăn, dar tovarășul Nicolae Ceaușescu a intrat în lan, a luat cîtiva ștuleți în mină, le-a „sunat”, boabele la ureche — cu pricepere, cu pasiune — și apoi ne-a

ȘI EI SÎNT TOT DE LA I.T.B.!**„Ciclopul“ văzut din toate părțile**

Orice unitate productivă privită de pe scaunul celui care o conduce, cunoaște cu totul alte adevăruri în comparație cu cel care o judecă strict după interesele sale de moment. Ideal ar fi ca vechiul proverb „clientul nostru, stăpînul nostru” să capete și azi aceeași semnificație din indiferent ce unghi de vedere ai judeca comportamentul unor lucrători. Din păcate, în multe unități prestatoare de servicii acest sfînt principiu a cam fost abandonat, fie din lipsă de interes pentru meserie, fie din prea multă solicitare. Cu aceste gânduri am pătruns, zilele trecute, în biroul tovarășului Gh. Coșerea, omul care de multă vreme conduce cu competență și seriozitate unitățile Ciclop din Capitală, pentru a culege unele noutăți legate de munca celor care se ocupă cu întreținerea și repararea parcului particular de mașini. Amabil, amfitrionul nostru ne roagă să luăm loc, sperînd să ne poată spune cîte ceva într-un climat de liniște. La Ciclop însă, numai de liniște nu poate fi vorba, fie că te afli în biroul conducătorului, fie că te afli într-una din secții. Aici, în birou, sună în permanență telefonul. Mereu întrerupem discuția fiind martori, fără voia noastră, la fel de fel de solicitări. Cu calm, Gh. Coșerea răspunde prompt tuturor, iar atunci cînd este cazul, rezolvă problemele pe loc. Lîngă cele două telefoane se află un interfon, folosit de amfitrionul nostru aproape din minut în minut.

— Popică, am la telefon pe proprietarul mașinii cutare care reclamă că... După ce ascultă relatările celui chemat, Gh. Coșerea limpezeste pe loc situația, apoi, prin telefon, comunică solicitantului ce măsuri s-au luat, rugîndu-l să revină în cazul cînd lucrurile nu se vor rezolva în spiritul celor comunicate. Din cauza nolanului de probleme cu care este confruntat, discuția noastră trenează, dar am răbdare și sînt mulțumit să pot remarca faptul că la Ciclop grija pentru beneficiar nu este o vorbă goală.

Aflăm că în 1967, cînd s-a înființat întreprinderea Ciclop, erau doar două unități: Magheru și Bujoreni, pentru ca astăzi numărul unităților să crească de aproape cinci ori, și ce este mai interesant, acestea sînt amplasate în mai toate cartierelor Capitalei.

La ora actuală, solicitările de servicii sînt cu totul altele decît în urmă cu 10 ani. Grija celor care conduc destinele Ciclopului este de a sesiza cu un ceas mai devreme direcțiile spre care trebuie dezvoltată rețeaua. Ni se demonstrează că în prezent există foarte mulți automobiliști care sînt la a doua sau la a treia mașină. Este firesc ca pregătirea tehnică a acestor proprietari să fie mult mai bună acum. Deci, acești clienți sînt capabili să facă și singuri unele intervenții fără a mai apela la noi. Dar există și un pericol. Ca și în fotbal, unii dintre ei cred că se pricep mai bine decît un profesionist și de multe ori greșesc. Dar existența lor este o realitate, pe care noi — cei din conducere — nu avem dreptul să o ignorăm. Ni se pare firesc să-l apropiem. Și vom face acest lucru organizînd cursuri pentru amatorii avansați. În felul acesta vom obține două lucruri esențiale: li vom perfecționa pe proprietarii amatori și li vom face să înțeleagă că nu tot ce zboară

se mîncă, în sensul că și aici trebuie să existe o limită. La ora actuală se observă un interesant proces de diversificare a serviciilor care, pe de o parte a făcut să scadă cerințele pentru partea mecanică, în schimb au crescut solicitările pentru vopsitorie și tinichigerie, sectoare unde nu putem face față cu toate că le-am dezvoltat în ultima vreme foarte mult.

Acest fenomen se explică și prin faptul că unii automobiliști, neținînd cont de recomandările specialiștilor mecanici, se cred infailibili. Cîrlesc cum pot și pleacă la drum lung, ceea ce se soldează, de multe ori, cu accidente grave.

Mai reținem un lucru — o mașină fără a fi testată electronic este un vehicul care poate ascunde unele vicii, nesesizabile cu urechea sau cu ochiul. Testarea electronică nu este un moft al specialiștilor, dar, din păcate, puțini sînt automobiliștii care înțeleg exact beneficiile unor asemenea servicii. La testarea electronică nu există subiectivism, factorul om fiind complet eliminat. Din acest motiv, toate unitățile Ciclop au fost echipate cu aparatură de control electronică. Ni se dă drept exemplu unitatea din Piața Aviatorilor, unde linia electronică este, cum s-ar spune, pe bandă. Notăm cu plăcere acest „amănunt” nu lipsit de importanță, pentru că cunoaștem această unitate, condusă de un foarte competent maestru, Alexandru Simion, „damblagiu” în ale curselor automobilistice. Gh. Coșerea se laudă cu șeful unității din Piața Aviatorilor, care — așa cum ne-a mărturisit — nu știa prea multe cînd s-a încadrat ca ucenic la Ciclop. De altfel, nu este singurul. Ioan Pirlac, Marin Băilăbăneanu, Tiberiu Burcea și alții sînt, de asemenea, mecanici de excepție, educați și crescuți la Ciclop; se mai cer precizate și numele unor tinichigii de mare îndemînare și bun-gust, care au făcut primii pași spre măiestrie odată cu întreprinderea; am putea exemplifica pe Stere Ștrader și Victor Călin. Nu putem încheia capitolul „crescerea cadrelor” fără a aminti numele tînărului inginer Teodor Pompliu, care din dragoste pentru zeul automobil, după practica școlară se încadra pentru lunile de vară la Ciclop și, cu toate că dorea să ajungă inginer (și a ajuns), nu se sfia să spele mașinile, activitate care — avea să-și amintească zîmbind inginerul — l-a ajutat foarte mult mai tîrziu, căci, spune ing. Pompliu, cei ce cred că fac bine spălînd acasă mașina se înșală.

Sigur că Ciclopul nu este singura unitate prestatoare de servicii auto din Capitală și că este bine să amintim că mai există unitățile Dacia-service și cele ale Cooperativei Automecanica, dar au mai apărut niște mici ateliere, ca unități anexă ale unor cooperative. Din păcate, aceste mici unități nu au în dotare aparatură ultramodernă, deci acolo se lucrează după ureche.

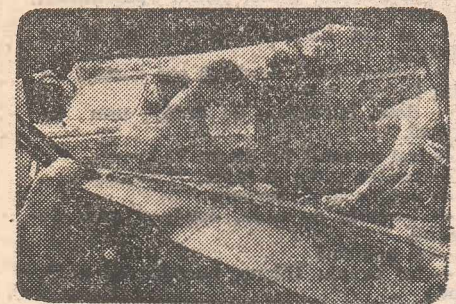
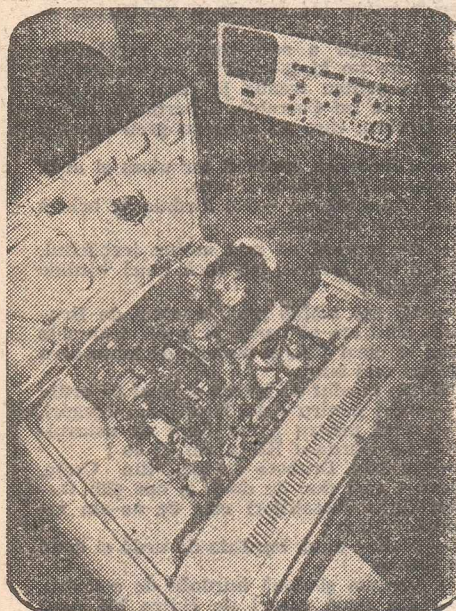
Dar să revenim la Ciclop. Printre preocupările noi, am aflat că figurează și înființarea unui serviciu mobil de intervenție. Mărturisesc cîntit că nu am înțeles de ce a fost nevoie de înființarea unui asemenea atelier mobil, din care cauză îl las pe Gh. Coșerea să explice: — Viața și practica ne-au arătat că foarte mulți solicitanți nu se simt bine cînd au mașina în atelier, suspectînd —

turistul care vin în România și solicită asistență tehnică. Ei se bucură de un serviciu calificat și chiar de piese de rezervă. Spre convingerea noastră ni se arată numeroase scrisori primite din străinătate, unde elogiile și mulțumirile nu mai conțesc. Dealtfel, anual, partenerii străini trimit specialiștii, care ne informează în legătură cu tot ce este nou în materie de automobil. Notăm partenerii externi: Mercedes, Volvo, Citroen, Volkswagen, Opel, Ford. Trebuie să recunoaștem că sînt niște nume...

Pe lîngă numărul mare de mașini, a crescut și cel al bicicletelor și motocicletelor. Acest adevăr incontestabil nu a putut rămîne indiferent celor care se ocupă de dezvoltarea unităților Ciclop. Pentru aceștia în curînd se vor înființa servicii specializate, dar pînă atunci nu ne rămîne decît să conchidem că la unitățile Ciclop există un bun climat de muncă, că sînt oameni crescuți și educați aici, în anii noștri, care răspund totdeauna prezent solicitărilor clienților. Sigur că printre acești muncitori se mai găsesc unii care, prin comportament, nu justifică încrederea ce li s-a acordat; dar, așa cum ne spunea Gh. Coșerea, mașinile Mercedes nu rămîn și ele în pană?

DAN BIRLADEANU ■

Fotografii de PAUL AGARICI ■

nejustificat — activitatea noastră. Ei cred că lucrîndu-se la ei acasă pot urmări mai bine cum li se repară mașina. Deci, înființarea acestor ateliere mobile vine în întîmpinarea dorințelor multor beneficiari. Am repartizat pe cei mai buni lucrători și am dotat atelierul mobil și cu aparatură electronică. În măsura în care aceste autoateliere vor prinde viață, vom mări numărul lor. Doresc să mai adaug, tot ca o noutate, că am înființat, în Șoseaua Giurgiului nr. 260, o unitate pentru confecționarea de elemente de caroserie din poliester armat cu fibre de sticlă, unde se execută aripi pentru Trabant, Dacia și Renault 16. Nu cred că este cazul să amintesc care sînt marile avantaje ale acestor piese, dar voi spune că ultimul tip de Citroen BX are capota motorului și ușa din spate din poliester armat cu fibre de sticlă.

Interlocutorul nostru ne mai amintește că firma Ciclop are relații cu diverși parteneri de peste hotare și anume, pentru

Amplasamentul unităților „Ciclop”: 1. Bd. Magheru, nr. 6-8; 2. Bd. Emil Bodnăraș nr. 3-5; 3. Șos. Giurgiului nr. 260; 4. Bd. N. Bălcescu nr. 1; 5. Bd. N. Titulescu nr. 177; 6. Bd. Aviatorilor nr. 17; 7. Calea Plevnei nr. 20; 8. Str. Vasile Conta nr. 3-5; 9. Str. Caporal Ruică nr. 5; 10. Str. Intre Gîrle nr. 3; 11. Str. Radu Vodă nr. 5.

Unitate mică, ambiții mari

Peste tot scrie, la bună vedere, Auto Service, dar aici, pe strada Caporal Ruică, nu-i decât o subunitate a Ciclopului. Fiind subunitate, e firește mică, dar cei ce-o deservesc, zilnic între 7 și 20, nu prea pun preț pe asta și, ca o părere, bine fac. Ei, 14 oameni în frunte cu maestrul Ioan Roșca, își văd de treabă și nutresc, pe lângă ambițiile de fiecare zi însemnând un spălat, o vulcanizare, o revizie, un ulei etc, și una aparte: să ridice prestigiul locului lor de muncă.

Unitatea (n-o s-o jignim la infinit adăugându-i prefixul sub) nu-i chiar nouă, a fost înființată în 1968, ca sezonieră, dar în forma actuală, cu 3 hale și servicii complete (spălătorie, schimb de ulei și gresat, vulcanizare și mecanică), funcționează din 1980, an în care și-a făcut apariția aici, ca șef, și Ioan Roșca. Azi, adică la 35 de ani de viață, Roșca numără 14 de meserie, iar cochepierul lui, căci se poate vorbi, la Ruică, de-o echipă, sint fără excepție mai tineri. Dacă maestrul și-a încheiat ucenicia pe Magheru, tot la Ciclop, ceilalți s-au adunat care de încotro, dar s-au înhamat la muncă, la oră fixă și la cuvânt respectat. Că Ioan Roșca e mulțumit de ei, de mecanicii Constantin Răchiteanu, Marian Panait sau Costache Frăsina, ca și de Vasile Milo sau Petre Slusarencu, recomandați „doctori în ulei”, e desigur un aspect, dar mai important e altul: mulțumiți sint de cei 5, ca și de Ștefan Tumbăr sau Nicolae Costică („băiatul ăsta își tot căuta locul, l-am orientat spre vulcanizare și „azi, toată lumea umbliă după el”), clienții. Cei mai mulți din cartier, de pe Mihai Bravu și Muncii îndeobște, dar și de mai departe, căci unitatea din Ruică are și un avantaj să-i zicem geografic: e plasată în imediata apropiere a unei pompe de

benzină. Sosit să-și umple rezervorul, omul bagă de seamă și unitatea, ca să nu mai spunem că uneori îi vine și o idee că motorul nu bate cum s-ar cuveni, că toba sună înfundat și așa mai departe.

Solicitați, cei 14 răspund prompt, având la bază și competență, și aparatură (între care cea necesară verificărilor tehnice anuale), și piese. Magazia e ținută în ordine și plină. Ioan Roșca nu acceptă jumătăți de măsură: avem de toate, până și 3 seturi de pistoane, chiar și pentru reparația întâia la „Dacia”. Segmentii lipsesc, dar n-am decît să-i cer de la depozitul central și, în 3 ceasuri, sint puși în mașina clientului. Clientul reprezintă, și aici, un capitol special. El poate veni cu un fleac sau cu o reparație capitală, dar de primit e, ne-am lămurit, primii la fel de bine. Nici nu-i de mirare că lucrurile stau așa, muncitorii încasează după cât și cum muncesc, deci nu-i convine nimănui să stea sau să facă treabă de mintuală. Dacă productivitatea a atins 9.500 de lei pe lucrător, „cea mai mare din Ciclop și cu posibilități de creștere”, și dacă un simplu spălător a ajuns să încaseze, lunar, 4.000, e împedează aici, la Ruică, omul care sfințește locul e unul și același cu cel care sfințește și unitatea. O unitate mică, dar cu ambiții mari.

Cu toate acestea, Ioan Roșca și ceilalți au un of. Stația lor, de care sint mindri, pe bună dreptate, nu e prinsă în hărțile service ale Capitalei. Motivul ar fi că plantele sint mai vechi, dovedind că uneori realitatea o ia înaintea hărților, dar asta, acest început de explicație, nu-i multumesc. Dacă muncim temeinic, în-treabă, de ce să nu fim cunoscuți? Scriind cele de mai sus, am îndreptat, sperăm, greșeala pe jumătate. Restul e al altora.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Automobilul fără caracter

Mare belea pe capul omului să ajungă la Ciclop tocmai simbată spre prinz, cînd alții își fac cumpărăturile sau sint deja departe de București. Adevsea automobilul e lipsit de caracter și te lasă cînd te lumea mai dragă și se dă în petic ca o masea. Te duci la medic și nu te mai doare. La fel și mașina, o duci la mecanic și cum ai intrat pe poartă merge ca un ceas elvețian. Automobilul fără caracter te pune la mare încurcătură, te scoate din peeni și te bagă la tot felul de idei. Ion Cojoacă din Pitești, preafierit în concediu, era pentru a treia oară în citeva zile la Ciclopul din Bujoreni. Unul dintre cele mai vechi din București, bine dotat, cu un prestigiu anevoie cîștigat de-a lungul anilor, cu bunii specialiști și cu prestații pe măsură. Ce s-a petrecut cu Ion Cojoacă în celelalte zile, pînă simbată, cînd la Bujoreni se pare că a fost o mică pană de ordine și disciplină. Prima dată un electrician a verificat releul, a constatat că e bun și l-a chemat pentru a doua zi. A doua zi, un alt electrician i-a demontat alternatorul, i-a verificat rotorul și a decis că e bun și că necazul mașinii vine de la releu. L-a demontat iar (cu o zi înainte colegul său îl scotocise perfect), a plecat cu el și a decis că e defect, ca atare Ion Cojoacă, dacă vrea să aibă parte de un concediu plăcut, are nevoie de un alt releu. Evident, magazinul era închis și Alexandru Trușcă, electrician la Ciclop, i-a propus o soluție salvatoare, ca Ion Cojoacă să cumpere un releu de la el, cu 100 de lei. A dat suta, a fost montat noul releu, dar automobilul, mecanism fără caracter, desi îl ușurase pe șofer de 100 de lei, tot nu voia să meargă. A treia zi electricianul decide scurt: dacă nu e de vină releul atunci sigur e de vină alternatorul, ca atare e nevoie de un alternator nou. Dar un alternator nou costă 7-8 sute, șoferul n-avea bani la el și se pregătise de drum. L-am oprit să aflăm capriciile aceluia autoturism fără caracter, am stat de vorbă 5 minute și cînd să-l împingem n-a vrut să mai pornească nici clipă. Au venit mecanici și maștri, am împins și noi, dar degeaba, după trei zile de reparații (timp și bani) mașina rămînea insensibilă ca un bolovan. Introdusă în Ciclop pentru a patra oară, mașina și-a dat durerile pe față: pur și simplu nu mai avea curent la baterie. Trei drumuri pentru o durere automobilistică pe care cei de la Ciclop Bujoreni au tratat-o în stil „automobilistic”. Preț de 15 minute ne-am mai învîrțit prin curtea Ciclopului și orice om, chiar cu un singur ochi, ar fi băgat de seamă cite necazuri zilnice sint. Un automobil în viața unui om înghite mai mulți bani decît o nevastă prețioasă. Dar nu întodeauna el e de vină. Sint atitea necazuri pe capul unui șofer amator că dacă nu se poate stăpîni, mașina îl poate duce ori la pâr alb, ori la sapă de lemn. Emilia Vlad a avut o defecțiune la termostatul mașinii, a cumpărat altul nou, și l-a montat la Ciclop și, după două zile, a revenit pentru că termostatul pe care dăduse 800 de lei era defect din magazin. Alții vin la Ciclop, mai ales cei cu mașinile de import, doar ca să tragă cu urechea pe la alți șoferi, pentru a afla de oarece piese disponibile pe la unul sau pe la altul. „E o bursă neagră a pieselor care lipsește. Mecanicii se feresc să spună, dar din om în om așii unde poți găsi cutare piesă de Fiat, pe care, bineînțeles, o cumperi la supra-supra preț”. (Casiu Rusu). De alte necazuri n-am mai aflat nimic, nu pentru că n-ar fi, ci pentru că oamenii care își reparau autoturismele au spus lucruri frumoase despre mecanici, despre solitudine și pricipere. O clipă am avut sentimentul că

unii clienți preferă să acopere adevărul decît să-și strice o relație cu un mecanic, cîștigat și găsit destul de greu. Dar în lipsa probelor, am luat-o de bună și mulți clienți, în ciuda penuriei de piese, se întorc aici cu plăcere, pentru simplul motiv că mașina lor fără caracter a plecat de fiecare dată în stare de funcționare. Cine știe, poate că în prezența inginerului Doru Singu, șeful unității, aflat în acel moment în concediu, n-am fi găsit nici neregulile amintite.

Am descins și la Ciclopul nr. 3 pe Șoseaua Giurgiului, la nr. 260. Ce frapează aici, de la bun început, este aerul de uzină, nu de Service, de instituție de mari proporții care-și poate permite să producă tot felul de piese, inclusiv unicate, care fabrică aripi pentru tot felul de mașini de import, care vopsește mașini cu o corectitudine și-o acuratețe că le poți pune în vitrină ca să le dai drept noi. Inginerul Dan Alexe, om hîrșit prin mai multe autobaze și garaje ale I.T.B.-ului, fost mecanic auto, a impus un stil de muncă eficient și sobru. Din 1978 a preluat Ciclopul de pe Șoseaua Giurgiului, o unitate depărtată de farmecul dezlăntit al lumii automobiliste. „Unitatea nu e așezată într-un loc prielnic și ea să atragem lumea trebuie să executăm tot felul de manopere și piese pe care alții nu le pot face. Pe urmă am decis că, chiar dacă greșim, dacă unele lucruri nu ne ies întodeauna, trebuie ca fiecare om să plece mulțumit de aici ca să aibă motiv să se mai întoarcă. Cum au apărut tot felul de ateliere mecanice și concurența e foarte mare, ca să avem ce lucra trebuie să executăm orice la cea mai bună calitate”. Inginerul Dan Alexe e un om cu un deosebit simț practic. Nu se găsesc bare de protecție pentru Dacia? Facem bare de protecție pentru Dacia! Nu se găsesc spoilere? Facem spoilere! Facem orice să ne cîștigăm clienții. Și Ciclopul de pe Șoseaua Giurgiului a reușit să cîștige o lume de automobiliști care, de ani și ani de zile, își repară mașinile numai aici. A deschis un atelier de confecționat piese din fibre de sticlă și în acest atelier confecționează aripi, bare, spoilere (mai ieftine și mai rezistente decît cele metalice) pentru Dacia 1100, Dacia 1300, Renault 16, capote pentru aceleași mărci de autoturisme tot ce nu se găsește și se caută cu disperare. Mai mult, cei de la Ciclopul de pe Șoseaua Giurgiului confecționează radiatoare pentru orice tip de autoturism, recondiționează pivoți și bielete pentru Dacia 1300, produc grîrle de aerisire pentru aripile din spate și cu o aparatură modernă, fac tot felul de reglări și reparații. Așa au ajuns să aibă tinichigii de clasă (Ion Colț și Viorel Coică) care pot face uși și capote unicate, numai din ciocan, vopșitori pricepuți (Iancu Ficru și Dumitru Birzescu) și instalații în care vopsește impecabil orice mașină de orice culoare (mai ales cu vopseaua clientului pentru că acum mai e și criză de vopsea auto), terosonează rapid și ieftin (o Dacie 1300 la circa 400 de lei) și au citiva mecanici specialiști pe care nu-i dau pe nimic în lume. (Gh. Hera, specialist în reparații de Moskvici, Vasile Fulea, în Volga și Fiat, Victor Știrbu în materie de Lada, Grigore Hera, în Volkswagen). Marele necaz al acest Ciclop, ca și la cel din Bujoreni, e criza de piese. Eugen Tudor, schizitorul unității, bate zilnic depozitele și magazinele bucureștene cu plasa goală, în speranța că va găsi ceva piese de schimb.

Multe mașini n-au milă de posesor și funcționează ca niște mașini fără caracter. Dar uneori caracterul nu le lipsește numai motoarelor.

CORNEL NISTORESCU ■

Valoarea lucrului mărunt (6)

Utopia daneză

N-am știut pînă mai dăunazi cine e Marius Gormsen. Dar m-am bucurat cînd am descoperit că un străin dintr-o țară nordică, Danemarca, a pus atîta suflet, atîta încapăținare și competență, în încercarea — fie și teoretică — de a scoate din punct mort agricultura țărănească din România, într-o vreme cînd țărănilor noștri nu li se declara decît o iubire platonice de sorginte electorală. Numele lui Marius Gormsen mi-a devenit familiar prin frecventarea unor reviste internaționale de sociologie și economie agrară dintre cele două războaie, cum și prin cele citeva lucrări special consacrate problemelor agriculturii țărănești de la noi, dintre care mai ales una, la care ne vom referi pe larg — „Problemele structurale ale agriculturii în România”, m-a umplut de mirare.

De fapt Marius Gormsen fusese invitat în țară, ca expert în probleme de cooperare, pentru un șir de consultații. El a și publicat, în 1940, o lucrare cu titlul „Problemele cooperăției române”, cu destul ecou în cercurile de specialiști de la noi. Dar examinînd problema cooperăției, Gormsen a ajuns unde trebuie, la canceurul care minca mica proprietate țărănească, punînd încheierea că fără extirparea acestui rău fatal nu-i cu putință nici un progres, inclusiv în cooperare: Cooperăția, spune el, nu este posibilă într-o țară și pentru o țărănie săracă și neputincioasă, ca în România. Danezul n-a vrut să pună carul înaintea boilor, cum se făcea uneori la noi, într-un timp cînd se importau forme de dragul formelor și cînd se trăgea clopotul, fără clopot. Verdictul lui a fost clar, chiar din această lucrare: vreți să organizați o cooperare puternică, la fel ca în țările din care ați luat modelul, inclusiv Danemarca? Reorganizați mai întii agricultura!

Marius Gormsen a purces la un studiu temeinic al realităților țărănești de la noi — legislație agrară, statistică, stări de fapt, apoi, pe această bază, a trecut la o critică acerbă a rînduieilor agricole din România contemporană lui. Nu i-a păsat nici de guverne, nici de marii proprietari, cum, să zicem, nu ne pasă nouă azi, cînd vorbim despre aceleași realități, acum expirate. Marius Gormsen folosea în studiile lui un limbaj special, sec, serios, minim, în nici un fel exploziv, danezul de-țesta vorba pentru vorbă și era surd la demagogia politică din jur. El era un expert, iar pentru un expert, realitatea — întodeauna măsurabilă — se confundă cu cifra. Cifrele demonstau, prin calcule anterioare, că agricultura noastră țărănească e la faliment, Gormsen consemna aceste cifre și apoi trimitea firese la concluzii. Studiile lui de economie agrară sint impecabile ca rigoare și consistență logică. Ca să nu sperie lumea, la idea că va fi trebuitoare — foarte curînd! — o nouă reformă agrară, el a recurs la un eufemism: transferul pămîntului de la marii proprietari la țărani. Nu reformă sau, Doamne ferește, revoluție!, ci transfer. Numai că transferul, de data aceasta, implica o revoluție.

Transferul ar fi urmat să se facă în rate, pe măsura necesităților. Coada ciinelui se tăia deci bucățică cu bucățică, de cite ori era nevoie, ca durerile marii proprietăți să fie mai mici. Dar cum coada era deja foarte scurtă, circa 2 la sută din suprafața agricolă! — Gormsen și-a dat seama că surplusul de brațe pe care-l oferea satul românesc (circa 120.000 brațe pe an) nu putea fi integral absorbit printr-o nouă improprietărire. Și atunci danezul a meditat la un șir de măsuri, menite să rezolve problema:

— accelerarea industrializării (cu un accent special pe dezvoltarea industriilor care să valorifice materiile prime livrate de agricultură, știut fiind că România continua să exporte, ca și în secolele precedente, mai ales materii prime);

— dezvoltarea unei agriculturi complexe, care să consume permanent surplusul de brațe și să ofere produse variate, de mare valoare; restringerea la strictul necesar a monoculturii cerealiere, care se cătușeste pămîntul;

— angajarea unor vaste lucrări de amenajare a pămîntului — desecări, nivelări, recuperări de terenuri pustii (danezului i se părea că risipa de pămînt în România atinge proporții canadiene); dezvoltarea unei rețele de drumuri moderne, care să înlesnească circulația rapidă — oameni, utilaje, mărfuri — în sectorul rural și rural-urban;

— în sfîrșit problema problemelor: reorganizarea micii proprietăți.

În acest punct — de fapt primul în ordinea urgenței! — Gormsen devenea radical. Dacă marii proprietari, cită mai rămăsese, urma să i se taie coada în rate, bucățică cu bucățică, micii proprietari urma să i se taie dintr-o dată, la veriga cea mai sensibilă: moștenirea pămîntului. În nici un caz, avertiza Gormsen, nu se mai poate admite divizarea egalitară a pămîntului, după numărul de moștenitori, conducînd la pulverizarea proprietății. Cum adică, protesta mentalitatea tradițională, dar ceilalți pui se aruncă din cuib? Da, răspundea danezul, se aruncă. Dreptul egal al tuturor născu-

șilor dintr-o familie, la aceeași proprietate, deși autorizat printr-o tradiție, e un viciu sentimental și n-are ce căuta în economie, fiindcă instituția pentru toți succesorii egalitatea mizeriei. Principiul vechi al divizibilității face să se piardă cel mai important bun: pămîntul. În plus se pauperizează și se proletarizează accelerat clasa țărănilor, majoritară în România. Dar surplusul de brațe, în creștere anuală (România fiind pe unul din primele locuri din Europa la natalitate)? Soluția, răspunde danezul, o oferă aplicarea punctelor indicate mai sus, începînd cu industrializarea și isprăvind cu reorganizarea economiei țărănești. Soluția emigrării, mai spune Gormsen, se exclude în cazul românilor, care refuză, după propriile sale constatări, să-și părăsească țara în căutare de muncă la străini. Iată textul lui: „Privitor la posibilitatea de emigrare a unei părți din surplusul de populație țărănească din România, trebuie să amintim că chiar în cazul cînd emigrarea s-ar putea face fără dificultăți din partea țărilor de imigrațiune, ea nu s-ar putea realiza, pentru simplu motiv că țărăni români nu doresc să emigreze...” (subl. ns.) În consecință, accelerarea industrializării se impune cu urgență. Gormsen scrie: „Continuarea dezvoltării rapide a industriei românești reprezintă astfel singurul mijloc, dintre cele patru teoretice arătate mai sus, care poate avea în practică o eficacitate esențială și grabnică față de problema suprapopulației rurale a României.”

Dar problema organizării economiei țărănești? Aceasta, în viziunea lui Gormsen, nu se oprea la simpla instituție, într-adevăr simplă!, o moștenitorie unică, ci ținea cu mult mai sus și mai departe. Prima măsură, după prezervarea proprietății țărănești prin indivizibilitate, cu instituirea moștenitorului unic, este după Gormsen comasarea. Indispuș de spectacolul zecilor de parcele în care era divizată la noi, după cum se știe, o proprietate, danezul recomandă reconstituirea suprafeței agricole într-un singur trunchi. Deci nu zeci de parcele, situate la mari distanțe, între care țărănul e silit să se alerge, extenuîndu-se pe sine și animalele de muncă, ci un singur trunchi, bine organizat, nu mai mic de cinci hectare, avînd gospodăria țărănească în centru. Nu satul ca centru, ci pămîntul ca centru, dispus în jurul unui punct iradiant: familia = ferma.

Dar și aici, în acest punct, se opunea iarăși o tradiție: tradiția comunității noastre sătești. La prima vedere, danezul aducea de acasă, din nord, imaginea lumii rurale, opunînd-o brutal tradiției satului românesc, sat care parcursesse un alt drum. Dar de ce? întrebă Gormsen. Din nou gîndiți fals și sentimental, fiindcă satul nu-i altceva decît o comunitate economică, un instrument al relațiilor economice, care crește, descrește sau se dizolvă, în funcție de cursul acestor relații. Iată, spre exemplu, în România, marea proprietate a distrus satul tradițional, satul risipit sau răsîrat, despre care vorbesc etnologii, înlocuindu-l cu satul de tip adunat, cu marile concentrări sătești, care sint nimic altceva decît niște centre de muncă legate de moșie. Satul acesta nu e altceva decît o creație a marii proprietăți, de care trebuie firese să se dezlege, după improprietărire.

L-am verificat pe danez și am constatat, în urma unui amplu rond istoric, că are dreptate. Actele de cancelarie domnească, la fel ca toponimia rurală, îl confirmă pe Gormsen. În „Dicționarul topografic și statistic al României” — cuprîndînd descrierea a 20.000 nume proprii teritoriale — precedatu de geografia și statistica terrei”, editat la București, în 1872, sint recenzate citeva sute de așezări țărănești, sate și cătune, care, între timp, au dispărut. Au dispărut, foarte multe dintre ele, chiar în spațiul dintre anii 1872-1921, ca să nu ne mai referim la epoca veche. Dar opinia lui Marius Gormsen e confirmată și de un alt cercetător, Valeriu Bulgaru, care în studiul său despre „Divizibilitatea proprietății țărănești”, la care ne-am mai referit, scrie: „Procesul de formare al latifundiilor, îndeosebi în veacul al XVIII-lea, și apoi aservirea muncii țărănești în folosul moșilor tot mai întinse, a dus la dispariția unui foarte mare număr de sate și adunarea clăcașilor în sate mari, așezate în centrul de exploatare a moșiei boieresti ca niște tabere pentru concentrarea mîinii de lucru și a animalelor de muncă”. Și mai departe, întărînd punctul de vedere al danezului: „Atunci cînd la 1864 a început procesul invers, de micșorare a latifundiilor, prin împărțirea majorității pămîntului în mici exploatari individuale, proces desăvîrșit prin legea agrară din 1921, populația noastră rurală nu a reluat și ea drumul către risipire, pe care de astă dată îl refăcea numai pămîntul singur. Țărăni improprietăriți au rămas și mai departe în satele lor mari, unde, prin excedentul bogat al natalității, populația a continuat să crească.”

(Va urma)

PAUL ANGHIEL ■

Hoții de mașini au o viață scurtă

Ca și casetofonul, ca și barmanul, ca și liftul, ca și guma de mestecat, ca și multe altele, hoțul de mașini face parte din viața modernă. El e de obicei un adolescent aiurit, care citește cărțile polițiste cu sufletul la gură și suferă cind hoțul sau criminalul e prins. Cultura lui nu sare dincolo de opera Aghaței Christie ale cărei pagini le fluieră ca pe o melodie la modă. El e de cele mai multe ori un adolescent fără căpății, cu părinții pierduți sau părăsiți de părinți, o fire visătoare, care vrea să ajungă cit mai repede la statutul de om mare și-n loc să urmeze calea firească, o ia pe scurtătură și, din cauza grabei nefirești, nu mai ajunge niciodată. Hoțul de mașini știe cărti, dar s-a lăsat de carte, nu e nici prost, dimpotrivă, e cel mai adesea inteligent, numai că inteligența nu-i folosește la nimic. El e un om care trăiește de unul singur, are un prieten sau doi pe care și-i vinde ca să scape din îngheșuală și singurătatea îi face și rău și periculos. După ce fură, viața lui e o fugă și-o cascadă de spargerii și, după ce îmbătrânește puțin, se specializează, face ocolul penitenciarelor și și perfecționează metodele, scapă, e prins, mai scapă, de obicei se îndrăgostește trecător și și lasă iubita calică, e condamnat iar și, dintr-un adolescent rătăcit, devine un om fără căpății, înrăit și cinic, pe care societatea îl recuperează din ce în ce mai greu. Hoțul de mașini sfârșește prin a fi un fel de om al nimănu.

Motoretele — examen de treaptă

Rar se întâmplă ca vreun adolescent să devină brusc hoț de mașini. El se specializează încet. O ia întâi cu furturi mici, ciupește de ici, de colo, din buzunare, din sertare, își face școala pe cunoscuți, rude, vecini și prieteni, pe la magazinele și întreprinderile din cartier. Își pune un nume de persoană și și găsește niște prieteni și se apucă de „treabă”. **Buză** (Ilaș Valeriu), **Rică** (Aurel Feraru), **Viei** (Victor Atanasoae), **Avion** (Enache Dumitru) și **Brebenel** (Dan Bejaț), toți de 13 sau de 15 ani, au stins cartierul București Noi și Sectorul agricol Ilfov, au tilhărit, au spart magazine, au spart vagoane și magazine de întreprinderi, au spart case, alimentare și autoturisme. Se ofereau să-i conducă pe bătrini spre casă și-i conduceau în parcuri unde, cu pumnii lor mici și cu pietre, lemne și drugi își amețeau victima, îi luau ceasul, banii, bijuteriile și haincele. A doua zi le vindeau pe nimic. De la magazia întreprinderii Tehnometal au furat 60 de cauciucuri și 60 de menhine. Le-au plasat șoferilor de pe maxitaxi, de pe taximetre și cărușilor la prețuri de aproape cadouri și, în ciuda faptului că furaseră cauciucurile în zece reprize, nimeni n-a reclamat nimic. Cinci copii au furat din autoturisme și din camioane, au furat băuturi și mincare dintr-un magazin alimentar și după aproape 2 ani de activitate „rodnică” au fost prinși de cei de la brigada de furturi auto-moto. De mirare că nu au furat biciclete. Cu asta încep hoții de mașini. După ce se satură de pedalat trec la motoretele și motocicletă. **Ștefan Vlăscănu**, muncitor la Intreprinderea „Marmura” București, a fost văzut călare pe mai multe motorete de diferite culori. O femeie în vîrstă, bolnavă de nervi, a telefonat la miliție, duomle, da se poate? așară ambala una galbenă, acum ambalează una roșie! La el acasă, în Pantelimon, era ca la un auto-moto-velo-sport. Intr-un an de zile șterpelise 11 motorete și-o motocicletă, le a lergase pînă se săturase de culoarea lor și le abandonase într-un lac la marginea Bucureștilor. Opt dintre ele n-au mai putut fi recuperate pentru că lacul fusese terasat între timp și motoretele se odihneau îngropate de pămînt și acoperite de apă.

Omul care-a împins c-un cal putere

La început, hoții de mașini sînt naivi, prostuți și fără experiență. Fac atîtea greșeli încît aproape că se prind singuri. **Corneliu Răcaru** (str. Poiana Muntelui, nr. 2, București) și **Daniel Prioteasa** (strada Compozitorilor nr. 15), la numai 16 ani, s-au gândit să și procure o mașină. Au observat un autoturism străin abandonat de mai multă vreme în apropierea poștelor de la Parcul Moghioroș. Avea geamurile sparte, îi lipseau și unele piese și cei doi, noapte de noapte, preț de o lună și ceva, pe un frig sănătos împingeau mașina cite puțin spre Berceni, unde aveau o bunică în a cărei curte sperau să devină mecanici. În întreaga istorie a Bucureștilor nu cred să se fi găsit cineva care să împingă prin tot orașul, să-l traverseze, unul la volan și celălalt cu umărul proptit de portbagaj. Ghinionul lor a fost că nici măcar n-au fost prinși după două-trei nopți de împins, ci după ce traversaseră orașul, la citeva sute de metri de bunica lor care îl știa la alte jucării, nu la furat de mașini. Și cresc, cresc cu fiecare prostie pe care o fac dar mîntea le rămîne undeva în copilărie. **Stelian Ciorăscu** (aleea Imașului nr. 8, București), la 23 de ani a furat în citeva luni 9 autoturisme, a spart și locuințe și avea o plăcere nebună să conducă prin București, să bușească alte mașini și mai apoi să fie urmărit de proprietarii autoturismelor avariate. Asta era damb্লা lui, urmărirea nebună, cu curbe pe două roți, cu caramboale de mașini, ca-n filmele lui Sergiu Nicolaescu. Numai că Stelian

Ciorăscu a fost internat la Spitalul 9 unde medicii au constatat că are discernămintul unui copil de 10-12 ani. Și totuși, cind a furat o mașină, Stelian Ciorăscu a găsit în torpedou 7000 lei, dar brusc a devenit generos și nu i-a luat. Iată o problemă de conștiință: „Păi ce, nu-i era de ajuns bietului om că pierdea o Lada de 85 000? Doar nu era să-l păgubese de tot”. De la începutul „candid” pînă la șterpelirea mașinilor nu e decît puțină experiență. La început șterpelești ceva, te prinde populația și opinia publică îți trage o mamă de bătaie pe care n-o uiți niciodată. Urmează condamnarea și, pe urmă, mașinile. **Silviu Bănuță** (str. Pravăț nr. 8, București) prin 1981 fura din locuințe. Șterpelelea bani, bunuri de valoare, butelii, aur și argint și, mai la urmă, cam tot ce-l pica în mînă. A fost prins și condamnat la 3 ani și, după efectuarea pedepsei, și-a „ridicat calificarea”, a devenit hoț de mașini. Iată o confesiune grătoare: „In închisoare am luat legătura cu Ionel Gîscă, Constantin Bălan, Gigi Statina (Corbu), din Otopeni și Ninel, toți 4 „springari” de mașini. Aceștia m-au învățat o nouă „meserie” — furtul de mașini. Școala am făcut-o pe un motostivitor aflat în curtea penitenciarului și pe Dacia maiorului S. (educator) și pe Skoda 120 L a malstrului S.M.”. De la alți hoți, oameni fără căpății, măi incei sau mai mari, învăț „meserie”. Și așa începe scurta, hăituită și disperată viață a hoțului de mașini, o iluzie de împrietărire auto care durează cel mai adesea citeva săptămîni pînă ce „inspectorii” de la „diverse” cum sînt denumiți cu groază cei de la brigada de furturi auto-moto, prind un fir. Adevărul e că viața hoților de mașini e facilitată și de candoarea oamenilor. Unii își lasă ușile deschise, aparate, haine și lucruri de valoare pe banchete, își lasă cheile și actele, iar hoțul de mașini e adesea o mică instanță care sancționează necruțător prostia, neglijența sau indiferența. Nu știți cit de mari, ce plăcintă imensă sînt Bucureștii? Lăsați-vă mașina deschisă sau nu-l puneți sistem de alarmă și-o să descoperiți orașul, umblind pe jos în căutarea ei. Și s-ar putea s-o faceți de pomană (ca subsemnatul). **Tudor Gheorghe** din București și-a lăsat mașina cu cheile în contact în Piața Rosetti doar citeva minute, pînă a intrat într-un magazin. Cind a ieșit autoturismul nu mai era și, cind a fost găsit era sifonat bine de tot pentru că hoții intraseră cu el într-un zid. Hoții de mașini trăiesc pe seama celor care nu cred că tocmal lor li se vor fura mașinile, drept, pentru care nu și iau nici o măsură de siguranță și nu și instalează „pitigoii” (sistem de alarmă, spaima hoților). Și cind vor să-l pună nu mai au la ce-l monta pentru că mașinile sînt departe.

Corb la corb nu și scoate ochii pentru că toți corbii orbesc singuri

Hoții auto sînt niște infractori „moderni” și fură mașinile pentru ca să poată comite alte furturi, pentru a le revinde, pentru a scoate piese, pentru crime și alte matrapazlicuri. **Gabriel Guțu** (str. Moise Constantin, nr. 4, București) a furat mașina colegului său de liceu seral, după ce în prealabil avusese grijă să și facă un mulaj după chei. Pe urmă a furat mașina unui medic care își lăsa actele în bord. De la mașina acestuia a luat și plăcuța cu seria motorului și a montat-o pe cea a colegului său. Cu numere false face tot felul de escapade, ba pleacă și la Oradea cu un alt coleg al său cu care stă și-n hotel. Ca să-i fure colegului său un calculator lăsat în mașină, simulează spargerea ei, ia calculatorul care valora 10 000 și anunță miliția, ca să-l salveze pe colegul său la serviciu cu un proces-verbal de sustragerea aparatului (proprietatea întreprinderii). Ghinionul lui a fost că nu știa nimic de brigada diverse unde „a căzut pe nasoaie”. Hoții de mașini fură cu ură și cu disperare, devalizează fără milă și sînt extrem de periculoși. Doar proprietarii de mașini, atunci cind au norocul să-i prindă, le aplică un program educativ intensiv încît un asemenea hoț cu greu s-ar mai atinge de o mașină. Mulți fură mașinile pentru piese sau ca să le vindă. Iar lumea e plină de cășcați care dau zeci de mii fără să se uite bine la ce cumpără, fără să verifice actele, seriile motorului și șasiului ca abia la urmă, cind vine miliția să se trezească și fără bani și fără mașină. Cu puțină vreme în urmă un oarecare **Dumitru Neagoe** (str. Barajul Sadului nr. 7, București) a reclamat dispariția mașinii sale pe care o cumpărase cu chitanță din mînă (alt mod de-a intra într-o incurcătură) de la Ana Maria Rîșnoaveanu. Cei de la furturi auto-moto i-au bănuț pe fostul soț al fostei proprietare și-au pornit spre Ploiești numai că pe drum au găsit mașina abandonată, rămasă în pana prostului (fără benzină). La puțin timp și-a făcut apariția și fostul soț cu canistra. În birourile celor de la diverse era bucurie, mai rezolvaseră un caz pentru care păgubașul, **Dumitru Neagoe**, le mulțumea patetic. Exact atunci a apărut și un student străin, bucuros și el că i-a fost găsită mașina. Care mașină? Cea de la intrare, mașina fraților Neagoe, cei bucuroși de redobîndirea ei. Abia la urmă rumegușul a ieșit deasupra apei. **Dumitru Neagoe** și fratele său Gică, amîndoi mecanici, aveau sarcina de la un prieten

de-al lor, ospătar la restaurantul „București” să-l pedepsească pe iubitul nevastă sale, adică să fure mașina studentului și s-o facă bucățele. Drept pentru care cei doi frați au și furat-o, i-au luat motorul, scaunele și cea mai mare parte a pieselor, le-au montat pe mașinile lor iar caroseria au tăiat-o bucățele. Cel furat era și el un hoț fără scrupule. Corb la corb nu și scoate ochii pentru că și-așa vine o vreme cind toți corbii orbesc singuri. Cind sînt la îngheșuală hoții de mașini sînt cruzi, Am văzut la furturi auto-moto tot felul de obiecte de groază, cuțite și ciomege bune de doborît un bou, nuceac-uri și lanțuri, leviere și ștangi, un mic muzeu de obiecte folosite la disperare. **Marin Vasiliță**, **Emil Stark** și **Dohatcu Sandu** din București în citeva luni au furat 12 autoturisme Lada și Fiat și după ce se plimbau sau își făceau mendrele prin București le abandonau lovite și cu inventarul redus („din mașină am furat o perucă blondă și un stetoscop”) și, cind au fost prinși, s-au zbatut ca niște bolnavi. Unul dintre ei l-a înjunghiat pe un bucureștean care i se așezase în drumul său spre libertate.

Inspectorii de la „diverse pe roți”

Hoții fură și folosesc mai multe mașini alternativ. Și le lasă în diferite locuri din oraș, le acoperă cu prelate de furat și le folosesc după nevoi. N-ar fi rău ca fiecare să se întrebe a cui este mașina din parcare, acoperită cu prelată și la care nu vine nimeni. După cum nu toate mașinile anunțate ca dispărute sînt furate. Pe unele le iau copiii (pentru că părinții n-au grijă de chei), pe altele le uită proprietarii pentru că s-au pilit și incurcă locurile de parcare, pe altele le iau soții sau nevestele ca să și asigure materie în preajma divorțului, pe altele le vind studentii străini ca să încaseze despăgubirea, pe care, cind le identifică, miliția le confiscă imediat. Așa a pătît preotul din Tămădău (jud. Călărași) care a încercat să se invîtă de un asemenea Mercedes fantomă. La fel, nu orice mașină furată este autoturism. **Circu Florin** din București, str. Alfabetului nr. 20, a furat un autocamion și mai apoi a salvare T.V. a Spitalului municipal.

Hoții de mașini au o fantezie nebună, au și curaj, lucrează cu sînge rece. Din păcate „munca” lor e o muncă grea și se „pensionează” rapid. Tot ce dispăre în materie de auto-moto cade în sarcina celor de la furturi auto. Și armele false, și furturile naive, și hoții de piese, și alte infracțiuni care pică pe teren, toate cad în capul lor. Și hoții s-au smecherit și s-au dotat, dar și lucrătorii din brigada condusă de maiorul **Traian Tandin** și-au perfecționat metodele de lucru. Puține lucruri le scapă. Din ce în ce mai puține. I-am însoțit într-o operațiune la Tîrgul de mașini. Acolo e o altă lume, un fel de bilci imens, cu oameni de toate felurile, în care, printre cumpărătorii și vînzătorii obișnuți, se strecoară și hoții. Își plasează marfa. Unii din hoți închiriază curți pe străzile apropiate și vin numai cu cite o piesă sau pur și simplu își soptesc la ureche. Culemea, cind fotoreporterul nostru făcea citeva fotografii pentru a ilustra paginile revistei, un subofiter de la Circa 7 miliție i-a ridicat legitimația, fiind mai puțin preocupat de cîți hoți de piese vin și și desfac în tîrg mărfurile de furat. Adevărul este că o faună ciudată de indivizi vind aici tot felul de piese fără ca oamenii de ordine să blocheze acest „comerț”. Ei supraveghează atmosfera generală, nu micile afaceri mari care se petrec sub nasul lor. Duminică, 3 iulie a.c., viața micilor afaceriști din tîrg a fost tulburată de lucrătorii de la „diverse”. Sacii cu piese de cauciuc, planetare, bloc motor, bare de protecție, o adevărată magazie confiscată de la oameni care trăiau din furturi de piese auto. Cîțiva hoți au fost prinși. În locul lor au apărut alții. Zilele trecute „Informația Bucureștilor” a publicat numerele altor mașini dispărute. „Meseria” de hoț de mașini e o „meserie” grea. Dar meseria de lucrător la brigada de furturi auto-moto e și mai grea. Un autoturism dispărut nu lasă nici o urmă. Iar dacă-l muți cu citeva sute de metri mai încolo e ca și cum ai arunca un pește într-un lac și cineva și-ar spune, prinde-l repede! Și totuși, cei de la diverse prind lunar zeci de hoți de mașini. În ultimul an brigada lucrează modern, cu cîini dresați, cu specialist în criminalistică, cu expertize moderne. Preț de o zi i-am văzut pe maiorul **Traian Tandin**, pe locotenentii **Constantin Leancă**, **Ștefan Ducu**, **Petre Iana**, **Tudor Gheorghe** și pe subofitieri **Mihai Ricman**, **Florian Filip**, **Ion Cojocaru**, **Petre Dinescu**, **Marin Andrei** și pe ceilalți cîți mai sînt în brigadă cum caută la hoți și la mașini de furat în acest furnicar bucureștean în care nu trebuie admis nici un fals proprietar. Poate că și instanțele de judecată ar trebui să fie mai puțin clemente cu acest gen de infractori, poate că și proprietarii de autoturisme ar trebui să fie mai grijulii. O mașină se procură greu și pentru mulți ea este rodul muncii lor de-o viață. Cel care și-a cumpărat-o după sacrificii și privațiuni, cind li dispăre, devine un om nenorocit. În apărarea oamenilor simpli, și împotriva tuturor acestor aventurieri pe roți legea trebuie să devină mai aspră, opinia publică și păgubașii neiertători, iar această brigadă de nădejde mult mai serios sprijinită. Ca și guma de mestecat, ca și radiocasetofonul, ca și aparatul de filmat, în viața noastră modernă au apărut și hoții de mașini. Ei sînt tot raeturile noastre în materie de educație și a face totul pentru dispariția acestei indeletrniciri înseamnă de fapt a-i ajuta sau a-i obliga pe înrăiții noștri concitadini să redevină oameni în sensul corect al cuvîntului.

CORNEL NISTORESCU
Fotografii de VICTOR RĂDULESCU

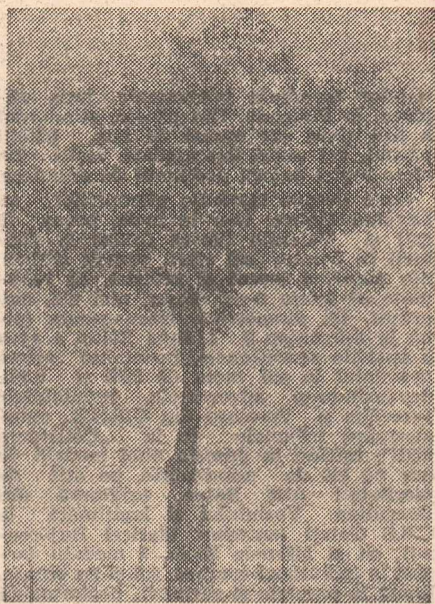

La Pitaru, satul in care s-a nascut Grigorescu

Un pom s-a imbolnavit si a murit

Nu numai aniversarea nașterii lui Grigorescu m-a dus, de curind, la Cimpina, locul odihnei sale de veci, și apoi la Pitaru, micuțul „port” din marginea Cimpiei Române, unde a văzut lumina zilei pictorul nostru. Aceste drumuri le fac ori de câte ori am ocazia, transformându-le în adevărate pelerinaje, pentru că e de datoria noastră — A TUTUROR — să păstrăm, cât mai des posibil, momente de reculegere în fața altarelor care ne amintesc de genialii noștri înaintași. La Cimpina mă simt stingher și trist, probabil că sint prea departe de casă și prea aproape de mormintul lui Grigorescu. La Pitaru, însă, sint în largul meu, pentru că în jur văd numai dimbovițeni de-ai lui, pentru că acolo, în județ, imi este casa și, mai ales, că acolo, mai mult ca oriunde, aud venind din străfundurile pământului scîncetul copilului care se naște acum 145 de ani.

A fost o mare neșansă a noastră, a dimbovițenilor, ca la Pitaru puține mărturii să ne mai vorbească de Grigorescu. Cea mai simbolică, cea mai palpabilă mărturie a devenit și ea, de curind, o amintire.

Era un pom, un păr sădit în ograda trunicului țaran Ion Grigorescu. A crescut odată cu copiii acestuia și a murit cînd de la nașterea lor se aniversau aproape 150 de ani. A fost marele meu noroc să-l privesc de multe ori în viață și dintr-un instinct al conservării să-l imortalizez pe pelicula fotografică, fără să fi bănuțit atunci că această fotografie va deveni, nu peste mult timp, o prețioasă piesă de muzeu.

Poate sub acest pom Nicu Grigorescu a scrijelit cu bățul pe pămînt prima sa schiță de tablou. Poate sub acest pom, copil fiind, s-a gîndit la drumurile vieții sale, poate din acest pom, unde se cocotea, a scrutat cu ochi pătrunzători orizontul, întipăriindu-și-l pe retina memoriei și redîndu-l apoi pe pînză ori de câte ori avea nevoie de un cer frumos și adînc, așa cum numai Cimpia Română îl poate oferi.

Știîndu-l acolo, de veghe la „măbul” Cimpiei Române, am vrut să-l revăd.

Negăsindu-l, pentru o clipă am avut impresia că am greșit locul. Un bătrîn, vîzîndu-mi neliniștea, m-a iscodit de necazul meu. L-am întrebat de pom. „Nu mai trăiește, taică, mi-a zis, s-a imbolnavit și a murit”.

Acest pom-simbol rămăsese singura mărturie din acel fericit mai al anului 1838. Era un martor ocular, dacă putem spune așa, al nașterii marelui maestru al picturii române. De aceea aveam datoria să-l veghem zi și nopate, să-l păstrăm sănătos și să-l lăsăm, la rîndul nostru, moștenire celor care vor veni și pe care trebuie să-i convingem că Nicolae Grigorescu s-a născut la Pitaru, micuțul „port” din marginea Cimpiei Române.

COSTEL SIMION

Supliment la cronica șoselei

Un accident de civilizație

București, 10 iulie 1983. Orele ploii torențiale. Troleibuzul 65, spre Drumul Taberei, (seria 7150) înaintează greu sub ropotul copleșitor. Cîteva ferestre deschise transformate în violente cascade spre locul în care se află motorul. Pasageri alarmați încearcă, fără succes — pentru că sint blocate de multă vreme —, să le închidă. Apelează la șofer care (venit de pe altă planetă? Cu gîndul de a distruge mașina pentru că „tot nu-i a lui”?) : „Nu mă privește! Voi (sic!) le-ați deschis!”

Troleibuzul se apropie de capăt fără ca cineva — în afara unor copilăndri jucăuși făcuți imediat „ciuciulete” — să se încumete a cobori în vreo stație. Oamenii sint îmbrăcați de duminică, mulți dintre ei au copii mici sau sint respectabile — și sensibile la răceli — persoane în vîrstă. Cer voie șoferului să rămînă în troleibuz : ploaia se va domoli și ei vor cobori la întoarcere. Omul de la volan (blond, tricou albastru, priviri furibunde, gesturi și vorbe grosolane, necontrolate — Serviciul personal al I.T.B.-ului nu poate preveni în nici un fel, oare, primitivismul și

insolența unora dintre lucrători?) : „Asta s-o credeți voi! Jos! N-auri, bă, ești surd?! Imediat jos!”... De aici încolo lucrurile iau o întorsătură cumplit de brutală, incredibilă : fără ca măcar unul dintre pasageri să-i fi răspuns „obra-znic”, omul trece la injurii, amenințări, bruscarea celor care ar fi putut să-i fie părinți, imbrîncirea pe scări a mamelor cu copii în brațe. Indignați — dar civilizați — călătorii vor să aște, la capăt de linie, numele și indicativul teribilului bărbat (din cabina lui lipsind — cu tic, probabil, — aceste „amănunte”). Aici, stupefacte : nimeni, dar absolut nimeni nu cunoștea pe nimeni ! Nici femeia care-i controla actele (bluză roșie, cercei, o mătură ce îndrepta sirguincioasă apa spre picioarele nepoftiților din birou) și nici „colegii” (colegialitate să se cheme oare, solidarizarea cu gesturile și răcnete subumane ale cuiva?) care confirmau în scris că „e defect” (numai troleibuzul, nu și „eroul”, după părerea lor). Poate că, într-adevăr, la capătul troleibuzului 65 din cartierul Drumul Taberei, duminică 10 iulie a.c., la orele după amiezii, au aterizat, de pe alte planete sau galaxii, ființe umanoide fără nume. Numele călătorilor-victime, însă, vor ajunge, sperăm, unul cite unul, la cunoștința celor în drept.

EUGENIA GROSU

Aforisme

S-ar putea ca oamenii viitorului să se înțeleagă nu din priviri ci din sprincene.

Și capodoperele mor. Dar foarte discret.

Regnul uman are mult mai multe specii decît cel animal.

Sint zile cînd și garoafele au ghimpl.

Pină a ajuns la producția în serie a omului, natura a transpirat milioane de ani.

De la umăr lingă umăr se ajunge treptat la umăr peste umăr.

Animalelor nu li s-a dat posibilitatea să roșească, pentru că nu au pentru ce.

Stomacul continuă să dicteze politica etajelor vecine.

Nu mai specia noastră are exemplare de umbră și exemplare de arșită.

Acum două mii de ani, la vîrsta răsîgnirii erai bătrîn.

Statuile grecilor anticî erau exagerat de senine. Asa sperau ei că vor arăta oamenii viitorului.

Cel care se căsătorește de timpuriu nu trăiește mai mult. Li se pare însă viața o veșnicie.

V. GHICA

Anecdote

Un turist din Texas, pe care ghidul l-a condus la turnul Eiffel, privește nedumerit în jur și exclamă :

— Sint aici pentru a opta oară, dar constat că nu s-a schimbat nimic. Probabil că nu e nici urmă de petrol...

— Am auzit că te-ai întors din Norvegia. Cred că ai văzut multe fiorduri.

— Da, și nici n-ai idee ce blinde sint aceste animale.

Un vestit explorator englez povestește cum a trăit cinci ani printre canibali.

— Vai de mine ! se scuza gazda, mă tem că veți fi decepționat. Nu avem la masă decît carne de porc.

Anunț într-un birou de turism parizian : „Petreceți un concediu plăcut ! Trimiteți-vă familia pe Riviera !”

DUMITRU-VASI ȘOIMOȘEANU

SORIN TRUȘCA

AUREL ȘTEFAN ALEXANDRESCU

S. MERET

Citeva cazuri tragice

„Alo ! Miliția ? Trimiteți urgent o echipă de cercetare la spitalul... A fost adușă o femeie în stare gravă... Fapta care i-a pus viața în pericol este de competența dumneavoastră.”

O asemenea comunicare a primit, cu citeva zile în urmă, ofițerul de serviciu de la Miliția sectorului 2 din Capitală. Echipa care s-a deplasat imediat la Spitalul clinic „Dr. Ion Cantacuzino” a găsit o altă echipă, mult mai numeroasă, de „oameni în alb”, care se străduiau să salveze viața Eleonorei Bălan, muncitoare la întreprinderea de mecanică fină.

Cauza pericolului care plana asupra pacientei ? Provocarea ilegală și prin metode empirice a intreruperii cursului normal al sarcinii.

În timp scurt, avea să fie identificată și autoarea faptei — Aurelia Dumitrache, de la întreprinderea „Progresul”, care, în schimbul sumei de 300 lei, a curmat viața intrauterină a oelul care trebuia să vină pe lume și a creat o gravă primejdie pentru însăși viața Eleonorei Bălan.

Un apel telefonic similar a primit recent și Miliția sectorului 1. La Spitalul „Filantropia” se afla în stare deosebit de gravă, Filofteia-Evdochia Suliman, muncitoare la întreprinderea de confecții

din Măcin. În aceeași zi, miliția avea s-o rețină pentru cercetări pe Marilena Dumitrache, gestionară la „Nufărul”, unitatea nr. 19, care, în schimbul sumei de 1500 lei, își asumase iresponsabila faptă.

O viață a fost curmată, pentru salvarea celeilalte, medicii depun încă eforturi susținute.

Despre Cornelia M., fostă studentă anul 3 la Facultatea de tehnologie-chimie, nu se mai poate spune nici măcar cuvîntul „speranță”. Viața ei a fost curmată la 21 de ani, datorită aceleiași mentalități condamnabile, de a nu se împăca cu gîndul nașterii copilului și a se expune pericolului grav pe care îl prezintă metodele empirice de intrerupere a cursului sarcinii.

Autoarea unei astfel de fapte incalificabile din punct de vedere moral, dar prevăzută și pedepsită cum se cuvine de Codul penal (art. 183, alin. 4 pedepsă de la 5—10 ani închisoare) este Olga Mărginean, croitoreasă la Cooperativa „Îmbrăcămintea”, cercetată în prezent de Procuratura municipiului București în stare de arest.

Fapte și consecințe asupra cărora cel tentați să le săvîrșească sau care au cunoștință despre asemenea intenții periculoase ar trebui să mediteze profund, pînă nu este prea tîrziu.

MIHAI GROZAVU

Topul Cenaclului Flacăra

Clasamentul realizat a fost întocmit pe baza scrisorilor primite în ultima săptămînă. Reamintim iubitorilor noștri că pot trimite opțiunile pe adresa redacției, sub mențiunea Topul Cenaclului Flacăra, alăturîndu-le talonul de participare. Configurația topului în luna iulie este următoarea :

Piesă	Interpret	Autor	Punctaj
1. Antiprimăvara	Vasile Șelcaru	Vasile Șelcaru	160
2. La nunta ta	Ștefan Hrușcă	Ștefan Hrușcă	141
3. Muntele	C-tin Dragomir	C-tin Dragomir	92
4. Totuși iubirea	Majay Gyözö	Majay Gyözö	88
5. Mărturie	Ducu Bertzi	Ducu Bertzi	84
6. Să ne iubim	Gil Ioniță	Gil Ioniță	74
7. Crescătorul de cai	Poesis	Poesis	73
8. Da, da, da	Andrei Păunescu	Trio	58
9. Te salut generație în blugi	Pro Musica	Pro Musica	54
10. Adio, adică rămi!	Ecoul	Ecoul	63

Așteptăm propunerile dv. în continuare.

Cenaclul Flacăra
al Tineretului
Revoluționar
TOPUL
MUZICII TINERE
Talon de
participare
nr. 3
iulie 1983

Prestigios bilanț al sportului românesc la Universiadă

S-a încheiat, la Edmonton în Canada, ediția 1983 a Jocurilor Mondiale Universitare, competiție de anvergură (peste 4000 de participanți din 73 de țări) care a subliniat, încă o dată, valoarea și resursele sportului nostru. Angajându-se în 8 discipline (atletism, baschet fete, ciclism, gimnastică, inot, polo, scrimă, și tenis), tricolorii s-au numărat, permanent, printre protagoniștii întrecerilor, izbutind un bilanț remarcabil: 6 medalii de aur, 12 de argint și 9 de bronz. Și la Edmonton, în îndepărtata Canada, sportivii români și-au demonstrat talentul și ambiția, înalte calități morale, purtând cu demnitate mesajul de pace și prietenie cu care, simbolic, au fost investiți de tineretul, de poporul patriei noastre.

Nu vom proceda acum la o analiză detaliată a prezenței românești la Universiadă. Datele vă sînt, cu siguranță, cunoscute din presa cotidiană, din relatările de la fața locului. Vom nota însă că, din

(toate cele 7 medalii românești au fost obținute în concursurile feminine) s-au comportat excelent. Dacă prestația săritoarelor în lungime, Anișoara Cușmir medalie de aur cu 7,06 m, Vali Ionescu medalie de bronz cu 6,56 m, era intruciva anticipabilă, în virtutea unui sezon fulminant (cu 7,43 m, reamintim, pentru Cușmir, nou record al lumii), a surprins, și bucurat, „saltul” Marici Radu, medaliată cu aur la 3000 m și cu bronz la 1500 m. Seriam în urmă cu citeva săptămîni, că tinăra (24 de ani la 29 mai) elevă a antrenorului emerit Nicolae Mărășescu pare capabilă să preia ștafeta marilor noastre alergătoare (Andrei, Silai, Puică, ș.a.). Iată că n-a trecut decît puțin timp și, spre cinstea ei, Maria Radu a confirmat, ea făcînd „o cursă fascinantă” (după afirmațiile martorilor oculari) pe 3 kilometri, întrecînd fără drept de apel o serie de adversare puternice, în frunte cu sovieticele Sipatova și Malihina. Mai

natelor mondiale programate, luna viitoare, în Finlanda. Din păcate, stindardul a fost ținut sus numai de fete, băieții pîrînd, cel puțin deocamdată, ieșiți din sfera luptei pentru podiumul de premiere.

Dacă despre isprăvile gimnaștilor, cu Levente Molnar (aur la inele, bronz la cal) și Valentin Pinteș (bronz la sărituri) în frunte, ați aflat, stimați cititori, din numărul trecut al revistei, să subliniem că fetele n-au rămas, nici ele, mai prejos. Ba dimpotrivă. Necunoscuta (pînă la Edmonton!) Lilliana Bălan a avut o apariție senzațională, terminînd prima concursul la sol (note de 9,70 și 9,90), devansîndu-și adversarele, redutabilele Iurcenko și Veselova din U.R.S.S., entuziasmind tribunele de la „Coliseum Hall”, intrînd în posesia unei medalii de aur pe cît de neașteptate, pe atît de meritate! Afiș Bălan, originară din Dragalina Vasluiului și legitimată la C.S.S. Galați (antrenor Maricel Bujoreanu), cît și Mihaela Riciu, 5 medalii (argint la individual compus, sol și cu echipa, bronz la paralele și sărituri), performanță de mare răsunset internațional, unică (dacă nu greșim) în cronica Universiadei '83, au dovedit la prima lor participare într-o competiție de amploare că școala românească de gimnastică („veterana” Emilia Eberle s-a clasat și ea a doua la individual compus, devenind indisponibilă înaintea finalelor de aparate) n-a dispărut odată cu retragerea inconfundabilii supercampioane Nadia Comăneci. Ea are, a probat-o și Edmontonul, nenumărate talente, imense resurse, mari disponibilități, strălucind la fiecare apariție, cum s-a întîmplat și la J.M.U. unde, spre deosebire de majoritatea celorlalte delegații, nici măcar n-a aliniat titularele primei formații. Un sincer bravo gimnastelor și gimnaștilor noștri, ca și antrenorilor lor, Gheorghe Gorgoi și Iulia Rotărăscu!

Și scrima s-a, întors cu pieptul plin de medalii: Elisabeta Gușganu (ați avut amănunte săptămîna trecută) a cucerit aur la floretă, Rozalia Oros și echipa feminină și-au trecut în cont medalii de argint la aceeași armă, iar Nicolae Bodoczi, altă surpriză plăcută, a urcat pe a doua treaptă a podiumului de premiere la spadă. La fel de bine s-au prezentat și baschetbalistele lui Nicolae Martin și Gabriel Năstase care, după ce le învinseseră în grupă pe americance (87-71) au cedat finala (S.U.A.-România 83-61), ajungînd astfel vicecampioane mondiale universitare, urcînd o treaptă față de 1981 cînd, chiar la București, s-au mulțumit cu locul 3. Adăugînd medalile adjuocate de Carmen Bunaciu (de două ori argint la 100 și 200 m spate), de tenis-pentru dublul Laurențiu Bucur-Adrian mari (bronz pentru Lucia Romanov și Marcu) și, în sfîrșit, dar nu în ultimul rînd, de ciclistul Gheorghe Lăutaru (laureat cu argint la adițiune de puncte), avem imaginea unei prezențe românești demnă de elogi pe scena Universiadei '83. În ceea ce privește ciclismul, aflat la primul succes internațional de prestigiu (să sperăm că s-a spart gheața!), încep să-și arate roadele competența și seriozitatea cu care acționează noua conducere a federației, energetic secretar al acestora, profesorul Gheorghe Stănel.

Nu ne rămîne, în încheierea acestei cînte culorile țării la Edmonton, fierbîntii succente treceri în revistă, decît să le adresăm sportivilor care au reprezentat cu feliicitări, lor și antrenorilor care i-au pregătît și asistat, factorilor responsabili din U.T.C., U.A.S.C.R. și C.N.E.F.S. (secretarul Septimiu Todea, fost atlet de performanță), urîndu-le noi și noi succese în marile bătălii care îi așteaptă.

Pagină realizată de
OVIDIU IOANIȚOIA

Locuri fruntașe în toate clasamentele

Remarcabila prestație a celor 63 de sportivi români prezenți la Universiadă '83 s-a oglindit și în ocuparea unor locuri fruntașe, onorante, în toate clasamentele alcătuite la terminarea marilor întreceri.

Astfel, în clasamentul general al medaliilor, România s-a situat pe locul 4 (cu 27 de medalii), în timp ce în ierarhiile întocmite pe baza numărului de medalii de aur și al punctelor, a ocupat poziția a 5-a, cu 6 medalii de aur și, respectiv, 175,5 puncte.

La cea de a 12-a ediție a Jocurilor Mondiale Universitare de vară au luat parte, reamintim, sportivi și sportive din 73 de țări ale lumii, de pe toate continentele, frumoasa comportare a tricolorilor demonstrînd, încă o dată, viigarea, capacitatea și resursele sportului românesc, tot mai apreciat pretutindeni.

Campioanele de la Edmonton sînt din nou acasă!

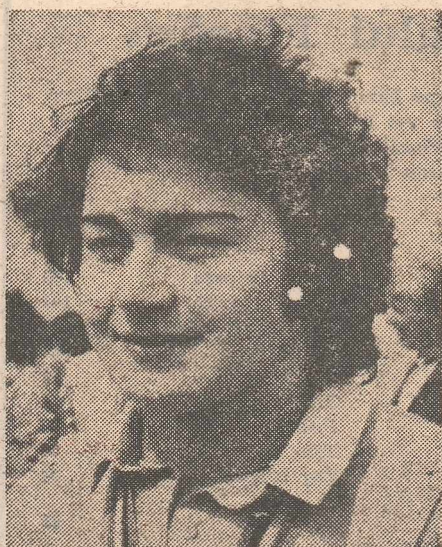
cele 8 sporturi aliniat la Edmonton, numai unul, polo, a revenit acasă fără să fi urcat pe podiumul de premiere, în vreme ce celelalte, în primul rînd atletismul și gimnastica, și-au făcut cu prisosință datoria chiar dacă în citeva probe sau concursuri ne-am fi așteptat la mai mult de la tricolorii. În ceea ce-i privește pe poloșiști, care au ratat de puțin o medalie, aceștia par să fi avut, pînă la un punct, circumstanțe atenuante, ei avînd de înfruntat elita mondială a disciplinei, reprezentativele studențești din U.R.S.S., S.U.A. și Cuba confundîndu-se cu primele garnituri ale țărilor respective, cotate în virful ierarhiilor internaționale.

Deși și-a adjudecat doar 7 medalii, față de cele 10 ale gimnasticii, atletismului i se cuvine, credem, cît dinții cuvînt de laudă. Nu doar pentru că el rămîne, nu-i nici o figură de stil, sportul sportivilor, ci și pentru că, la Edmonton, au fost prezente, cu excepția R.D.G., toate „marile puteri” ale pistei și cercului de aruncări, în compania cărora fetele noastre

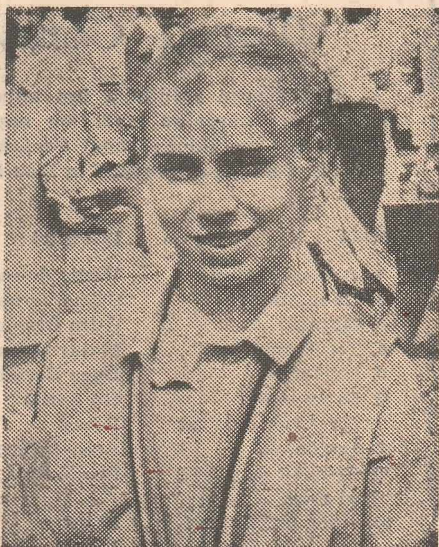
nesigură ca altădată, fosta campioană Doina Melinte s-a văzut obligată să se mulțumească, la 1500 m, cu locul 2, și la 800 m cu 3, ca și la Atena, la C.E., ea „stîngîndu-se” pe ultimii metri. Florența Crăciunescu (antrenor Dan Serafim), în schimb, s-a comportat la nivelul obișnuit din acest sezon (care i-a adus 68,98 m, record național), intrînd în posesia medaliei de aur, cu un rezultat mai slab (64, 56 m), dar explicabil prin condițiile meteorologice nefavorabile, cerc alunecos, pluviu prudent etc. Ea și-a păstrat astfel titlul dobîndit în urmă cu 2 ani, la București, dovedîndu-se o demnă urmașă a Liel Manoliu și a Argentinei Menis, aruncătoare care, la vremea lor, au dominat proba de aruncare a discului. În rezumat, prin cele 7 medalii (3, 1, 3) cucerite la Edmonton, atletismul nostru s-a reinscris (după o mai lungă perioadă de tatonări și nereușite) pe orbita marilor performanțe, dîndu-ne speranțe în perspectiva celei dinții ediții a campio-

Recordmana mondială la lungime Anișoara Cușmir și-a onorat „cartea de vizită”

Discobola Florența Crăciunescu și-a păstrat titlul dobîndit în 1981 la București

Marea surpriză a concursului de gimnastică s-a numit Lilliana Bălan

Fotografii de AUREL NEAGU și VICTOR RADULESCU

lese fum fără foc?

Deși fotbalul se află în vacanță, majoritatea știrilor din grupajul care urmează se vor referi, vă veți convinge, tot la sportul numărul 1, încercînd să vă informeze, fie și cu o clipă mai devreme, cu privire la transferări. La această oră însă nimic nu e sigur, așa că vă rugăm, stimați cititori, să luați vestile de mai jos sub forma de transferuri posibile. Cu toate acestea, nu ne îndoiim, invășînd din experiența anilor precedenți, că majoritatea lor se vor realiza.

Se discută intens pe marginea unui schimb între F.C. Olt și Petrolul, jucătorii în discuție numîndu-se Bărbulescu și, respectiv, Cojocaru. ● O întrebare cu maximum de punctaj: Rednic la Dinamo? ● Sigur: ex-stelistul Ralea, în ultimul sezon la F.C. Argeș, se pregătește să devină student la Galați. Dacă va reuși la facultate și dacă va primi dezlegare, va juca probabil la Dunărea. ● Să vezi (mai bine zis să citești) și să nu crezi: pe cînd ofițer, în calitate de arbitru și crainic, la un concurs de sărituri în apă, antrenorul Ioan Ilieș (de la C.S.S. Triumf) a fost făcut k.o. de Dumitru Popoai, una și aceeași persoană cu antrenorul lotului național de sărituri în apă! ● I recomandăm lui Mișu Trancă, secretarul F.R.B., pe vigurosul „boxer”, numai că, lăsînd gluma de-o parte, așteptăm reacția federației de natație. ● Se zvonește că Ștaua va avea, din noul sezon, o conducere tehnică remaniată: Emerich Jenei și Victor Stănculescu, ultimul venind de la F.R.F. ● Rică Răducanu despre portarul Liliac (Botoșani) pe care Rapid intenționează (intenționează?) să-l legitimeze: „l-am văzut, mi-a plăcut, dar a ridicat pretenții absurde. Băiețuș, i-am zis, nu pricepi că e o cinste să aperi la Rapid?”. Va pricepe sau nu Liliac, asta-i întrebarea. ● Tot despre Rapid: la „bursa” de lingă Podul Grant se dau ca sigure două nume în tabăra gărărilor: Tălbar și Mărginean, ambii de la Dinamo. Oare? ● Există semne (culese dintr-un amplu memoriu trimis nouă de Unirea Girbovi) că C.J.E.F.S. Ialomița a promovat-o ne-regulamentar pe Agronomia Slobozia în barajul pentru desemnarea campioanelor județene. Ce părere are F.R.F.? ● Sintem informați că tratativele pentru venirea lui Pițurcă la Steaua au eșuat. Clubul militar pare interesat de Pușcaș (F.C. Bihor), Lăcătuș (F.C.M. Brașov), Tălăran (F.C. Baia Mare) și Mircea (Gloria Buzău). Asta, firește, într-o primă etapă. ● Brașoveanul Ciobanu a primit dezlegare pentru C.S. Tirgoviște. ● Ne-a ajuns la ureche că F.C. Bihor intenționează să apeleze la serviciile antrenorului Ladislau Vlad, fost la Jiul. ● Încă o întrebare: Remus Vlad (pînă nu demult la Corvinul) pe banca antrenorilor „șepcilor roșii”? Posibil, întrucît se aude că fostul antrenor al lui „U”, Constantin Ardeleanu, va reveni la federație. ● Conducerea clubului F.C.M. Brașov se arată interesată de cedarea lui Boriceanu la F.C. Olt în schimbul lui Soarece. ● Alte nume posibile la Dinamo: Zare de la Oradea și Nemeșanu de la Iași. ● Cornel Moldovan, instructor cultural la Gherla, își exprimă nedumerirea, scriîndu-ne, că C.F.R. Cluj-Napoca (proaspăt promovată în B) a fost penalizată de F.R.F. cu 4 puncte în viitorul campionat după ce a fost prinsă cu tot felul de mîsmășuri! Dacă a umblat cu lucruri necurate, și se pare că există dovezi în acest sens, pentru a-și asigura promovarea, cum de-a promovată C.F.R. Cluj-Napoca, recidivistă în materie? Regulamentul nu e valabil și pentru ea? Somăm federația să facă, în cel mai scurt timp, lumină. Vom reveni. ● În pregătirea Corvinului, Florea Dumitrache va fi secondat, dacă știrea se va adevări, de fostul internațional dinamovist Gheorghe Ene. ● Intăriri la F.C.M. Brașov: Florea de la Meștom, Hîrșean de la Zărnești. ● Se zice că imprumutat pentru un an Politehnicii Timișoara, Bozeșan va reveni la Sportul studențesc. ● Portarul Moraru (Dinamo) n-a participat (cu echipa națională) la recentul turneu de la Paris pentru că s-a însurat. Îi urăm casă de piatră și cît mai puține goluri! ● Un grup de mineri din Anina ne-a expediat o scrisoare atacînd decizia F.R.F. de a da cîștig de cauză lui C.F.R. Caransebeș în meciul (pierdut pe teren, 0-1) cu Vulturii Lugoj. Intorcînd rezultatul (3-0 pentru C.F.R.), Comisia de disciplină a federației a influențat, decisiv, lupta pentru promovare în B, dînd o mîină de ajutor echipei din Caransebeș. Poate că suporterii din Anina judecă pătimaș. Dar la un răspuns, nu-i așa, au dreptul. ● Afiș fotbalisti brașoveni își încearcă norocul la facultate, Naghi la Baia Mare și Clipa la Timișoara. ● Echipa cipriotă Olimpiokos Nicosia (cu mai mulți internaționali) și-a expimat dorința de a-l avea ca antrenor pe Constantin Cernăianu. Urmează să se decidă. ● În vederile Gloriei Buzău: Lazăr și Tică de la Progresul, Lala de la Sportul studențesc, Niță de la Metalul. ● De mare răsunset internațional s-a dovedit victoria tricolorilor în turneul de la Paris: 1-0 cu Botafogo și cu P.S.G. Presa franceză s-a întrecut în elogi.

Climatul înalte performanțe sportive: ordinea, disciplina, responsabilitatea

Grava greșală comisă la nivelul Federației Române de Fotbal și al Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport, în urma căreia fotbalul românesc n-a fost înscris în Cupa cupelor, a făcut obiectul unei analize imediate și profunde. Spre satisfacția iubitorilor sportului, deficiențele manifestate au fost sancționate cu asprimea cuvenită, luându-se măsuri la adresa conducerii C.N.E.F.S. și F.R.F. Promptitudinea și realismul cu care s-a acționat au subliniat, o dată în plus, înalta exigență pe care partidul și statul nostru o arată, permanent, față de bunul mers al treburilor din toate domeniile de activitate, inclusiv din sport. Măsurile adoptate n-au urmărit doar să sancționeze, ci și să îndrepte, indemnând la ordine și disciplină, la fermitate, ele au avut și au darul de a stimula, de a mobiliza, înviind de urgență conducerea C.N.E.F.S. și F.R.F., a celorlalte organisme ale mișcării sportive, la o acțiune hotărâtă, temeinică, pentru instaurarea unui climat de responsabilitate și corectitudine.

Dar lucrurile nu trebuie, reiese asta din comunicat, oprite aici ci, în spiritul măsurilor, se cuvin adineite, pentru că abaterea săvârșită recent n-a însemnat o simplă eroare, o scăpare a unui sau altuia dintre funcționarii din Vasile Conta. Ea a reprezentat, dacă ne e permis să apreciem, conse-

cința logică a unui mod de muncă superficial, presărat cu jumătăți de măsură și false principialități. Ca instrument al politicii partidului, ea eoc al opiniei cititorilor, „Flacăra” și alte publicații au atras atenția, în repetate rânduri, asupra gravelor deficiențe existente în sport, asupra lipsei de rigoare și de competență, asupra încercărilor conducerii C.N.E.F.S. de a induce adesea în eroare prin rezultate umflante. Greșala făcută de F.R.F. a căpătat o reverberație specială pentru că ea s-a produs în aria fotbalului, cea mai populară disciplină. Dar au fost, în ultimii ani, altele la fel de flagrante, care au provocat importante prejudicii sportului românesc, reprezentării lui internaționale. S-a trimis, de pildă, o garnitură completă la mondialele de box de la München, unde șansele tricolorilor erau minime, în schimb, s-a interzis plecarea echipei feminine de ous la C.M., unde medalia de aur i-ar fi stat la îndemână? Cele mai bune formații masculine de volei au fost retrase din campionat, pasămite spre a li se asigura o pregătire ridicată în vederea campionatelor lumii, la care însă, tocmai în Argentina (numai biletele de avion au costat aproape un milion de lei), băieții noștri, trecuți și printr-un lung stagiu de acomodare cu clima Americii de Sud, s-au clasat pe locul 15? Ce-a fost

valabil pentru volei n-a fost, surprinzător, valabil și pentru polo, drept pentru care reprezentativa țării, aflată în virf de formă, cu victorii la echipele U.R.S.S. și Cubei, a fost oprită să facă deplasarea la mondiale?! Și exemplele pot continua, neomîind de pe lista lor abuziva eliminare a Craiovei din Cupă, în dauna Minerului Certej! Tnturor acestor semnale de alarmă, vezi „Flacăra” din 4, 18 și 25 iunie 1982, din 27 august 1982, din 8 octombrie 1982 etc., etc., li s-a răspuns prin tăcere, conducerea C.N.E.F.S. închizindu-se parcă într-un „turn de fildeș” și încălcînd, între altele, Legea presei.

Firește, în tot acest răstimp sportul românesc a înregistrat și succese, multe din ele de anvergură, de răsunet. Nedorind să știrbim cu nimio meritele reale ale conducerii C.N.E.F.S. în coordonarea mișcării sportive, nu vrem să trecem cu buretele peste tot ce a fost valoros și peren în perioada respectivă. Dar trebuie să subliniem că o parte din izbînzile obținute, poate partea cea mai semnificativă, s-a datorat nu atât grijii și competenței C.N.E.F.S., cât talentului competitorilor și, în bună măsură, strădaniilor depuse de organele județene.

Nu o dată, și nu mai revenim, conducerea C.N.E.F.S. a demonstrat, cu dovezi concrete, că nu cunoaște în profunzime realitățile din sportul românesc și, în cazul prelungirii nejustificate a sezonului competițional fotbalistic, nici obligațiile acestuia față de diverse organisme internaționale. Alții se zbat să cultive relații cit mai strinse cu astfel de foruri. C.N.E.F.S. și F.R.F.

nu s-au dovedit capabile nici măcar să întrețină relații corecte, în litera regulamentelor, aducînd fotbalului românesc și suporturilor acestuia un imens prejudiciu.

Așa stînd lucrurile, ne considerăm îndreptățiți să facem o legătură, cit se poate de logică, între greșeala comisă nu demult și alte manifestări negative din sport (indisciplină, dezordine) care au generat-o. Cînd un accident ajunge să se repete, și cele din sportul nostru au o periodicitate de neînviad, atunci ei nici nu se mai poate numi așa, ci devine consecința firească a unei atmosfere căldute, de toleranță, de organizare a treburilor după ureche. Oricîtă satisfacție au produs în rîndul iubitorilor sportului sancțiunile date, cea mai mare satisfacție ar fi produs-o tot prezența unei echipe românești în Cupa cupelor! Dar, vorba lui Zaharia Stancu, ce e omorît, omorît rămîne, rana provocată de acest ulim abuz de incompetență fiind greu, dacă nu foarte greu de vindecat.

Problema care se pune acum e aceea de a preveni ca astfel de întimplări neplăcute să se mai repete, răsfrîngîndu-se negativ asupra tezaurului de bucurii al iubitorilor de sport. C.N.E.F.S. trebuie să tragă prețioase învățăminte din măsurile recent adoptate, are această datoric, găsind soluții de fond pentru ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a activității de care răspunde, pentru îmbunătățirea substanțială a climatului din sport, în general, și din fotbal, în special. O cotitură, și încă radicală, se impune neîntîrziat.

Red.

Șahul — șansă a păcii

După vizita campioanei mondiale Nona Gaprindașvili în anul 1974, cu ocazia turneului internațional de șah de la Timișoara, România are ocazia să cunoască un nou reprezentant de prestigiu al șahului mondial, pe campionul lumii Anatoli Karpov, invitat de onoare al Federației române de șah. Karpov ia contact pentru a doua oară cu pămîntul patriei noastre. Dacă prima dată a făcut o simplă croazieră pe Dunăre cu două escale de citeva ore, acum, în cadrul vizitei de trei zile, Karpov a efectuat adevărate ședințe de popularizare a șahului în București și Timișoara, centrele șahiste cele mai puternice din țara noastră, participînd la conferințe de presă, interviuri, simfonii, șah, discuții amicale în cercuri și noi cluburi de șah.

Punctul culminant al acestui eveniment l-a constituit primirea lui Karpov de către președintele României socialiste. Campion al păcii, prețuit pe întreaga planetă pentru politica înțeleaptă de prietenie și colaborare între popoare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a găsit timp spre a-l primi pe campionul unui sport al echilibrului și înțelepciunii, moment de înaltă satisfacție pentru întreaga mișcare șahistă. Această primire a ilustrat, o dată în plus, grija tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru problemele păcii și, totodată, pentru dezvoltarea relațiilor între sportivii lumii.

Conferința de presă organizată la data de 8 iulie a.c., a creat o „lume” de întrebări și răspunsuri referitor la biografia, palmaresul sportiv și personalitatea campionului mondial. Luînd cuvîntul Anatoli Karpov a făcut aprecieri generale asupra evoluției istorice a șahului insistînd asupra rolului Federației internaționale de șah în organizarea vieții șahiste mondiale, în stabilirea de legături de prietenie și colaborare între cele peste 120 de țări membre. A apreciat în mod deosebit momentul în care și-a făcut apariția pe arena mondială, cu 15 ani în urmă, moment de efervescență provocat de rezultatele excepționale ale supercampionului Bobby Fischer (S.U.A.).

Anatoli Karpov (n. 1951) declara cu ani în urmă, într-un interviu, „șahul este viața mea, dar viața mea nu înseamnă numai șah”. Cariera șahistă a lui Karpov numără 21 de ani de eforturi, acumulări și realizări deosebite la tabla de șah. Deținătorul trofeului „Oscar” între anii 1973—1981 a obținut numeroase victorii internaționale de prestigiu. După cum se știe a participat pentru prima oară în campionatul mondial al seniorilor în anul 1975, după ce își inserisese numele în cartea de aur a șahului prin cucerirea titlului suprem la juniori în anul 1969. A ajuns cu destulă ușurință pînă în semifinalele meciurilor candidaților, apoi a disputat finala în compania lui Victor Korcinoi, pe care l-a învins cu multă inteligență nu numai prin arma gândirii sale economicoase, dar și prin cîștigarea duelului psihologic. Astfel a devenit șalangerul campionului mondial Robert James Fischer.

Invocînd în mod corect și sportiv modificarea regulamentului internațional de desfășurare a campionatului mondial, Fischer a purtat discuții contradictorii atît cu F.I.D.E. cit și cu șalangerul. Necăzînd de acord asupra numărului de victorii necesare celui ce aspiră să devină campion mondial, Fischer, nemulțumit, s-a retras din competiție. Și nu numai din această competiție, dar și din viața șahistă activă. Astfel Karpov a devenit campion mon-

dial. La scurt timp după ce Karpov s-a încununat cu lauri victoriei, Fischer i-a propus un meci neoficial pentru disputarea titlului suprem, dar în conformitate cu modificările propuse, Fischer situîndu-se pe poziția de șalanger (deci de a cîștiga în fața campionului mondial cu 2 puncte). Acest meci nu a avut loc.

Între anii 1978—1981 Karpov și-a apărât titlul de două ori în fața marelui maestru Victor Korcinoi, de care a dispus cu destul de multă ușurință.

Karpov desfășoară o bogată activitate șahistă, publicistică (este redactorul revistei de șah „64”), obștească și politică. A obținut pentru merite deosebite Ordinul „Lenin” și Ordinul „Drapelul roșu al muncii”. Campionul mondial al celui mai pașnic „război” pe 64 de pătrate este o prezență activă în lupta pentru libertate, pentru apărarea drepturilor omului și mai ales pentru pace. Ca președinte al Fondului sovietic pentru pace, Karpov a participat de curînd la lucrările Congresului mondial pentru pace și viață, afirmîndu-și deschis adevăratele aspirații, pacea, a omenirii de pretutîndeni, pacea.

Cei care nu îl cunosc îndeaproape pe Anatoli Karpov au remarcat o prezență logică, activă, ușor distantă în persoana campionului mondial. Plictisit oarecum prea repede de întrebările conferinței de presă, Karpov s-a refugiat tot la tabla de șah, dar de această dată la 60 de table, susținînd în mai multe locuri simultane de șah. Atît la Timișoara cit și la București, Karpov a lăsat cite 6 remize. El a apreciat favorabil școala de șah românească, remarcînd rezultatele marilor maeștri V. Ciociltea și M. Șubă, precum și numeroasele participări în cadrul competițiilor internaționale ale E. Polihroniade. A constatat că România este una dintre puținele țări din lume unde șahul feminin are rezultate mult mai bune decît cel masculin. Deși în conferința de presă Karpov nu a avut amabilitatea să-mi răspundă decît evaziv și doar la una dintre întrebările puse, în discuțiile înfiripate ulterior el mi-a acordat un interviu. Fără translator ne-am înțeles mai bine parcă.

M.M.: Considerați că e posibil să apară un campion mondial doar ca afirmare a talentului individual sau este necesar ca el să fie reprezentantul unei adevărate școli de șah?

Karpov: Un campion mondial apare ca rezultat al talentului său și al efortului său de acumulare a cunoștințelor și experienței unor personalități șahiste. Fiecare jucător își creează apoi un stil de joc, pe care apoi dv., gazetarul (zimbște), îl catalogați ca aparținînd unei școli de șah. Continuînd discuția, Karpov a adăugat: Desigur Fischer a fost campionul mondial de excepție, care a apărut ca expresie a talentului său extraordinar. Fischer este singurul care a perturbat într-un ciclu al campionatului mondial tradiția campionilor mondiali sovietici.

M.M.: Considerați că este normal ca un campion mondial să rămînă spectator la desfășurarea ediției viitoare a campionatului mondial, în așteptarea șalangerului?

Karpov: De-a lungul celor 30 de ediții ale campionatului mondial s-a instaurat o tradiție: candidații la titlul mondial să-și dispute un loc pentru a deveni șalanger și a disputa meciul cu campionul mondial.

M.M.: La F.I.D.E. s-a făcut propunerea de a se schimba regulamentul de desfășurare a campionatului mondial, modificîndu-se periodicitatea la 2 ani, iar pentru olimpiadele de șah, la 3 ani. Cum apreciați aceste sugestii?

Karpov: Un ciclu al campionatului mondial desfășurat la 2 ani este alert, obositor și sufocant. Olimpiadele s-au jucat și la 4 ani distanță, desigur ne-am obișnuit o dată la doi ani, dar tot mai mult se ivesc greutăți în organizare.

M.M.: E posibilă revenirea lui Fischer prin proiectatul meci cu marele maestru olandez Timman?

Karpov: Fischer întotdeauna a fost omul surprizelor. Nu știu ce să spun. Am vorbit cu Timman. Nici chiar Timman nu știe nimic.

MARGARETA MUREȘAN

Cronica șoselei

Un salt de la 20 de metri

O „Rabă”, autobasculantă de mare tonaj, se apropie de o curbă. Șoferul, un tânăr de 25 de ani, discută cu pasagerul din dreapta, prieten apropiat al său, cum își vor petrece seara de simbătă. Tocmai cînd Relu prezenta pe rînd, pilotului, variantele cele mai atractive și șoferul se aplecase spre interlocutorul său, deoarece zgomotul împiedică în bună măsură perceperea clară a relațiilor, autobasculanta trece pe sensul opus de mers. Încăpățînarea mașinii de a nu se lăsa strînută? Nu, neatenția pilotului, conjugată cu apăsarea brutală pe accelerație. Cînd mașina-gigant a ajuns în dreptul parapetului metalic era prea tirziu. Încercarea de a roti volanul spre dreapta a fost în van.

Autobasculanta străpunge gîsiera metalică, precum ai rupe o foiță de țigară și face un salt de la înălțimea de 20 de metri în apa vijelioasă a riului umflat de ploaie. Șoferii autoturismelor și mașinilor grele aflați în apropierea locului de unde mașina a făcut saltul „mortal”, opresc autovehiculele și dau fuga să vadă ce se va întimpla cu gigantul prăbusit, în secvențele următoare.

„S-a terminat cu ei. Cine rezistă la un asemenea șoc? Poate cînd au luat contact cu apa erau deja morți”. Nici nu și-a terminat bine vorba omul ieșit dintr-o Dacia 1300, că din adîncul riului furios, apar trei inotători. Par siguri pe ei înnoată bine, exact ca la un concurs. Mai au pînă la mal circa 50 de metri. Unul din ei, vînșos, puternic, se îndreaptă cu hotărîre spre un trunchi de copac înțepenit în pămînt. Face apoi un salt pe o piatră și ia să-l salveze. Pe ceilalți doi, apa îi duce cu viteză în aval. Se pare că nu e nevoie de cine știe ce eforturi să se mențină la suprafață. Încercările tinerilor de a se apropia de mal sînt însă zadărnice de blocurile mari de beton, de crengi, de trunchiurile de copac aduse de apă. De viteză nebănuit de mare a riului care duce necrutător totul la vale. Cele două trupuri care se îndepărtează din ce în ce mai mult, s-au agățat de o birnă puternică (provenită, după cite se pare, de la o schelă folosită de constructori). Sînt salvați, lemnul e prea mare ca să se ducă la fund. Curgerea sălbatică a riului de culoarea lutului, ducînd pe spinarea lui tot felul de obiecte ciudate, smulse de peste tot, seamănă cu secvențele teribile din filmul sud-american care a tulburat generațiile anilor '60. „Curg apele tulburi”. Cînd se părea că șansa e de partea inotătorilor, prinși bine de imensa bucată de lemn, aceasta se izbește cu putere de o stîncă, care zăgăzuește aproape un sfert din lățimea apei. Zgomotul surd, ca de berbec, lovind în poarta unei ce-

tăți, se aude pînă la înălțimea drumului, cocoțat sus, sus de tot, tăiat în stînci. Cei doi mai au puterea — o putere posibilă doar prin depășirea situației — să strige: „Ajutor, ajutor...”. Cine să-i ajute? Cine să sară de la 20 de metri înălțime într-o apă plină de stînci, de pietre, de arbori, de tot felul de capcane? Chiar cel mai teribil inotător n-avea nici o șansă să se apropie măcar de locul unde cei doi, peste citeva clipe, aveau să se piardă în apa involburată. „Au fost cele mai groaznice clipe din viața mea, ne povestește supraviețuitorul. Dacă n-aș fi înotat mereu, acasă, în Retezat, la ape rezezi de munte, nu chiar ca asta, ce-l drept, mă încam. Mi-am zis: „Se poate Vasile să mori tu, la 25 de ani”, și am „tras” cit am putut de tare. Am avut noroc și cu copacul acela înfipit în mal”. Apoi ne-a povestit despre șofer și prietenul său. „Pe mine m-au luat de ocazie. Nu mă mai urc eu în mașini de-astea. Poți să știi cine le conduce?”

„Măi Viorele, spune-mi te rog, de ce te grăbești tu așa? E 5 dimineață, am intrat în București, în citeva minute sintem acasă, te culci și te odihnești fără să te deranjeze cineva”. „Parcă tu nu știi că mie îmi place să conduc mai sportiv?”. „Stilul ăsta sportiv al tău ne-a dus de două ori pînă acuma în pomii de fiecare dată ne-a costat cite 20 de mii”. „Vrei să insinuezi că nu știu să conduc, așa parcă...?” Și Viorel își întoarce fața încrunțată către Mihaela.

Chiar în clipa aceea, exact ca în cazul șoferului „Rabei”, Viorel intră pe o porțiune de piatră cubică, umedă de ploaie. Mașina începe să „valseze”. Surprins, rulină cu peste 80 km pe oră, șoferul încearcă să redrezeze mașina, dar degeaba. Autoturismul intră pe refugiu de tramvai (din fericiere, pustiu la ora aceea foarte matinală), trece pe sensul opus și se repede într-un stilp de beton pe care îl retează precum un brici. Înalta coloană se prăbușește cu un zgomot asurzitor pe trotuar (a doua mare șansă, trotuarul era și el gol la ora aceea). Infuriată parcă, pusă pe rele, mașina continuă să facă ravagii. Străpunge gardul din zid al unui imobil, face praf un coteț de găini, care sar cotecodîcînd, deranjate atît de devreme, și se oprește după ce mai transformă în așchii adăpostul unui Fox-sirmos. Trezit din somn, acesta începe să latre furios la șoferul ejectat din mașină pe un strat de usturoi. Culmea! Nici șoferul și nici consoarta (amîndoi născuți în aceeași lună și în aceeași zi din zodia „Berbecului” a anului 1960), n-au pățit nimic.

„Viorele, din nou 20.000 pentru reparații”. „Bine că n-am pățit nimic. Mihaela mea scumpă”. „Sînt scumpă numai după accidente, nu și înainte lor, cînd mă tot ocărăști”. „Cred că e cazul să te apuci și tu de pregătire. Sper să fi mai norocoasă ca mine. După 3 accidente nu mă pot baza nici pe zodia mea, care se zice că-i norocoasă”.

VICTOR BEDA

Mondo umano?**Zombi și vaudou**

Să reluăm povestea acelor zombi — morți vii, sau fantome, sau reîncarnări curate, cum se traduce cuvântul acesta creol — așa cum a putut-o reconstitui publicistul francez Jacques Pradel (impreună cu Jean Yves Cashega) într-o carte cu acest subiect. Încheiam data trecut, amintind de starea de robotizare care se manifestă la zombi și de supozițiile privind procesul zombificării. Ce se află în spatele unor asemenea practici? Întrebarea e cu atât mai justificată cu cât, în Haiti, la 7 milioane de locuitori ar exista circa 6000 de zombi. Citind opiniile unor medici, Jacques Pradel declara revistei Paris Match că un drog administrat inițial ar produce starea de moarte aparentă. El se dă unei persoane — ce nu știe acest lucru dinainte — și care trebuie zombificată. Firește, întrebările imediate sînt: cine a hotărît? de ce a stabilit ca tocmai acea persoană să ajungă zombi? Autorul amintit susține, în legătură cu prima chestiune, că numai comunitatea vaudou (cultul animist din țară — n.n.) ia asemenea decizii. Există însă și situații în care faptul e stabilit de un membru al familiei respectivului, de regulă pentru a-i prelua averea acestuia. Se relatează, astfel, cazul unei femei, Francine, tratată azi într-un spital psihiatric de dr. Lamarck Doyon din Haiti, care nu e în stare să formuleze o frază mai mare de cîteva cuvinte, înțelege ce i se spune, la întrebări răspunde prin da sau nu, iar dacă e pusă să facă ceva nu se oprește decît atunci cînd i se spune acest lucru. În cazul ei, întrucît avea pămînt mai mult, fratele s-a adresat unui vrăjitor vaudou și, contra unei sume destul de mari, acesta i-a vindut drogul necesar zombificării. Deși alții vorbesc de evenimente magice, Jacques Pradel susține răspicat că, în spatele acestor pretinse magii, se află o adevărată afacere necinstită. Să surprindă? Nu, în cazul acestei țări, una dintre cele mai sărace din lume, în care salariul mediu anual al unui muncitor este de maximum 145 dolari. În schimb, drogul necesar pentru zombificare ar valora 200—300 dolari, cifră care spune, singură, destule. Dar afacerea mai are și alte implicații: plătind pentru drog, cel ce a recurs la această formulă face trafic cu zombiului respectiv, oferindu-i cu 300—600 dolari unor preoți vaudou care, de regulă, sînt, tot ei, posesorii unor mari plantații și, unde, zombiul devine bun la toate, un robot uman. Încă un element: cel ce are zombi le ține sub un deosebit control hrana, care este desodată; întrucît sarea, după cum susțin localnicii, i-ar face să-și recapete adevărata cunoștință, libertatea de gândire și de acțiune. Însă, în afara drogului cu care se determină zombificarea, există, după toate aparențele, un altul ce asigură starea de dependență, numit kon-konm zombi și acesta fiind achiziționat la sume importante. În acest punct al povestirii este cazul să mai relatăm că, azi, în Haiti presa și radioteleviziunea vorbesc oficial despre zombi, lucru care nu era permis pe timpul legendarului demon Papa Doc. Mai mult decît atît, cînd într-o plantație, prin nu se știe ce miracol, s-au răzvrătit mai mulți zombi, poliția haitiană a reușit să-i regrupeze și, totodată, să se ocupe de retrimiterii lor acasă, unde, de regulă, sînt indezirabili.

Ne aflăm, așadar, într-o lume a noilor sclavi, a unui fenomen pe cît de misterios pe atît de răspîndit într-o țară în care 90 la sută din populație este analfabetă, 85—90 la sută dintre locuitori au probleme cauzate de malnutriție, se moare pe capete de foame, iar preoții vaudou au o putere nelimitată asupra „enoriașilor” lor și un rol decisiv în a explica și justifica totul: mizeria și moartea, dificultățile politice și problemele de sănătate, calamitățile naturale sau fenomenele meteo. Este o țară în care vaudou ține sub papuc 99 la sută din populație. Sclavie vaudou, dacă așa ceva spune totul.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

După PANORAMA — Polonia.

Lumea în care trăim**„Destinul pămîntului”**

Sînt adevăruri simple care și-au crotit drum în conștiința oamenilor numai grație unor situații deosebite. Evenimentele dramatice ale anilor de după război i-au determinat pe oameni să cunoască mai exact prețul păcii. Iar declanșarea cursei înarmărilor, demențială în proporțiile ei, i-au făcut să înțeleagă mai precis realitatea unei interdependențe: viața noastră, a fiecăruia, viața noastră a tuturor, este legată nemijlocit de soarta planetelor. Orice pericol care amenință existența Terrei pune în pericol și viața noastră a tuturor și a fiecăruia în parte. Un adevăr simplu, elementar, dar teribil în implicațiile lui.

Din nefericire, un asemenea pericol există. Este pericolul izbucnirii unui război nuclear. Un război cu efecte catastrofale pentru planetă, pentru umanitate.

Locuitorii Terrei, indiferent pe ce continent s-ar afla, sînt tot mai neliniștiți de escalada acestui pericol. Nu este vorba doar de oamenii de știință, de specialiști, de ecologi, ingineri sau economiști familiarizați cu dimensiunile, gravitatea și urmările unui eventual război atomic. Semnificativ este faptul că mase tot mai largi populare, femei și bărbați, tineri și vîrstnici, indiferent de profesie, de concepții politice sau religioase înțeleg pericolul aberant al cursei înarmărilor, pentru izbucnirii unui nimicitor război nuclear ce planează asupra planetei. Așa se explică de ce milioane și milioane de oameni sporesc continuu „detașamentele păcii”, amplifică frontul forțelor iubitoare de pace ale lumii, pronunțându-se cu perseverență pentru încetarea cursei înarmărilor, pentru dezarmare și în primul rînd pentru dezarmare nucleară.

Fenomenul este demonstrat de marile marșuri, mitinguri, adunări populare care s-au desfășurat și continuă să se desfășoare în numeroase țări ale lumii. Oamenii se pronunță cu vehemență împotriva instalării noilor rachete nucleare în Europa occidentală, pentru dezarmare, pentru crearea unei atmosfere de încredere și securitate. Chiar și în cea mai înarmată țară a lumii, în S.U.A., o tot mai mare parte a opiniei publice se pronunță împotriva cursei înarmărilor și a pericolului izbucnirii unui război atomic.

Astfel, „pe măsură ce protestele împotriva armelor nucleare continuă să crească în intensitate — scrie revista „Newsweek” — chiar și pe coridoarele liniștite ale lumii editoriale răzbat ecourile stîrnite de eventualitatea unui „nou război”. Revista se referă, în acest sens, la faptul că anul trecut, într-o singură lună, au ieșit de sub tipar nu mai puțin de opt cărți consacrate amenințării nucleare. Iar titlurile acestora sînt mai mult decît expresive. Iată: „Cum să supraviețuiești viitorului război nuclear”, „Ultima epidemie”, „Destinul Pămîntului” sau „Războiul nuclear: ce reprezintă el pentru dumneavoastră?”

Ultima carte — dintre cele enumerate — a fost scrisă de Robert și Earl Molander, organizatorii mișcării antinucleare americane denumite „Ground Zero”. Ea a apărut într-un tiraj de peste 250.000 exemplare. Cartea oferă cititorului

american, „informațiile necesare pentru a înțelege și discuta în cunoștință de cauză despre războiul nuclear”. Este descris mecanismul bombei atomice, istoria cursei înarmărilor atomice, diferitele teorii privind strategia folosirii și proliferării armei atomice. Ceea ce impresionează însă în mod deosebit este descrierea efectelor unei catastrofe nucleare. Un capitol întreg descrie astfel „scenarii ușor de pus în aplicare pentru a ucide 500 milioane de oameni”, scria revista „Newsweek” Scenariile morții nucleare.

Dar dintre toate aparițiile editoriale pe această temă, reamăra revista amintită, de cea mai mare atenție s-a bucurat volumul intitulat „Destinul Pămîntului”, semnat de Jonathan Schella. Cartea, primită cu entuziasm de cititori, a fost larg răspîndită în rîndurile membrilor mișcării antinucleare din S.U.A., difuzarea ei devenind un fel de act de adeziune la această mișcare. Prima parte a cărții — consemnează revista „Newsweek” — este impresionantă prin acumulara meticuloasă de date: undele de șoc devastatoare și căldura carbonizantă, vîlvățile incendiilor care se declanșează, radiațiile invizibile și inutilitatea căutării unui adăpost. Apoi sînt sugerate efectele pe termen lung — degradarea pături de ozon a Terrei și dezastrul ecologic.

Autorul cărții remarcă cu tristețe cît de puțin sînt cunoscute efectele reale ale unor atacuri nucleare de amploare: „Trebuie să ne gîndim la războiul nuclear, ca și cum nimicirea totală ar fi un rezultat inevitabil. Mai mult, aceasta ar însemna nu numai sfîrșitul întregii vieți umane, ci și anularea oricărei vieți viitoare.” Din păcate, așa cum remarcă și revista „Newsweek”, nenorocirea este că oamenii nu înțeleg ideea fundamentală și anume că strategia nucleară nu este o problemă de tehnică militară. În fond, ea este o problemă capitală, morală și politică a omenirii, a existenței planetei.

Nimic nu poate justifica nici înarmarea nucleară, nici scenariile unui eventual război. Este absurd că într-un moment în care întreaga planetă poate fi nimicită de zeci de ori, se pun la punct arme și mai perfecționate spre a distruge de sute și mii de ori ceea ce poate fi, oricum, distrus în întregime. Ambiția distrugerii atinge cote de neimaginat, periclitînd viitorul planetei, destinul ei. În același timp se discută enorm despre echilibrul militar. Cel mai logic echilibru ar fi cel bazat pe dezarmare. La el s-ar putea ajunge prin scăderea continuă a nivelului înarmării. Dar pentru aceasta trebuie să prevaleze rațiunea, grija față de „destinul pămîntului”.

Sînt bune cîrțile despre care scria „Newsweek”. Ar trebui însă să le citească și cei ce decid în problemele militare. Să le citească și să mediteze atent, cu răspundere față de „destinul pămîntului”!

AL. PINTEA ■

La Baalbeck, în Orient, voi recita Eminescu, voi îngîna o doină...

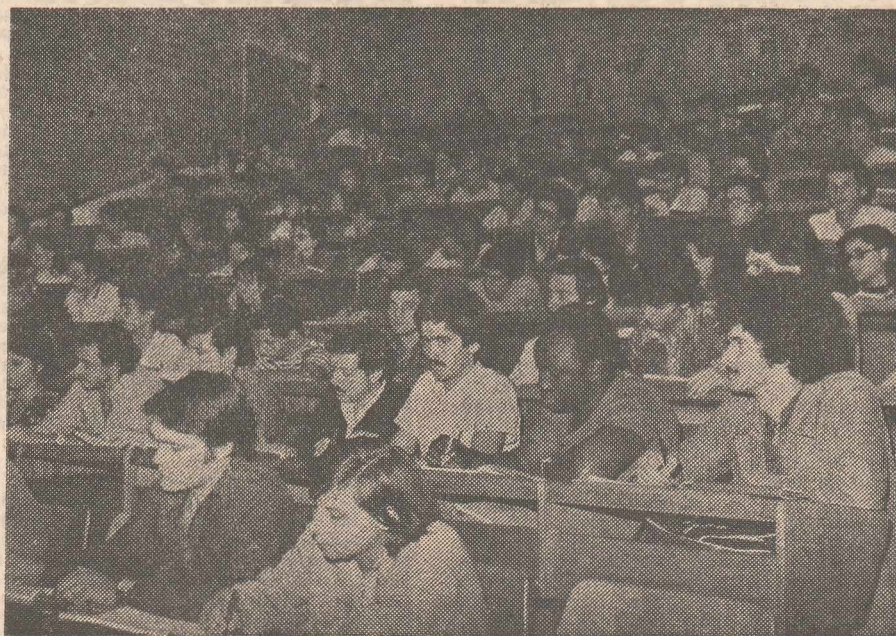
Tînărul medic îmi vorbește calm, curgător. Îl bombardez cu întrebări deoarece vreau totuși să-i descopăr punctele vulnerabile. Fiindcă prea e sigur pe el. Îmi răspunde clar, corect gramatical, adesea cu spontaneitate frapantă, într-un limbaj nuanțat, elevat.

Are 26 de ani, iar ochii, tăciuni arzînd, trădează o trăire intensă. Dragostea pentru profesie parcă îl mistuie. Însă, în egală măsură e pasionat de cultură. Îmi recită minute în șir din Eminescu și Blaga, îmi reproduce pasaje întregi din Creangă. Și se lansează cu vervă într-o analiză admirativă a unor texte și melodii populare. A colindat țara, a cunoscut multe vetre de istorie și cultură, este impresionat de „uriașa ctitorie ce o înalță mereu, oameni demni, vrednici și buni, în mirificul spațiu carpato-dunărean”.

El bine, toate aceste considerații s-ar circumscrie exact în arealul firescului. Dar nu, pentru că tînărul care-mi vorbește cu patos nedismulat nu este autohton. Se numește Kassem Mahmoud Hallak și a venit din Orient, din Liban,

pentru a studia medicina. Și iată, acum este proaspăt absolvent al Institutului de medicină din Timișoara. Dar nu unul oarecare. A terminat cu media 10! Este stimat de colegi și profesori cărora la festivitatea de acum citeva zile le spune cu simțire, emoționat: „Îmi revine onoarea de a reprezenta prin cuvîntul meu studenții de peste hotare, care am avut bucuria să studiem nobila profesie de medic în minunata dumneavoastră țară. Parcă a fost ieri, cînd ați început să ne sădiți în gînduri lumină din lumina gîndurilor dumneavoastră. Nu vom uita că ați fost nu numai dascăli și colegi, ci ați luat în grijă sarcina grea a părinților noștri, fiindu-ne o a doua familie, educîndu-ne profesional și cetățenesc. De aceea vă datorăm afecțiune și stimă. Dorim și sperăm să purtăm cu demnitate titlul de medic ce l-am primit în România, să continuăm în țările noastre opera constructivă în medicină, lupta atît de nobilă pentru îmbunătățirea condiției umane”.

...Discut cu Kassem și minutele scurse

Într-unul din amfiteatrele universitare ale României: alături de studenții români, învață mii de tineri din alte țări ale lumii.

au întregit deja două ore. M-a cucerit prin tot ceea ce gîndește despre viață, despre profesie, despre românii și România. „În urmă cu șapte ani, cînd am venit aici, mi-am zis că dacă învăț la perfecție limba română, numai așa voi reuși să studiez, să-mi însușesc temeinic profesia, voi putea cunoaște oamenii, țara și cultura dumneavoastră. Și așa a fost. Așadar, am studiat un an dulcea limbă românească la Universitatea din Craiova și, apoi, șase ani am vrut să fiu un student conștiincios la medicina timișoreană. Am învățat aici, la dumneavoastră, ce este comportamentul ponderat, echilibrul. V-am admirat sentimentul de ocrotire, blîndețea. Apoi, pe măsură ce am pătruns tainele limbii am înțeles și am simțit bogăția culturii românești, m-am încălzit la sinul omeniei voastre proverbiale. De fapt, iubesc România. Cum să nu nutrești asemenea sentiment pentru o țară în care pacea, înțelegerea între oameni, umanismul înseamnă politică de stat”.

Ponderea convorbirii cuprinde însă gîndurile lui Kassem despre profesie. „Medicina nu e o performanță umană spectaculoasă, ci o imensă răspundere pentru viață. Medicul trebuie să ocrotească omul și sănătatea lui, indiferent de rasa și nația de care aparține. Or, această presupune iubire de oameni și luptă acerbă cu o veche maladie — dușmănia, o boală ce trebuie eradicată pe tot pămîntul.

Sînt mîndru că în România am învățat carte serioasă. Spun așa fiindcă m-am verificat în competiție cu medicii care au studiat în alte țări europene și pe care i-am depășit. Mă mîndresc, deci, cu școala medicală timișoreană al cărei elev sîntor m-am străduit să fiu. Totodată, succesul meu în profesie vreau să fie prilej de mîndrie și pentru dascălii mei, să fie modesta mea contribuție la consolidarea reputației școlii românești de medicină. Voi fi chirurg și vreau neapărat să devin un bun specialist, să salvez cît mai multe vieți omenești. De aceea doresc să revin în România să mă specializez, să-mi desăvîrșesc pregătirea profesională”.

...Și discuția continuă. La despărțire, cu o undă de nostalgie în priviri, Kassem îmi spune abia șoptit: „În orașul meu natal, Baalbeck, oraș al soarelui, voi merge în amurgul zilei la ruinele milenare cetăți construite de romani, strămoșii românilor. Și atunci, rezemat de bătrînele ziduri, le voi citi prietenilor versuri din Blaga și Eminescu, voi îngîna o doină. Așa am să fiu mai aproape de România cu gîndurile mele de stimă și iubire...”

Îl urăm lui Kassem Mahmoud Hallak, ca și celorlalți tineri din diferite țări care au terminat studiile medicale în România, succes în viață și în nobila profesie de medic!

MIRCEA DATCU ■

■ Mai mulți locatari ai imobilelor din strada I. Chendi nr. 0, 14, 20, București, ni se pling la joaca neastimpărată a copiilor școlii generale 85, cu care se nvecinează, îi deranjează, ba chiar le și strică acoperișurile. Pe care ei se cațără, le sparg geamurile cu mingea, etc. Se cere (și se impune, adăugăm noi!) înălțarea gardului despărțitor.

■ Cetățenii satului Topiroca, județul Sibiu, și-au propus (și realizat, după cum reiese din scrisoarea lor) cinstirea memoriei eroilor neamului născuți pe aceste meleaguri și, în același timp, perpetuarea aducerii aminte a unui eveniment istoric: trecerea prin Topiroca a trupelor lui Mihai Viteazul în marșul spre marea Unire. Un micromuzeu școlar a luat ființă aici, prin strădania fiilor satului, iar cei interesați pot vedea numeroase documente originale, printre care și scrisori ale voievodului, purtând pecetea acestuia.

■ Nu pentru prima oară cititorii de carte ne scriu despre „durerile” lor. Ca și Olga Pop, din Seini (Maramureș) care nu-și poate procura acele romane în mai multe volume. Acestea apar disparat și la întimplare (cel puțin la librăria din Seini). Exemplele de autori și cărți sunt numeroase. Nu le mai reproducem. Solicităm, din partea centrului de librării, atenția cuvenită.

■ Crainic Alexandru, cu întreaga sa familie, țin să mulțumească medicilor reanimatori de la Spitalul clinic municipal București, pentru grija și competența de care au dat dovadă în îngrijirea celui care ne scrie. Și, nu a fost vorba de o zi-două, ci de o lună de zile de veghe.

■ Vicepreședintele cooperativei „Tehnica nouă” din Sibiu ne-a trimis o documentată corespondență privind recuperările de materiale, așa cum se cer a fi făcute și așa cum pot fi respectate. Între o situație și cealaltă există aproape o prăpastie. Exemplifică cu uleiul ars cerut, pe bază de plan, și de către UCECOM dar și de către PECO. Raportul între uleiul primit și cel ce trebuie recuperat este invers proporțional, drept pentru care tovarășul Reschner Karlbeinz, semnatul scrisorii, face un apel la posesorii de autoturisme să respecte prevederea potrivit căreia ei sunt obligați să predea ulei ars (pregătit de acasă) spre a primi altul proaspăt.

■ Un grup de cetățeni în numele cărora semnează N. Costache, din str. Mesteacănelui 20 A, sect. 1, ne sesizează că noul, frumosul și modernul tramvai nr. 41 circulă, mai tot timpul, gol. Ei propun Direcției generale I.T.B. prelungirea acestei linii pe Bulevardul Expoziției până la zona de Nord (reală) a Capitalei, adică Șoseaua Chitila, trecind, bineînțeles, prin Cartier Triaj, Calea Griviței, Piața Chibrit și înlesnind chiar legătura cu Autogara Grivița, de unde mulți pleacă și la fel de mulți cetățeni sosesc. Cerere interesantă, justificată; propunere judicioasă.

■ Am crezut că timpurile în care se creșteau, la bloc și de preferință în baie porci și alte animale au trecut. Scrisoarea lui Tudor Ștefan, din București, str. Scarlat Otulescu nr. 4, bl. 9, sc. C, ap. 45, et. 1, sect. 5, ne dovedește că trista „idee” mai este încă actuală, chiar dacă s-a strămutat din casă sub ferestrele altor oameni. Astfel, Coroidan Văduva crește găini, respectiv cocosi și porumbi pe spațiul destinat vegetației. Consiliul popular al sectorului 5, sesizat de ceilalți locatari, a pus în vedere familiei numite să desființeze cotețele și celelalte amenajări. Ceea ce nu s-a întâmplat încă. Poate de acum înainte...

■ Ion V. Ion, din Ploiești, bd. București, nr. 20, bl. 2 C, ap. 40, a așteptat cinci ani să fie planificat pentru cumpărarea unui autoturism Traband. Acum i se răspunde că nu sunt posibilități de livrare a Trabandului și este îndrumat să-și schimbe opțiunea pentru o Dacie 1300, idee cu care Ion V. Ion cade de acord, dar cere să nu mai aștepte alți trei sau mai mulți ani ci să i se considere bună „vechimea” deja acumulată și să i se ofere o Dacie cu prioritate. Ni se pare echitabil...

■ Oficiul forței de muncă al sectorului 5 a satisfăcut cererea tovarășului Gate Constantin, din comuna Brănești, Sectorul Agricol Ilfov, repartizându-l potrivit recomandărilor medicale ca muncitor la Cooperativa de invalizi chimică.

■ Transferat, în interesul serviciului, de la G.S.C.M.R.I.C. București, lotul Ploiești la PECO Buzău, tovarășul Manole Nicolae nu și-a primit numele rezultate

Scrisoare comentată

Piinea

Rîndurile tremurat scrise de Ioana Popescu a lui Toader, din comuna Stulpicani, județul Suceava, ne-au impresionat în două feluri: întâi pentru relatarea faptului de care se făcuse vinovată (mai precis pentru care fusese găsită vinovată) și, mai apoi, pentru increderea acestei femei că răul ce i se întâmplase nu putea sta în picioare, trebuind să fie anulat măcar de bunul simț, dacă nu de altceva...

Plecind din tura de noapte, de la brutăria din Ostra, județul Suceava, luase, — cu învoierea șefului ei —, o piine de 0,700 kg, așa ca și ceilalți muncitori din schimbul cel mai greu. „Găsită” de lucrătorul de miliție din comună cu această piine asupra ei, Ioana Popescu a lui Toader a fost trimisă în justiție. Ca urmare i s-a desfășurat și contractul de muncă. Cine fură să fie pedepsit! Așa cer legile și așa e drept! Mult, puțin, furtul rămâne furt. E rușinos și antisocial. Numai că, la fel de exact și de adevărat, este și un alt fapt: o piine rămâne, și ea, tot o piine chiar dacă, așa cum pare să se fi întâmplat la Ostra, constituie o pricină de judecată și un motiv de pedeapsă. Nu o să dramatizăm, spunind că Ioana Popescu a lui Toader are o fetiță și patru bătrâni în întreținerea sa, că de opt ani lucrează acolo fără să se fi făcut vinovată de un alt „furt”. Ne vom mărgini să repetăm numai că o piine reprezintă atât și nimic altceva: o piine! O piine cu o singură destinație: aceea de a potoli foamea unui om sau a mai multora. Nu obiect de speculă, nu sursă de îmbogățire pe spinarea altora, nu piatră de temelie pentru averi viitoare. Puternică în substanța sa spirituală, o piine continuă să fie, pentru oricine și oriunde pe acest pământ, sinonimă cu hrana și darul brazdei și al muncii omului. Dincolo de simbol, însă, o piine rămâne hrana primordială, de neînlocuit, la care, alături cu o cană de apă, are dreptul și cel ce merge la moarte. Dar cînd ceea ce se numește autoritate publică se infățîșează, monolitic, ca în cazul de la Ostra, justiției obligînd-o chiar și prin acest simplu demers să acționeze și să condamne, calea este dureroasă de lungă. Adică, ar trebui să fie pentru că n-a fost. Ioana Popescu a lui Toader a avut de suportat consecințele legale ale gestului său (ale presupusului său gest). Ea este o femeie care nu-și prea ține gura. Critică, de pildă, faptul că pentru unele datini, ținind de trecerea unora dintre consăteni de cealaltă parte a luminii, s-ar fi folosit din griul destinat piinii; exercitarea acestui drept la opinie (ceea ce înseamnă chiar și critică) i-a indispus pe șefii ei localnici, astfel încît „furtul” unei piine să poată deveni motiv de pedeapsă. Exemplară. Cine fură azi un ou... etc. Ioana Popescu a lui Toader ne-a scris desoper necazul ei, iar noi am apelat la conducerea „Centrocop”-ului, care — la rîndul ei — a apelat la acel bun-simț, despre care scriam mai devreme, și iată că, de la Suceava ne-a sosit o veste bună: Ioana Popescu a lui Toader a fost reintegrată la brutăria din Ostra, de unde fusese dată afară. Ea va continua să facă, pentru cei din comună, ca și pentru ai săi, piinea cea de toate zilele și nopțile, așa e drept. Cinstit. Moral. Mulțumim tuturor celor care au contribuit la repuneră în drepturi nu numai a Ioanei Popescu a lui Toader ci și a bunului simț public, lezat de atît de pripita măsură anterioară.

EMANUEL VALERIU

din reținerile legale, de 10 la sută, operate în retribuiția sa la vechea instituție. Cel care se opune este inginerul Nagodă Nicolae. În virtutea căror prevederi legale, nu se știe. Și nici nu se poate ști, pentru că așa ceva nu există.

■ Cozao Dorina-Nelli a apelat, prin intermediul „Flăcării” la un ajutor financiar, fiind suferindă și azi de pe urma unei poliomielite. Acum ea ne scrie spre a ne mulțumi, deoarece apelul lansat de revistă s-a soldat cu rezultate concrete. Printre oamenii de suflet care i-au venit în ajutor s-au aflat Doina Nicolau, Victoria Gheorghiu, Viorica Jude, Ilie Jude, Gheorghe Hurezanu etc. Le mulțumim și noi.

■ Casa de cultură din orașul Balș este o gazdă primitoare pentru orice formație artistică doritoare să se manifeste pe scena acestui lăcaș. Dar... mai apar și surprize. Astfel, spectacolul de muzică ușoară de acum cîteva luni a fost lipsit de prezența lui Cornel Constantiniu, aflat pe program. Mai recent, la 17 mai, din nou pe afiș același interpret ca și Gil Dobrică. La rampă au lipsit amîndoi. Un grup de spectatori își exprimă și regretul și nedumerirea. Au perfectă dreptate!

■ Așa cum ne informează Elisabeta Tudose, din București, str. Rotundă nr. 8, sect. 3, Cooperativa Igiena cit și Circumscripția financiară de pe lângă Consiliul popular al sectorului 3, nu restituie petentei numite sumele nedrept reținute, cu toate că ea a prezentat unde trebuia Hotărîrea judecătorească prin care această operație trebuie efectuată.

■ Roșu Dorel, din București, str. Teiului Doamnei, a pierdut trenul deoarece la Băile Herculane, unde dealkfel s-a simțit bine atît el cit și soția și fiica lor, nu a găsit nicăieri un afișaj care să anunțe mersul autobuzelor.

■ Tovarășul Popescu Dumitru, din comuna Valea Mare, județul Dimbovița, ne informează că i s-a violat bagajul expediat prin C.F.R. (vezi Buletinul de mesagerii din 14 mai a.c. destinat transportului cu trenul nr. 1005, de la gara Pătrocă la Timișoara). Din valiza expediată de Popescu Dumitru a dispărut unul din cei doi iepuri, dar nu pe picioare proprii ei fiind... congelată!

■ Un grup de cetățeni din satul Ferestii, comuna Giulești, județul Maramureș (grup care

semnează și... individual) se pling de apucăturile gestionarului de la cooperativa de consum din localitatea respectivă, care vinde marfă pe sub mînă. Reclamațiile adresate, pînă acum, diferitelor foruri locale au rămas fără rezultat. De aceea, cetățenii s-au adresat, de data asta, unui organ central de presă. Credem că este de ajuns pentru efectuarea controalelor de rigoare.

■ Multe redacții sînt nemulțumite de modul de difuzare a presei, atît în Capitală cit și în alte localități din țară. Una din cauze este și insuficiența chioscurilor de desfacere a ziarelor. Iată că, în ciuda acestei situații, îndeajuns (?) criticate, chioscul din str. Lucrețiu Pătrășcanu (la capătul liniei troleibuzului 84) s-a desființat, așa cum ne informează tovarășa Elena Petcu, din București, bd. Muncii.

■ Iubim copiii și ne place să-l avem în jurul nostru. Dar, pentru a-i vedea mari și voinici trebuie, pe lângă altele, să-i alimentăm și cu tetinele. Tînăra mamă Mariana Palade, din Bacău, ne scrie că biberoanele din oraș au dispărut. Fiind puține, se vind în mod preferențial. Astfel, în timp ce corespondenta noastră era refuzată de șefa unei farmacii (din păcate nu ni se spune care anume) aceeași persoană promitea telefonic, 5 tetine! Nu știm să se fi născut la Bacău cinci gemeni în această vară...

■ Nu numai oamenii pot fi părăsiți, ci și statuile! Ne convinge de acest adevăr Ion Mingheraș, din București, str. Eminescu, care ne scrie că monumentul reprezentîndu-l pe Tudor Vladimirescu, așezat vis-à-vis de locuința corespondentului nostru, a rămas stingher, fără verdeală sau flori, așa cum fusese cîndva. Părculețul respectiv este locul de joacă preferat al copiilor cartierului, și a devenit... asfalt, adică ceva tare și fără viață. În schimb, copacii sădiți, probabil, cu 30 de ani în urmă, maschează complet statura, situație sesizată de Ion Mingheraș și altor foruri dar fără consecințe.

■ „Avînd o rudă în Tulcea, ne scrie Rodica Stănescu din Ploiești, str. Gării nr. 113, bl. 110, sc. D, ap. 76, primesc, din cînd în cînd, cite un colet de 5—8 kg. din partea lor. Observînd că fusese desfăcut am cerut să fie cîntărit (la 26 mai a.c.) și s-a văzut că devenise cu 1,500 kg. mai ușor. Dar, a pretins șeful

oficiului poștal, din moment ce ați semnat de primire nu mai aveți dreptul să contestați! Mi s-a propus să nu ridic coletul și să aștept să fiu despăgubit. Eu însă aveam nevoie de alimentele respective. Iar acestea erau perisabile”. Grea dilemă. Mai simplu ar fi, credem, ca funcționarilor necorecți să fie reeducați sau...

■ O măsură excelentă și de perspectivă a fost luată de ediția Capitalei, în anul 1976, cu prilejul dării în folosință a noilor blocuri de pe Calea Dorobanți, între Șos. Ștefan cel Mare și Piața Dorobanți: sădirea de puieți de tei și arțari. Numai că, așa cum ne scrie tovarășul Florentin-Titus Vasilescu, din Calea Dorobanți 131—133, s-a efectuat și pietruirea de jur împrejurul tulpinilor fapt care a dus la uscarea pomilor. Urmasarea? Au început să fie scoși, iar Calea Dorobanților va rămîne fără verdeală, fără umbră, fără podoabele ce-i fuseseră hărăzite. Situația se cere a fi analizată de forurile în drept.

■ U.J.C.A.P. Hunedoara a aprobat schimbul de teren solicitat de către tovarășul Emil Popovici, din Laslău, „înarmîndu-l” și cu o adevărată din care să rezulte noua situație, astfel ca el să nu mai fie deranjat în exercitarea dreptului său de posesiune.

■ Sesizările tovarășei Elena Topală, adresate redacției noastre, au fost analizate de forurile competente ajungîndu-se la concluzia că ele sînt, în parte, reale. Drept pentru care s-a trecut în sarcina altui colectiv instalația de roluit și aplatizat turburi Bourdon, iar corespondentei noastre i s-a aprobat schimbarea locului său de muncă la un compartiment unde beneficiază de condiții mai bune de lucru.

■ Cererea tovarășei Mihai Viorica prin care solicită sprijin în vederea găsirii unui loc de muncă a fost rezolvată favorabil. De la jumătatea lui iunie, a fost încadrată ca muncitoare la secția de confecții „Zimbrul” din Fălticeni.

■ La controlul efectuat, în urma sesizării tovarășului Vasile Bălăceanu, privind modul necorespunzător de comportament al șefului unității „Gostat” din Piața 7 Noiembrie, s-a constatat că cel ce ne scrisese avea dreptate. Ca urmare, nepoliticosul responsabil a fost schimbat din funcție.

■ Comitetul Executiv al C.P. al sectorului 5 București a dispus atribuirea unei alte locuințe din fondul locativ de stat tovarășului Constantin Ionică, om al muncii la cooperativa „Încălțămîntea manuală”, în locul celei insalubre pe care o deținea.

■ Tovarășul Alexandru Dumitru, din Petroșani, și-a primit, prin poșta tuburilor electrice solicitate prin scrisoarea adresată redacției noastre. Viziunare plăcută!

■ I.T.H.R. București răspunde că, în urma articolului „O zi la iarbă verde este sau nu o zi câștigată”, s-au luat unele măsuri privind mai buna funcționare a Complexului Snagov-Sat, printre care: stabilirea locurilor destinate campingului (inclusiv cu rulote), pregătirea unor materiale (mingi, accesorii pentru plajă etc.) care pot fi ridicate (inchiriate) de la recepția hotelului, afișarea vizibilă a tuturor serviciilor oferite de C.H.R. Ambasador, etc.

■ Cumpărînd un mixer „Argimix”, fabricat la 9 iunie 1982, Smaranda Constantinescu a constatat, destul de repede, că funcționarea lui este defectuoasă. S-a adresat și magazinului și fabricii, dar în afara unei adrese (aviz) provenind de la Curtea de Argeș, și din care nu se înțelege nimic, nu a rezolvat problema care o interesează. Notăm numărul acestui aviz: 101816 din 14 ianuarie 1983 rugînd întreprinderea argeșeană să dezlege propriile sale hieroglife și să-i dea posibilitatea Smarandei Constantinescu să-și facă spumele pentru prăjituri așa cum dorește.

■ Pensionara Ecaterina Diaconescu, din București, Calea Giuleștii 109, bl. 6, sc. D, et. 5, ap. 124, sect. 6 și-a cumpărat un frigider care s-a defectat în perioada de garanție. Apelînd la Cooperativa Metalocasnica, unitatea nr. 10, aceasta i-a trimis un specialist care, după ce a văzut despre ce este vorba (deținătoarea dorea și congelator) i-a spus că o costă 2500 de lei și că va fi gata repede. A trecut o lună și jumătate Chitanța

a fost făcută însă numai pe 2060 de lei, deși se primiseră 2500. Dar nu asta e problema, ci alta: congelatorul nu are un compartiment special, de unde și posibilitatea ca el să nu existe. Adică, frigiderul este tot așa cum a fost. Ce să se fi întimplat? Oare cooperativa nu este interesată să afle?

■ Sprijinit de redacție pentru a-și repara radiocasetofonul, Tiron Corneliu, din Roman, str. Unirii bl. 2, ap. 148, revine cu o nouă corespondență spre a ne înștiința că răspunsul cooperativei Tehnica nu a fost sincer (publicat și de noi). Nu atît suma plătită îl interesează pe corespondent, intrucît nu era prea însemnată, ci neadevărul celor susținute de conducerea cooperativei. În privința aparatului, pentru a-l repara a recurs la serviciile unui particular. Așa nu vor face bani cooperativele...

■ Procuratura Generală a R.S.R., examinînd cele sesizate de tovarășul Pascu Ștefan, din Bacău, str. Iosif Cocea bl. 7, sc. A, et. III, ap. 16 a constatat că ele sînt întemeiate, fapt pentru care a promovat recurs extraordinar, trimițînd dosarul spre judecare Tribunalului Suprem.

■ Memoriul adresat redacției noastre de către Petre Baburea, din comuna Izvoarele, județul Teleorman, memoriu în care ne înfățișa împrejurările accidentului de circulație comis cit și consecințele legale (plata despăgubirilor, a reparațiilor etc.), a fost îndrumat spre cercetare Procuraturii Generale a R.S.R. care ne răspunde că sesizările din memoriu sînt întemeiate, astfel încît dosarul a fost trimis spre judecare Tribunalului Suprem.

Pagină realizată de MANOLE CĂRȚAN

Poșta redacției

■ Cezara Pănescu — București: Mamelor care au în îngrijire cinci sau mai mulți copii în vîrstă de pînă la 18 ani li se acordă ajutoare bănești lunare (acestea în afara alocației de stat).

■ Ioana Moldovan — Alba-Iulia: 1) Nu se acordă; 2) conform formularului pe care l-ați trimis. ■ Viorel Tănase — Arad: a) Catalogele Editurii didactice și pedagogice pentru învățămîntul superior și pentru literatura pedagogică și auxiliară sînt difuzate în toate librăriile din țară; b) la inspectoratele școlare sînt listele tuturor manualelor de liceu, gimnaziu și școli profesionale, ne informează M.E.I. ■ Vasile Pețea — Buzău: La Consiliul popular municipal. ■ Eugenia Dulf — Baia-Mare: Sînteți în proces, așteptați hotărîrea judecătorească.

■ Viorica Bauer — București: Răspunsul a fost corect. ■ Stan Ruja — Zorlentu-Mare (Caraș-Severin): Puteți obține numai la împlinirea vîrstei de 55 de ani, dacă dovedeți că ați avut cel puțin 10 ani de căsătorie (căsătorie legitimă nu concubinaj). ■ Leonida Mihalea — Brăila: Acționați pe cale judecătorească. ■ Gheorghe Groza — Arad: Dreptul la pensie pentru limită de vîrstă cu vechime incompletă (cazul dv.), îl aveți numai la împlinirea vîrstei de 62 de ani. ■ Marin Chitoiu — Brăila: Toți meșteșugarii pensionari sau nepensionari care exercită meseria pe cont propriu, în condițiile legii, sînt obligați să cotizeze la asigurările sociale din cooperația meșteșugărească, plătînd o cotizație lunară calculată la venitul profesional anual imposabil.

■ Aristide Grigore — București: Avînd probe, cereți prin instanță. ■ Ilie Luceanu — Drăgănești de Vede (Teleorman): Dacă nu ați primit răspuns de la procuratură, puteți trece ori cînd pe la redacție pentru a lua cunoștință. ■ Iuliu Albu — Deva: Adresați-vă la televiziune. ■ Gh. Voleşniuc — Piatra Neamț: Găsiți în orice dicționar enciclopedic.

MARGA NEDELEA

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Acum este momentul, să recoltăm PLANTELE MEDICINALE

Proverbul rămâne proverb: omul gospodar își face vara sanie, iar iarna căruță.

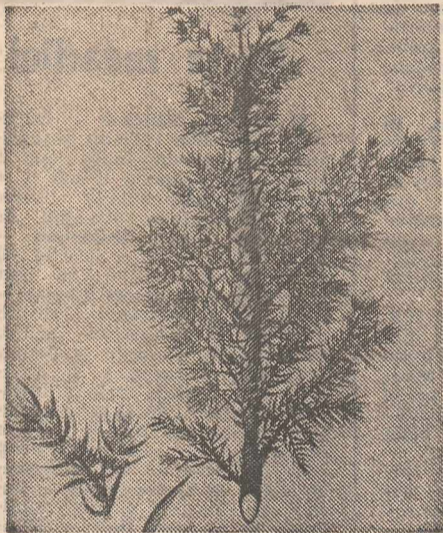
Așa este și cu plantele noastre medicinale. Dacă nu le vom culege acum, la iarnă când avem mai multă nevoie de ele, „de sanie”, nu le vom avea. Și nici nu ne vom plimba cu sania. Vom sta în casă sau în pat.

Pășunile, pădurile, poienile, luncile, piriurile și grădinile, livezile și coastele, din ripe și pină în „golul alpin” totul este acoperit acum de un imens covor verde în care paleta naturii a revărsat culorile și parfum. Pentru cei ce au ochi de văzut, culorile și parfumul înseamnă nu numai cromatică și mireasmă dar și sănătate, multă sănătate ascunsă în celulele florilor, în glandele lor (da, și plantele au „glande”), în celulele frunzelor, tulpinilor firave, în cele ale fructelor și semințelor, în rădăcini.

În acest an vegetația s-a grăbit să ne ofere cu aproape o lună mai devreme și flori și fructe.

Salcîmul, albastrelele, socul, țelul, mușetelul, carul zinelor (?), luminărica, păducelul și multe altele și-au scuturat florile, s-au trecut. Pentru noi acest „s-au trecut” înseamnă o depășire iremediabilă a momentului optim de recoltare în acest an.

Străbătînd Cotrocenii și alte străzi din Capitală am observat că Salcîmul japonez (*Sophora japonica*), arbore ornamentat mult răspîndit în parcuri și grădini, de-a lungul străzilor din orașele mari sau mai mici, în toată țara, uneori chiar în perdelele forestiere, a înflorit cu cel puțin două săptămîni mai devreme decât anul trecut. În „Flora R.S.R.”, timpul înfloririi este destul de vag precizat: „Iulie — au-

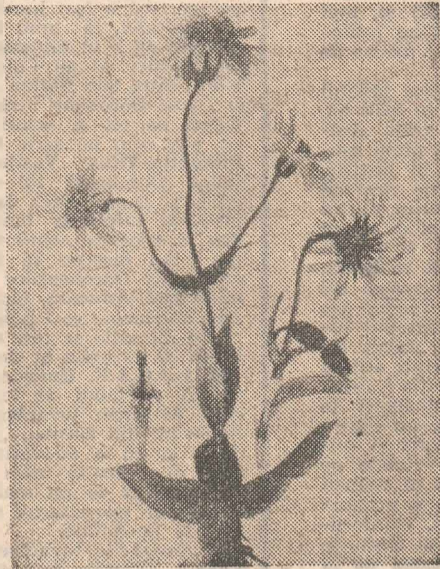
Ienupăr (*Luniperus communis*)

gust”, probabil tocmai datorită faptului că are o perioadă lungă de înflorire și că în unii ani ca și în acesta poate înflori chiar în primele zile ale lui cupțor.

La salcîmul japonez ne interesează mult de tot florile, dar nu înflorite ci în boboc. Cînd l-am văzut înflorit și necules parcă mă simțeam vinovat. Trebuia să fi observat mai devreme, să fi dat telefoane acolo unde trebuia, cu atît mai mult cu cît într-unul dintre numeroasele produse fitoterapeutice pe care intenționăm să le „scoatem” încă în acest an la Laboratoarele PLANTAVOREL din Tîrgul Pietrii întră și rutozidul din bobocii florilor de *Sophora japonica*. O depășire a stadiului de boboc înseamnă o pierdere de cel puțin 50% din această importantă substanță activă care urmează să se transforme în medicament împreună cu alte substanțe naturale tot atît de prețioase.

Simbăta trecută, la numai două zile de la întîmplarea cu Salcîmul japonez, m-am întîlnit față în față cu unul din redactorii de la „Flacăra”, care s-a mirat de lipsa mea de la revistă în ultimele două luni. Parcă ghicindu-mi gîndul, mi-a dat și soluția: scrie ceva despre plantele din această lună: acum e momentul! Și, iată, mi-am zis, nu pentru prima oară că și gazetarii sînt buni la ceva: să ne aducă din cînd în cînd amînte că sînt lucruri pe care nu trebuie să le uităm, să le aminăm.

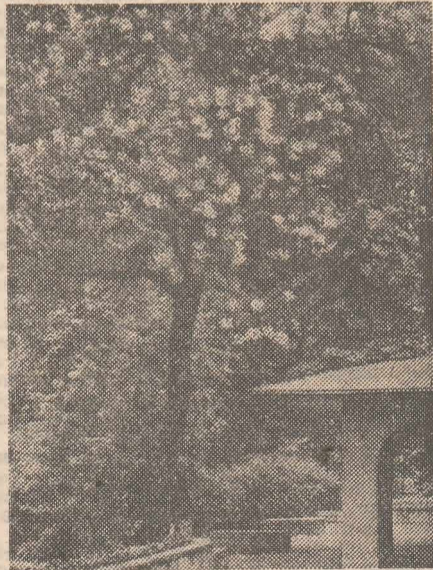
Așa că pentru luna Iulie (cît a mai rămas din ea), mai scriu că se pot recolta

Arnica (*Arnica montana*)

În ordine alfabetică numeroase plante medicinale:

Frunzele și fructele de Afîn: primele sub formă de infuzie, un bun anti-diaric și hipoglicemiant pentru copii și adulți, fie singur fie asociate cu alte plante, iar o cură de fructe de Afîn proaspete (6-7 kg) sau uscate (2-3 kg) corectează cu cel puțin „2 grade” dioptriile dacă purtăm ochelari sau ne menținem acuitatea vizuală în cazul în care avem ochiul sănătos. Simplu, fără „prelucrare sofisticată și costisitoare”, ieftin, practic și mai ales foarte gustos dacă le asociem și cu puțină miere de albine. Medicamentul îl știe fabrica organismul! Dealtfel, fără a supăra pe fabricanții de medicamente și pe colegii cercetători ai naturii trebuie să reamintesc că peste jumătate din numărul de plante medicinale se pot administra ca atare fie sub formă de sucuri celulare proaspete sau ca plante uscate. Dealtfel, însăși viața noastră bună se bazează pe cît mai multe fructe și legume proaspete, pe fructe și rădăcini, pe semințe uscate sau pe germeni de semințe, pe sucuri celulare naturale, iar în cel mai „rău” caz pe toate acestea uscate la binefăcătoarea energie solară, inepulzabilă pentru cel puțin cîteva milioane de generații, dacă nu vom strica această planetă... Să transformăm organismul nostru în fabrică: el știe să rețină ceea ce este bun și util și să elimine tot ceea ce nu are nevoie. Să preferăm fructele și legumele și medicamentele naturale în loc de conserve! Cred că pușini știu că o structură naturală nu mai este 100% naturală cînd o preparăm sub formă de „infuzie” sau „decoct” sau, mai grav, în „substanță chimică pură” pe care apoi o diluăm cu o „substanță inertă” pentru a o putea introduce în organism în „doză terapeutică”. Chiar cu riscul de-a nu fi de acord cu „fabricanții” sau cu „cercetătorii” sau cu „tehnologii” întotdeauna voi

Salcîmul japonez (*Sophora japonica*)

prefera o poamă pîrguită în locul unui vin mai mult sau mai puțin bun, o pier-sică zemoasă, parfumată și dulce unui „gem de piersică” de culoare dubioasă, îndulcit cu cîine ștle ce și cu cîine ștle ce conservant... un morcov crud ras sau un suc proaspăt de morcovi decît unui „soté” și așa mai departe... într-o mie de exemplificări...

Fiindcă tot sîntem în Iulie, spre sfîrșit, încercați următoarea rețetă:

Stoarceți un kilogram-două de fructe de zmeur sau de vișine sau de orice fructe zemoase care vă plac mai mult și saturați la rece sucul natural cu zahăr (cca 650 g zahăr pentru fiecare 1/2 litru de suc). Cînd nu mai „primește” zahăr, siropul este gata! Totul la rece, de două ori mai parfumat, de două ori mai plăcut, de zece ori mai natural, mai nealterat, mai ieftin, mai bun. Nu rămîne iarna decît să-l diluați cu apă minerală sau sifon și veți obține o băutură minunată. Dacă vă rămîne și pe anul următor, să nu aveți nici o teamă. Așa cum este, fără conservant, fără a fi fierț se păstrează chiar mai mulți ani la fel de bun, la fel de parfumat, la fel de natural.

Dar să revenim la plantele din luna Iulie: vom putea recolta, dacă mai găsim nefructificate: flori de Arnica, Cimbrisor de cîmp, Coada calului, Coada racului, Coadă șoricelului (deci, trei feluri de „cozi”), apoi Dumbel (Teucrium chamaedrys), Feciorică (Herniaria glabra), Fierrea pămîntului (mai spre munte, căci la șes și deal s-a cam „trecut”), Gălbănele (numai florile ligulate, exterioare), Ismă, Laur, Luminărica (pe dealurile înalte și la munte), Mătrăgună (frunze), Merișor (frunze), flori de Nalbă de grădină, frunze de Nalbă mare, Nuc (frunze), Pătla-gină de tot felul (frunze), Pelin (virfurile florale), Mătase de porumb (diuretic foarte bun!), Roiniță (calmant al colicilor stomacale), Salvie (partile aeriene superioare cu frunze), Silur (Euphrasia rostkoviana), Smeur (frunze, fructe), Sunătoare (tot spre munte, la șes s-a „trecut”), Talpa gîștii (calmant excelent), Trei frați pătați (tulpinițele înflorite), Turîță mare, Urzică (frunze fără codițe), Urzică moartă albă (numai florile), Vertrice (capitulele florale) și multe altele. Ne oprim cu lista lunii Iulie aici, să ne mai rămînă și pentru august, pentru cei ce ne luăm „concediu” sau „vacanță” în această lună, să recoltăm ce-a mai rămas din luna trecută. Nu uitați: spălați plan-

Ghințaură (*Gentiana punctata*)

tele medicinale la fel ca și orice fruct sau zarzavat înainte de întrebuintare, mai ales dacă le-am recoltat din zone mai mult sau mai puțin poluate.

Cît despre utilizarea lor în prezent, avem multe cărți de specialitate sau de informare pentru cei care nu sînt specialiști.

În același timp, aceste telegrafice recomandări (la propriu și la figurat telegrafice) se adresează și tuturor întreprinderilor Plafar din țară și celor de la PLANTAVOREL — Piața Neamț care, dacă vor să aibă ce lucra și prelucra la toamnă și la iarnă (nu numai presă, T.V. etc.) trebuie să aibă „hambarele” pline. **ACUM ESTE MOMENTUL!**

Dr. OVIDIU BOJOR

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU

Cenaclul Flacăra în Concert

Putem spune, cu certitudine, că în această săptămînă Electrecordul a trimis spre magazine primul, și atît de așteptat, album de discuri al Cenaclului Flacăra. Primul transport va fi simbăta la îndemina iubitorilor cenaclului din Galați, zi în care va avea loc pe stadionul gălățean și spectacolul cu numărul 1000, spectacol amînat pentru a fi dăruit publicului campion de aici.

Iubitorii de muzică și poezie tînără din întreaga țară își pot deci procura albumul „Cenaclul Flacăra în concert”, album format din 3 discuri cu 22 de cîntece și 3 poezii. Interpreti: Grupul „2 și 1/2” (Ostășii lumini colindă), Cătălin Condurache (Gramatică păcii), Ion Hagi (Căciula), Mircea Vintilă (Dii, ne-nșeuatule, dîi!), „Ecoul” (Taina), Constantin Dragomir (Drumul), Ion Zubașcu (Lumea de mine), Mihaela Popescu (Zurgălăul), Gil Ioniță (A treia pace mondială), George Nicolescu (Ca lumina ochilor, Ordinea de zi), Mihaela Giurgiu (Teama), Ducu Bertzi (Cînd s-o-mpărțit norocul), Vasile Șeicaru (Actorul, Treceți batalioane române Carpații), Nicu Alifantis (Bar. Eu aș fi de părere, Trăiască România!), Mihail Stan (Mistretul cu colți de argint), Ștefan Hrușcă (Rugă pentru părinti), Arpad Domokoș (Oltenei lui Tudor), Victor Socaci (Suflarea ta), Alexandru Zărnescu (Dor de Eminescu) și poetul Adrian Păunescu recitînd „Ođă în metru antic” de Mihai Eminescu și „Manifest pentru sănătatea pămîntului” din versurile proprii. Acompaniază Formația Continentală.

În cuprinsul discurilor pot fi ascultate versuri ale poezilor: Mihai Eminescu, George Coșbuc, George Bacovia, Nicolae Labiș, Ștefan Augustin Doinaș, F.G. Lorca, Elena Frago, Ion Zubașcu, Sorina Bloj, Magdalena Finna și Adrian Păunescu.

Alături de discurile, albumul conține un pliant de opt pagini bogat ilustrat cu aspecte de la întîlnirile cu Cenaclul Flacăra ale tinerilor din Tîrgu Mureș, Putna, București, Piața Neamț, Galați, Tebea, Craiova și Cluj-Napoca, precum și cu fotografiile ale membrilor cenaclului.

Cele mai calde mulțumiri tovarășului director Grigore Petreanu, directorul Electrecordului care a urmărit îndeaproape apariția acestui disc alături de colaboratorii săi Vasile Șirli, director muzical, Daniela Caraman Fotea, șefa redacției muzicale, Ștefan Cărăpăriceanu, redactor de disc și tuturor muncitorilor care au lucrat și duminica pentru ca primele 60 000 de albume să apară în magazine cît mai repede. Înregistrările foarte bune, făcute de Mihai Prisăcaru, în studioul RTV, au fost post procesate în studioul Electrecordului de către Luci Marian.

La acestea se adaugă aportul întreprinderii Poligrafice Filaret la prezentarea în condiții bune a mapei și pliantului. Și aici am găsit sprijinul inginerului șef Petre Florin, inginerului Ștefan Fenyő, a montezei Vasilica Teodorescu și alții.

Nu putem să uităm nici pe lucrătorii Căilor Ferate Române, care au trecut prin emoții pentru a vedea vagonul de Galați încărcat la timp, în funcție de momentul livrării discurilor ambalate de către Electrecord. S-au ocupat concret de treaba aceasta inginerul Alexandru Zelenin și Gheorghene Neacsu.

Acum, cînd munca migăloasă a acestor oameni s-a încheiat, nu urmează decît să vă urăm o audiență plăcută. Eventual o invitație pentru vineri 15 Iulie a.c. la magazinul „Muzică” de pe Calea Victoriei din București, unde la ora 16, va fi lansat discul „Cenaclul Flacăra în concert”. Vor fi prezenți membri ai Cenaclului Flacăra și conducătorul acestuia poetul Adrian Păunescu.

VICTOR RĂDULESCU

Flacăra, Redacția, București, Piața Scînteii 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: secția reportaj, social-politic și economic (Ilie Purcaru, Dumitru Constantinescu, Mihai Pelin, Cornel Nistorescu — 26 00, Ion D. Goia — 25 66); secția cultură-învățămînt (George Arion, Adrian Dohotaru, Victor Niță, Horia Pătrașcu, Tania Radu — 14 57); secția probleme cetățenești, scrisori (Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Emanuel Valeriu — 25 42, Dorin Sălăjan, Mihai Stănescu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu, Alexandru Șerban — 21 30); audiențe — 25 58; sector știință istorie (N. Grigore Mărășanu, Liviu Timbuș, Lionel Nițescu, Cici Iordache-Adam — 14 53); secția urgențe, cenaclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanițoiaia, Oprea Georgescu, Constantin Balaciu, Margareta Mureșan — 21 28, Sorin Postolache, Elena Ghera — 14 53, Dan Birlădeanu, Constantin Dragomir, Dumitru Graur — 21 23, Mircea Popp — 25 69, 20 72, Vasile Mănecan — 25 28); Flacăra-REBUS (Tudor Octavian, secretar responsabil de redacție, Alexandru Păsărin, Adrian Mitu, Maria Bogdan, Victor Rădulescu — 20 36); secretar responsabil de redacție — Nicolae Cristache — 21 43; redactor șef adjunct — Nicolae Arsenie — 21 24; redactor șef — 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11226, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU